

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มีการบริหารจัดการที่ดี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สาร

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

เนื่องในพิธีมอบรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

.....

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยวิสัยทัศน์ “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ในศตวรรษที่ ๒๑” เป็นเป้าหมายสำคัญของรัฐบาลในการสร้างความเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนให้แก่ประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ การส่งเสริมธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งการกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ และเพิ่มบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารจัดการตนเองตามหลักธรรมาภิบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีที่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภาครัฐและประโยชน์สุขอย่างยั่งยืนแก่พี่น้องประชาชน

รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ถือเป็นเครื่องยืนยันถึงผลการดำเนินงานที่มีความเป็นเลิศของหน่วยงานภาครัฐในระดับพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ผมขอแสดงความยินดีกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลอันทรงเกียรติครั้งนี้ และขอชื่นชมและเป็นกำลังใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกหน่วยงาน ขอให้มุ่งมั่นพัฒนา ต่อยอด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ต่อเนื่อง เพื่อสร้างความโปร่งใส อำนาจความสะอาด และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และช่วยยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากลต่อไป

ในโอกาสนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้งเดชะพระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี โปรดดลบันดาลประทานพรให้ผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน พร้อมทั้งครอบครัว ประสบแต่ความสุข ความเจริญ และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่พึงปรารถนาโดยทั่วกัน เพื่อร่วมขับเคลื่อนท้องถิ่นของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศตลอดไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ เป็นหนังสือที่ระลึกในพิธีมอบรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดขึ้น ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร โดยได้รับเกียรติจากนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๕๓ แห่ง ที่ได้ผ่านการคัดเลือก ทั้งประเภทดีเลิศ ประเภทโดดเด่น และประเภททั่วไป

หนังสือที่ระลึกนี้ ได้ให้ข้อมูลประวัติความเป็นมาของรางวัลการบริหารจัดการที่ดี หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมรายชื่อและผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลในปีนี้ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นต้นแบบในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และร่วมแสดงความภาคภูมิใจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล อีกทั้งยังมีความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลจะมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาและบริหารงาน รวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
วันที่ ๓๑ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่อง

หน้า

รายชื่อคณะกรรมการและประมวลภาพการประชุมกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รายชื่อคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ คณะ

รางวัลประเภทดีเลิศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓ รางวัล

๑ - ๒

รางวัลที่ ๑ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

๓ - ๕

รางวัลที่ ๒ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น

๖ - ๘

รางวัลที่ ๓ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

๙ - ๑๒

รางวัลประเภทโดดเด่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ จำนวน ๖ รางวัล

๑๓ - ๑๔

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

รางวัลที่ ๑ เทศบาลนครเชียงราย

๑๕ - ๑๘

รางวัลที่ ๒ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ

๑๙ - ๒๓

รางวัลที่ ๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

๒๔ - ๒๖

รางวัลชมเชย เทศบาลเมืองปัตตานี

๒๗ - ๓๐

เทศบาลนครภูเก็ต

๓๑ - ๓๔

เทศบาลเมืองชัยภูมิ

๓๕ - ๓๗

รางวัลประเภทโดดเด่น เทศบาลตำบล จำนวน ๖ รางวัล

๓๘ - ๓๙

รางวัลที่ ๑ เทศบาลตำบลปริก

๔๐ - ๔๓

รางวัลที่ ๒ เทศบาลตำบลบ้านคลอง

๔๔ - ๔๖

รางวัลที่ ๓ เทศบาลตำบลท่าคันโท

๔๗ - ๔๙

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบลลงเหนือ

๕๐ - ๕๔

เทศบาลตำบลเวียงสา

๕๕ - ๕๙

เทศบาลตำบลก่อ

๕๙ - ๖๒

รางวัลประเภทโดดเด่น องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๖ รางวัล

๖๓ - ๖๔

รางวัลที่ ๑ องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้

๖๕ - ๖๗

รางวัลที่ ๒ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ

๖๘ - ๗๐

รางวัลที่ ๓ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่

๗๑ - ๗๔

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน

๗๕ - ๗๘

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง

๗๙ - ๘๑

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

๘๒ - ๘๔

เรื่อง

รางวัลประเภททั่วไป องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ จำนวน ๖ รางวัล
(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

รางวัลที่ ๑ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

รางวัลที่ ๒ เทศบาลเมืองเขารูปช้าง

รางวัลที่ ๓ เทศบาลเมืองบ้านบึง

รางวัลชมเชย เทศบาลเมืองแพร่

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

เทศบาลเมืองไร่จิง

รางวัลประเภททั่วไป เทศบาลตำบล จำนวน ๑๓ รางวัล

รางวัลที่ ๑ เทศบาลตำบลบ้านดอน

รางวัลที่ ๒ เทศบาลตำบลป่าไผ่

รางวัลที่ ๓ เทศบาลตำบลน้ำสวย

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบลยางเนิ้ง

เทศบาลตำบลแม่จริ

เทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว

เทศบาลตำบลสิงสาร

เทศบาลตำบลป่าตาล

เทศบาลตำบลบ้านแฮด

เทศบาลตำบลทับมา

เทศบาลตำบลหาดง

เทศบาลตำบลบ้านธิ

เทศบาลตำบลวังพร้าว

รางวัลประเภททั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๓ รางวัล

รางวัลที่ ๑ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แดด

รางวัลที่ ๒ องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าแกม

รางวัลที่ ๓ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกตุ

หน้า

๘๕ - ๘๖

๘๗ - ๘๙

๙๐ - ๙๒

๙๓ - ๙๕

๙๖ - ๙๘

๙๙ - ๑๐๑

๑๐๒ - ๑๐๔

๑๐๕ - ๑๐๖

๑๐๗ - ๑๐๙

๑๑๐ - ๑๑๓

๑๑๔ - ๑๑๖

๑๑๗ - ๑๑๙

๑๒๐ - ๑๒๒

๑๒๓ - ๑๒๖

๑๒๗ - ๑๒๘

๑๒๙ - ๑๓๑

๑๓๒ - ๑๓๔

๑๓๕ - ๑๓๗

๑๓๘ - ๑๔๐

๑๔๑ - ๑๔๒

๑๔๓ - ๑๔๕

๑๔๖ - ๑๔๗

๑๔๘ - ๑๕๐

๑๕๑ - ๑๕๓

๑๕๔ - ๑๕๖

สารบัญ

เรื่อง

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง
องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์
องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้
องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย
องค์การบริหารส่วนตำบลโค้งไผ่
องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน
องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ
องค์การบริหารส่วนตำบลเวาหิน

หน้า

๑๕๗ - ๑๕๙
๑๖๐ - ๑๖๒
๑๖๓ - ๑๖๕
๑๖๖ - ๑๖๘
๑๖๙ - ๑๗๑
๑๗๒ - ๑๗๔
๑๗๕ - ๑๗๗
๑๗๘ - ๑๘๐
๑๘๑ - ๑๘๓
๑๘๔ - ๑๘๖

ประมวลภาพคณะอนุกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๘๗ - ๑๙๕

- กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 จูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประมวลภาพการประชุม

กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 จูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มุ่งใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีคำสั่งที่ ๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้เงินรางวัล กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมควรได้รับรางวัล และรายงานผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ ซึ่งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เรียบร้อยแล้ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ (๑) และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการของท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมติของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ ๑ ให้จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประเภทดีเลิศ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒ ประเภทโดดเด่น ได้แก่
(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง
(๒) เทศบาลตำบล
(๓) องค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๓ ประเภททั่วไป ได้แก่
(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง
(๒) เทศบาลตำบล
(๓) องค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๒ คุณสมบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิ์

๒.๑ ประเภทดีเลิศ ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ระดับที่ ๑, ๒, ๓ และรางวัลชมเชย (ถ้วยรางวัลหรือโล่รางวัล) ๓ ครั้งขึ้นไป ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕, ๒๕๕๖, ๒๕๕๗, ๒๕๕๘, ๒๕๕๙, ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ โดยจะต้องมีผลคะแนนรวมของการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเฉลี่ยทุกด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐

๒.๒ ประเภทโดดเด่น ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ระดับที่ ๑, ๒, ๓ และรางวัลชมเชย (ถ้วยรางวัลหรือโล่รางวัล) ไม่ถึง ๓ ครั้ง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕, ๒๕๕๖, ๒๕๕๗, ๒๕๕๘, ๒๕๕๙, ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ โดยจะต้องมีผลคะแนนรวมของการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเฉลี่ยทุกด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

๒.๓ ประเภททั่วไป ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่เคยได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี (ถ้วยรางวัลหรือโล่รางวัล) นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕, ๒๕๕๖, ๒๕๕๗, ๒๕๕๘, ๒๕๕๙, ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ โดยจะต้องมีผลคะแนนรวมของการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเฉลี่ยทุกด้าน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์การจัดสรรให้เป็นไปตามเกณฑ์ชีวิตที่คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ประกอบด้วย

๓.๑ เกณฑ์ชีวิตการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๓.๒ เกณฑ์ชีวิตการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๔ วิธีการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัล โดยคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเภทดีเลิศ ตามข้อ ๑.๑ และตามคุณสมบัติในข้อ ๒.๑ ประเภทโดดเด่นตามข้อ ๑.๒ และตามคุณสมบัติในข้อ ๒.๒ และประเภททั่วไปตามข้อ ๑.๓ และตามคุณสมบัติในข้อ ๒.๓ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวสมัครใจส่งแบบประเมินเกณฑ์ชีวิต การประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ให้สถาบันการศึกษาที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเกณฑ์ชีวิตข้อ ๓ และให้สถาบันการศึกษาเรียงลำดับคะแนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเภทดีเลิศ ประเภทโดดเด่น และประเภททั่วไป เพื่อให้คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากส่วนกลางลงพื้นที่เพื่อไปตรวจประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบต่อไป

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากส่วนกลาง ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมควรได้รับรางวัลในประเภทดีเลิศ ๑ คณะ ประเภทโดดเด่น ๓ คณะ และประเภททั่วไป ๓ คณะ ดังนี้

๑.๑ ประเภทดีเลิศ คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทดีเลิศ

๑.๒ ประเภทโดดเด่น

(๑) คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภทโดดเด่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

(๒) คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกเทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

(๓) คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

๑.๓ ประเภททั่วไป ได้แก่

(๑) คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภททั่วไป (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

(๒) คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกเทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

(๓) คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ข้อ ๗ คณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากส่วนกลางตามข้อ ๖ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรืออนุกรรมการ ในคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เห็นสมควร ผู้แทนสมาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง ๓ สมาคม เป็นอนุกรรมการ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขาอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขาอนุกรรมการ โดยมีสัดส่วนคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากส่วนกลาง แต่ละคณะประมาณ ๗ – ๙ คน

ข้อ ๘ ให้แบ่งเงินรางวัลที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๘.๑ เงินรางวัลส่วนที่ ๑ ประเภทดีเลิศ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน ๓ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๘.๒ เงินรางวัลส่วนที่ ๒ จำนวน ๑๑๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งประเภทรางวัล ออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) ประเภทโดดเด่น จำนวน ๕๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท จัดสรรเป็นเงินรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกในประเภทโดดเด่น จำนวนทั้งสิ้น ๑๘ รางวัล ประกอบด้วย

(๑.๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๓ รางวัล ๆ ละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๑.๒) เทศบาลตำบล จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๓ รางวัล ๆ ละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๑.๓) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๓ รางวัล ๆ ละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ประเภททั่วไป จำนวน ๖๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท จัดสรรเป็นเงินรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกในประเภททั่วไป จำนวนทั้งสิ้น ๓๒ รางวัล ประกอบด้วย

(๒.๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง) จำนวน ๖ รางวัล รวมเป็นเงิน ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๓ รางวัล ๆ ละ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงิน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท

(๒.๒) เทศบาลตำบล จำนวน ๑๓ รางวัล รวมเป็นเงิน ๒๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล ๆ ละ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒.๓) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๓ รางวัล รวมเป็นเงิน ๒๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๑ จำนวน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย ๑๐ รางวัล ๆ ละ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมจำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๘.๓ เงินรางวัลส่วนที่ ๓ ซึ่งเป็นเงินที่เหลือจากข้อ ๘.๑ และข้อ ๘.๒ จำนวน ๖๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้จัดสรรเป็นเงินรางวัลจูงใจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทโดดเด่นและประเภททั่วไป โดยกำหนดให้มีเงินรางวัลผ่านเกณฑ์ ๒ ระดับ ได้แก่ เงินรางวัลผ่านเกณฑ์สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าสู่อันดับการประเมินในรอบสุดท้ายและเงินรางวัลที่มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินในรอบการประเมินของสถาบันการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อให้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนด

ข้อ ๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลตามข้อ ๘ นำเงินรางวัลที่ได้รับไปใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยไม่ต้องจัดทำเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หากเบิกจ่ายไม่ทันหรือมีเงินเหลือจ่ายให้นำไปใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และหากยังมีเงินเหลือจ่ายให้ตกเป็นเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ทั้งนี้ ให้รายงานผลการใช้จ่ายเงินรางวัลดังกล่าว ตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ฯ กำหนด โดยรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพื่อรวบรวมรายงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

รายชื่อคณะอนุกรรมการ

เพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ คณะ

◆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทเทศบาล

ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์
ประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

นายชिरะ เฟ่งผล
รองประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

◆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภทโคตเด่น

รองศาสตราจารย์สุพจน์ บุญวิเศษ
ประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

นางรังสี พันธุมจินดา
รองประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

◆ เทศบาลตำบล ประเภทโคตเด่น

นายวิบูลย์ สงวนพงศ์
ประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

นางสาวอัมพวัน เจริญกุล
รองประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

◆ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโคตเด่น

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์
ประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์
รองประธานอนุกรรมการ

๑๙๙๖-๒๕๖๐

รายชื่อคณะอนุกรรมการ

เพื่อคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ คณะ

♦ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภททั่วไป

นายสุรศักดิ์ เรืองเครือ
(รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
ประธานอนุกรรมการ

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตมา ไห้ลายอง
รองประธานอนุกรรมการ

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

♦ เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์
ประธานอนุกรรมการ

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ว่าที่ร้อยตรี วิชาวุฒิชัย วุฑฒิธิรักษ์
รองประธานอนุกรรมการ

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

♦ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนารัตน์ ศรีธรา
ประธานอนุกรรมการ

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

นายณวัฒน์ มหาจันทร์
รองประธานอนุกรรมการ

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

รางวัล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทดีเลิศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทดีเลิศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่
เงินรางวัล
๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

โครงการนวัตกรรม : “การบริหารพื้นที่บุกรุก เพื่อบริการสาธารณะ”

รางวัลที่
เงินรางวัล
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒

เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น

โครงการนวัตกรรม : “ผู้สูงอายุ สุขภาพดี มีภูมิปัญญา จิตอาสา พัฒนาสังคม”(Promoting Physical and Mental Well-being and Elderly Volunteering for Community Development)

รางวัลที่
เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

โครงการนวัตกรรม : จุติสุขาวดีสร้างสุขที่ปลายทางชีวิต

รางวัลที่ ๑

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทดีเลิศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายบรรจง ไชยจิตจรีนันท์
นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิสัยทัศน์

“บ้านเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก พுகพักตำนานเมือง สืบเชื้อสายวัฒนธรรม”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๑.๖๓ ตร.กม.

ประชากร

๓๕,๘๙๗ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕๘๒,๖๗๕,๕๕๔.๓๗ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๔๓๕๑ ๑๒๒๒

โครงการนวัตกรรม

“การบริหารพื้นที่บุกรุก เพื่อบริการสาธารณะ”

ความเป็นมาของโครงการ

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีพื้นที่ ๑๑.๖๓ ตารางกิโลเมตร มีประชากร ๓๕,๘๙๗ คน เป็นพื้นที่ราบสูง ถือว่าเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาแต่โบราณ เป็นเมืองที่ได้วางผังเมืองไว้อย่างสวยงาม ลักษณะที่คงเหลือและมองเห็นได้จนถึงปัจจุบัน คือ แนวคลองน้ำรอบเมืองและกำแพงเมืองรอบตัวเมือง ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แต่เนื่องจากปัจจุบันเมืองมีความเจริญขึ้นทำให้ประชาชนในชนบท ซึ่งมีฐานะยากจนอพยพเข้ามาหางานทำในเมืองมากขึ้น เกิดการสร้างชุมชนเมืองที่ย้ายตัวอย่างรวดเร็วและไม่มีแผน เกิดปัญหาการรุกรานคูเมือง - กำแพงเมือง ทำให้โบราณสถานเกิดความเสียหายและเสื่อมโทรมกลายเป็นชุมชนแออัด (Slam)

เกิดปัญหาความยากจนที่รุนแรง ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหาความไม่ปลอดภัยของผู้อยู่อาศัย ปัญหาอาชญากรรม ปัญหา ยาเสพติดและปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจึงได้วางแผนงานในการแก้ไขปัญหาคูเมือง-กำแพงเมือง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ปรับปรุงภูมิทัศน์คูเมือง-กำแพงเมือง เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อคุณภาพชีวิตชาวร้อยเอ็ด และเป็นการปรับปรุงทัศนียภาพในสภาพแวดล้อมที่เป็นส่วนของเมืองให้มีความน่าอยู่ร่มรื่นสวยงาม มีเอกลักษณ์ โดยการดำเนินการย้ายชุมชน จัดระเบียบการสร้างอาคารที่บังบังสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ปรับปรุงฟื้นฟู แนวคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ด เพิ่มเส้นทางคมนาคมขนส่ง พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สร้างบ้านมั่นคงเกี่ยวกับการสร้างชุมชนเข้มแข็ง สนับสนุนการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย ควบคู่กับการสร้างชุมชนใหม่ และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เมืองมีความสวยงามร่มรื่น น่าอยู่ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้านของประชาชนในชุมชน และเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

“แก้ 3 ปัญหา

บุกรุกพื้นที่โบราณสถาน
ขาดแคลนที่อยู่
และปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ,,

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

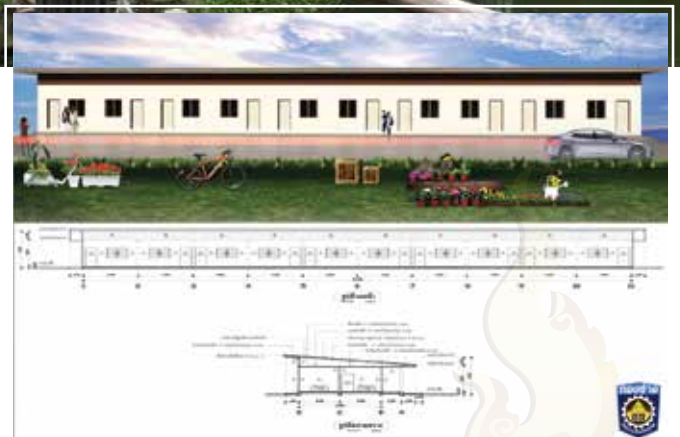
เป็นโครงการแก้ปัญหา ๓ อย่างไปพร้อม ๆ กัน คือ ๑. ปัญหาการบุกรุกพื้นที่โบราณสถาน ๒. ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยที่มั่นคงแข็งแรง ๓. ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมในเขตเมือง โดยการกันพื้นที่บุกรุกส่วนหนึ่งสร้างเป็นที่อยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัย และมีการจัดบริการสาธารณะ โดยการจัดระบบสาธารณูปโภคให้เข้าถึง และอีกส่วนหนึ่งได้กันพื้นที่ให้คืนสภาพเป็นคูเมือง – กำแพงเมือง โดยการปรับเป็นพื้นที่สีเขียวให้สวยงาม เป็นการแก้ปัญหาประชาชนผู้ยากไร้ ด้วยโอกาสที่บุกรุก พื้นที่โบราณสถานคูเมือง กำแพงเมืองจนก่อให้เกิดแหล่งเสื่อมโทรม จนกลายเป็นปัญหาชุมชนแออัด

เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยให้ประชาชนผู้ยากไร้ ด้วยโอกาสสามารถมีความมั่นคง มีสิทธิการอยู่อาศัย มีชีวิตอย่างมีเสถียรภาพ และมีศักดิ์ศรี และเนื่องจากการแก้ไขปัญหาคอนโดมิเนียมการอยู่อาศัยนี้จะดำเนินการพร้อมกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ สิ่งแวดล้อมของชุมชน จะทำให้เกิดรูปธรรมการแก้ไขปัญหาคอนโดมิเนียมต่อเนื่อง เชื่อมโยง และสัมพันธ์กับโครงสร้างปัญหาอย่างแท้จริง

คืนศักดิ์ศรีความเป็นคน
ประชาชนได้บ้าน
รัฐได้คืนโบราณสถาน
ชุมชนได้รับการพัฒนา

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

จุดเด่นของนวัตกรรม คือ การใช้งบประมาณขององค์กรชุมชนทั้งระดับชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน และความร่วมมือ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เป็นกลไกหลักในการทำงานและการจัดการ ทั้งนี้เพราะชุมชนเป็นเจ้าของปัญหาและความต้องการของตนเอง และมีพลังอย่างหลากหลาย การดำเนินงานโดยองค์กรชุมชนและท้องถิ่นในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สร้างบ้านมั่นคงคู่กับการสร้างชุมชนเข้มแข็ง สนับสนุนการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่อยู่อาศัย ควบคู่กับการสร้างชุมชนใหม่ และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เมืองมีความสวยงามร่มรื่น มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้านของประชาชนในชุมชน และเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน การบริการหรือกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอื่นเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนและสร้างการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับท้องถิ่น มีความเสมอภาค ความต่อเนื่อง และความโปร่งใสในการให้บริการ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ความคุ้มค่า แสดงถึงมูลค่าและคุณค่า

- จากการดำเนินโครงการทำให้ประชาชนในพื้นที่ชุมชนแออัด คูเมือง-กำแพงเมือง จำนวน ๓๑๑ ครัวเรือน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน

- สิ่งแวดล้อมโดยรอบได้รับการฟื้นฟู สดมภาวะและมลพิษลดลงได้

- ประชาชนผู้บุกรุกมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ลดปัญหาอาชญากรรมและปัญหายาเสพติดในชุมชนลงได้

๒. ผลที่เกิดขึ้นกับองค์กร (เทศบาล)

แนวคูเมือง-กำแพงเมืองร้อยเอ็ดได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูตามแนวภูมิทัศน์วัฒนธรรม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นเมืองที่น่าอยู่ น่าอาศัย ประชาชนมีความสุข เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดและเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

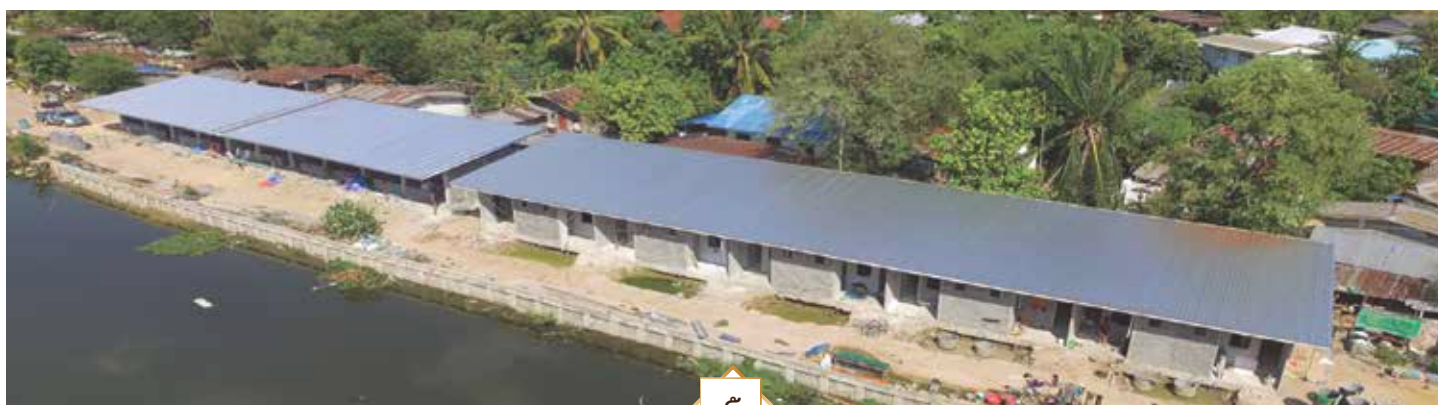
บทเรียนที่ได้รับจากนวัตกรรม

๑. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการหน่วยงานในระดับจังหวัดไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหา ซึ่งส่งผลให้ไม่มีความชัดเจนในการร่วม ดำเนินงานและผลักดันการดำเนินงานในด้านที่อยู่อาศัยในระยะยาว

๒. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินงาน บุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบโครงการไม่เพียงพอ

๓. ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนยังขาดผู้นำที่เข้มแข็ง ทำให้ไม่กล้าตัดสินใจ และการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

๔. ปัญหา และอุปสรรคด้านงบประมาณท้องถิ่น มีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะดำเนินงาน

รางวัลที่ ๒

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทดีเลิศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายวันชัย นาริรักษ์
นายกเทศมนตรีเมืองวังน้ำเย็น

เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น

อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

วิสัยทัศน์

“เป็นเลิศด้านการศึกษา พัฒนาสู่เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๖๑.๕ ตร.กม.

ประชากร

๒๑,๕๘๕ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๙๑,๑๒๓,๓๓๖.๔๐ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๗๒๕ ๑๖๔๘

โครงการนวัตกรรม

“ผู้สูงอายุ สุขภาพดี มีภูมิปัญญา จิตอาสา พัฒนาสังคม”

(Promoting Physical and Mental Well-being and Elderly Volunteering for Community Development)

ทุกภาคส่วนร่วมมือกัน
เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของ
“ผู้สูงอายุ”

ความเป็นมาของโครงการ

สืบเนื่องจากเทศบาลเมืองวังน้ำเย็นได้จัดทำโครงการบริการเชิงรุก “กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพกาย-ใจ สร้างผู้สูงอายุสุขภาพดี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒” ได้เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุทั่วไปที่สนใจเข้ามาเรียนรู้การดูแลตนเอง จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้สูงอายุให้มีศักยภาพในการช่วยเหลือดูแลตนเองได้และช่วยเหลือดูแลผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้จึงจัดโครงการ “ผู้สูงอายุ สุขภาพดี มีภูมิปัญญา จิตอาสา พัฒนาสังคม” ขึ้นเพื่อให้มีกิจกรรมต่อเนื่องและเป็นการส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน โดยผู้สูงอายุจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุ และการดำเนินชีวิตตามช่วงวัยอย่างเหมาะสม และสามารถถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ให้กับเพื่อนผู้สูงอายุด้วยกัน และวัยอื่น ๆ ได้รวมทั้งความรู้ ทักษะ ความสามารถเป็นผู้นำทำกิจกรรมผู้สูงอายุต่าง ๆ ได้ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อพัฒนาการต่อยอดโรงเรียนผู้สูงอายุ

เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ และตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสื่อมของสภาพร่างกายตามวัยที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดภาวะการถดถอยทางสุขภาพสูงชัน และมีความต้องการ การดูแลระยะยาวจากสังคม จึงได้พัฒนารูปแบบการดำเนินกิจกรรมสู่การร่วมมือ ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ รวมถึงสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย การใช้ชีวิตในวัยผู้สูงอายุและมองเห็นคุณค่า การถ่ายทอดภูมิปัญญา รวมทั้งเพื่อเป็นศูนย์รวมส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครหรือจิตอาสาในกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมดำเนินการรับรองการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น ใช้หลักการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น ซึ่งยึดหลักวิสัยทัศน์ สุขภาพดี มีภูมิปัญญา จิตอาสา พัฒนาสังคม โดยมีความเชื่อว่า การทำงานต้องเน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นครอบคลุม ๓ แนวทาง คือ ๑) สร้างการมีส่วนร่วม ๒) สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ ๓) สร้างสังคมผู้สูงอายุสุขภาพดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. สร้างการมีส่วนร่วม |

การดูแลผู้สูงอายุโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุได้เข้าร่วม ในการแสดงความคิดเห็น ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์ ผ่าน การประชุมประจำเดือนของโรงเรียนผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น โดยนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินการวางแผนดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่

๒. สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ |

โดยโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น ร่วมกับส่วนราชการและประชาชน ปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุ คือ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุที่รวดเร็ว นายกเทศมนตรีเมืองวังน้ำเย็น จึงมีนโยบายที่จะแก้ปัญหาและวางรากฐานในระยะยาว และสร้างมิติในการดูแลผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ จำเป็นต้องระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน โดยเชื่อว่า “การรวมพลังของชุมชน” จะทำให้แก้ไขปัญหามองผู้สูงอายุได้

๓. สร้างสังคมผู้สูงอายุสุขภาพดี |

เกิดจากกระบวนการของกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการดูแลสุขภาพด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ, สร้างแกนนำ สรรหาเครือข่ายเพิ่มศักยภาพเพื่อหนุนเสริมการดูแลผู้สูงอายุในทุกกลุ่ม และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความโดดเด่นของโครงการ

กระบวนการดำเนินงานแบบองค์รวม (๔ ด้าน) ประกอบด้วย คือ

ด้านที่ ๑) ผู้สูงอายุสุขภาพดี

ด้านที่ ๒) มีภูมิปัญญา

ด้านที่ ๓) จิตอาสา

ด้านที่ ๔) พัฒนาสังคม

“ผู้เฒ่าสอนหลาน

ถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่คนรุ่นหลัง
สานความสัมพันธ์ระหว่างวัย
สร้างคุณค่าให้แก่ผู้สูงอายุ”

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติ โครงการ

กระบวนการดำเนินงานแบบองค์รวม (๔ ด้าน) ประกอบด้วย

๑. สุขภาพดี

พัฒนาการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพผู้สูงอายุ โดยใช้มิติสุขภาพ ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดระบบบริการด้านสุขภาพให้สามารถรองรับการดูแลผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

๒. มิถุณิปัญญา

ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพรูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุโดยการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่คนรุ่นหลัง (ผู้เฒ่าสอนหลาน) เป็นกิจกรรมสานความสัมพันธ์ระหว่างวัย สร้างคุณค่าให้แก่ผู้สูงอายุเป็นตัวอย่างของคนในชุมชน เกิดความภูมิใจ ในตัวเอง

๓. จิตอาสา

ส่งเสริมการมีจิตอาสาต่อสังคม สร้างแกนนำจิตอาสา ร่วมพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องสร้างกระบวนการร่วมรับรู้ ร่วมลงมือทำและรับประโยชน์

๔. พัฒนาสังคม

การนำศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เพื่อดำเนินชีวิตอยู่เย็นเป็นสุข ส่งเสริมการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีศักยภาพเห็นคุณค่าในตนเอง มีรายได้เสริม

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

๑. ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิตที่สดใสและสามารถดูแลสุขภาพของตนเองได้
๒. ผู้สูงอายุมีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการส่งเสริมสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชน
๓. สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
๔. มีเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุครอบคลุมทุกประเภทแบบยั่งยืนและมีกิจกรรมต่อเนื่อง

ความยั่งยืนของการดำเนินการและบทเรียนที่ได้รับ

นวัตกรรมมีเป้าหมายชัดเจนและมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิง พร้อมจัดสวัสดิการและสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ตามหลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุ ด้วยพลังภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนให้เกิดรูปธรรมศักยภาพผู้สูงอายุที่สามารถเป็นแกนนำจิตอาสา พัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

**“ การมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ
ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญห ”**

รางวัลที่ ๓

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทดีเลิศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายจารุวัฒน์ บุญเพิ่ม
นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

วิสัยทัศน์

“กาฬสินธุ์เป็นเมืองน่าอยู่ คู่ธรรมภิบาล”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๑๖.๙๖ ตร.กม.
๓๓,๕๕๘ คน

๔๐๒,๘๒๐,๒๕๐.๙๓ บาท

๐ ๔๓๘๑ ๑๖๗๑ – ๓

โครงการนวัตกรรม จุดสรวดสร้างสุขที่ปลายทางชีวิต

ความเป็นมาของโครงการ

จากดัชนีความก้าวหน้าด้านรายได้ จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นจังหวัดที่ยากจนอยู่ในอันดับท้าย ๕ อันดับเป็นความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ท้าทายต่อการแก้ไขปัญหาคือความยากจนของคนกาฬสินธุ์ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ที่ ๕๑,๑๔๔ บาท ในปี ๒๕๖๑ และในเขตเทศบาลประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ที่ ๓๘,๐๐๐ บาท เป็นความเหลื่อมล้ำที่ท้าทายต่อการแก้ไข ประกอบกับเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีผู้สูงอายุร้อยละ ๑๕.๑๔ ของประชากร ถือเป็นการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ระดับที่ ๑ และมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่อัตราการเกิดของเด็กต่ำเฉลี่ยไม่เกิน ๒๐๐ คน/ปี บางครอบครัวเกิดมาพร้อมกับความด้อยโอกาสที่จะเข้าถึงบริการของรัฐและมีความคาดหวังที่จะได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ ดังนั้นเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ได้ร่วมกับภาคประชาสังคมจิตอาสาเมืองน้ำดำ และภาคีเครือข่ายอื่นร่วมจัดกิจกรรมมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน การดูแลประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ตั้งแต่การเกิดให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขตามสมควร จนถึงปลายทางสุดท้ายของชีวิตในการจากโลกนี้ไปอย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยใช้แนวคิดตามหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาอนิจจัง ทุกขัง

อนัตตา เมื่อสิ่งนี้มี สิ่งนี้ย่อมมี เพราะความเกิดขึ้นแห่งสิ่งนี้ สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น เมื่อสิ่งนี้ไม่มี สิ่งนี้ย่อมไม่มี เพราะความดับไปแห่งสิ่งนี้ สิ่งนี้จึงดับไป คือ ความเข้าใจในสังขารของชีวิต มาลดความเหลื่อมล้ำในมิติทางสังคม มิติการศึกษา มิติทางเศรษฐกิจ และมิติสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการจัดบริการสาธารณะให้กับคนทุกเพศทุกวัยได้เข้าถึงบริการของรัฐอย่างมีคุณภาพไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

“เกิดดี อยู่สุข ทุกข์คลาย ตายสงบ สู่สัมปรายภาพ”

“บทเรียนที่ได้รับ คือ สังคมที่มีความเมตตากรุณาต่อผู้ทุกข์ยาก
จะเป็นสังคมที่มีน้ำใจ เป็นชุมชนกรุณาที่ความสุขที่เกิดขึ้นระหว่าง
การให้และการรับไปพร้อมกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน
เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่เป็นพลังกรุณาที่เข้มแข็ง”

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

ใช้กรอบแนวคิด “ชุมชนกรุณา” (Compassionate Communities) ชุมชนที่มีจิตอาสาไม่นั่งดูตายสร้างสังคมให้มีความสุขด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม ตามความสนใจ ชุมชนกรุณาในรูปแบบของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เกิดจากจิตอาสาที่มีความสนใจแตกต่างกันในแต่ละกิจกรรมแต่มีความเชื่อมโยงถึงกันอย่างเป็นระบบ ด้วยกระบวนการคิดเชิงระบบ (System thinking) คือ การใช้กระบวนการภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่มีการซ้อนทับกันของปัญหา ในแต่ละพื้นที่ให้เชื่อมสัมพันธ์กับบริบทของพื้นที่ รวมถึงการป้อนกลับของข้อมูลอย่างเป็นระบบในการแก้ไขปัญหามา เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา หรือเกิดปัญหาในระยะยาวด้วยความเมตตากรุณา

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยกลุ่มพลังทางสังคมที่มีจิตอาสา สู่นโยบายท้องถิ่นในการดูแลประชาชนตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ และตาย โดยเฉพาะความตายทำอย่างไรจะเป็นการตายดี โดยใช้กุศโลบายเรื่องความตายเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนโดยประชาชนเอง ให้เข้าใจในสังขารธรรมของชีวิตที่ล้วนเกิดมา ตั้งอยู่ แล้วดับไป ตามกฎไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ประชาชนสามารถใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติอย่างรู้เท่าทันด้วยสติ ปัญญา ศรัทธา กุศลกรรมและทางสายกลาง สร้างสุขที่ปลายทางชีวิต ได้ด้วยจิตอันเป็นกุศล เป็นความท้าทายที่พูดถึงความตาย ซึ่งทุกคนไม่ปรารถนาแต่สามารถสร้างความเข้าใจเข้าถึงและพัฒนางานบริการเพื่อการตายดีได้

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

นวัตกรรมนี้แก้ไขปัญหทั้งส่วนที่มองเห็นและปัญหาที่มองไม่เห็น สามารถแก้ไขปัญหที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา ด้วยกระบวนการคิดเชิงระบบ

๑. การคิดเชิงระบบด้วยภาคีเครือข่าย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ร่วมกับจิตอาสา นำข้อมูลจริงด้านสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญห เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของผู้ด้อยโอกาสโดยใช้ความสัมพันธรื่องเครือข่าย ในการแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่
๒. ค้นหาความวิตกกังวล ความทุกข์ในระบบครอบครัว ชุมชน สังคม ด้วยการวิเคราะห์ส่วนของระบบที่มีการซ้อนทับของปัญหา เพื่อนำมาแก้ไข เช่น ครอบครัว มีปัญหาผู้ป่วยถูกกักโดดเดี่ยวสังคมเกิดปัญหาหาการช่วยเหลือกัน เป็นสังคมที่ไม่น่าอยู่ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ได้ค้นพบการสร้างจิตอาสาดูแลผู้ป่วยแบ่งตามประเภท เช่น ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้สูงอายุป่วย ผู้ป่วยระยะสุดท้าย โดยภาคประชาสังคมที่เป็นจิตอาสาผ่านการอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อลงทำหน้าที่ของจิตอาสาขับเคลื่อนงานพัฒนา

๓. นำข้อมูลที่ได้จัดทำหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม เช่น หลักสูตรการเรียนสำหรับผู้สูงอายุ เกณฑ์พิจารณาให้ความช่วยเหลือศพพากร มาตรฐานการดูแลผู้ป่วยในชุมชน กฎกติกากองทุนเงินออมและบำนาญสำหรับผู้สูงอายุ ฯลฯ
๔. จัดสรรทรัพยากรการดำเนินงาน ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือและการบริหารจัดการ โดยใช้ทรัพยากรที่มีในเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ทั้งจากการระดมทุน การบริจาคจากผู้มีจิตเป็นกุศลและงบประมาณเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์หรือหน่วยงานราชการอื่น
๕. ดำเนินงานตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่วางไว้ ขณะดำเนินงานมีการเก็บข้อมูลและรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้รับบริการและผู้ให้บริการ

๖. ปรับเปลี่ยนหรือ feedback ข้อมูลที่ได้รับ ให้เกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสม ต่อเนื่อง ตามความต้องการของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ
๗. การเก็บข้อมูลและส่งต่อข้อมูลสำหรับการวิจัยและถอดบทเรียน เพื่อการเรียนรู้และต่อยอดงาน โดยใช้ข้อมูลทางวิชาการ ร่วมกับ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ผู้ดำเนินงานหลัก คือ ภาคประชาชน ส่วนสนับสนุน คือ เทศบาล เมืองกาฬสินธุ์ ทรัพยากร งบประมาณจากทั้งภาคราชการ และผู้มีจิตอันเป็นกุศล เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีผู้ได้รับประโยชน์ ดังนี้

- ประชาชนกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ได้รับการดูแลช่วยเหลือ จัดงานฌาปนกิจศพอย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จำนวน ๒๔ ราย
- ประชาชนผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย มีระบบดูแลผู้สูงอายุระยะยาวที่ได้มาตรฐานในอัตราส่วน ๑ : ๕ คน
- ผู้ป่วยระยะสุดท้ายได้รับการดูแลครอบคลุมมิติด้านกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ จำนวน ๑๒ ราย

- เด็กเยาวชนด้อยโอกาสทางสังคมได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมโดยภาคสังคม จำนวน ๓๕ ราย
- ผู้สูงอายุมีสมาชิกช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จำนวน ๕,๔๓๒ คน
- มีสมาชิกครอบครัวสายสัมพันธ์ จำนวน ๔๘๖ คน
- มีสมาชิกกองทุนวันละบาท จำนวน ๒,๓๒๖ คน มีสมาชิกผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ จำนวน ๒,๑๑๕ คน
- ประชาชนได้รับโอกาสในการช่วยเหลือให้มีชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน ๔๐ คน

“จับเคลื่อนการพัฒนา ด้วยกลุ่มพลังทางสังคมที่มีจิตอาสา ส่นโยบายท้องถิ่นในการดูแลประชาชน ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บและตาย”

โดย ชมรม.จิตอาสาเมืองน้ำคำ
๘ ธันวาคม 2560
วันขึ้นปีใหม่
ร่วมใจกันพัฒนาเมืองน้ำคำ
ร่วมใจกันพัฒนาเมืองน้ำคำ
ร่วมใจกันพัฒนาเมืองน้ำคำ

ความยั่งยืนของการดำเนินการ และบทเรียนที่ได้รับ

ความยั่งยืนเกิดจากภาคประชาสังคมที่ประชาชนช่วยเหลือเกื้อกูลเป็น “ชุมชนกรุณา” มีมิติที่มีหลักแนวคิดลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ลดการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล การจัดงานฌาปนกิจศพที่เรียบง่าย และมีแนวทางการต่อยอด ด้วยการกระจายแนวคิดการดำเนินกิจกรรมชีวิต การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายโดยชุมชนและจะมีการถอดบทเรียนเชิงวิจัยร่วมกับคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมกับการต่อยอดดูแลพระภิกษุสามเณรที่ป่วยระยะสุดท้าย อนาคตจะมีการจัดตั้งอาคารดูแลพระสงฆ์อาพาธระยะสุดท้ายในพื้นที่รอยต่อเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์และเทศบาลตำบลหลุบ

รางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่ ๑

เงินรางวัล
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลนครเชียงราย

โครงการนวัตกรรม

“การศึกษาคือกุญแจสู่การพัฒนา S-LEARN-NET”

รางวัลที่ ๒

เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลเมืองศรีสะเกษ

โครงการนวัตกรรม

“โครงการพัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไขท้องไม่พร้อมเพื่อลดการตั้งครรภ์
ในวัยรุ่นเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษอย่างยั่งยืน”

รางวัลที่ ๓

เงินรางวัล
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

โครงการนวัตกรรม

นวัตกรรมการปรับปรุงถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา

รางวัลชมเชย

เงินรางวัลละ
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลเมืองปัตตานี

โครงการนวัตกรรม

โครงการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี (TK Park Pattani)

เทศบาลนครภูเก็ต

โครงการนวัตกรรม

รักษาน้ำแบ่งเมืองด้วยวิถีภูเก็ต

เทศบาลเมืองชัยภูมิ

โครงการนวัตกรรม

คนชัยภูมิ ไหวว ไม่ตายไว

รางวัลที่ ๑

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายวันชัย จงสุทรนามณี
นายกเทศมนตรีนครเชียงราย

เทศบาลนครเชียงราย

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

วิสัยทัศน์

“เชียงรายเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๖๐.๘๕ ตร.กม.

ประชากร

๗๗,๒๙๒ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

๘๘๗,๔๗๗,๓๘๗.๐๐ บาท

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๓๓๑ ๑๓๓๓

โครงการนวัตกรรม

“การศึกษาคือกุญแจสู่การพัฒนา S-LEARN-NET”

ความเป็นมาของโครงการ

ในอดีตการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล เป็นเพียงจัดให้มีการศึกษาในพื้นที่มากกว่าการให้ความสำคัญกับคุณภาพด้านการศึกษา จึงทำให้ขาดการศึกษาค้นคว้าข้อมูลความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาและยกระดับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนขาดความเชื่อมั่นในระบบการจัดการและคุณภาพของการศึกษา เป็นเหตุทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ส่งให้บุตรหลานตนเองมาเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล แต่ยอมชำระเงินเพิ่มขึ้น เพื่อให้บุตรหลานของตนได้เรียนโรงเรียนอื่นแม้จะอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงก็ตาม นอกจากนี้เมื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลพบว่า มีสถานะต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน บุคลากรด้านการศึกษายังขาดคุณภาพ ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรด้านการศึกษาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษายังไม่มีความพร้อม

จากปัญหาดังกล่าวผนวกกับวิสัยทัศน์ของนายกเทศมนตรีนายวันชัย จงสุทรนามณี และผู้บริหารเทศบาลนครเชียงราย ซึ่งให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเชิงระบบให้ได้มาตรฐาน สามารถเป็นกุญแจของการพัฒนาได้ โดยหลักการ S-LEARN-NET (Student Centre, Leadership, Enthusiasm, Achievement, Resolution, Knowledgeable, Networking educational technology)

**“การศึกษา คือ
กุญแจของการพัฒนา”**
โดยใช้นวัตกรรม
S-LEARN-NET

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

นวัตกรรมนี้สร้างความตระหนักรู้ต่อปัญหาด้านการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลทั้งระบบโดยผู้บริหารเทศบาล จึงริเริ่มให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายด้านการศึกษาให้เป็นวาระสำคัญของการพัฒนาของเทศบาลนครเชียงราย จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาการศึกษาจึงนำไปสู่การกำหนดให้เป็น นวัตกรรม “การศึกษาคือกุญแจของการพัฒนา” โดยใช้ตัวแบบ S-LEARN-NET (Student Centre, Leadership, Enthusiasm, Achievement, Resolution, Knowledgeable, Networking educational technology) ซึ่งประกอบด้วย การให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centre) การพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นผู้นำ (Leadership) การสร้างให้นักเรียนมีความตื่นตัวและสนใจในการเรียนอยู่เสมอ (Enthusiasm) การสร้างให้เด็กสามารถกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในชีวิตของตนเอง (Achievement) การสร้างให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้ (Resolution) การสร้างให้เด็กเป็นคนที่มีความรู้และทักษะทางวิชาการและทางสังคม (Knowledgeable) การสร้างภาคีความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากคนในพื้นที่มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ (Networking) การจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานสากลให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ปกครองชุมชนทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ (Educational) และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน (Technology)

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

นวัตกรรมการศึกษาคือกุญแจของการพัฒนา S-LEARN-NET เน้นการจัดกระบวนการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยได้รับความร่วมมือตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ดำเนินการและประเมินจากผู้มีส่วนในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน ทั้งภาคีเครือข่ายการศึกษา ชุมชนสถาบันการศึกษา องค์กรศาสนา องค์กรภาครัฐและเอกชน โดยแบ่งการมีส่วนร่วมได้ ๔ ระดับดังนี้

๑. ระดับชุมชน

โดยการสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองนักเรียนในการเสนอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา การเป็นกรรมการห้องเรียน กรรมการสถานศึกษา

๒. ระดับพื้นที่

โดยเทศบาลนครเชียงรายโดยสำนักการศึกษาได้พัฒนาความร่วมมือ ร่วมกับ สถาบันพหุกิจแห่งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๓. ระดับประเทศ

ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการศึกษาวัฒนธรรมผู้สนับสนุนการเรียนรู้ประจำห้องเรียน เพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล ทำให้สามารถฝึกคตินักเรียนเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาในอัตราที่เพิ่มขึ้นโดยได้ทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ในการพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานสากล มหาวิทยาลัยมหิดลให้ความร่วมมือในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้โรงเรียนเทศบาล ๖ ยังได้รับโควตาให้การศึกษาต่อในคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาลัยนานาชาติมหิดล และความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๔. ระดับนานาชาติ

โครงการพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ความร่วมมือกับสถาบันชีวภาพเกาหลีใต้ โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษากับโรงเรียนชาวจีนโพ้นทะเลกว่างซี เมืองหนานหนิง สาธารณรัฐประชาชนจีน และโครงการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ผ่านห้องเรียนเพื่อเปิดโลกทัศน์ทางการศึกษา ณ ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

จากการดำเนินโครงการนวัตกรรมการศึกษาคือกุญแจของการพัฒนา S-LEARN-NET สามารถอธิบายความโดดเด่นของนวัตกรรมจากโครงการตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านยกระดับการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาระบบ

เกิดการพัฒนาศึกษาเชิงระบบทั้งด้านการยกระดับคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานการประเมินและเป็นที่ยอมรับของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ โดยศึกษาจากการขอเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง ระบบการพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษามีความร่วมมือในการพัฒนาผู้สอนทั้งจากมหาวิทยาลัยภายในและต่างประเทศ มีการจัดสรรทรัพยากรและเทคโนโลยีเพื่อรองรับการพัฒนาการศึกษาอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

๓. ด้านสร้างความเชื่อมั่นของผู้ปกครองและชุมชนต่อโรงเรียน

โรงเรียนได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนเพิ่มขึ้น เมื่อศึกษาจากการสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนเทศบาล ๖ จากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒,๑๑๒ คน ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒,๑๕๖ คน ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๑๖๓ คนและปี ๒๕๖๑ จำนวนเพิ่มขึ้นถึง ๒,๘๐๕ คน เมื่อคำนวณจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนเพิ่มทั้ง ๘ โรงเรียนพบว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐

๕. ด้านการขยายแนวคิดการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สู่ชุมชน

เทศบาลนครเชียงรายได้ใช้ขยายแนวคิดนวัตกรรมการศึกษา คือ กุญแจของการพัฒนา S-LEARN-NET ไปสู่ชุมชนผ่านมหาวิทยาลัยวชิระสาม เพื่อรองรับการเข้าสู่ยุคผู้สูงอายุ และการจัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับชุมชนผ่านศูนย์การเรียนรู้ทั้ง ๕ ศูนย์ ที่กระจายอยู่ในชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้

๒. ด้านการพัฒนานักเรียน

ด้านการพัฒนานักเรียน ๓ ระดับ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ หรือระดับส่งต่อสู่มหาวิทยาลัย มีการวางแผนทางการพัฒนานักเรียนในแต่ละระดับที่มีความชัดเจน การใช้**นักเรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา** ทำให้มีเด็กที่สามารถสอบเข้าเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ จากเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปี ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐ คือสามารถเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐได้ถึง ๔๓๗ คน

๔. ด้านการสร้างความร่วมมือและภาคีพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เทศบาลนครเชียงรายได้สร้างภาคีความร่วมมือด้านการพัฒนาการศึกษาตามแนวคิดนวัตกรรมนี้โดยได้ทำบันทึกความร่วมมือ MoU กับคนในพื้นที่ มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งระดับพื้นที่จังหวัดเชียงราย พะเยา ระดับประเทศและระดับนานาชาติ จึงทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลทั้ง ๘ แห่งมีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนในเมืองใหญ่ และระดับประเทศทั่วไป

แนวทางการพัฒนาและการต่อยอดนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเทศบาลนครเชียงรายจะพัฒนาการศึกษาเชิงระบบอย่างต่อเนื่องโดยการบรรจุไว้ในนโยบายและแผนงานหลักของเทศบาลเพื่อพัฒนาให้เป็นนครแห่งการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากลทั้งระบบการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะ Smart City และเมืองแห่งคุณภาพชีวิต Smart Living

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า โรงเรียนทั้ง ๘ แห่งของเทศบาลนครเชียงรายได้รับการยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ คือ การเรียนการสอน บุคลากรการศึกษา การพัฒนานักเรียนทั้งระบบจนถึงการส่งต่อมหาวิทยาลัย สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถสร้างภาคีความร่วมมือกับคนในพื้นที่ มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการขยายแนวคิดการศึกษาและการเรียนรู้สู่ชุมชนผ่านมหาวิทยาลัยวัยที่สาม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั้ง ๕ แห่งของเทศบาล

ความยั่งยืนของการดำเนินการ และบทเรียนที่ได้รับ

นวัตกรรมการศึกษาคือกุญแจของการพัฒนา S-LEARN-NET มีความยั่งยืนที่สามารถจำแนกได้เป็น ๓ ระดับดังนี้

ระดับที่ ๑

ระดับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้ง ๘ แห่งของเทศบาลนครเชียงราย นวัตกรรมเกิดจากวิสัยทัศน์ของผู้นำ/ผู้บริหารเทศบาลและได้ยกระดับเป็นนโยบายสาธารณะด้านการศึกษากองเทศบาลฯ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติผ่านกระบวนการพัฒนา ๕ วัตถุประสงค์ คือ การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพบุคลากรการศึกษา การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและชุมชน การสร้างภาคีความร่วมมือทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและต่างประเทศ และการขยายแนวคิดสู่การพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ชุมชนผ่านมหาวิทยาลัยวัยที่สามและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของเทศบาล

โรงเรียนทั้ง ๘ แห่ง
ได้รับการยกระดับ
คุณภาพการศึกษาทั้งระบบ

ระดับที่ ๒

ระดับการพัฒนาความสอดคล้องของการพัฒนาคนกับการพัฒนาเมือง โดยนวัตกรรมนี้ ได้เน้นที่การพัฒนาคนเพื่อให้คนสามารถเป็นผู้พัฒนาเมืองในอนาคตซึ่งมีนโยบายเมืองอัจฉริยะ Smart City และ การดำรงชีวิตอย่างชาญฉลาด หรือ Smart Living

ระดับที่ ๓

ระดับการต่อยอด ขยายแนวคิด หลักการและวิธีการทางนวัตกรรมการศึกษาตามหลักคิดแบบ S-LEARN-NET ให้มีคุณภาพผ่านนโยบาย กลไก และการจัดการแบบบูรณาการของเทศบาลฯ โดยมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาด้านการศึกษาเทศบาล แผนพัฒนาเทศบาล แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา

กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาชาติ และนโยบายของรัฐบาลรองรับอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ โดยจะเห็นได้ว่านวัตกรรมการศึกษาคือกุญแจของการพัฒนา S-LEARN-NET จะครอบคลุมการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของคนในพื้นที่ด้วย

รางวัลที่ ๒

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ดร.วิชิตมงคล อังคสกุลเกียรติ
นายกเทศมนตรีเมืองศรีสะเกษ

เทศบาลเมืองศรีสะเกษ

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

วิสัยทัศน์

“เมืองน่าอยู่ เมืองสุขภาพดี ประชาชนมีการศึกษา พึ่งพาตนเองได้”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๓๖.๖๖ ตร.กม.
ประชากร	๔๑,๖๐๙ คน (ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๖๒)
รายได้รวมเงินอุดหนุน	๕๑๒,๕๐๑,๗๘๔.๒๗ บาท
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๔๓๕๑ ๑๒๒๒

โครงการนวัตกรรม

“โครงการพัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไขท้องไม่พร้อม เพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษอย่างยั่งยืน”

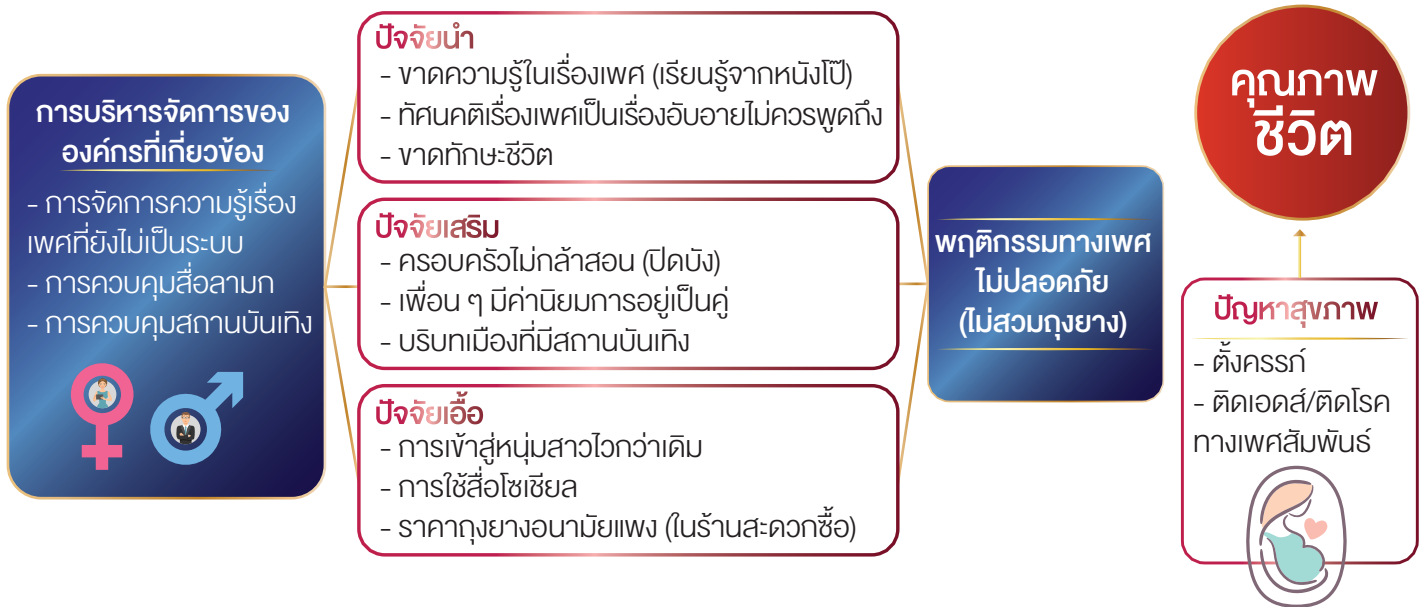
ความเป็นมาของโครงการ

เยาวชนคือทรัพยากรสำคัญของการพัฒนาประเทศ ขณะนี้เยาวชนอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเยาวชน พบว่า เยาวชนยังขาดภูมิคุ้มกันทางสังคม ภูมิปัญญาความรู้ที่เท่าทัน และทักษะชีวิตรอบด้านที่ทำให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะด้านสุขภาพทางเพศจากปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นปัญหาระดับโลก อัตราการตั้งครรภ์ของประเทศไทยมีอัตรา ๕๕ ต่อ ๑,๐๐๐ สูงเป็นอันดับ ๒ ของโลกรองจากประเทศลาว องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้การลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็น ๑ ใน ๖๗ ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ข้อ ๒ ในการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ตัวชี้วัดที่ ๔.๕ การคลอดในหญิงกลุ่ม ๑๕-๑๙ ปีลดลง เช่นเดียวกับปัญหาในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ นโยบายการเยี่ยมมารดาทารกแรกเกิดทุกรายในเขตเทศบาลเมือง พบวัยรุ่นคลอดจำนวนมาก จากวิสัยทัศน์ของการพัฒนาเมือง มุ่งสู่เมืองน่าอยู่ เมืองสุขภาพดี ประชาชนมีการศึกษา พึ่งพาตนเองได้ ในมิติของเมืองสุขภาพดี ประชากรกลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญ เพราะวัยรุ่นเป็นอนาคตของชาติ เทศบาลเมืองศรีสะเกษได้ พัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไขท้องไม่พร้อมเพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้ความรู้เรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้านแก่เด็กและเยาวชน เพื่อสร้างระบบการดูแลและช่วยเหลือเด็กและเยาวชน และเพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การดำเนินการแบ่งออกเป็น ๒ ระยะคือระยะแรกปี ๒๕๕๓-๒๕๕๘ ดำเนินการในการป้องกันเอดส์ และมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย พบปัญหาการดำเนินงานที่เข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย ไม่ครอบคลุมและไม่ยั่งยืน ถึงแม้ว่าอัตราการตั้งครรภ์ลดลงจากปี ๒๕๕๓ มีอัตรา ๓๒.๒๓ ถึงปี ๒๕๕๗ มีอัตรา ๗.๙๗ แต่มีการเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๕๘ เป็น ๑๑.๔๕ จึงเข้าสู่การ ดำเนินการในช่วงที่ ๒ จากปี ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน ที่ปรับกลยุทธ์สู่สถานศึกษา การพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้านผ่าน “ครูเพศวิถีศึกษารอบด้าน” เพิ่มศักยภาพของครูที่มีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด พัฒนาระบบการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงใน สถานศึกษาส่วนเยาวชนนอกระบบผ่านแกนนำอสม. เครื่องช่วยผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขครอบคลุมทุกภาคส่วน ทุกมิติในการ ป้องกันคือ Delay sex ,safe sex เมื่อเกิดปัญหาเกิดการจัดการแก้ไขร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อคืนเด็กสู่ห้องเรียน การจัดการความรู้ เรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้าน เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กนักเรียน นักศึกษา มีความครอบคลุมและมีความยั่งยืน การตั้งครรภ์ในกลุ่มอายุ ๑๕-๑๙ ปี อัตราลดลงอย่างต่อเนื่องปี ๒๕๖๑ อัตรา ๖.๖๙ ต่ำกว่าเป้าหมายเทียบเท่าประเทศที่พัฒนา

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

แนวทางการแก้ไขปัญหาก็แสดงให้เห็นว่าใช้เครื่องมือหรือทฤษฎีในการจัดการกับปัญหาอย่างเป็นระบบ มีหลักการทางความคิดอย่างชัดเจน จากปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นได้วิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและปัญหาการติดเชื้อและปัญหาสุขภาพอื่นๆ โดยใช้ Precede Proceed Model ดังนี้

การวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ

จากการวิเคราะห์ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและการติดเชื้อเอชไอวี มีสาเหตุจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยของวัยรุ่น การไม่สวมถุงยางอนามัยและการใช้วิธีการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพต่ำ จาก ๓ ปัจจัยดังนี้

๑. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การขาดความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษา และทักษะชีวิต ความรู้ในเรื่องการคุมกำเนิด เรียนรู้เรื่องเพศจากหนังสือ จึงขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง อีกทั้งทัศนคติของสังคมที่มองว่าเป็นเรื่องอับอาย เรื่องปกปิด

๒. ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ เด็กมีการเจริญเติบโตเร็ว จึงเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นเร็วกว่าปกติ มีการใช้สื่อโซเชียล ในการค้นหาในวงกว้างที่ผู้ปกครองไม่สามารถเข้าถึงได้ ประกอบกับราคากันยาอนามัยที่มีราคาสูง (ในร้านสะดวกซื้อ)

๓. ปัจจัยเสริม ได้แก่ ครอบครัวไม่สามารถสื่อสารเรื่องเพศหรือสอนเรื่องเพศให้กับวัยรุ่นได้ เกิดช่องว่างในการสื่อสารจากวัฒนธรรมไทย ที่ไม่ควรนำมาพูดคุย ค่านิยมของวัยรุ่นที่มักมีแฟน อยู่กันเป็นครอบครัว และบริบทของเมืองขนาดใหญ่ที่มีความเจริญ มีสถานบันเทิงที่เข้าถึงได้จนนำไปสู่การดื่มสุรายาเสพติดที่ทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจและขาดการป้องกัน

ขาดความรู้เรื่องเพศวิถี
มีทัศนคติเรื่องเพศว่า
“น่ายาย ต้องปกปิด”
นำไปสู่การตั้งครรภ์ไม่พร้อม

เทศบาลเมืองศรีสะเกษ พบปัญหาในพื้นที่จากการเยี่ยมชมการดูแลสุขภาพในเขตเทศบาล ได้ดำเนินการร่วมกับการป้องกันเอดส์ในช่วงแรกและต่อเนื่องกันจากปี ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน ดังนี้

๑. การดำเนินการในช่วงระหว่าง ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๘

รูปแบบการดำเนินงานในช่วงปี๒๕๕๓-๒๕๕๔ เป็นการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองศรีสะเกษโดยรับทงของศูนย์สุขภาพชุมชน ๓ ที่ดูแลโรงเรียน และสถานศึกษาในเขตรับผิดชอบ มีกิจกรรมดังนี้

- การจัดสถานบริการที่เป็นมิตรแก่วัยรุ่น นมcondom corner ให้การสนับสนุนถุงยางอนามัยฟรี ให้คำปรึกษาอนามัยเจริญพันธุ์ การให้บริการคุมกำเนิด การฝากครรภ์ การเยี่ยมมารดาทารกหลังคลอดและการดูแลและส่งเสริมสุขภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - การอบรมแกนนำเอดส์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาแก่โรงเรียน ๕ แห่งในเขตรับผิดชอบ
 - การอบรมแกนนำเอดส์ในกลุ่มเยาวชนนอกระบบในชุมชน และ อสม.
- ผลการดำเนินงานในช่วงแรก
- มีแกนนำเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ๖๐๐ คนและเยาวชนนอกระบบกับอสม.๓๗๐ คน
 - สถานศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเพียง ๕ แห่ง
 - อัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นลดลงในช่วงระหว่างปี๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ จากปี ๒๕๕๓ อัตรา๒.๒๓ ลดลงเหลืออัตรา ๗.๙๗ และเริ่มเพิ่มขึ้นเป็นอัตรา ๑๑.๔๕ ในปี๒๕๕๘

จึงนำมาสู่การถอดบทเรียนการทำงานที่ผ่านมาพบว่า แกนนำที่ผ่านการอบรมไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ไม่ครอบคลุมสถานศึกษาอื่นในเขตเทศบาล และไม่ทั่วถึงในการขยายผลไปสู่กลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งหมด

๒. การดำเนินงานในช่วงที่ ๒ ระหว่าง ๒๕๕๙-๒๕๖๐

นำมาสู่การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจังจึงเกิดการประชุมโดยนายกเทศมนตรีเมืองศรีสะเกษภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งทุกระดับในเขตเทศบาลเพื่อสะท้อนข้อมูล วางแผนและปรับยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นใหม่ โดยปรับทิศทางการดำเนินงานสู่สถานศึกษา

ดังนั้นจึงมีการปรับกระบวนการทศน์ในการดำเนินการดังนี้

ในสถานศึกษา

- การอบรมครูเพศวิถีศึกษารอบด้าน ๑๐๐% เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้ความรู้เรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้าน เพื่อให้องค์ความรู้เรื่องเพศได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย นักเรียน และนักศึกษา ครอบครัวและที่ยื่น
- การสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนรู้เรื่องเพศ พร้อมการประกวดนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ จำนวน ๕ แห่ง
- การให้สถานศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยจัดทำ MOU พร้อมสนับสนุนงบประมาณ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ตามบริบทสถานศึกษา ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒ แห่ง และปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๙ แห่ง

ในศูนย์สุขภาพชุมชน ๑-๕ และในชุมชน

- การจัดสถานบริการที่เป็นมิตรเพื่อให้วัยรุ่นเข้าถึงบริการได้ในศูนย์สุขภาพชุมชนทั้ง ๕ แห่ง
- การอบรมให้ความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้านและการคุมกำเนิดแก่อสม ๑๐๐ คน
- การอบรมให้ความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้านแก่คณะทำงานในศูนย์สุขภาพชุมชน ๑-๕ และกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ๕๐ คน
- วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย จากการขอรับบริการถุงยางอนามัยฟรีที่ศูนย์สุขภาพชุมชนทั้ง ๕ แห่ง และ ให้อสม. แจกในชุมชน
- การใช้ระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพผ่านคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษ

๓. การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติ โครงการ

ให้อธิบายถึงกลยุทธ์หรือวิธีการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการนำไปสู่การปฏิบัติ ทรัพยากรที่นำมาใช้กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผลผลิตที่ประสบความสำเร็จจากการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคหลัก ๆ และวิธีการเอาชนะปัญหาอุปสรรค

การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติสู่สถานศึกษา

๑. การปรับปรุงหลักสูตร วิชาเพศศึกษาเป็นเพศวิถีศึกษารอบด้าน และให้เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ให้สามารถคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจและรับผิดชอบทางเลือก จากเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลางในการให้ความรู้และให้การดูแลการมีเพศสัมพันธ์อย่างเดียว และการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ผิด
๒. บทบาทของครูผู้สอนเพศวิถีศึกษารอบด้านเป็นบทบาทของครูทุกคน เดิมเป็นของครูอนามัยโรงเรียน ครูสุขศึกษา ครูพลศึกษาเท่านั้น จึงมีการอบรมครูเพศวิถีศึกษารอบด้านที่เริ่มจากครูอนามัยโรงเรียน ครูพลศึกษาและครูสุขศึกษา ต่อยอดไปที่ครูทุกคนในโรงเรียนและสถานศึกษาให้ครบ ๑๐๐% เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเพศโดยครูทุกคน ไม่ว่าจะเป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ครูฝ่ายปกครองและครูแนะแนว
๓. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการเฝ้าระวังและส่งต่อในสถานศึกษา เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา ที่ให้ครูทุกคนเป็นครูเพศวิถีศึกษา และนำความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษาไปใช้เพื่อการสังเกต เยี่ยมบ้าน ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนและนักศึกษาได้อย่างครอบคลุม ทันทีและมีประสิทธิภาพ
๔. การจัดการความรู้เพศวิถีศึกษาที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษเป็นเจ้าภาพหลัก บูรณาการจากสถานศึกษาสู่ผู้ปกครอง และชุมชน และขยายผลครอบคลุมไปที่เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
๕. การสนับสนุนงบประมาณเริ่มจากงบประมาณในการจัดทำสื่อการเรียนรู้เรื่องเพศจาก ๑,๐๐๐ บาท พร้อมการประกวดนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้การสอนเรื่องเพศ หลังจากนั้นได้จัดทำ MOU และจัดสรรงบประมาณเริ่มจาก ๑๐,๐๐๐ บาท และมีการขยายสู่สถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นในการขอรับงบประมาณจากเดิมปี ๒๕๕๔ มีจำนวน ๕ แห่งแล้วเพิ่มเป็น ๑๒ แห่งและ ๑๔ แห่งในปี ๒๕๖๐ และ ปี ๒๕๖๑
๖. การนิเทศติดตามการดำเนินงานของกองทุนฯ อย่างต่อเนื่องทำให้สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกองทุนได้มีข้อมูลในเชิงลึกของการทำงาน นำไปสู่การพัฒนาต่อยอดที่จะมีแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับปัญหาภายใต้บริบทที่แตกต่างของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

นวัตกรรม “โครงการพัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไข ไม่พร้อมเพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในเทศบาลเมืองศรีสะเกษอย่างยั่งยืน” มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเทศบาลเมืองศรีสะเกษได้เข้ามาเป็นเจ้าภาพหลัก ในการจัดการความรู้ในเรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้านให้แก่วัยรุ่น พร้อมจัดทำ MOU และสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษาทุกแห่งทุกระดับ ทุกสังกัดในเทศบาล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญและเป็นเครื่องมือในการทำงานของท้องถิ่นร่วมกับเครือข่ายสถานศึกษา เกิดการเสริมพลังและขับเคลื่อนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. นวัตกรรม ทำให้เกิดระบบการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ อปท. หน่วยงานใหญ่ องค์กรเอกชนและประชาสังคม ตั้งแต่การป้องกันและแก้ไขในสถานศึกษา หากเกินศักยภาพ ในรายที่เกิดการตั้งครรภ์หรือยุติการตั้งครรภ์สามารถส่งต่อมาที่รพ.ศก หรือในรายที่มีความรุนแรงหรือเกิดปัญหาที่ซับซ้อน ส่งต่อไปที่ OSCC หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว ได้ตลอด ๒๔ ชม. ในเชิงป้องกันได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากอบจ.ศรีสะเกษได้สนับสนุนงบประมาณดำเนินการรณรงค์ในการงดบุหรี่ยุติการสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะในเด็กเดินที่ถนนคนเดินที่สนับสนุนพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเด็กและเยาวชนในจังหวัดศรีสะเกษ และมีการขับเคลื่อนต่อในชุมชนโดยอสม.ใน ๔๗ ชุมชน

๓. นวัตกรรม มีความยั่งยืนและต่อเนื่อง จากการที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษเป็นผู้ริเริ่มจัดการความรู้เรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้าน พร้อมสนับสนุนงบประมาณให้สถานศึกษา ทำให้องค์ความรู้เรื่องเพศ ได้เกิดการถ่ายทอดความรู้สู่ครูเพศวิถีศึกษาทุกคนในสถานศึกษาส่งไปที่นักเรียน นักศึกษา จากรุ่นสู่รุ่นตลอดอายุราชการของความเป็นครูอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔. นวัตกรรม ทำให้องค์ความรู้เรื่องเพศวิถีศึกษารอบด้านได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาถึง ๓๒,๔๒๐ คนในสถานศึกษาในเทศบาล ๒๑ แห่ง (ทั้งหมด ๒๗ แห่ง มีนักเรียนทั้งหมด ๔๔,๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๔๒) ที่จัดทำ MOU และรับงบประมาณสนับสนุน

๕. นวัตกรรม มีความคุ้มค่า ในมิติด้านคุณภาพชีวิตของวัยรุ่น จากผลกระทบของการตั้งครรภ์ ตั้งแต่การเริ่มมีเพศทำให้เกิดการติดเชื้อ ติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เมื่อตั้งครรภ์ จะเกิดการแท้งเถื่อนที่มีค่าใช้จ่ายถึงรายละ ๓๐,๐๐๐ บาท หากไปสู่การคลอดมีการเลี้ยงดูเด็กที่ด้วยคุณภาพและมีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็ก ๑.๓ ล้านบาทต่อคน เมื่ออยู่เป็นครอบครัววัยรุ่นมักเกิด ความรุนแรง หย่าร้าง ทั้งหมดนำไปสู่การออกจากสถานศึกษากลางคัน ที่ทำให้เยาวชนที่ตั้งครรภ์มีคุณภาพชีวิตที่ด้อยกว่าเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา

“ให้ความรู้เรื่องเพศวิถี ฝึกทักษะชีวิต
ลดปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม”

๖. ผลลัพธ์อัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี๒๕๖๑ ต่ำสุด ๖.๖๙ เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดศรีสะเกษ ที่ อัตรา ๒๖.๗๔ และประเทศไทยที่อัตรา ๓๙.๖๐ และอัตราเทียบเท่ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว

สรุป ได้ว่า นวัตกรรม “การพัฒนากระบวนการป้องกันและแก้ไขท้องไม่พร้อมเพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ อย่างยั่งยืน” มีจุดเด่นที่ เทศบาลเมืองศรีสะเกษดำเนินการครอบคลุมทั้ง ๖ มิติ เป็นนวัตกรรมที่มีผลลัพธ์ที่ชัดเจน ส่งผลให้อัตราของวัยรุ่นตั้งครรภ์ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. วัยรุ่นในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษและวัยรุ่นนอกเขตเทศบาลที่เข้ามาศึกษา ได้รับความรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและมีทักษะชีวิต รวมทั้งการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองอย่างเป็นระบบเมื่อประสบปัญหา
๒. ครูในโรงเรียนและสถานศึกษาในเขตเทศบาล ได้รับการพัฒนาเป็นครูเพศวิถีศึกษารอบด้าน ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนสู่นักเรียนและนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. มีระบบการช่วยเหลือเยียวยาที่ชัดเจนในการดูแลเยาวชนทั้งในระบบผ่านสถานศึกษาและนอกระบบจากแกนนำชุมชน อสม.
๔. ครอบครัว แกนนำผู้ปกครองและชุมชนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลที่เป็นประชากรแฝง หลังการได้รับการให้ความรู้ ในการสื่อสารเรื่องเพศมีทัศนคติเชิงบวกและสามารถสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรหลานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุวกตั้งครรภ์ได้
๕. เกิดกระแสสังคมตื่นตัวและตระหนักถึงการเกิดปัญหา และให้ความร่วมมือทุกภาคส่วน

รางวัลที่ ๓

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายเทอดเกียรติ สุกใส

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

วิสัยทัศน์

“ยึดหลักธรรมาภิบาล ประสานการพัฒนา ประชาชนมีความสุข”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๑,๖๗๘.๓๖๙ ตร.กม.

ประชากร

๑,๒๕๗,๖๑๕ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๐๙๙,๗๘๓,๔๘๗.๖๐ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๓๐๗ ๕๓๐๓

โครงการนวัตกรรม

“นวัตกรรมการปรับปรุงถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา”

ความเป็นมาของโครงการ

ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (อบจ.ชร.) ซึ่งมีหน้าที่สร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จึงมีแนวคิดริเริ่มจัดทำโครงการก่อสร้างถนนดินซีเมนต์ผสมโพลีเมอร์ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้ได้ถนนที่มีความมั่นคงแข็งแรง มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน ราคาไม่สูง จากปัญหาราคายางพาราตกต่ำทำให้อบจ.ชร.จึงได้สร้างนวัตกรรมโดยใช้ยางพาราทดแทนสารโพลีเมอร์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางตลอดจนเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

จากวิกฤติการเรื่องปัญหาราคายางที่ตกต่ำ อบจ.ชร. ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ได้ตระหนักถึงปัญหาของเกษตรกรในเรื่องนี้ ประกอบกับเป็นนโยบายรัฐบาลที่เร่งด่วนในการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราทั่วประเทศและในพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีการปลูกยางพาราประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ อบจ.ชร.จึงได้จัดทำโครงการนำร่องเพื่อปรับปรุงถนนต้นแบบโดยใช้ดินซีเมนต์ผสมยางพารา ซึ่งเป็นนวัตกรรมสายทางแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยมีความคาดหวังว่า นวัตกรรมการปรับปรุงถนนดินซีเมนต์ผสมยางพาราที่อบจ.ชร.ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะการก่อสร้างถนนดินซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น สำหรับงานถนนทางหลวงท้องถิ่น เป็นทางเลือกหลักที่จะใช้เป็นตัวแบบเพื่อให้ท้องถิ่นอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งจะนำไปสู่ทางเลือกหากมีการนำไปดำเนินการทั่วประเทศสามารถแก้ไขปัญหาการตกต่ำราคายางพาราได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

จากการร้องขอจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายของการปรับปรุงถนน อบจ.ชร.ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงถนนดินซีเมนต์ผสมโพลีเมอร์จนประสบความสำเร็จในการพัฒนาสายทางเกษตร ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการตกต่ำราคายางพารา จึงได้เกิดแนวความคิดการนำยางพารามาทดแทนการใช้โพลีเมอร์ โดยตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับสถาบันบริการวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำถนนโดยใช้ยางพาราเป็นส่วนผสม ทำให้เกิดเป็นนวัตกรรมโครงการปรับปรุงถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา (Para Soil Cement) ในพื้นที่ต้นแบบและทำการทดสอบโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย ซึ่งผลเป็นไปตามมาตรฐานของกรมทางหลวงชนบทกำหนด ถนนต้นแบบมีความมั่นคงแข็งแรง มีคุณภาพ รองรับน้ำหนักบรรทุกได้มากขึ้น มีอายุการใช้งานยาวนาน ไร้ฝุ่น มีความปลอดภัย และคุ้มค่า ทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวใช้สัญจรและขนส่งผลผลิตทางการเกษตรได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งทำให้อายุการใช้งานสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

จากเดิมองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ได้จัดทำโครงการถนนดินซีเมนต์ผสมโพลีเมอร์และพัฒนาจากถนนดินซีเมนต์ผสมโพลีเมอร์มาสร้างเป็นนวัตกรรมถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา เพื่อเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลตลอดจนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราจึงได้จัดทำถนนต้นแบบที่ใช้ยางพารามาดำเนินการที่ สายทางเชื่อมระหว่างหมู่ที่ ๑๔ ตำบลบ้านดู่ – ชุมชนบ้านห้วยปลาทั้ง ตำบลริมกก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ความกว้าง ๕.๐๐ เมตร ยาว ๕๐๐.๐๐ เมตร ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งมีการซื้อน้ำยางพาราจากเกษตรกรในพื้นที่และสามารถใช้ดินที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ทำถนน ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องราคายางพาราตกต่ำอีกวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ทั้งน้ำยางพาราสด DRC ร้อยละ ๓๐ คิดเป็น ๑๒,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ กก./ต่อความยาวถนน ๑ กม. หรือน้ำยางพาราแห้ง DRC ร้อยละ ๖๐ คิดเป็น ๗,๕๐๐ กก./ต่อความยาวถนน ๑ กม. มาใช้ในการปรับปรุงถนนดินซีเมนต์ผสมยางพาราโดยสามารถเพิ่มปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศ ทำให้ถนนมีความมั่นคงแข็งแรง ราคาไม่สูง มีความคุ้มค่า สามารถต่อยอดเพื่อนำไปใช้สำหรับท้องถิ่นอื่นทั่วประเทศ

ถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา
แก้โรงแคยงตกต่ำ
สร้างถนนของชุมชน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการก่อสร้างถนนดินซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติสำหรับท้องถิ่น และคู่มือการออกแบบส่วนผสม (Job Mix Formula) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อจำกัดที่ท้องถิ่นส่วนมากไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เนื่องจากวัสดุตามที่คู่มือได้ออกแบบไว้ระบุว่า จะต้องมีความสมบูรณ์และมีขนาดผลที่ดี ตามวิธีการทดลองที่ ทล-ก.๒๐๕ ซึ่งวัสดุตามรายละเอียดดังกล่าวเป็นวัสดุเกรดดี อาทิเช่น หินคลุก ดินลูกรังที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งถนนของท้องถิ่นส่วนมากที่ใช้สัญจรสำหรับสายทางรองนั้นจะเป็นดินลูกรังเกรดต่ำ ลักษณะเป็นดินสีแดง และมีส่วนผสมของดินเหนียวจำนวนมากเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนด อบจ.ชร.จึงได้สร้างนวัตกรรมใหม่จากเดิมที่จำกัดกลุ่มดินที่สามารถใช้ได้ ตามมาตรฐาน AASHTO Soil Classification System ที่กำหนดกลุ่มดินทั้งหมดไว้ ๗ ระดับ คือ กลุ่ม A1 – A7 โดยตามคู่มือการออกแบบส่วนผสม (Job Mix Formula) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้ใช้ได้เฉพาะกลุ่มดิน A1 – A3 เท่านั้น ดังนั้น อบจ.ชร.จึงได้สร้างนวัตกรรมใหม่ โดยได้ออกแบบส่วนผสม (Job Mix Formula) ให้สามารถใช้ดินได้เกือบทั้งหมด ตั้งแต่ A1 – A6 กล่าวคือนวัตกรรมดังกล่าวสามารถทำให้ท้องถิ่นทั่วประเทศสามารถดำเนินการก่อสร้างถนนดินซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติโดยใช้น้ำยางสดในพื้นที่มาดำเนินการ ซึ่งอบจ.ชร.จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานสำหรับถนนดินซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติสำหรับท้องถิ่น โดยมาตรฐานเป็นตามข้อกำหนดและเงื่อนไขโครงการก่อสร้างถนนดินซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติสำหรับท้องถิ่น และคู่มือการออกแบบส่วนผสม (Job Mix Formula) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นวัตกรรมนี้จึงสอดคล้องต่อนโยบายของรัฐบาลอันนำไปสู่การพึ่งพาตนเองของประเทศไทยในอนาคตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน และเป็นต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นนำไปประยุกต์ใช้ภายในประเทศ เป็นการประหยัดงบประมาณของชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมต่อไป

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ด้านวิศวกรรม

ถนนมีความมั่นคงแข็งแรง ทนทาน เหมาะสำหรับการใช้เป็นถนนท้องถิ่นเพื่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร โดยเป็นไปตามมาตรฐานของกรมทางหลวงชนบทกำหนด

๒. ด้านเศรษฐกิจ

สามารถสร้างเสถียรภาพราคายางพารา ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ลดการส่งออกปริมาณน้ำยางพารา รวมถึงเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกทางหนึ่งด้วย

๓. ด้านสังคม

ทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และประชาชนดีขึ้น รวมถึงการลดอุบัติเหตุ มีความปลอดภัย ไร้ฝุ่น

๔. ด้านสิ่งแวดล้อม

สามารถใช้พื้นที่ถนนที่มีอยู่ในสายทางเดิมนำมาปรับปรุงให้มีความมั่นคงแข็งแรงมากขึ้น โดยไม่มีการระเบิดหินหรือขุดแหล่งดินลูกรังจากบ่อดินต่างๆ มาใช้ในการทำถนน ซึ่งเป็นการไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่

ความยั่งยืนของการดำเนินการและบทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินโครงการถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา ได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ด้านเศรษฐกิจ การกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราโดยการส่งเสริมการใช้น้ำยางพาราจากท้องถิ่นที่มีคุณภาพ และส่งเสริมการสร้างงานสร้างรายได้สามารถสร้างเสถียรภาพราคายางพาราได้

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดปัญหาฝุ่นละอองบนถนนดิน โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

๔. ด้านเทคโนโลยี เป็นการสร้างนวัตกรรมถนนดินซีเมนต์ผสมยางพารา ที่ใช้เทคโนโลยีด้านวิศวกรรมที่เหมาะสมสำหรับการใช้เป็นถนนท้องถิ่นเพื่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร โดยเป็นไปตามมาตรฐานของกรมทางหลวงชนบทกำหนด โดยหากเชื่อมโยงเป้าหมายทั้งสี่ด้านได้ จะทำให้สามารถถ่ายทอดนวัตกรรมสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลให้นำไปสู่การพัฒนาในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

รางวัลชมเชย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายพิทักษ์ ก่อเกียรติพิทักษ์
นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี

เทศบาลเมืองปัตตานี

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

วิสัยทัศน์

“พัฒนาคนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดี มีสุขของประชาชน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๔.๗๘ ตร.กม.
ประชากร	๔๔,๘๐๖ คน (ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒)
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๕๗๒,๗๐๒,๗๖๙.๗๑ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๗๖๒๒ ๒๙๓๒

โครงการนวัตกรรม

“การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี (TK Park Pattani)”

ความเป็นมาของโครงการ

จากสถานการณ์ความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างปี ๒๕๔๗-๒๕๕๔ มีผู้เสียชีวิตกว่า ๔,๕๐๐ คน และได้รับบาดเจ็บกว่า ๙,๐๐๐ คน จากความไม่สงบ นับเป็นความขัดแย้งที่มียอดผู้เสียชีวิตสูงสุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างปี ๒๕๔๗-๒๕๕๒ มีมุสลิมเสียชีวิต ๒,๓๓๗ คน พุทธเสียชีวิต ๑,๖๐๗ คน มุสลิมได้รับบาดเจ็บ ๒,๓๘๙ คน และพุทธได้รับบาดเจ็บ ๔,๒๐๗ คน จนถึงปี ๒๕๕๔ ความไม่สงบทำให้เกิดหญิงหม้าย ๒,๑๐๐ คน และเด็กกำพร้า ๕,๐๐๐ คน ผลทำให้ประชากรพุทธกว่า ๒๐% หนีออกจากพื้นที่โดยส่วนใหญ่ผู้ก่อเหตุมุ่งเป้าไปยังกำลังความมั่นคงและสัญลักษณ์อำนาจของรัฐไทยอย่างข้าราชการ วัดและโรงเรียน/สถานศึกษา ทำให้เด็ก เยาวชน ขาดโอกาสอย่างมากในเรื่องการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ คณะแผนผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่อันดับสุดท้ายของประเทศ ประชาชนกว่าร้อยละ ๘๐ นับถือศาสนาอิสลามซึ่งมีวิถีชีวิตที่ใช้ภาษามลายูถิ่น (ภาษายาวี) เป็นภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ลูกหลานที่นับถือศาสนาอิสลามใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ในการสื่อสารทำความเข้าใจซึ่งจะได้เรียนรู้ภาษาไทยเมื่อเข้าเรียนในระดับการศึกษาในระบบ ตลอดจนพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งไทย อิสลาม และจีนในสังคมที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องมองด้วย “สายตาใหม่” และ “วิธีการใหม่” ใช้การพัฒนาคนแบบองค์รวมเป็นศูนย์กลางเพื่อแก้ปัญหาโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

เทศบาลเมืองปัตตานีจึงริเริ่มโครงการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี หรือ TK park Pattani เพื่อเป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคและให้เกิดความเท่าเทียมตลอดจนเพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่จะเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่ และมุ่งเน้นการบูรณาการกับทุกภาคส่วนเพื่อให้แหล่งเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นเกิดความยั่งยืน

“เปิดโลกแห่งความรู้ เปิดประตูแห่งความคิด ห้องสมุดมีชีวิต @TK Park Pattani”

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ปัตตานีใช้กลยุทธ์การมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย จากการทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาลเมืองปัตตานี ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอ.) ภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๖ จนแล้วเสร็จสมบูรณ์ทุกด้านทุกระบบ พร้อมเปิดบริการอย่างเป็นทางการ โดยการดำเนินการยึดหลักของวงจรเดมมิง (Deming Cycle) คือการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผลและนำผลประเมินมาวิเคราะห์ (Check) และการปรับปรุงดำเนินการให้เหมาะสมตามผลการประเมิน (Action) และเพิ่มการมีส่วนร่วม (Participation) เข้ามาเป็นวงจร PDCA-Par ทั้งเครือข่ายดำเนินการภายในเทศบาลเมืองปัตตานี และเครือข่ายภายนอกทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม ตลอดจนการยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาตั้งแต่การคัดเลือกและพัฒนาบุคลากรในอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี การรู้จักและเข้าใจถึงธรรมชาติ ความต้องการ ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของมนุษย์ (Developmental Psychology) ในแต่ละช่วงวัยที่เข้ามาใช้บริการมีจิตบริการ (Service Mind) บริการอย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ บริการอย่างรวดเร็ว ทันเวลา และบริการอย่างเพียงพอ มีจิตสาธารณะ (Public Mind) การเข้าใจในบริบทของความหลากหลายทางวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามความสนใจ ความต้องการ ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้เกิดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่เป็นการจัดการศึกษาที่ไม่กำหนดระดับ โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่เต็มเต็มที่ต้องการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ต่างๆ นอกเหนือการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน เป็นสื่อกลางเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมหลากหลายในท้องถิ่น วิถีชีวิตการเป็นอยู่ที่หลากหลาย ผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การดำเนินการอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี มุ่งส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพจิต ทักษะชีวิต และการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มุ่งเน้นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับทุกกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย โดยการให้บริการและการจัดกิจกรรม/โครงการที่ตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้ความสำคัญและเท่าเทียมในทุกมิติของศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี มีห้องสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ และจัดกิจกรรมทางศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ๓ ภาษา บรรณารักษ์มีกิจกรรมเล่านิทานที่ส่งเสริมคุณธรรม ๓ ภาษาให้ความเท่าเทียมทางเพศโดยไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งการสรรหาบุคลากร เจ้าหน้าที่ของอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี การยอมรับในเพศทางเลือก เป็นพื้นที่สร้างโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับทุกเพศทุกวัย

จัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน ความสามัคคีเพื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่างแต่ไม่แตกแยก มีความไว้วางใจกัน ยึดหลักวิถีของประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกัน ความยุติธรรม และส่งเสริม 3 สถาบันหลักของชาติ ตลอดจนมีเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมมือในการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

อุทยานการเรียนรู้ปัฐปธัญ มีจุดเด่นลักษณะอาคารคล้ายกับรูปรังผึ้งและตัวเรืออกและ อันหมายถึงการอยู่ร่วมกัน เป็นการออกแบบเพื่อสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยมีพื้นที่ให้บริการทั้งสิ้น ๖,๔๗๖ ตารางเมตร ถือเป็นอุทยานการเรียนรู้หรือ TK park ที่มีพื้นที่บริการใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

มีการจัดทำสื่อสารท้องถิ่นของจังหวัดปทุมธานี ที่จะนำมาให้บริการเป็นการเฉพาะในอุทยานการเรียนรู้ปัฐปธัญ โดยมีหนังสือนิทานท้องถิ่นสำหรับเด็กอายุ ๗ - ๙ ปี ได้แก่เรื่อง “ใครผิด” และหนังสือสารคดีท้องถิ่นสำหรับเด็ก อายุ ๑๐ - ๑๒ ปี เรื่อง “บ้านฉันบ้านเธอ” (ปัฐปธัญ กิตติ) ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละช่วงวัย โดยได้มีการจัดทำขึ้น ๓ ภาษา

ได้แก่ ไทย อังกฤษ และมลายูกลาง มีห้อง ๓ ศาสนา ได้แก่ ห้องละหมาด ห้องคริสต์ศาสนา และห้องพระพุทธศาสนา จัดกิจกรรม ๓ ศาสนาสูง เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจในหลักของศาสนาอื่นๆ นอกเหนือจากศาสนาที่ตนเองศรัทธาและนับถือ เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน เข้าใจกัน และไว้วางใจกันและกัน จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ๓ ภาษา ที่เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษามลายูกลาง

มีโรงฉายภาพยนตร์ (TK Theater) ฉายเรื่องสั้น สารคดี ภาพยนตร์ ๒ มิติ และ ๓ มิติ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อความรู้ และความบันเทิง ตลอดจนให้โอกาสทางการเรียนรู้แก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดชายแดนใต้ และที่สำคัญจังหวัดปทุมธานีไม่มีโรงฉายภาพยนตร์ ดังนั้น อุทยานการเรียนรู้ปัฐปธัญ จึงเป็นพื้นที่ที่ทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้มีโอกาสได้ชมภาพยนตร์

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. มีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นห้องสมุดมีชีวิต สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้อย่างเท่าเทียมและสร้างสรรค์ได้รับประสบการณ์ตรงผ่านทางการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมหลากหลายที่จัดขึ้น ผ่านนิทรรศการ ผ่านภาพยนตร์ สารคดี ผ่านผู้ปกครอง ในรูปแบบเป็นรายบุคคล และเป็นหมู่คณะ

๒. ได้รับการปลูกจิตสำนึกให้รักและเกื้อหนุนสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา ที่ตนเองนับถือ และภาคภูมิใจ สำนึกรักบ้านเกิดปัฐปธัญของเรา

๓. เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งร่างกาย อารมณ์ (EQ) สังคม จิตใจ คุณธรรม และสติปัญญา (IQ) กล้าคิด กล้าแสดงออก มีเจตคติต่อวิถีประชาธิปไตย มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สร้างสรรค์ รักความเป็นไทย สอดคล้องกับวิถีชีวิต และบริบทของอัตลักษณ์ที่เป็น ความภาคภูมิใจท้องถิ่นปัฐปธัญ รู้จักสามัคคี เรียนรู้การอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้ยังถือเป็นอีกช่องทางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ถูกครอบงำไปในทางที่ไม่เหมาะสม มีทักษะในการแก้ปัญหา ได้เรียนรู้ผ่านสื่อต้นแบบและสื่อดิจิทัลเทคโนโลยีที่ทันสมัย เรียนรู้ผ่านห้องสมุดมีชีวิตที่มีใช้เป็นห้องสมุดธรรมดาทั่วไป

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

๑. ด้านงบประมาณ เทศบาลเมืองปัตตานี ได้ตั้งงบประมาณในการดำเนินงานไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และได้รับการสนับสนุน จัดสรรงบประมาณในต่อเติมอาคารชั้นที่ ๓ ให้เป็นลานสานฝัน งบประมาณพัฒนาจังหวัดปัตตานี จำนวน ๒๙,๕๐๐,๐๐๐บาท และได้รับการจัดสรรและสนับสนุนด้านสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานในอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี

๒. ด้านการศึกษา มีการจัดพื้นที่ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนให้สามารถเข้ามาเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมและสื่อเทคโนโลยีต่างๆมุ่งเน้นการส่งเสริมการอ่าน พัฒนาทักษะชีวิต มีความพอเพียง จิตอาสา เป็นกิจกรรมที่ทุกคนสามารถทำร่วมกันได้ทั้งครอบครัว เกิดความรัก สามัคคี เชื่อมสัมพันธ์อันดีได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกศาสนา

๓. ด้านสังคม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่มีหลากหลายที่เน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันภายใต้พื้นที่พหุวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ สร้างแรงบันดาลใจ แรงผลักดันให้กับชุมชนต่างๆ และมีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ เข้าร่วมจัดกิจกรรม

๔. ด้านเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่คนในพื้นที่ โดยมีร้านจำหน่ายอาหารเครื่องดื่มภายในอุทยานการเรียนรู้ปัตตานี ทั้งร้านค้ามีนียมาร์ก ร้านกาแฟ และร้านค้าของประชาชน ในกิจกรรมลานคนตรี คน TK โดยสร้างสังคมที่เป็นสุขและอยู่ร่วมกัน จากพื้นฐานสภาพแวดล้อมที่ทุกคนในชุมชนมีอาชีพและมีรายได้อย่างเพียงพอสามารถเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

๕. ด้านสิ่งแวดล้อม การรับรู้ เรียนรู้ วิธีการนำสิ่งของเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ตามวิถีพอเพียง การเผยแพร่ความรู้การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบูรณาการทำกิจกรรมร่วมกับสำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานีในการใส่ใจ มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

รางวัลชมเชย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นางสมใจ สุวรรณศุภพนา

นายกเทศมนตรีนครภูเก็ต

เทศบาลนครภูเก็ต

อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

วิสัยทัศน์

“นครภูเก็ต นครแห่งการสร้างสรรค์ และน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๒.๕๖๒ ตร.กม.

ประชากร

๗๙,๘๙๐ คน (ณ มิถุนายน ๒๕๖๒)

รายได้รวมเงินอุดหนุน

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑,๒๒๒,๒๓๕,๔๓๙.๔๖ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๗๖๒๒ ๒๙๓๒

โครงการนวัตกรรม

“รักบ้านแปงเมืองด้วยวิถีภูเก็ต”

ความเป็นมาของโครงการ

ภูเก็ตเคยรุ่งเรืองจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ดีบุก มีคนต่างชาติต่างภาษา (จีน อินเดีย โปรตุเกส) อพยพเข้ามาทำเหมืองแร่ ค้าขาย และตั้งถิ่นฐานในภูเก็ต ก่อเกิดการถ่ายเทวัฒนธรรม อันเป็นอัตลักษณ์ของคนในท้องถิ่น เช่น อาหาร อาหาร อาภรณ์ และประเพณี เกิดการหล่อหลอมทางวัฒนธรรมของจีนกับชนพื้นเมือง จนกลายเป็นวิถีภูเก็ต

จากความเจริญทางเศรษฐกิจส่งผลให้เมืองเก่าภูเก็ตเป็นย่านการค้าที่สำคัญในอดีต ต่อมาการทำเหมืองแร่ดีบุกไม่คุ้มค่าแก่การลงทุน ทำให้ธุรกิจการค้าขายซบเซา ลูกหลานคนในชุมชนออกไปประกอบอาชีพนอกพื้นที่ ประกอบกับรัฐบาลส่งเสริมให้ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเล และมีธุรกิจสมัยใหม่เกิดขึ้น ทำให้พื้นที่ย่านการค้าเมืองเก่าได้รับผลกระทบเพิ่มขึ้น

ประชากรในพื้นที่ย่านการค้าเมืองเก่า ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัยและวัยทำงาน (๓๗% เป็นผู้สูงวัย และ ๕๐% อยู่ในวัยทำงาน) ผู้สูงวัยมีอายุยืน และมีภาวะติดบ้านติดเตียง

ย่านการค้าเมืองเก่า เป็นกลุ่มอาคารเก่าที่มีคุณค่า อายุกว่า ๑๐๐ ปี โครงสร้างประกอบด้วยอิฐและปูนมิได้มีโครงสร้างเหล็กอยู่ในตัวอาคาร เมื่อถูกน้ำท่วมจึงทำให้อาคารทรุดตัวและเสียหายเพิ่มขึ้น สาเหตุจากการพัฒนาสิ่งปลูกสร้างพื้นที่โดยรอบเขตเทศบาลนครภูเก็ต ทำให้พื้นที่รองรับน้ำเดิม (แก้มลิง) ลดน้อยลงเกิดความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานของรัฐและทรัพย์สินของประชาชน

จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ย่านการค้าเมืองเก่า ส่งผลให้มีภัยที่เกิดจากการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ อีกทั้งพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยในการจัดวางภาชนะรองรับและจัดการจัดการที่ดี ทำให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรค ส่งผลต่อสุขภาพของคนในชุมชน และภาพลักษณ์ของย่านการค้าเมืองเก่าภูเก็ต เทศบาลจึงร่วมกับชุมชน และเครือข่ายผลักดันการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยวิถีภูเก็ต เพื่อพลิกฟื้นเศรษฐกิจให้กลับมารุ่งเรือง

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

โครงการรักษาน้ำเนเป้เมืองด้วยวิถีภูเก็ต มีแนวคิดมาจากการใช้จุดแข็งของทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ อาณา อาหาร อากรณ และวิถีชีวิตเป็นทุนวัฒนธรรมมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ด้วยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสร้างเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อความยั่งยืน จึงใช้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ทั้งจากคนในพื้นที่และเครือข่ายจากทุกภาคส่วน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้แก่คนรุ่นใหม่ให้มีความรักและความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นรากเหง้าของตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาน้ำท่วมด้วยระบบเซนเซอร์ตรวจวัดระดับน้ำ และใช้ระบบ GPS ในการบริหารจัดการเกิดภัย นอกจากนี้ยังมีการใช้โปรแกรมระบบการแจ้งเตือน Vep Alert แจ้งข้อมูลผู้ป่วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังในพื้นที่ เพื่อควบคุมโรคได้ทันท่วงที

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

“รักษาน้ำเนเป้เมืองด้วยวิถีภูเก็ต” เทศบาลนครภูเก็ตส่งเสริมให้มีความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ร่วมดำเนินการ ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และร่วมประเมินผลโครงการ ประกอบด้วย

- **คนในชุมชน** : จัดการขยะในครัวเรือน, จัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน, จัดกิจกรรมตลาดใหญ่นาเดิน
- **อสม.** : รวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์ปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อนำเสนอโครงการ ลงพื้นที่ดำเนินโครงการ และร่วมประเมินผล
- **กลุ่มจิตอาสา** : ลงพื้นที่เยี่ยมผู้ป่วย และสนับสนุนอุปกรณ์ วัสดุและสิ่งของจำเป็นสำหรับผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ
- **โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต** : สนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ให้ความรู้ทางวิชาการ, และอุปกรณ์เครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ
- **การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค** : ร่วมกำหนดโครงการ ออกแบบและวางแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่ และสนับสนุนงบประมาณ
- **มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต** : ร่วมออกแบบโปรแกรมตามความต้องการใช้พร้อมกำหนดจุดติดตั้ง และจัดทำโปรแกรมวัดระดับน้ำ งบประมาณจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA)
- **การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย** : สนับสนุนงบประมาณการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนการเสด็จ บรรจุกิจกรรมในปฏิทินการท่องเที่ยว
- **กรมโยธาธิการและผังเมือง** : สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วม และไฟฟ้าลงดิน
- **องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต** : สนับสนุนรถปฏิบัติการฉุกเฉิน
- **ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดภูเก็ต** : สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงพิพิธภัณฑ์เพอรานากันนิทัศน์/ไฟฟ้าประดับอาคาร
- **ชุมชนเมืองเก่าภูเก็ต** : จัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชน
- **สถาบันกษัตริย์ภูเก็ต** : ให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมจีน ประเมินการสอนภาษาจีนและจัดนิทรรศการ
- **วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต/สภาวัฒนธรรม/มูลนิธิจุฑาธุชเจ้าภูเก็ต** : ส่งเสริมสนับสนุนการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการรักษาน้ำเนเป้เมืองด้วยวิถีภูเก็ต เทศบาลได้ดำเนินการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ บนฐานทุนวัฒนธรรมที่มีอยู่ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดย

๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตเมือง
๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนในชุมชน
๓. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับรูปแบบอารยสถาปัตย์ ที่เอื้อต่อคนทุกกลุ่มวัย
๔. จัดระเบียบการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางโดยความร่วมมือจากคนในชุมชน
๕. จัดระบบการระบายน้ำในเขตเมือง

ทั้งนี้เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งในด้าน

๑. สร้างความมั่นคงและยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ด้วยทุนทางวัฒนธรรม อาทิ จัดงานตรุษจีนย้อนอดีตเมืองภูเก็ต จัดตั้งพิพิธภัณฑ์เพอรานากันนิทัศน์ จัดงานตลาดใหญ่นาเดิน เพื่อคนในชุมชนมีงานทำ มีรายได้ คนรุ่นใหม่หวนกลับมาประกอบอาชีพในพื้นที่ ทำให้ครอบครัวอบอุ่น มีความเข้มแข็ง
๒. มีแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิต ถ่ายทอดวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น
๓. มีระบบเครือข่ายดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ/ผู้พิการ เช่น กิจกรรมปันรักปันน้ำใจ จัดอาสาเยี่ยมวยาใจเยี่ยมดูแลผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพเชิงรุกที่บ้าน
๔. ออกแบบโครงสร้างพื้นฐานด้วยอารยสถาปัตย์ที่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ต่อคนทุกกลุ่มวัย และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการความปลอดภัยของเมือง
๕. ดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลบนพื้นฐาน การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ จากคนในชุมชน และเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง ส่งผลให้เขตพื้นที่เมืองเก่ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ

และความยั่งยืนในพื้นที่เกิดจากคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานที่มีผลกระทบ ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน

มิติด้านสังคม

มีระบบเครือข่ายไร้รอยต่อในการดูแลคนในพื้นที่ทุกมิติสุขภาพ และมิติสังคม ด้วยการมีจิตอาสาในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ ร่วมแบ่งปันน้ำใจให้กันและกัน ร่วมสร้างสังคมแห่งการเอื้ออาทร และคนในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

มิติด้านเศรษฐกิจ

การอนุรักษ์อาคาร วิถีชีวิต จนกลายเป็นพิพิธภัณฑ์เมืองที่มีชีวิต เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพิ่มโอกาสให้แก่คนทุกกลุ่มวัย เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ในสังคมเมืองให้มีความเข้มแข็ง ลดความเหลื่อมล้ำในการดำรงชีวิต

มิติด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันชุมชนตระหนักและมีจิตสำนึก ร่วมกันรักษาความสะอาด มีการคัดแยกขยะอันตราย ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป มีการทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ จากขยะอินทรีย์มาใช้ในครัวเรือน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. กลุ่มอาคารเก่าที่ทรงคุณค่า วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต ได้รับการอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป
๒. เกิดพิพิธภัณฑ์เมืองที่มีชีวิต เพิ่มโอกาสและการสร้างงาน สร้างอาชีพ เศรษฐกิจของชุมชนย่านการค้าเมืองเก่าดีขึ้น
๓. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลสุขภาพที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๔. มีระบบการบริหารจัดการขยะที่ดี ประชาชนร่วมกันรักษาความสะอาดเกิดภาพลักษณ์ที่ดีให้กับแหล่งท่องเที่ยว
๕. สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

“รักบ้าน แปงเมือง ด้วยวิถีภูเก็ต รักอัตลักษณ์ รักวิถีชีวิต ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น”

โครงการรักบ้านแปงเมืองด้วยวิถีภูเก็ต สามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่คนในชุมชน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้ชุมชนมีความรักในความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง และสมัคสมานสามัคคีร่วมกันรักษาประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต เพื่อส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ของตนอย่างยั่งยืน ดังสะท้อนได้จาก

๑. จากการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ตลาดใหญ่น่าเดิน) พบว่าผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจสร้างผลกระทบสุทธิเป็นเงิน ๔,๘๒๒,๒๐๗ บาท/วัน
๒. จัดระเบียบการจัดการขยะ จนชุมชนมีความรู้และให้ความร่วมมือทำให้พื้นที่ย่านเมืองเก่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ของโรค
๓. เกิดระบบดูแลสุขภาพอย่างเฝ้าระวังต่อ ทั้งมิติส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพ ในทุกกลุ่มวัย และเกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นชมรม “จิตอาสา จิตสงบใจสว่าง” ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรังอย่างต่อเนื่อง
๔. ปรับปรุงทางเท้าให้เป็นอารยสถาปัตย์

รางวัลชมเชย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภทโดดเด่น

(องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายบรรยงค์ เกียรติกองสุขชัย
นายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

เทศบาลเมืองชัยภูมิ

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

วิสัยทัศน์

“พัฒนาคุณภาพชีวิต พิชิตความทุกข์เจ็บ สร้างความร่มเย็น
มุ่งเน้นบริการ สร้างพื้นฐานสู่ความยั่งยืน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๓๐.๗๘ ตร.กม.

ประชากร

๓๖,๓๔๖ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑)

รายได้รวมเงินอุดหนุน

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๔๑๐,๘๔๑,๕๔๙.๘๙ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๔๔๘๑ ๑๓๗๘

โครงการนวัตกรรม

“คนชัยภูมิ ไหวยา ไม่ตายไว”

ความเป็นมาของโครงการ

จังหวัดชัยภูมิ มีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังรายใหม่ ๕ ปี ย้อนหลัง เป็นอันดับ ๑ ของเขตสุขภาพที่ ๙ ซึ่งโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสาเหตุสำคัญให้เกิดภาวะไตวายเรื้อรังในผู้ป่วยได้ หากผู้ป่วยไม่ได้รับการรักษาด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม อาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิต ปัจจุบันจำนวนผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ผู้ป่วยต้องเดินทางไปฟอกเลือดนอกพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาการเข้าถึงบริการ ปัญหาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และปัญหาพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมจากปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน จึงได้จัดตั้งศูนย์ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเทศบาลเมืองชัยภูมิขึ้น เพื่อดูแลผู้ป่วยให้ปลอดภัยและได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมอย่างมีคุณภาพ มีการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพและการพึ่งพาตนเอง เพื่อลดการค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้ ไม่เป็นการระงับครอบครัวและภาครัฐ สร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

WHO ได้ให้คำนิยามของสุขภาพ (Health) หมายถึง ความสมบูรณ์ของร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ นำมาซึ่งกลยุทธ์ในการดำเนินงานนวัตกรรม โดยใช้แนวคิดการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic care) คือ การดูแลสุขภาพที่มีการบูรณาการความรู้ดั้งเดิม เข้ากับการบำบัดเสริม เพื่อส่งเสริมให้เกิดสุขภาพที่ดี และป้องกัน รักษาโรค ซึ่งพิจารณาองค์ประกอบทุกอย่างของมนุษย์ดังนี้

- **Patient – centered** การดูแลโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
- **Family – oriented** การดูแลทั้งครอบครัว “The family as a patient”
- **Community – oriented** การดูแลในระดับชุมชน

โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้วยการมุ่งให้ประชาชนสามารถดูแลตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ก่อตั้งชมรม “ผู้ป่วยโรคไตชัยภูมิ”
ดูแลสิทธิประโยชน์และเป็นที่กำลังใจให้ผู้ป่วย

เทศบาลเมืองชัยภูมิ ได้มีแนวคิดเพื่อดูแลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง ที่จะเปิดศูนย์ไตเทียม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ได้จัดสรรงบประมาณ ๒,๑๕๙,๐๐๐ บาท เพื่อปรับปรุงอาคารตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่มีอุปสรรค คือ งบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ฟอกเลือด จึงแสวงหาหนทางในการแก้ไขอุปสรรคดังกล่าว โดยได้จัดทำบันทึกข้อตกลงกับภาคเอกชนในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์รวมทั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีภาคีเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการ ดังนี้

๑. | **สว.ชัยภูมิ** สนับสนุนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ อายุรศาสตร์โรคไต และเป็นหน่วยรับส่งต่อ
๒. | **สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ** สนับสนุนงบประมาณตามเกณฑ์กองทุนผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง

๓. | ได้รับการรับรองมาตรฐานการรักษาด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม จากสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย

๔. | **ทีมอาสาสมัครสาธารณสุขและจิตอาสาในชุมชน** ที่ผ่านการอบรมเรื่องการดูแลผู้ป่วยไตวายจากเทศบาลเมืองชัยภูมิ จะช่วยดูแลผู้ป่วยที่ไม่มีญาติและมีภาวะพึ่งพิง ทีมดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายจาก สว.ชัยภูมิ และเครือข่ายพระอาจารย์ครรชิต วัดป่าหินหนับ สมาคมเพื่อนผู้ป่วยโรคไตแห่งประเทศไทย จะร่วมก่อตั้งชมรมผู้ป่วยโรคไตชัยภูมิ เพื่อเป็นกำลังใจและดูแลสิทธิประโยชน์ของผู้ป่วยไตวาย

๕. | **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ** ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงเพื่อที่จะร่วมกันดูแลผู้ป่วยไตวาย และผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. **สามารถเชื่อมโยงการบริการจากตติยภูมิลงสู่ชุมชน** ให้ผู้ป่วยได้รับการแก้ปัญหาในทุกมิติ

๒. **พัฒนาแอปพลิเคชัน “รักไต ชัยภูมิ”** มาใช้อำนวยความสะดวก ลดขั้นตอน สำหรับกลุ่มผู้ป่วยที่มาฟอกเลือด เช่น การนัดหมาย การแจ้งเตือนนัด การให้คำปรึกษาช่วยเหลือออนไลน์ ข้อมูลการให้บริการศูนย์ฟอกเลือดเทศบาลเมืองชัยภูมิ

๓. **นำแอปพลิเคชัน “CKD รักไต”** สำหรับให้ประชาชนทั่วไปใช้บันทึกข้อมูลและประเมินสุขภาพตนเอง เพื่อให้ประชาชน มีองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองที่ดี (Health Literacy) ซึ่งเทศบาลเมืองชัยภูมิ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งเดียวที่ร่วมพัฒนาระบบฐานข้อมูล และทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นในการพัฒนาเครือข่ายโรคไตวายเรื้อรัง (CKDNet) อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. เพิ่มการเข้าถึงบริการ

มีหน่วยฟอกเลือดที่ได้มาตรฐานในจังหวัดชัยภูมิ ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในการมารับบริการ เนื่องจาก ไปมาสะดวก ลดขั้นตอน
ลดระยะเวลาการรอคอย ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

ลดรายจ่ายจากการเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าอาหาร ค่าเสียโอกาส
ในการประกอบอาชีพพองญาติ โดยจัดให้มีระบบรับ – ส่งผู้ป่วย สร้างเสริมรายได้
ด้วยการจัดตลาดนัดสุขภาพให้ผู้ป่วยและญาตินำผัก ผลไม้ สินค้าจากชุมชน
มาจำหน่าย นอกเหนือจากรายได้คือการแบ่งปันกันแก่ผู้ป่วยและญาติที่มาฟอกเลือด

๓. การดูแลต่อเนื่อง

มีการจัดระบบการดูแลประชาชนครอบคลุมทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง
โรคเรื้อรัง กลุ่มป่วยโรคเรื้อรัง และกลุ่มผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง

ความยั่งยืนของการดำเนินการและบทเรียนที่ได้รับ

- ลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกับ อปท. ในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อที่จะร่วมกันดูแลผู้ป่วยไตวาย และผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
- ผู้ว่าราชการและหัวหน้าส่วนราชการให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพของประชาชน และได้ประกาศเป็นวาระจังหวัด
สร้างความตระหนักให้ประชาชนมีองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพะแห่งตนที่ดี (Health Literacy)

รางวัล เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่ ๑

เงินรางวัล
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลปริก

โครงการนวัตกรรม

“โครงการสนามเด็กเล่นสร้างปัญญา เครื่องมือพัฒนาการศึกษาปฐมวัย”

รางวัลที่ ๒

เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลบ้านคลอง

โครงการนวัตกรรม

“ถึงหมักขยะอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

รางวัลที่ ๓

เงินรางวัล
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลท่าคันโท

โครงการนวัตกรรม

“พิทักษ์ชีวิต พิกัดฉุกเฉิน สำหรับดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เทศบาลตำบลท่าคันโท”

รางวัลชมเชย

เงินรางวัลละ
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลลงเหนือ

โครงการนวัตกรรม

“การบริหารจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มท่องเที่ยว
โดยชุมชนไต่ลื้อเมืองลงเหนือ อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่”

เทศบาลตำบลเวียงสา

โครงการนวัตกรรม

โครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ(น้ำท่วม) โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง

เทศบาลตำบลท้อ

โครงการนวัตกรรม

“ศูนย์ผู้นำ” พัฒนาอาชีพ จากอัตลักษณ์ ถ้าวุ่นนวัตกรรมใหม่ที่ยั่งยืน”

รางวัลที่ ๑ เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสุริยา ยipun
นายกเทศมนตรีตำบลปริก

เทศบาลตำบลปริก

อำเภอเสนา จังหวัดสงขลา

วิสัยทัศน์

“เศรษฐกิจพอเพียง ร้อยเรียงวิถีชุมชน คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ประชาสังคมสันติสุข”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๔.๘ ตร.กม.
ประชากร	๖,๔๕๐ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๘๑,๑๘๙,๗๕๙.๕๕ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๗๔๒๙ ๘๓๐๐

โครงการนวัตกรรม

“โครงการสนามเด็กเล่นสร้างปัญญา เครื่องมือพัฒนาการศึกษาปฐมวัย”

ความเป็นมาของโครงการ

เทศบาลตำบลปริกเห็นความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นด้วยการจัดการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ เศรษฐกิจพอเพียง ร้อยเรียง วิถีชุมชน คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ประชาสังคมสันติสุข โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เนื่องจากการเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาชีวิตมนุษย์เป็นช่วงโอกาสทองของชีวิตเด็ก

นวัตกรรมสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาเครื่องมือพัฒนาการศึกษาปฐมวัย ได้พัฒนาต่อยอดมาจากนวัตกรรมเดิมที่มีอยู่แล้วคือสวนสาธารณะ บ้านลมพลเมืองบนเส้นทางการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของเทศบาลตำบลปริก หรือนวัตกรรม ครูปรับ เด็กเปลี่ยน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่พัฒนาศักยภาพครูให้ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นให้เด็กท่องจำ และบอกความรู้สำเร็จรูปให้นักเรียน มาเป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้

แบบ (Active Learning) โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาทั้ง ๔ ด้านดีขึ้น โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน มีความพึงพอใจ และมีความรู้ความเข้าใจในทิศทางเป้าหมายการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้อง

เมื่อคุณครูมีต้นทุนที่ดี นักเรียนมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านเป็นที่น่าพอใจ เทศบาลตำบลปริกต้องการต่อยอดนวัตกรรมให้มีความยั่งยืน เนื่องจากสภาพปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบันมีหลายปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็กปฐมวัย และจากการศึกษาผลสำรวจของกรมสุขภาพจิตพบว่าระดับสติปัญญาเฉลี่ยของเด็กไทยทั่วประเทศ ที่มีอายุ ๖-๑๕ ปี ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐาน (IQ = ๑๐๐) เท่ากับ ๙๘.๕๙ ร้อยละ ๔๘.๕ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการเลี้ยงดู ที่เด็กขาดอาหาร และโภชนาการที่จำเป็นสำหรับการเจริญเติบโต ทำให้สมองเจริญเติบโตไม่เต็มที่ เด็กถูกทอดทิ้ง จากปัญหาครอบครัวแตกแยกและอยู่อย่างแออัด ส่งผลให้ติดเกมส์ ติดโทรศัพท์ และติดยาเสพติด ปัญหาบุคลิกก่อนวัยอันควร ซึ่งปัญหาหาดังกล่าวข้างต้นเริ่มทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ส่งผลเสียต่อสังคม ชุมชนและประเทศชาติ ซึ่งการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นต้องเริ่มที่ปฐมวัยเป็นสำคัญ

นวัตกรรมการเล่นของเด็กเล่นสร้างปัญญาเครื่องมือพัฒนาการศึกษาปฐมวัยนอกจากช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแบบค่อยเป็นค่อยไปแล้วยังช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะครูให้มีทักษะ วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการเล่นที่มีแบบแผน เป็นการเล่นตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เป็นการเล่นที่เด็กจะได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ในการเรียนรู้ที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติด้วยของเล่นปลายเปิด เช่น ดิน หิน ทราย น้ำ โคลน ฯลฯ ซึ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ เป็นครูที่ยิ่งใหญ่และดีที่สุดสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้ทุกศาสตร์สาขาวิชา และการเล่นของเด็กปฐมวัยภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติส่งผลให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้ ส่องผิดลองถูก ฝึกการแก้ปัญหา ใช้จินตนาการ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ สมองเกิดการเรียนรู้แบบไม่ตั้งใจ ไม่รู้ตัว เป็นการเรียนรู้ที่ง่าย รวดเร็วและลึกซึ้ง นำไปสู่พัฒนาการของสมองทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณธรรม

นอกเหนือจากนั้นแล้วสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาเครื่องมือพัฒนาการศึกษาปฐมวัยยังเป็นพื้นที่บริการสาธารณะให้กับให้กับพี่น้องประชาชนได้ใช้เป็นสถานที่พบปะ เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นสถานที่ออกกำลังกายส่งผลให้พี่น้องประชาชนในชุมชนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี เป็นการสร้างโอกาสและความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน เป็นการแบ่งเบาภาระทางเศรษฐกิจให้กับผู้ปกครองในการนำเด็กไปเล่นตามสถานที่เล่นต่างๆที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนภาคีเครือข่ายได้รับประโยชน์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพเพื่อร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไปได้อย่างยั่งยืน

“Play and Learn”

เพลินกาย เพลินใจ ได้ปัญญา

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

ใช้เครื่องมือสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาที่ประกอบด้วยฐานการเรียนรู้ทั้ง ๕ ฐาน ได้แก่

๑. ฐานสระน้ำอิน-จิน

๒. ฐานสระการก

๓. ฐานค่ายกล Spiderman

๔. ฐานเรือสลัดลิ่ง

๕. ฐานหัดว่ายน้ำ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการนำไปสู่การปฏิบัติประกอบด้วย เด็กปฐมวัยทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนท้องถิ่น ครูผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการจัดทำสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาแบบมีส่วนร่วมมีดังนี้

๑. งานก่อสร้างประกอบด้วยฐานการเรียนรู้ทั้ง ๕ ฐาน

- ฐานสระน้ำอิน-จิน
- ฐานสระการก
- ฐานค่ายกล Spiderman
- ฐานเรือสลัดลิ่ง
- ฐานหัดว่ายน้ำ

๒. งานซ่อมบำรุง

๓. งานเตรียมความพร้อม

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. เป็นพื้นที่บริการสาธารณะให้กับประชาชน นำบุตรหลานมาทำกิจกรรม และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ตลอดจนสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันของพี่น้องประชาชน
๒. เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน ในการร่วมมือกันพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำดูแลสนามเด็กเล่น ทุกคนมีความรัก ความหวงแหน แสดงความเป็นเจ้าของร่วมกัน
๓. เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ จังหวัด และระดับประเทศในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๔. สถานศึกษาในระดับปฐมวัย เทศบาลตำบลปริมังคลานุสรณ์จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกห้องเรียนให้กับนักเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ทักษะการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของนักเรียนให้เหมาะสมตามวัย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเติบโตขึ้นเป็นเยาวชนที่ดี มีคุณภาพของสังคม ประเทศชาติต่อไปได้
๕. เป็นการสนองการเล่นตามรอยพระยุคลบาท เป็นการเล่นที่เด็กจะได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ในการเรียนรู้ โดยใกล้ชิดกับธรรมชาติ ด้วยการเล่นปลายเปิด เช่น ดิน หิน ทราย น้ำ โคลน ฯลฯ ซึ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ เป็นครูที่ยิ่งใหญ่ และดีที่สุดสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้ทุกศาสตร์สาขาวิชา และการเล่นของเด็กปฐมวัยภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติส่งผลให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้ สมองพัฒนาการ แก้ปัญหา ใช้จินตนาการ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ สมองเกิดการเรียนรู้แบบไม่ตั้งใจ ไม่รู้ตัว เป็นการเรียนรู้ที่ง่าย รวดเร็วและลึกซึ้ง นำไปสู่พัฒนาการของสมองทุกด้าน ทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม
๖. เป็นสถานที่พักผ่อนทางใจกับเด็กช่วยแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดจากความเครียดของเด็กแบบค่อยเป็นค่อยไป เช่น เด็กติดเกมส์ ติดโทรศัพท์ เป็นต้น
๗. สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย บกพร่องทางการเรียนรู้ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม
๘. ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะครูให้มีทักษะ วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการเล่นที่มีแบบแผนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้และประโยชน์ของการเรียนรู้นอกห้องเรียนในเด็กปฐมวัยมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการเล่น

เกิดการเรียนรู้ สมองผดลองถูก ฝึกการแก้ปัญหา ใช้จินตนาการ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ สมองเกิดการเรียนรู้แบบไม่ตั้งใจ ไม่รู้ตัว เป็นการเรียนรู้ที่ง่าย รวดเร็วและลึกซึ้ง นำไปสู่พัฒนาการของสมองทุกด้าน ทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติ ปัญญา ความรู้และคุณธรรม

๒. ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะครู

ให้มีทักษะ วิธีการในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการเล่นที่มีแบบแผน มีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้และประโยชน์ของการเรียนรู้ นอกห้องเรียนในเด็กปฐมวัยมากยิ่งขึ้น

๓. สถานศึกษา มีสถานที่เล่นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผ่านการเล่น ที่เด็กได้เล่นโดยใกล้ชิดกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

๔. ผู้ปกครอง ชุมชน และประชาชน มีพื้นที่บริการสาธารณะ

ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ และออกกำลังกายและพบปะกัน อีกทั้งช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการนำเด็กเล่นในสถานที่ต่างๆ อีกทั้งสร้างโอกาสและความเสมอภาค ในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันของพี่น้องประชาชน

๕. ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วม

ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยผ่านเครื่องมือสนามเด็กเล่นสร้างปัญญาพัฒนาการศึกษาปฐมวัย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ ในฐานการเรียนรู้ทั้ง ๕ ฐาน อย่างมีประสิทธิภาพความยั่งยืน ของการดำเนินโครงการนวัตกรรมการสร้างมิติใหม่ของการ ขับเคลื่อนนโยบายด้านการจัดการศึกษาของเทศบาลตำบลปริก ให้มีการศึกษาที่ยั่งยืน โดยการสร้างพื้นฐานกระบวนการเรียนรู้

เกี่ยวกับสนามเด็กเล่นสร้างปัญญา เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลปริก (อายุ ๒.๕ - ๓ ขวบ) และระดับอนุบาล ๑ - ๓ โรงเรียนเทศบาลตำบลปริก (อายุ ๓ - ๕ ขวบ) ให้มีคุณภาพด้านการศึกษาโดยการสร้าง สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาและจัดประสบการณ์บูรณาการในหน่วยการเรียนรู้แต่ละสัปดาห์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูผู้สอน ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนแต่ละระดับชั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในทุกด้าน โดยคำนึง ศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ให้นักเรียนมี เจตคติและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ มีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้ อยากค้นหา อยากทดลอง ฝึกการสังเกต และจดจำจากสิ่งที่ตนเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาในระดับต่อไปรวมถึงการใช้ชีวิตประจำวันของตนเอง

เทศบาลตำบลปริกมีความมุ่งมั่นในการสร้างพลเมืองที่ดี สร้างประโยชน์ต่อสังคมในระยะใกล้และไกล ส่งเสริมให้เกิด การเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษา รวมทั้งส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก ปลูกฝังความรับผิดชอบ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การบริหาร จัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สนองต่อความต้องการของเด็ก เยาวชน และประชาชน โดยอยู่บนพื้นฐาน ความยั่งยืนท่ามกลางกระแสยุคโลกาภิวัตน์ บริหารอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ช่วยบรรเทาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน และคำนึงถึง ประโยชน์ที่สังคม ชุมชน พึงจะได้รับอย่างยั่งยืน และส่งเสริมวัฒนธรรมปกป้องสิ่งแวดล้อมในชุมชนและระดับประเทศต่อไป

รางวัลที่ ๒ เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

นายประดิษฐ์ มอพิมพ์
นายกเทศมนตรีตำบลบ้านคลอง

เทศบาลตำบลบ้านคลอง

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วิสัยทัศน์

“บ้านคลองตำบลน่าอยู่ของทุกคน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีบริการที่ได้มาตรฐาน และบริหารจัดการดี”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๒๐.๑ ตร.กม.

ประชากร

๑๓,๒๗๐ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

๗๕,๘๓๕,๑๑๙.๗๑ บาท

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๕๒๔ ๔๕๔๔

โครงการนวัตกรรม

“ถังหมักขยะอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

ความเป็นมาของโครงการ

เดิมเทศบาลตำบลบ้านคลอง กำจัดขยะโดยวิธีจ้างเหมาหน่วยงานของรัฐ และเอกชน กำจัดขยะมูลฝอย เนื่องจากไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของตนเอง ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เทศบาลนครพิษณุโลก ซึ่งเป็นหน่วยงานรับกำจัดขยะมูลฝอย ได้รับแจ้งจากองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นท้องที่ตั้งบ่อกำจัดขยะแบบฝังกลบ (Sanitary Landfill) ว่ามีประชาชนใกล้เคียง ได้รับผลกระทบจากบ่อฝังกลบขยะดังกล่าว และได้ออกหนังสือห้ามมิให้เทศบาลนครพิษณุโลก อนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับเทศบาลนครพิษณุโลก

ในขณะนั้น เทศบาลตำบลบ้านคลองจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาวะหน้า โดยการนำขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น มาฝังกลบในพื้นที่ของ

เทศบาลฯ บริเวณด้านหลังสำนักงานเทศบาลตำบลบ้านคลอง ในพื้นที่เพียง ๑ ไร่ ๗๕ ตารางวา หรือ ๑,๔๐๐ ตารางเมตร และเร่งรัดจัดหาพื้นที่อื่นๆ ทั้งเขตตำบลและนอกเขตตำบล เป็นสถานที่รองรับการจัดการขยะมูลฝอย แต่ไม่สามารถหาพื้นที่ที่เหมาะสมได้ จึงเริ่มตระหนักที่จะต้องทำการแก้ไขปัญหามาโดยตลอดให้มีความยั่งยืน โดยการเริ่มสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่ โดยได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อมในระยะเริ่มแรก และได้ทดลองหาแนวทางกำจัดขยะมูลฝอย ที่เน้นขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกก่อนเป็นลำดับแรก เนื่องจากพิจารณาแล้ว เห็นว่า ขยะเปียกเป็นต้นตอปัญหาในการจัดการขยะอินทรีย์เนื่องจากมีการเน่าเสีย รวดเร็วกว่าขยะแห้ง หากปะปนกับขยะอื่นๆ แล้ว จะมีความยุ่งยากในการคัดแยกหรือการจัดการขยะอินทรีย์แรกได้มีการทดลองจัดการขยะด้วยวิธีเลี้ยงไส้เดือนดิน การผลิตก๊าซชีวภาพ การออกแบบเตาเผาขยะ เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหามูลฝอยหากไม่รับดำเนินการจะก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุภาพอนามัย ของประชาชนในพื้นที่ รวมผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากในเขตตำบล มีบริษัท ห้างร้าน อพาร์ทเมนต์ หอพัก ห้างสรรพสินค้า บ้านจัดสรร อยู่เป็นจำนวนมาก

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

เทศบาลตำบลบ้านคลอง ได้พิจารณานำนโยบายศาสตร์พระราชามาเป็นหลักการในการดำเนินการ ได้แก่

- เข้าใจ** • รู้เขา รู้เรา เข้าใจบริบท
- เข้าถึง** • ศึกษาวิธีการ แก้ปัญหา ตัดสินใจทางเลือก
- พัฒนา** • กระบวนการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน เกิดเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้

รวมทั้ง ได้น้อมนำ หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ มาใช้เป็นแนวทาง ได้แก่

- ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
- ระเบิดจากข้างใน
- ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
- แก้ปัญหาที่จุดเล็ก
- ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
- ทำตามลำดับขั้น
- ปลูกป่าในใจคน
- ภูมิสังคม
- ขาดทุนคือกำไร
- การพึ่งตนเอง

- องค์กรรวม
- ไม่ติดตำรา
- ทำให้ง่าย
- การมีส่วนร่วม
- ความเพียร
- รู้ รัก สามัคคี
- ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด
- พออยู่พอกิน
- เศรษฐกิจพอเพียง
- ทำงานอย่างมีความสุข
- ความซื่อสัตย์ สุจริต จงใจต่อกัน
- ประโยชน์ส่วนรวม
- บริการรวมที่จุดเดียว

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ขั้นตอนการจัดการขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก โดยนวัตกรรมถังหมักขยะอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขยะอินทรีย์ที่เก็บจากชุมชน (ซึ่งจะมีทั้งที่ใส่ในถุงและใส่ในภาชนะรองรับขยะฯ ที่ทางเทศบาลฯ ได้มอบให้ตามครัวเรือน โดยจะมีรถเก็บขยะแยกตามประเภทสีในการจัดเก็บแต่ละประเภท ซึ่ง**การจัดเก็บขยะอินทรีย์จะเป็นรถสีเขียว** มีการจัดเก็บสัปดาห์ละ ๓ วัน และนำขยะอินทรีย์ที่จัดเก็บได้มายังจุดพักขยะฯ ของเทศบาล คนงานนำขยะที่จัดเก็บได้ทั้งที่ใส่ในถุงและในถัง มาเทรวมใส่ในถัง ณ บริเวณจุดพักขยะฯ เป็นเวลา ๒ วัน เพื่อให้เกิดไข่ของแมลงวัน ก่อนที่จะนำไปเทใส่ในถังหมักซีเมนต์ (ถังหมักขยะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)

ขั้นตอน การบรรจุขยะอินทรีย์ลงถังหมักขยะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. นำขยะอินทรีย์ที่จัดเก็บได้จากครัวเรือน มาเทรวมใส่ในภาชนะรองรับขยะ ณ บริเวณจุดพักขยะฯ เป็นเวลา ๒ วัน เพื่อให้เกิดไข่ของแมลงวัน ก่อนที่จะนำไปเทใส่ในถังหมักซีเมนต์(ถังหมักขยะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม)

๒. หลังจากเทขยะลงถังหมักฯ ผ่านไปแล้ว ๑๕ วัน จะเริ่มเปิดเอาน้ำที่ย่อยจากขยะอินทรีย์ออกทางท่อระบายน้ำ PVC และเปิดน้ำติดต่อกันจนกว่าน้ำจะแห้ง เพื่อ

๒.๑ ให้พื้นที่ของขยะอินทรีย์ในถังหมักฯ มีอากาศเพิ่มมากขึ้น

๒.๒ ให้ตัวหนอนที่อยู่ในถังหมักฯ สามารถย่อยขยะได้ทั่วถึง

๒.๓ ควบคุมน้ำที่ย่อยจากขยะอินทรีย์ ไม่ให้ลงสู่พื้นดิน และแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่ส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๓. หลังจากนำขยะอินทรีย์ใส่เต็มถังหมักฯ แล้ว นำอุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันแมลงวันและน้ำฝนมาปิดไว้ที่ช่องปิด-เปิด ด้านบนของถังหมักฯ จนกว่าจะนำกาก/ไຍ ของขยะอินทรีย์ออกจากถังหมักฯ

๔. ก่อนเปิดฝา ปิด-เปิด ช่องของการนำกาก/ไຍ ของขยะอินทรีย์ออก ให้สังเกตดูจากการหยุดไหลของน้ำ จึงจะสามารถเปิดฝาด้านข้างถังหมักฯ ได้ การเปิดฝาด้านข้างฯ เพื่อ

๔.๑ ช่วยระบายอากาศ

๔.๒ ดูความชื้นของขยะอินทรีย์ในถังหมัก ก่อนที่จะนำออกมาใช้ประโยชน์จากกาก/ไຍ ของขยะอินทรีย์ ต่อไป

๕. ระยะเวลาการหมักขยะอินทรีย์ใช้ระยะเวลาประมาณ ๖ เดือน

๖. ประโยชน์ที่ได้จากกระบวนการจัดการขยะอินทรีย์

๖.๑ น้ำที่ย่อยจากขยะอินทรีย์ ▶ ได้นำไปวิเคราะห์จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ ได้ค่าเป็นปุ๋ยน้ำ ▶ ได้มีการรับรองไม่มีโลหะหนักเจือปนจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๓

๖.๒ กาก/ใบ จากขยะอินทรีย์ ▶ ผ่านกระบวนการบด/อัด มีคุณสมบัติเป็นสารปรับปรุงบำรุงดินจากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒ ▶ ได้รับการรับรองไม่มีโลหะหนักเจือปน ▶ จากสำนักงานสิ่งแวดล้อม ภาคที่ ๓

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. เป็นแห่งแรกของประเทศไทยที่มีการศึกษา พัฒนาและนำระบบการกำจัดขยะอินทรีย์ โดยใช้กระบวนการทางชีวภาพแบบผสมผสาน (หมอนแมลงวันและการหมักแบบกึ่งใช้อากาศ) ภายในถังระบบปิดที่สามารถควบคุมกลิ่นเหม็นได้ภายในรัศมี ๒๐๐ เมตร และสามารถป้องกันปัญหามลพิษจากน้ำเสีย ตลอดจนควบคุมแมลงวันชนิดต่างๆ ได้ภายในรัศมี ๕๐ เมตร ซึ่งนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นนี้เทศบาลตำบลบ้านคลองได้นำไปใช้เป็นระบบหลักในการเดินระบบกำจัดขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล

๒. มีฐานความคิดสร้างสรรค์ตามแนวทางแห่งศาสตร์พระราชา ว่าด้วยหลักการพัฒนายึดหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นแนวทางในการแสวงหาความรู้และข้อเท็จจริง จนเข้าใจถึงธรรมชาติของขยะอินทรีย์ที่มีการย่อยสลายได้ตามธรรมชาติโดยหมอนแมลงวัน เอนไซม์และจุลินทรีย์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แล้วนำข้อเท็จจริงไปทำการศึกษาค้นคว้าหารูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการกำจัดขยะอินทรีย์ ภายใต้หลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่สู่นวัตกรรม “ถังหมักขยะอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” ที่เกิดขึ้นจากการแสวงหาความรู้และความจริงของวงจรชีวิตและปัญหาการเกิดกลิ่นของขยะอินทรีย์ นอกจากนี้ยังได้วางระบบการเก็บขนขยะอินทรีย์แยกออกจากขยะทั่วไป ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณะทั้งระบบอย่างแท้จริง

๓. ด้านกระบวนการ เริ่มต้นจากการที่ผู้บริหารมีแนวคิดที่จะแก้วิกฤติปัญหาขยะมูลฝอยของท้องถิ่น จึงได้ผลักดันให้องค์กรมีการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวตั้ง (Problem Based Learning) แบบมีส่วนร่วม โดยระดมทีมงานคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล เจ้าหน้าที่ และแกนนำประชาชนเป็นแรงบันดาลใจที่มาจากความต้องการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ภายใต้บริบทข้อจำกัดด้านพื้นที่ของชุมชนเขตเมือง ซึ่งมีลักษณะการใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย มีแนวโน้มอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการวิเคราะห์ถึงปัญหาหลักของขยะมูลฝอยทำให้ทราบว่ามีสาเหตุเนื่องมาจากกลิ่นเหม็นรบกวนและการปนเปื้อนน้ำชะขยะสู่สิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดให้ขยะอินทรีย์ เป็นประเด็นปัญหาที่จะต้องจัดการเร่งด่วน โดยกำหนดขอบเขตเงื่อนไขที่ต้องจัดการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ

๑. เพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ให้สามารถควบคุมกลิ่นเหม็นให้อยู่ในรัศมีไม่เกิน ๒๐๐ เมตร เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องสถานที่

๒. เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการขยะอินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ ประหยัด มั่นคง ยั่งยืน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ดังนั้น “ถังหมักขยะอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” จึงเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม ที่ออกแบบมาเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษที่เทศบาลที่มีลักษณะชุมชนเมืองได้อย่างแท้จริง โดยใช้ต้นทุนต่ำและไม่พึ่งเทคโนโลยีราคาแพง

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ไม่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากประชาชน
๓. เกิดผลผลิตที่ได้จากกระบวนการกำจัดขยะอินทรีย์ คือ วัสดุปรับปรุงดินชนิดเม็ดและฮอร์โมนชนิดน้ำ ซึ่งปราศจากโลหะหนัก และมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับปุ๋ยอินทรีย์
๕. ประชาชนชาวตำบลบ้านคลองมีวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม

๒. สามารถกำจัดขยะอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (zero waste) เนื่องจากใช้ต้นทุนต่ำและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อม
๔. ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและมีความพึงพอใจต่อการบริการการเก็บขนขยะมูลฝอย
๖. สามารถประหยัดงบประมาณจากการกำจัดขยะมูลฝอยไปพัฒนาด้านอื่นๆ

รางวัลที่ ๓ เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายธีระพล ยันตะบุศย์
นายกเทศมนตรีตำบลท่าคันโท

เทศบาลตำบลท่าคันโท

อำเภوتاคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

วิสัยทัศน์

“เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน คืบสู่...วิถีธรรมชาติ ความสะอาด สูงภาวะ การศึกษาเป็นเลิศ
เกิดอัตลักษณ์วัฒนธรรมองค์กร น้อมคำสอนเศรษฐกิจพอเพียง สองเมืองพลเมืองมีสุข”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๕๑.๒ ตร.กม.

ประชากร

๙,๑๗๒ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘๑,๖๐๘,๔๓๔.๙๐ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๔๓๘๗ ๐๘๘

โครงการนวัตกรรม

“พิักัดชีวิต พิักัดดุ๊กเงิน”

สำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เทศบาลตำบลท่าคันโท

ความเป็นมาของโครงการ

ปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีประชากรสูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ๑๑ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๗ ของประชากร ทั้งหมด ๖๕.๕ ล้านคน คาดประมาณว่าอีกไม่เกิน ๔ ปี ประเทศไทยก็จะกลายเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ ประชากรสูงอายุไทยยังมีปัญหาเรื่องสุขภาพ ในปี ๒๕๖๐ ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ (ไม่สามารถประกอบกิจวัตรพื้นฐาน คือ กินอาหารเอง เข้าห้องน้ำเอง แต่งตัวตัวเอง) มากถึงร้อยละ ๕ โดยเฉพาะผู้สูงอายุวัยปลายที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีมากถึงร้อยละ ๑๙ ของผู้สูงอายุในวัยเดียวกันนี้ ปัญหาเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังยังเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อจำกัด หรือการสูญเสียความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ จนนำไปสู่ภาวะพิักัดการของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการการพึ่งพิงที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะความต้องการการจัذبบริการทางการแพทย์ดุ๊กเงินในผู้สูงอายุ ซึ่งมีเพิ่มขึ้นทุกปี

เทศบาลตำบลท่าคันโทในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนประชากร ๙,๑๗๒ คน ผู้สูงอายุจำนวน ๑,๑๗๕ คน ผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิง จำนวน ๖๖ คน มีโรคประจำตัวร้อยละ ๕๖ อยู่เพียงลำพังจำนวน ๑๘ คน เคยประสบอุบัติเหตุภายในบ้านและมีความต้องการการดูแลทางการแพทย์ในภาวะดุ๊กเงินจำนวน ๕๖ คน ไม่ได้รับการดูแลหรือช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะดุ๊กเงินทางการแพทย์ จำนวน ๑๒ คน ซึ่งเป็นที่มาของการสูญเสียและพิักัดการทำให้เป็นการะการดูแลแก่ครอบครัวและญาติ

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

นวัตกรรมพิักัดชีวิต พิักัดดุ๊กเงิน นี้ เป็นการนำระบบบริการทางการแพทย์ดุ๊กเงินมาเชื่อมโยง การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระยะยาว โดยนำการดูแลของ Care giver เข้ามาดูแลเชิงรุกผ่านกระบวนการดูแลปฐมพยาบาลเบื้องต้น นำแอปพลิเคชัน “พิักัดชีวิต พิักัดดุ๊กเงิน” เข้ามาเชื่อมโยงสร้างเครือข่ายสุขภาพให้ครบมิติการดูแล ทั้งในภาวะเจ็บป่วยดุ๊กเงิน และการดูแลต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้ทั้งผู้สูงอายุ ครอบครัว และชุมชน โดยการลดภาวะแทรกซ้อนการเจ็บป่วยที่หลีกเลี่ยงได้ เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ดุ๊กเงินแก่ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนการรักษาจากความล่าช้าในการมาโรงพยาบาล

โดยขับเคลื่อนผ่านทฤษฎีการบริหารจัดการ : ทฤษฎีเทคนิคทางการบริหาร (Reinventing Government) ที่เสนอโดยเดวิดและเทด (David Osborne & Ted Gaebler, 1987) เป็นแนวทางในการพัฒนาการทำงานของระบบราชการและองค์การภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเน้นหลักที่รัฐบาลจะมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลักไม่ใช่มุ่งตอบสนองความต้องการของตัวระบบราชการเอง (Customer – Driven Government : Meeting the Needs of Customer, Not the Bureaucracy)

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

กลยุทธ์นำสู่การปฏิบัติ ขั้น ๕ ขั้น ๘ กระบวนการ

ขั้นที่ ๑ เตรียมความพร้อมก่อนลงมือทำ

เตรียมความพร้อมด้านข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ รวมถึงสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ นโยบาย วิสัยทัศน์

ขั้นที่ ๒ การสร้างความร่วมมือ

๑. มีเวทีรับฟังความคิดเห็น เวทีประชาคม ค้นหาความต้องการในพื้นที่
๒. จัดตั้งคณะทำงานแบบบูรณาการครอบคลุมทุกภาคส่วนของภาคีเครือข่าย
๓. ออกแบบเครื่องมือ กระบวนการ เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลหาทรัพยากรในพื้นที่
๔. วางแผนสื่อสาร สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์

ขั้นที่ ๓ ลงมือทำ

ดำเนินการและบริหารจัดการนวัตกรรมตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ ๔ ติดตาม/ประเมินผล

ติดตามประเมินผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับความโดดเด่น และความยั่งยืน

ขั้นที่ ๕ ย้ายความดี /ส่งออกนวัตกรรม

เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการนำไปสู่การปฏิบัติ

มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย

๑. เทศบาลตำบลท่าคันโท : ทำโครงการ วางแผน และเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานและบริหารจัดการ ที่สำคัญคือการสร้างเครือข่ายให้เกิดการดูแลตนเองของชุมชน เชื่อมโยงเครือข่ายอื่นๆในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดูแลผู้ป่วย ร่วมถึงการวางระบบให้เกิดความยั่งยืนของโครงการในการดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงระยะยาว

๓. ทีมผู้นำชุมชน/จิตอาสา : ร่วมกันประชาคมในพื้นที่เพื่อค้นหาผู้สูงอายุที่เสี่ยงหรือมีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ ให้ข้อมูลสำหรับการเข้าร่วมการดูแล ร่วมลงพื้นที่ดูแลสุขภาพกาย สุขภาพใจ สภาพแวดล้อม ร่วมถึงการประเมินคุณภาพการทำงาน

๕. ภาคเอกชน : บริษัทไทยวา จำกัด (มหาชน) : ร่วมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ระบบ WIFI

๒. โรงพยาบาลท่าคันโท : มีบทบาทในการประเมินคัดกรองสภาพปัญหาพร้อมให้บริการตามมิติสุขภาพ พร้อมทั้งเชื่อมโยงระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์กับระบบทางการแพทย์ฉุกเฉิน

๔. ผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ และครอบครัว : ร่วมวางแผนในการดูแลตนเอง ร่วมตัดสินใจและแก้ไขปัญหาลงมือปฏิบัติให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งของครอบครัวและผู้ป่วย

๖. ทรัพยากรในการดำเนินการ : เช่น เงิน บุคลากร

มีการใช้ทรัพยากรด้าน คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ เป็นการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๑) **ได้รับการจัดสรรงบประมาณ :** จากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าคันโท เพื่อจัดหา ด้านวัสดุ อุปกรณ์
๒) **ด้านบุคลากร :** เทศบาลตำบลท่าคันโท โรงพยาบาลท่าคันโท จัดสรรบุคลากรปฏิบัติงานกู้ชีพ และดูแล Application รวมทั้ง
ประเมินคัดกรองผู้สูงอายุที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยด้วยภาวะฉุกเฉิน และอาสาสมัครโฮมสแควร์/CG มีบทบาทในการร่วมประเมิน
คัดกรองภาวะสุขภาพรวมทั้งการให้การพยาบาลเบื้องต้น เข้าถึงจุดเกิดเหตุก่อนหน่วยกู้ชีพ และเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร ดูแลงานจราจร
ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเพื่อส่งต่อโรงพยาบาล

- **ผู้ดูแลผู้สูงอายุ:** ลงพื้นที่ในการดูแลผู้สูงอายุทั้งการคัดกรองหากกลุ่มเสี่ยง การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์
- **สหวิชาชีพทางด้านสาธารณสุข :** ประเมินคัดกรองติดตามผลการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์
- **เจ้าหน้าที่ ems :** การพบเหตุเจ็บป่วยฉุกเฉิน การแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือ การออกปฏิบัติการของชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน
การรักษายาบาลที่จุดเกิดเหตุ การดูแลระหว่างนำส่ง การนำส่งสถานพยาบาล

๗. **ทรัพยากรอื่น :** ต้นทุนเดิมในพื้นที่ : ระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน,
ระบบการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินของสาธารณสุขผ่านระบบ ๑๑๑๙ , งานกู้ชีพฉุกเฉิน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการนี้เป็นโครงการที่ดำเนินการมาจากการต่อยอด
การดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่มาจากรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มี
ภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย
โดยมีภาพรวมในการดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิงทั้งในมิติการ
ป้องกัน พื้นฟู ทั้งในด้านการเจ็บป่วยเรื้อรังและภาวะฉุกเฉิน
ซึ่งเป็นหัวใจของนวัตกรรมนี้คือการดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิง
ที่มีความต้องการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ให้เข้าถึงบริการ
ด้านการแพทย์ได้อย่างมีคุณภาพ โดยเชื่อมโยงระบบการดูแล

ผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิงระยะยาวและการบริการทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการแจ้งเหตุ
และแผนที่การเข้าถึงที่รวดเร็วที่เรียกว่า application ems พักชีวิต พักฉุกเฉิน เทศบาลตำบลท่าคันโท มีการวางระบบผู้ดูแลผู้สูงอายุ
ผ่านแผนการดูแลผู้สูงอายุในภาวะฉุกเฉิน อันเป็นจุดเด่นของนวัตกรรมนี้

นวัตกรรม “พักชีวิต พักฉุกเฉิน” เป็นการเชื่อมโยงระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระยะยาว โดยมีผู้ดูแลผู้สูงอายุ
(Care giver) เป็นผู้ดูแลร่วมกับ ผู้จัดการระบบสุขภาพผู้สูงอายุ (Care Manger) เข้ากับระบบการดูแลภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ **โดยนำ
Application “EMS ท่าคันโท” เข้ามาสร้างเครือข่ายสุขภาพในการดูแลผู้สูงอายุ** เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบคลุมมิติการดูแลทั้ง
ในภาวะปกติ และ ภาวะเจ็บป่วย โดยมีอาสาสมัครด้านสุขภาพ อสม Care giver ทำหน้าที่ดูแลสุขภาพเบื้องต้น มีผู้สูงอายุที่รับผิดชอบ
เป็นหมอครอบครัวภาคประชาชน โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศูนย์ปฏิบัติการที่เชื่อมโยงข้อมูลการดูแลภาวะฉุกเฉินทาง
การแพทย์กับระบบการดูแลผู้สูงอายุมีการส่งต่อเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนา
การดูแลผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ สร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ ใช้ทรัพยากรที่ดีในการดูแล

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

เป้าหมายการดำเนินโครงการนวัตกรรมคือประชากรในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท โดยมีการนำร่องการดำเนินงานในกลุ่ม
ผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิงระยะยาวหรือกลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวจำนวน ๑,๑๙๕ คน ในการดำเนินงานปีแรกมีการดำเนินการแยกส่วนการ
ดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิงระยะยาวและการดูแลภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุ ผ่านเครือข่ายงานกู้ชีพเทศบาลและระบบ
ems ๑๑๑๙ ต่อมา มีการพัฒนาระบบการแจ้งเหตุผ่านผู้ดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่และนำเทคโนโลยี application ems พักชีวิต พักฉุกเฉิน
เข้ามาร่วมเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการ ให้รวดเร็วขึ้น ลดการเสียชีวิต ลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการเข้ารับบริการที่ล่าช้า

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

นายดงแก้ว สะอาดล้วน
นายกเทศมนตรีตำบลลองเหนือ

เทศบาลตำบลลองเหนือ

อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

"เทศบาลตำบลลองเหนือ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การคมนาคมสะดวกสบาย ส่งเสริมการศึกษา ยกระดับคุณภาพชีวิต พัฒนากลุ่มอาชีพ ประชาชนสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น พึ่งพาตนเอง ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง"

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๑๒๕ ตร.กม.
ประชากร	๖,๒๐๐ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๔๙,๓๙๑,๖๖๑.๘๒ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๕๓๑๐ ๔๕๔๘

โครงการนวัตกรรม

"การบริหารจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ ของกลุ่มท่องเที่ยว โดยชุมชนไต่ลื้อเมืองลองเหนือ"

ความเป็นมาของโครงการ

ตำบลลองเหนือมีประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่สวยงาม มีอัตลักษณ์ของคนไต่ลื้อ และยังคงรักษาประเพณีดั้งเดิมของตนเองไว้ สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนแม่กวงอุดมธารา สะพานแขวนข้ามเขื่อน น้ำตกป่าสักงาม เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าซันน้ำ จุดชมวิวกู่แผ่นดินหวิด ถ้ำหลวง กาดผี และมีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มตุ๊กตาไม้บ้านลองเหนือ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากกระดาศา ดอกไม้ประดิษฐ์ ผ้าทอไต่ลื้อ และกลุ่มโคมไฟเส้นด้าย เป็นต้น เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวในตำบลลองเหนือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เทศบาลตำบลลองเหนือได้ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเริ่มจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่เข้ามาศึกษาประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ไต่ลื้อบ้านลองเหนือ จากนั้นเทศบาลตำบลลองเหนือจึงได้ใช้ข้อมูลประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์มาประกอบการทำวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านลองเหนือ ตำบลลองเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน จึงมาสู่การท่องเที่ยวโดยชุมชนมาใช้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่ยังคงขาดการวางแผนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไประดับตำบล ส่วนคนในชุมชนที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ และขาดการประสานงานด้านข้อมูลกับองค์กรธุรกิจเอกชนที่เข้ามาประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในชุมชน อีกทั้งเกิดสถานการณ์กลุ่มนายทุนจากต่างประเทศเข้ามาดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวโดยเข้ามาใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนแต่ไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ ให้กับชุมชนเลย

ดังนั้น เพื่อให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ประชาชนเข้าใจถึงแนวคิด **เรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน** ที่เกิดจากความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวนำไปสู่เส้นทางการท่องเที่ยวตำบลลองเหนือและอำเภอใกล้เคียง เทศบาลตำบลลองเหนือจึงส่งเสริม สนับสนุนและประสานด้านงบประมาณและมีบุคลากรที่ดำเนินงานโดยตรง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ไต่ลื้ออันมีที่มาจากประวัติศาสตร์อันยาวนาน อีกทั้งนำแนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งเพื่อจัดการทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งเทศบาลตำบลลองเหนือ ผู้นำ ผู้แทนชุมชน วัดและโรงเรียน เพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างเป็นระบบ รวมถึงให้ประชาชนในพื้นที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเพิ่มขึ้น และชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวโดยตรง

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

เทศบาลตำบลลองเหนือดำเนินโครงการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการพัฒนาด้านตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ไทลื้อ และการท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อเมืองลองเหนือ เริ่มจากงานวิจัยที่มีนักวิจัยหลักร่วมกันระหว่างเทศบาลตำบลลองเหนือและชุมชน จึงนำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยมาจัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว เกิดปัญหาอุปสรรคหลายครั้ง เกิดทางแยกทางตันที่ชุมชนและเทศบาล ฯ ร่วมกันฝ่าฟันมาด้วยกัน ทำให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยตัวเอง แต่เทศบาลฯ ยังคงขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในฐานะพี่เลี้ยง สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร และประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือจัดการกับต้นทุนทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่มีศักยภาพ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปีที่ผ่านมาได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในรายงานการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรมนั้น และบุญเลิศจิตตั้งวัฒนา ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นทางด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ว่าการสนับสนุนส่งเสริมให้

ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยใช้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน การสร้างจิตสำนึกในการดูแลปกป้องทรัพยากรท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้อยู่อย่างยั่งยืน

ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการ เทศบาลตำบลลองเหนือใช้หลัก ๕ ก. เป็นแนวคิดการดำเนินงาน ให้มีแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มได้แก่

(๑) การจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยว โดยชุมชนไทลื้อเมืองลองเหนือมีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อรวมพลังในการทำกิจกรรมให้สำเร็จ ๒) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ความคิดเห็น ๓) เพื่อเป็นสื่อกลางในการประสาน และ ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

(๒) จัดทำโครงสร้างคณะกรรมการกลุ่มท่องเที่ยวฯ

เพื่อกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคนในโครงสร้างให้ชัดเจน ที่คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพสามารถร่วมทำการท่องเที่ยวได้ ทำให้การบริหารจัดการเป็นระบบมากขึ้น

(๓) ตั้งกฎ กติกาการทำงานร่วมกัน และรวมถึงกฎ ระเบียบของนักท่องเที่ยว เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการดำเนินงาน

(๔) กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่นำการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือจัดการกับต้นทุนทางวัฒนธรรมและธรรมชาติที่มีศักยภาพ

(๕) กองทุนกลุ่มท่องเที่ยว ฯ เพื่อเป็นการจัดระบบบัญชีให้มีมาตรฐาน และกระจายผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรมและเป็นระบบ

ซึ่งการดำเนินงานได้ใช้แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่ง พงนา สอนศรี กล่าวถึงลักษณะการท่องเที่ยวโดยชุมชนว่าสิ่งสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนคือ ผลจากการดำเนินการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดผลประโยชน์ตามมาทั้งทางตรงและทางอ้อม นั่นคือทางตรง ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้กับคนในชุมชน ในทางอ้อมก่อให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นและก่อให้เกิดการพัฒนาสาธารณประโยชน์ของชุมชน ควบคู่ไปกับ กฎปฏิบัติการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่ง พลอยศรี ปรานานนท์ กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีความรู้ หรือมีประสบการณ์ในวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

กิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทนี้ จะอยู่ในรูปแบบที่ได้รับความรู้หรือประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมจากแหล่งท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันก็มีความเพลิดเพลินอยู่ด้วย เช่น การมีประสบการณ์ด้านอาหาร ดนตรี การละเล่น การเต้นรำที่เป็นวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือนเป็นต้น เทศบาลตำบลลองเหนือจึงนำการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการจัดการองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนบ้านลองเหนือ ได้แก่ วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนกับนักท่องเที่ยวต่างวัฒนธรรม ในรูปแบบของการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์นั้น องค์ความรู้ที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ ภาษาพูด การแต่งกาย อาหาร ความเชื่อประเพณี และศิลปะการแสดง

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

๑. โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้นำชุมชน ผู้แทนชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มเกษตรกร ครูภูมิปัญญา กลุ่มแม่บ้าน วัด โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในโครงการ กลุ่มที่เข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวจึงได้รวมเข้ามาเป็นกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน ฯ
๒. ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่สำนักงานเทศบาลตำบลลองเหนือและที่ทำการกลุ่มท่องเที่ยวตั้งอยู่ในชุมชน รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวไว้บนเว็บไซต์เทศบาลตำบลลองเหนือและเว็บไซต์กลุ่มท่องเที่ยว ฯ และมีบุคลากรทำงานเป็นผู้ประสานงานผ่านโทรศัพท์และสื่อออนไลน์
๓. เทศบาลตำบลลองเหนือสนับสนุนงบประมาณจากเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการประสานงานเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาคีที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับด้านศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
๔. การร่วมงานแสดงนิทรรศการกับหน่วยงาน ได้แก่
 - **หน่วยงานระดับอำเภอ** ได้แก่ งานชะป๊ะของตึดยสะเกิด
 - **หน่วยงานระดับจังหวัด** ได้แก่ งานกาชาดและงานฤดูหนาวจังหวัดเชียงใหม่, ร่วมกิจกรรมกับสมาคมไต้สื้อ ๗ จังหวัดภาคเหนือ ในงานสืบสานตำนานไต้สื้อ, กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของ ททท., กิจกรรมของหน่วยงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ และท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่
 - **หน่วยงานระดับประเทศ** งานมหกรรมศูนย์รวมอีคอมเมิร์ซเคลื่อนที่ทั่วไทย กระทรวงพาณิชย์, ศิลปาชีพประทับใจไทย กรมการพัฒนาชุมชน ,ร่วมจัดนิทรรศการของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมและกระทรวงอุตสาหกรรม
๕. การเข้าร่วมอบรมและรับความรู้จากหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว จึงได้รับโอกาสที่ได้รับการสนับสนุนด้านองค์ความรู้และงบประมาณจากหน่วยงานเหล่านี้ ได้แก่ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาเชียงใหม่, วัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่, กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, สถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง, อุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ และแรงงานจังหวัดเชียงใหม่

จึงนำมาสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยตรงผ่านการลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง นักท่องเที่ยวเกิดความชื่นชมในวัฒนธรรมและผลงานของตนเอง ได้แก่ วัดศรีบุญเมือง เลื้อบ้าน (สาขากลางใจบ้าน) โรงเรียนบ้านลองเหนือ เอื้อนผีม่อนี่ ผามข้าวแคบ ตึกตาไม้ นายโก เอื้อนปอกระดาชสา ศูนย์เรียนรู้บ้านใบบุญ และบ้านสวนพอเพียงกริพย์ทองศรี ในพ.ศ.๒๕๖๑ ได้เชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวไปยัง กุงนาฟ้ากว้าง บ้านเย็นตา หมู่ ๖ และโคมไฟสันด้าย หมู่ ๑๐ และในพ.ศ. ๒๕๖๒ คือ เอื้อนหอมยาและกลุ่มจักสาน หมู่ ๕ เห็นได้ว่ากิจกรรมที่นำมาเป็นฐานเรียนรู้ นั้น ล้วนแต่เป็น วิถีชีวิตที่มีอยู่เดิม ประวัติศาสตร์ที่สืบทอดกันมา แต่ชุมชนยังรักษาความเป็นตัวตนของตนเอง จึงมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากชุมชนอื่น นักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีไม่ต้องรอให้มีเทศกาล นักท่องเที่ยวและชุมชนเกิดการพัฒนาไปพร้อมกันเกิดการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวที่เป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

เกิดอาชีพให้คนในชุมชนที่เป็นผลมาจากการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนมีความกินดีอยู่ดี เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของตนเอง และในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ นี้ จึงเป็นการนำประสบการณ์ที่ได้มาต่อยอดโครงการเดิมที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ซึ่งเทศบาลตำบลลองเหนือได้ร่วมดำเนินโครงการกับหน่วยงานภาคีอื่น ๆ จนทำให้การท่องเที่ยวมีรูปแบบการบริหารจัดการที่ชัดเจนขึ้น

“วัฒนธรรมเป็นทุน ชุมชนสร้างสรรค์ เทศบาลเสริม”

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. ตำบลลองเหนือมีจุดแข็งที่เอื้อต่อการจัดการท่องเที่ยว ได้แก่ การมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม ชุมชนมีความรักสามัคคีกัน มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวไตลื้อที่คงมา มีวัดศรีมุงเมืองที่เป็นวัดแบบไตลื้อ มีหมู่บ้านป่าสักงามที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นที่ตั้งของเขื่อนแม่กวงอุดมธารา สะพานแขวนข้ามเขื่อนแม่กวงอุดมธารา-บ้านป่าสักงาม และมีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่หลากหลายทุกหมู่บ้าน จึงเป็นโอกาสที่เอื้อต่อการจัดการท่องเที่ยว อีกทั้งคนในพื้นที่ส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในพื้นที่

๒. เทศบาลตำบลลองเหนือให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน มีการบรรจุโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาตำบลทุกปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานการท่องเที่ยวโดยตรง และทำงานร่วมกับชุมชนตลอดเวลา

๓. การใช้งานวิจัยเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินโครงการ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ เทศบาลตำบลลองเหนือร่วมกับสถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT-i) ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม(ไตลื้อ)” โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านลองเหนือ ตำบลลองเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่” จากข้อมูลชุมชนที่ได้จากการดำเนินโครงการวิจัยของนักวิจัยชุมชน และเทศบาลตำบลลองเหนือ ได้นำมาสู่การวิเคราะห์ของดีของชุมชนที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนขึ้น

๔. กลุ่มท่องเที่ยวสามารถเป็นต้นแบบเพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และวิธีการ ให้แก่องค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

จึงเห็นได้ว่าการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านลองเหนือ มีเทศบาลตำบลลองเหนือให้การสนับสนุนเป็นที่ปรึกษาดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง มีการขยายกิจกรรม ขยายเครือข่าย และเพิ่มช่องทางการตลาดโดยใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารเข้ามาช่วยในการเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

การก่อตั้งโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์ มีเป้าหมายการทำงานครอบคลุมพื้นที่ตำบลลงเหนือรวมไปถึงพื้นที่การก่อตั้งโดยชุมชนระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค ซึ่งผู้ร่วมดำเนินโครงการมาจากหลากหลายตัวแทนกลุ่ม ที่การก่อตั้งสามารถดึงศักยภาพของบุคคลเหล่านั้นออกมาผ่านกิจกรรมก่อตั้งที่สร้างสรรค์ให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้ไปด้วยกัน ถือเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเองไปพร้อมกัน และทุกคนในชุมชนได้รับประโยชน์ของการท่องเที่ยวร่วมกันถึงแม้ไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง แต่เป็นผลประโยชน์ทางอ้อมที่ประชาชนได้รับ ได้แก่

๑. การกระจายรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น การขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้แก่กลุ่มท่องเที่ยวฯ เพื่อใช้ประกอบอาหาร การขายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้นักท่องเที่ยว ฯลฯ จึงถือได้ว่าเป็นการกระจายรายได้ไปให้ชุมชนอย่างแท้จริง

๒. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวไปสู่ระดับตำบล เช่น กลุ่มนาฬิกาขี้เหล็ก กลุ่มจักสานบ้านลุมพลัด/เขื่อนหอมยา หมู่ ๕ บ้านเย็นตา หมู่ ๖ และโคมไฟเส้นด้าย หมู่ ๑๐ รวมไปถึงการเกิดเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เชื่อมโยงไปในระดับจังหวัดและภูมิภาค ซึ่งกลุ่มท่องเที่ยวฯ ได้เข้าไปเป็นสมาชิกของสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ เป็นสมาชิกสมาคมไต้ล้อแห่งประเทศไทย สาขาสันกำแพง เชียงใหม่ และเป็นสมาชิกสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ภาคเหนือ

๓. เกิดการจ้างงานในชุมชน เช่น การให้บริการยานพาหนะเพื่อรับส่งนักท่องเที่ยว การเป็นบ้านพักโฮมสเตย์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การเป็นนักสื่อความหมายและครูภูมิปัญญาในช่วงที่ว่างจากงานประจำ เพราะการท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกการศึกษา ทุกบทบาทหน้าที่สามารถเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันได้ เช่น คณะกรรมการกลุ่มฯ ครูภูมิปัญญา นักแสดง นักสื่อความหมายชุมชน และประชาชนทั่วไป เป็นต้น

๔. การท่องเที่ยวทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อรักษาอัตลักษณ์ของตนเอง เกิดการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จึงก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของวัฒนธรรมท้องถิ่น

๕. เป็นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชาวไตลื้อในพื้นที่และชาติพันธุ์อื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ได้เผยแพร่วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมให้กับคนในและต่างประเทศ

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายวิโรจน์ หวันท็อก
นายกเทศมนตรีตำบลเวียงสา

เทศบาลตำบลเวียงสา

อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

วิสัยทัศน์

“เมืองสา เมืองเก่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม นำสู่ประชาคมอาเซียน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร

๑ ตร.กม.
๒,๔๘๑ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๔๒,๔๒๗,๔๓๘.๖๔ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๔๗๘ ๑๑๘๑ - ๒

โครงการนวัตกรรม

“โครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม)

โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง ”

ความเป็นมาของโครงการ

อำเภอเวียงสา อยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดน่าน ประกอบด้วย ๑๗ ตำบล และมี ๗ ตำบล ที่ต้องเผชิญปัญหาอุทกภัยเกือบทุกปี ได้แก่ ตำบลกลางเวียง ซึ่งมี ๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, ตำบลฝาง, ตำบลโหล่นน่าน, ตำบลตาลชุม, ตำบลนาเกลือ, ตำบลสำน, ตำบลน้ำบ่อ ซึ่งทั้ง ๗ ตำบลนี้ อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ๘ แห่ง คือ เทศบาลตำบลเวียงสา (ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลกลางเวียง) เทศบาลตำบลกลางเวียง (ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกลางเวียง (เฉพาะนอกเขต เทศบาลตำบลเวียงสา และตำบลปงสนุกทั้งตำบล) เทศบาลตำบลจัง (ครอบคลุม พื้นที่ตำบลจังทั้งตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลโหล่นน่าน (ครอบคลุมตำบลโหล่นน่านทั้งตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลตาลชุม (ครอบคลุม พื้นที่ตำบลตาลชุมทั้งตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ (ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาเกลือทั้งตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลสำน (ครอบคลุม พื้นที่ตำบลสำนทั้งตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำบ่อ (ครอบคลุมพื้นที่ตำบลน้ำบ่อทั้งตำบล)

ทั้ง ๗ ตำบล ต้องเผชิญอุทกภัยจากแม่น้ำ ๓ สายหลัก ที่ไหลผ่าน คือ ๑. แม่น้ำน่านที่ไหลมาจากอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ผ่านอำเภอกู่ช้าง อำเภอปัว อำเภอท่าวังผา และอำเภอเมืองน่าน เข้าสู่อำเภอเวียงสา ๒. ลำน้ำว้าที่ไหลมาจากอำเภอบ่อเกลือ ผ่านอำเภอแม่งธิม เข้าสู่พื้นที่อำเภอเวียงสา และ ๓. ลำน้ำสาที่มีต้นน้ำอยู่ในพื้นที่อำเภอเวียงสา (เวียงสา มีแม่น้ำไหลผ่านทั้งหมด ๗ สาย ได้แก่ แม่น้ำน่าน ลำน้ำว้า ลำน้ำสา ลำน้ำบ่อ ลำน้ำสาคร ลำน้ำฮ้าง และลำน้ำแหวง) โดยปีที่เกิดน้ำท่วมหนักที่สุดคือ พ.ศ. ๒๕๕๔ ก่อนหน้านั้น คือปี พ.ศ. ๒๕๔๙ แต่ปีที่ท่วมหนักที่สุดคือ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ท่วมสูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มากกว่า ๓ เมตร ซึ่งจะเป็นการท่วมทั่วทั้งพื้นที่ตำบลต่าง ๆ ที่อยู่ติดแม่น้ำ ซึ่งเป็นการท่วมในระดับ ๓ ส่วนท่วมปกติที่เป็นประจํา นั่น ท่วมระดับ ๑ ทั้งนี้ระดับน้ำท่วมถูกแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับ ๑ ท่วมบ้านเรือนที่อยู่อาศัยที่ทำกินริมฝั่งแม่น้ำ ความสูงระดับไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร ระดับ ๒ ท่วมถนน เส้นทางคมนาคม ความสูงระดับมากกว่า ๓๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑.๕ เมตร และระดับ ๓ ซึ่งเป็นระดับสูงสุดคือท่วมทั้งพื้นที่ ความสูงมากกว่า ๑.๕ เมตร โดยปกติจะเริ่มมีน้ำท่วมในพื้นที่ประมาณกลางเดือนมิถุนายน จนถึงสิงหาคม ถ้ามีฝนตกหนักต่อเนื่อง พื้นที่ตอนบนจากอำเภอกู่ช้าง จะผ่านอำเภอเมืองน่านมาถึงเวียงสาใช้เวลาประมาณ ๕ - ๖ ชั่วโมงเท่านั้น โดยเฉพาะถ้ามีปริมาณน้ำจากแม่น้ำสาขาอื่น ๆ เช่น ลำน้ำว้า และลำน้ำสา มาสมทบในเวลาเดียวกัน ก็จะให้เกิดน้ำท่วมใหญ่ ระดับ ๓ ได้ไม่ยาก

ชาวบ้านมักจะรอความช่วยเหลือจากภาครัฐโดยไม่มีการเตรียมพร้อมที่จะช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดภัย อีกทั้งยังมีความคิดว่าการช่วยเหลือจากรัฐไม่ทั่วถึงมาช้า ขั้นตอนเยอะ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขาดความรู้ในการบริหารจัดการภัยและการช่วยเหลือ จำลองที่ต้องใช้ขาดแคลนหาซื้อยาก การช่วยเหลือจากภายนอก มาถึงล่าช้า

ระหว่างเกิดและหลังเกิดภัยพิบัติ แยกเป็นคณะทำงานชุมชนบ้านกลางเวียง หมู่ที่ ๓ จำนวน ๑๓ ฝาย ๑๓๖ คน และคณะทำงานชุมชนบ้านบุญยืน หมู่ที่ ๔ จำนวน ๙ ฝาย ๘๖ คน สามารถให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ รักษาพื้นที่เศรษฐกิจ โบราณสถาน สถานที่ราชการ ฯลฯ ในพื้นที่และสามารถป้องกันไม่ให้น้ำท่วมถนนสายหลักที่เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าสู่ตัวเมืองได้

ปัญหาที่ผ่านมาของการเตรียมรับมือภัยพิบัติของชุมชนท้องถิ่น มีอยู่ในแทบทุกช่วงเวลาของการเกิดอุทกภัย กล่าวคือ ในช่วงก่อนเกิดอุทกภัยก็มีปัญหาเรื่องความเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับปริมาณน้ำ และการประคองความรุนแรงของอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น ประชาชนผู้ประสบภัยมีการเตรียมตัวน้อย รวมถึงขาดการซักซ้อมกับประชาชน ชาวบ้านไม่เชื่ออะไรมาก คิดว่าน้ำจะไม่มาไม่ถึง หรือมา ไม่มาก แม้ว่าเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐได้พยายามแจ้งเตือน และเฝ้าระวัง โดยใช้การสังเกตระดับน้ำที่เพิ่มขึ้นในแต่ละนาทีก่อน หรือชั่วโมงก็ตาม

ในระหว่างเกิดอุทกภัย ก็มีปัญหากันที่เกี่ยวกับชุมชนและการจัดการช่วยเหลือของหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อน้ำมาในเวลากลางคืน เช่น ขาดเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชนโดยเฉพาะคนแก่ ผู้ป่วยที่อยู่ตามลำพัง การเดินทางเข้าช่วยเหลือลำบากเพราะน้ำไหลเชี่ยวและไม่มีอุปกรณ์ เช่น เรือขนาดใหญ่ บางพื้นที่ถูกปิดล้อมด้วยน้ำซึ่งไหลเชี่ยวมาก

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

เทศบาลตำบลเวียงสา มีแนวคิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัดการตนเองในการดำเนินการป้องกันภัยพิบัติ (น้ำท่วม) โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง โดยมีการอบรมให้ความรู้ด้านภัยพิบัติแก่ประชาชนในชุมชน ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการพึ่งพาตนเองให้เตรียมพร้อมในการรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) จึงมีการจัดตั้งคณะทำงานป้องกันภัยพิบัติชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ป้องกันความเสียหายของทรัพย์สินและความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้ ซึ่งมีการแบ่งคณะทำงานในแต่ละฝ่ายให้มีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน ในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ทั้งก่อนเกิด

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

เทศบาลตำบลเวียงสา มีบทบาทหน้าที่ตามกรอบอำนาจหน้าที่ในการดูแลทุกข์สุขของประชาชน เช่น ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเฉพาะปัญหาภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ซ้ำซากที่เทศบาลตำบลเวียงสา ต้องประสบในทุกปี จึงได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดให้มีคณะทำงานจัดการภัยพิบัติระดับอำเภอและตำบล โดยมีนายอำเภอเป็นที่ปรึกษาและนายกเทศมนตรีตำบลเวียงสา เป็นประธานขับเคลื่อนงาน |
๒. จัดให้มีศูนย์ประสานงานบริหารจัดการภัยพิบัติอำเภอ เทศบาลตำบลเวียงสา และให้ อปท. ทั้ง ๘ แห่ง มีแผนการบริหารจัดการภัยพิบัติ นำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลและแผนที่ เฝ้าระวัง จุดเสี่ยง จุดอพยพ จุดอำนวยความสะดวก |
๓. จัดให้มีการทบทวนและสรุปสภาพปัญหาภัยพิบัติในปีที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง ค้นหาข้อมูลความเสี่ยง ประเด็นปัญหา และระดับความรุนแรงของอุทกภัยในพื้นที่ เพื่อร่วมวางแผนแก้ไข ปัญหาในอนาคต |
๔. จัดให้มีการซ้อมแผนรับมือ/แผนจัดการภัยพิบัติเครือข่าย ระดับตำบล/อำเภอ การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยประสานทีมวิทยากร นายโกเมศร์ ทองบุญชู |
๕. จัดให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกันของ ผู้บริหารทั้ง ๘ อปท. ในการบริหารจัดการภัยพิบัติ |
๖. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ห้วงข้อการวิเคราะห์ความเสี่ยง และซักซ้อมการจัดทำแผนชุมชนแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยประสานทีมวิทยากรจากสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI) |
๗. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่คณะทำงานระดับหมู่บ้านและศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเตรียมตัวเองจากอุทกภัยของชุมชนบ้านภูมินทร์-ท่าลี่ อำเภอเมืองน่าน |
๘. ถ่ายทอดความรู้ชุมชนอื่นในเวทีสาธารณะ ผ่านสื่อสาธารณะ |

“เกิดจากพลังประชาชน
เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง
สามารถพึ่งพาตนเองได้”

ในการดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง เกิดผลลัพธ์อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากมายทั้งประโยชน์ในระยะสั้นและระยะยาว กล่าวคือ ในระยะสั้นสามารถป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ที่เกิดขึ้นในชุมชน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ ๑๐๐ % ซึ่งในชุมชนเทศบาลตำบลเวียงสาไม่มีการเกิดอุทกภัยขึ้นในชุมชน ทำให้สามารถป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อชีวิต ทรัพย์สิน สถานที่ราชการ โบราณสถาน ฯลฯ ในพื้นที่เอาไว้ได้ และผลลัพธ์ในระยะยาว คือ การเกิดพลังประชาชนอันก่อให้เกิดการเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต เนื่องจากชุมชนเป็นผู้มีบทบาทหลักและสำคัญในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ด้วยตัวเอง โดยมีเทศบาลตำบลเวียงสาเป็นหน่วยงานสนับสนุนและให้คำปรึกษาแนะนำ สนับสนุนงบประมาณ นอกจากนั้น การที่ชุมชนในเทศบาลตำบลเวียงสามีความพร้อมและสามารถรับมือกับภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ได้จึงได้รับเลือกให้เป็นชุมชนต้นแบบระดับประเทศที่จะมีชุมชนอื่นๆ เข้ามาศึกษาถึงแนวทางและวิธีการในการบริหารจัดการการรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) รวมทั้งได้รับการประกาศรับรองชุมชนปลอดภัยระดับสากล International Safe Community Certify Centre (ISCCC) ในลำดับ ๔๐๕ ของโลก

“สามารถป้องกันน้ำท่วม
ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงสา
ได้เกือบ ๑๐๐ %”

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) โดยมี**ชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง เป็นนวัตกรรมใหม่แห่งแรกและแห่งเดียวของจังหวัดน่าน** ที่มีการรวมตัวของ ๘ อปท. ใน ๗ ตำบลที่ประสบปัญหาอุทกภัยเหมือนกัน ร่วมจัดตั้งเป็นเครือข่ายศูนย์ดำเนินงานป้องกันภัยพิบัติอำเภอเวียงสา โดยนายวิโรจน์ หวันทีกอ นายกเทศมนตรีตำบลเวียงสา ได้รับเลือกให้เป็นประธานเครือข่ายฯ และใช้สถานที่เทศบาลตำบลเวียงสาเป็นที่ตั้งศูนย์ดำเนินงานเครือข่ายป้องกันภัยพิบัติอำเภอเวียงสา ตลอดจนชุมชนมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านภัยพิบัติชุมชนขึ้นโดยชุมชนเอง เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ ก่อนที่จะรอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ

จุดเด่น จากเหตุการณ์อุทกภัยครั้งล่าสุด (ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑) เทศบาลตำบลเวียงสา ได้ความร่วมมือจากชุมชน คณะทำงานด้านภัยพิบัติชุมชน กลุ่มพลังจิตอาสาในชุมชน และกลุ่ม องค์กร ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในชุมชน ช่วยกันเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามหาอุทกภัยจนสามารถป้องกันน้ำท่วมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงสาได้เกือบ ๑๐๐%

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. แทนนำชุมชนและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมีความรู้

มีความรู้ความเข้าใจร่วมกันในการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติโดยชุมชนได้ด้วยตนเอง ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ผ่านมามีชุมชนสามารถร่วมมือกันบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันภัยได้ ๑๐๐ %

๒. ชุมชนสามารถนำฐานข้อมูลที่มีอยู่ในชุมชน มาประยุกต์ใช้

ประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินระดับความรุนแรงของสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน และปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติและพื้นที่เกิดภัยพิบัติ ให้เป็นปัจจุบันได้ตรงกับความเป็นจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๓. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการบริหารจัดการภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๔. ชุมชนสามารถกำหนดวิธีการหรือแนวทางในการเตรียมความพร้อมรับมือ

โดยชุมชนเองพร้อมทั้งสามารถจัดทำจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย (แผนที่เดินดิน) และร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติโดยชุมชนได้

๕. ชุมชนมีคณะกรรมการที่เป็นคณะทำงานด้านภัยพิบัติชุมชน

โดยการคัดเลือกและแต่งตั้งโดยชุมชนเอง เป็นการเพิ่มบทบาทภาคประชาชนให้มีการช่วยเหลือตนเองในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ ก่อนที่หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภายนอกจะเข้ามาให้ความช่วยเหลือ โดยให้ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเอง ร่วมคิดร่วมทำ เป็นสังคมเอื้ออาทร พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

๖. เกิดเครือข่ายภัยพิบัติระดับอำเภอ

ในการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ และเกิดเครือข่ายชุมชนปลอดภัยในระดับประเทศ ระดับนานาชาติ

๗. สามารถแก้ไขปัญหากลุ่มภัยพิบัติ (น้ำท่วม)

สามารถแก้ไขปัญหากลุ่มภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ในพื้นที่ชุมชนเทศบาลตำบลเวียงสาได้ โดยในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ สามารถลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งของประชาชน สถานที่ราชการ และโบราณสถานที่สำคัญในพื้นที่ อีกทั้งลดภาระค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัย ภายหลังน้ำลด

๘. เกิดชมรมจิตอาสาภายในตำบล

จิตอาสาภายในตำบลเป็นผู้ประสานงานระหว่างเทศบาลตำบลเวียงสา ผู้นำ และประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

โครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลางนั้นมีความยั่งยืน โดยหัวใจหลักของการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน คือ ชุมชนต้องมีความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ โดยหัวหน้า ชุมชนควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ซึ่งจะสังเกตได้จากชุมชนหรือ ท้องถิ่นใดที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติ เกิดจากการมีวิสัยทัศน์ของผู้นำ ชุมชน ภาครัฐจึงควรให้อำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้นำชุมชนระดับท้องถิ่น มีการพึ่งพาตนเองให้ได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อประชาชน ชุมชนมีความเข้มแข็งก็จะสามารถรวมกลุ่มกัน มีการระดมทรัพยากรต่างๆ ร่วมกันแก้ไขปัญหาก็หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริม ให้ประชาชนตระหนักรู้และเข้าใจปัญหาภัยพิบัติได้อย่างกว้างขวาง โดยใช้ประสบการณ์ในอดีตเป็นตัวกระตุ้น เพราะบางชุมชนเมื่อไม่ประสบภัยก็ขาดการเรียนรู้ขาดการตระหนักรู้และไม่ใส่ใจ และคาดการณ์ไม่ถึงว่าจะเกิดเหตุอย่างรุนแรงในอนาคตทำให้การดำรงรับไม่มี ทำให้เมื่อเกิดภัยเกิดการสูญเสียอย่างมาก ดังนั้นโครงการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม) โดยมีชุมชนท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นนวัตกรรมที่ยั่งยืน เพราะทำให้ชุมชนนำไปใช้เกิดการร่วมมือร่วมแรงในชุมชนและสามารถป้องกันการเกิดภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ทั้งพื้นที่เศรษฐกิจ และพื้นที่การเกษตรของประชาชนได้

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายชุมพร มะโน
นายกเทศมนตรีตำบล

เทศบาลตำบล

อำเภอลำ จังหวัดลำพูน

วิสัยทัศน์

“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ทุกภาคร่วมคิด นำเกษตรก้าวไกล
สร้างชุมชนเข้มแข็ง บนฐานความพอเพียง”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๕๓๐.๙๒ ตร.กม.
ประชากร	๒,๔๒๔ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๒๗,๖๐๕,๒๗๔.๘๐ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๕๓๐๙ ๖๐๑๑

โครงการนวัตกรรม

“ศูนย์พัฒนาอาชีพจากอัตลักษณ์ ก้าวสู่นวัตกรรมใหม่ที่ยั่งยืน”

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการนี้มีที่มาจากการที่ประชาชนในตำบลลำพูน มีการหนีสินสะสมจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม หนีสินครัวเรือน ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และสภาวะเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเชิงเดี่ยว การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรยังไม่ทั่วถึง การทำการเกษตรส่วนใหญ่ยังเป็นเกษตรเคมี ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูง มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย สินค้าเกษตรยังเป็นขึ้นลงตามฤดูกาลและแปรปรวนขึ้นต้น การมีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ แต่ยังไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างคุ้มค่า

และในด้านเอกสารสิทธิที่ดินทำกินของประชาชนในพื้นที่ สืบเนื่องจากประชาชนในตำบลลำพูน อพยพมาจากการสร้างเขื่อนภูมิพล และทางรัฐบาลได้จัดสรรที่ดินแปลงใหญ่ให้กับราษฎรที่อพยพขึ้นมา แต่ติดขัดในข้อกฎหมายที่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ ซึ่งพื้นที่ที่ประชาชนใช้ในการทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ ไม่มีหลักประกันความมั่นคง จากผลกระทบในด้านที่ดินทำกินส่งผลมาทางด้านเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ การกินอยู่ดีของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับในพื้นที่ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชนไม่มีระบบชลประทานเหมือนผาญ พื้นที่ป่าต้นน้ำบางส่วนมีสภาพเสื่อมโทรม มีปัญหาบุกรุกและใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชน ผิดประเภทและเผชิญปัญหามลพิษหมอกควันรุนแรง เนื่องจากพื้นที่มีสภาพเป็นกันกระทะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ ได้ผลผลิตน้อย ผลผลิตไม่มีคุณภาพ ราคาของสินค้าตกต่ำ ทำให้มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย กระทั่งต่อเศรษฐกิจโดยรวมของชุมชน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทางหญิงชาวบ้านจึงรวมตัวกันเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อทำอาชีพเสริม ซึ่งได้แก่ กลุ่มทอผ้า กลุ่มปลาย่างรมควัน กลุ่มแปรรูปผลไม้ กลุ่มตัดเย็บผ้าบาติก แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากระบบการผลิตของแต่ละกลุ่มอยู่บนพื้นฐานของการเกษตรและการแปรรูปเบื้องต้น ซึ่งไม่สามารถสร้างมูลค่าและเป็นที่ต้องการของตลาด ทางกลุ่มจึงเสนอการทอผ้าและการปลูกฝ้ายและการผลิตภัณฑจากฝ้าย ซึ่งเดิมเคยเป็นวิถีเกษตรกรรมและหัตถกรรมหลักของชุมชนบ้านก้อขึ้นมาใหม่ ซึ่งในปัจจุบันนี้เทศบาลได้เข้ามาวางแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์กลางการพัฒนาอาชีพ “ศูนย์พัฒนา

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

โครงการนี้ เกิดจากกลุ่มหญิงชาวบ้านในตำบลก่อรวมตัวกันเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทอผ้า กลุ่มปลาย่างรมควัน กลุ่มแปรรูปผลไม้ และกลุ่มตัดเย็บผ้าบาติก เพื่อทำอาชีพเสริมหารายได้เข้าครอบครัว แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหารายได้ไม่พอรายจ่ายได้ โดยทางกลุ่มได้เสนอให้ฟื้นวิถีการปลูกฝ้ายและการผลิตผลิตภัณฑ์จากฝ้าย ที่แต่เดิมเคยเป็นวิถีเกษตรกรรมและหัตถกรรมหลักของชุมชนตำบลก่อขึ้นมาใหม่

โดยในขั้นตอนนี้ทางเทศบาลตำบลก่อได้เข้ามาวางแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ทฤษฎี Business model canvas (BMC) และใช้ Swot Anlysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ รายละเอียดจุดแข็ง จุดอ่อนของผลิตภัณฑ์และแนวทางการพัฒนา ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในตำบลก่อ หลังจากวิเคราะห์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในแต่ละกลุ่มแล้ว จึงกำหนด scope of business ของกลุ่มอาชีพในตำบลก่อ ซึ่งมี (๑) กลุ่มลูกค้าคือนักท่องเที่ยว ร้านค้าท้องถิ่น (๒) โดยมีคุณค่าที่นำเสนอคือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน การถนอมอาหาร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ (๓) ช่องทางการจำหน่ายผ่านแหล่งท่องเที่ยว

งานแสดงสินค้า facebook ขายผ่านโรงงาน แม่ค้าในท้องถิ่น (๔) ความสัมพันธ์กับลูกค้า หาดตลาดให้กลุ่มสมาชิก (๕) รายได้ กำไรจากการขาย (๖) ทรัพยากรหลัก กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน ช่างตัดเย็บ อุปกรณ์การแปรรูป (๗) กิจกรรมหลัก ขายในเทศกาลท่องเที่ยว การแปรรูปผลิตภัณฑ์ (๘) โดยมีคุณค่าหลักทางธุรกิจคือส่วนราชการ กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มแปรรูปสินค้า (๙) โครงสร้างต้นทุน ได้แก่ วัตถุดิบ แรงงาน ค่าขนส่งและใช้รูปแบบ (Model) ที่ได้จากแบบจำลองธุรกิจ(วิสาหกิจชุมชน) มาเป็นต้นแบบในการดำเนินการซึ่งประกอบด้วยสินค้าต้นแบบ โดยเริ่มตั้งแต่

๑. กระบวนการผลิต (Product) สินค้าต้นแบบ ซึ่งมีกระบวนการเริ่มตั้งแต่วัตถุดิบ การเพาะปลูก (ต้นฝ้าย ปุยฝ้าย) การเก็บรักษา (โกดัง) นำสู่กลุ่ม (กลุ่มทอผ้าฝ้าย/ เครื่องย่ำแปรรูปผลิตภัณฑ์จากฝ้าย) ผลิตภัณฑ์ทุกข้อ ช่องทางการจำหน่าย (ตลาดชุมชน ตลาดอิเล็กทรอนิกส์ ตลาดตามคำสั่งซื้อ)

๒. ตัวสินค้า (Product) ต้นแบบ

๓. ตัวบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ต้นแบบ

๔. Design and branding

จากการใช้ Business model canvas (BMC) มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทุกมิติของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลก่อ จึงนำไปสู่การก่อตั้ง **ศูนย์กลางพัฒนาอาชีพในนาม “ศูนย์พญ่า”** ในการเรียนรู้ เพิ่มทักษะด้านอาชีพ การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพ การมีหลักสูตรการเรียนรู้ภายในศูนย์เพื่อให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาศึกษาเรียนรู้รวมถึงกลุ่มอาชีพในพื้นที่ และเป็นสถานที่ในการจัดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพและประชาชน ซึ่งภายใน “ศูนย์พญ่า” มีกระบวนการดำเนินการตั้งแต่ **ต้นน้ำ คือกระบวนการผลิต กลางน้ำ คือ การแปรรูป การออกแบบผลิตภัณฑ์ ปลายน้ำ คือ การจัดจำหน่าย** นอกจากนี้ยังพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชน ก่อเกิดรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ในการดำเนินโครงการ **เทศบาลได้ใช้ Business Model Canvas (BMC) คือการจำลองธุรกิจ มาปรับใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน** โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการ มีการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมโครงการ รวมถึงการประชุมกลุ่มของกลุ่มอาชีพในศูนย์และวิสาหกิจชุมชนตำบลก่อ การศึกษาดูงานของต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จ(บริษัทจูนไหมไทย) การประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลก่อ และการทำเวทีสัมมนาร่วมกัน โดยการใช้การสนทนา สัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การใช้แบบสอบถาม และนำรูปแบบ (model) ของพื้นที่มาเป็นสินค้าต้นแบบ (product) ในกระบวนการผลิต ตัวสินค้า ตัวบรรจุภัณฑ์ และ Design and Branding เพื่อใช้พัฒนาด้านการผลิต การตลาด เงินทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลก่อ

● ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการนำไปสู่การปฏิบัติ

กลุ่มอาชีพและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมจำนวน ๖๒๐ คน
เทศบาลตำบลก้อ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชาสังคม

● กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ในการบริหารจัดการโครงการ ทางเทศบาล และ “ศูนย์พัฒนาฯ” ได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ตำบลก้อ โดยในด้านการผลิต มีหน่วยงานร่วมในการผลิตต้นน้ำ เช่น เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ ในด้านการเพาะปลูกฝ้ายให้ได้ผลผลิตและคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผลิตภัณฑ์เป้าหมาย หน่วยงานด้านการพัฒนาคุณภาพเส้นด้ายและใยฝ้าย ผ่านการศึกษาดูงาน ณ บริษัท จูนิไทย และ การเชื่อมโยงเครือข่ายเส้นด้ายตั้งของการทอฝ้าย เพื่อให้เป็นสินค้า ๑๐๐% natural products ด้านการตลาด **การสร้างตราสินค้าใหม่ภายใต้แบรนด์ “ภูก้อ”** การพัฒนา Facebook เพื่อสร้าง การรับรู้ให้กับลูกค้าในตลาดอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการแสวงหากู้ด้านเงินทุน มีธนาคาร รทส.สาขาสิมาให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ แนวทาง ในการการเข้าถึงแหล่งทุน รวมถึงแนวทางการสนับสนุน SMEs ด้านการ

พัฒนาผลิตภัณฑ์ กำหนด Positioning ของสินค้าและผลิตภัณฑ์ การใช้ระบบการรวมกลุ่มผลิตและจัดจำหน่ายในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน กำหนด positioning ของสินค้าในกลุ่มผู้รักสุขภาพ

และการจัดตั้งศูนย์พัฒนาฯ ในการพัฒนาอาชีพ ซึ่งภายในศูนย์มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๔ กลุ่ม ซึ่งได้แก่กลุ่มทอผ้า กลุ่มปลาย่างรมควัน กลุ่มแปรรูปผลไม้ และกลุ่มตัดเย็บผ้าบาติก ดำเนินการร่วมกันทั้งในด้านการผลิต การแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่ายและช่องทางการตลาด โดยการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาฯ และมีการพัฒนาต่อยอดหลักสูตรการเรียนรู้ภายในศูนย์และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการผลิตและการเพิ่มคุณสมบัติพิเศษของผลิตภัณฑ์

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

การดำเนินการโครงการดังกล่าว**มีจุดเริ่มต้นจากการระเบิดภายในของชุมชน** โดยคนบ้านก้อได้ลุกขึ้นมาสร้างพื้นที่การพูดคุยแลกเปลี่ยนหาวิถีทางในการแก้ไขปัญหานี้ซึ่งสะท้อนจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ โดยการริเริ่มเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มหญิงชาวบ้านในตำบลก้อที่มีความต้องการที่แสวงหาความรู้และมีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกันภายในชุมชนบ้านก้อ นำไปสู่การรวมตัวกันของคนในชุมชนและเกิดผู้นำชุมชนที่มีความสามารถในการพัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาอาชีพ เมื่อมีจำนวนสมาชิกมากขึ้น ทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนการทำงานที่นำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหายภายในชุมชน ซึ่งเป็นการรวมพลังคนในชุมชนที่ยกระดับการพัฒนาสร้างแนวทางร่วมกับท้องถิ่นที่เป็นกลไกที่อยู่ใกล้ที่สุดและเป็นหน่วยงานที่มีงบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหาย จึงเกิดการรวมตัวของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มทอผ้า กลุ่มปลาย่างรมควัน กลุ่มแปรรูปผลไม้ กลุ่มตัดเย็บผ้าบาติก โดยทางกลุ่มได้เสนอให้พื้นที่การปลูกฝ้ายและการผลิตกันที่จากฝ้ายที่แต่เดิมเคยเป็นวิถีเกษตรกรรมและหัตถกรรมของชุมชนตำบลก้อขึ้นใหม่

ดังนั้นเทศบาลตำบลก้อจึงได้เข้ามามีบทบาทในการผลักดันและส่งเสริมการดำเนินการของกลุ่มอาชีพให้เข้มแข็ง โดยเทศบาลเข้ามาวางแผนการดำเนินการและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนนำไปสู่การก่อตั้งศูนย์กลางพัฒนาอาชีพในนาม **“ศูนย์พัฒนาฯ”** ซึ่งเป็นศูนย์รวมของอาชีพ ซึ่งภายในศูนย์มีการดำเนินการของกลุ่มอาชีพจำนวน ๔ กลุ่ม และวิสาหกิจชุมชนตำบลก้อ โดยมีการเรียนรู้ทักษะอาชีพร่วมกันและดำเนินการส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นศูนย์จัดจำหน่ายสินค้าที่ผลิตโดยกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ภายในตำบลก้อ มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยเสริมภูมิปัญญาเดิมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ลดวัตถุดิบ ลดต้นทุน และสามารถผลิตสินค้าได้มากขึ้น

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

โครงการนี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวม คือ ช่วยส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น พัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ เชื่อมโยงเศรษฐกิจสู่ชุมชน โดยสมาชิกของกลุ่มและประชาชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีอาชีพเสริม คุณภาพชีวิตดีขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของชุมชนมีผลเปลี่ยนแปลงในทางบวก และเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายและชุมชนโดยรวม คือ

๑. ในด้านการรวมกลุ่มของกลุ่มอาชีพเพื่อช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ การมีรายได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเห็นได้จากการที่มีวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗ กลุ่ม ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถดำเนินการผลิต แปรรูป และจำหน่ายสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ของกลุ่มในศูนย์ และการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกในกลุ่ม ในชุมชน ให้สามารถมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า เพื่อสร้างความเข้มแข็งจากการมีส่วนร่วมของสมาชิก **“สร้างเงิน”และรายได้ให้แก่สมาชิกในกลุ่ม**

๓. การมีศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านอาชีพในตำบล ส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชนยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ **สามารถแข่งขันในตลาดระดับภูมิภาคและระดับประเทศ**

๕. การเชื่อมโยงสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ **แบบบูรณาการ ในเชิงเกษตรและพัฒนาอาชีพวิถี “อ-ดี”** เพื่อพัฒนาพื้นที่เกษตรปลอดภัยโดยเริ่มจากชุมชนต้นแบบของกลุ่มผู้ปลูกฝ้าย ขยายสู่เกษตรกรในพื้นที่ และปรับกระบวนการคิดให้เกิดความตระหนักในการทำเกษตรปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนดำรงชีวิตได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีสุขภาพตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ดี

๒. การมีองค์ความรู้ ทักษะและความสามารถในการผลิต การตลาด และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีภาคีเครือข่ายหนุนเสริม โดยกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการประกอบการผลิต กระบวนการแปรรูป ออกแบบผลิตภัณฑ์ กระบวนการส่งเสริมการขาย ช่องทางการจำหน่าย/การตลาด ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้แก่สมาชิกในกลุ่ม และ**สร้างระบบเศรษฐกิจฐานรากที่มั่นคง**

๔. การมีศูนย์จำหน่ายสินค้าที่ผลิตโดยกลุ่มอาชีพต่างๆ ในตำบล ทำให้กลุ่มอาชีพสามารถดำเนินการผลิตสินค้าได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมามีตลาดสำหรับจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป **ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น**

๖. การมีหลักสูตรการเรียนรู้ภายในศูนย์ ทำให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ แนวทางการบริหารจัดการเกิดการพัฒนากิจกรรมผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพ และถ่ายทอดไปสู่ประชาชนในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้

รางวัล องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่ ๑
เงินรางวัล
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเ็จ
โครงการนวัตกรรม
“ตำบลร่มเย็น”

รางวัลที่ ๒
เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเ็จ
โครงการนวัตกรรม
“อยู่ดีเพราะปายัง ปายังเพราะคนดี” โคกห้วยวังแสง

รางวัลที่ ๓
เงินรางวัล
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพุ
โครงการนวัตกรรม
“โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพุ”

รางวัลชมเชย
เงินรางวัลละ
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้งแสน
โครงการนวัตกรรม
“น้ำหมักมหัศจรรย์ แบ่งปันสู่ชุมชน”

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง
โครงการนวัตกรรม
“แค่เปลี่ยนความคิด ชีวิตก็เปลี่ยน”

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม
โครงการนวัตกรรม
“โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

รางวัลที่ ๑ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายพงศกร มงคลหมู่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้

องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้

อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาท้องถิ่น เกษตรอินทรีย์ปลอดภัย
พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๘.๘๐ ตร.กม.

ประชากร

๒,๗๓๓ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

๒๖,๕๕๕,๒๙๖.๙๘ บาท

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๕๒๔ ๖๙๔๐

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการนวัตกรรมตำบลร่มเย็น เป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ซึ่งได้มีการประชุมหมู่บ้านเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการ โดยประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้ดูแลในเรื่องการแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษา ปัญหาสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และปัญหาความยากจน ซึ่งผู้บริหารเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงนำมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นและข้อบัญญัติฯ หลังจากดำเนินการมาระยะหนึ่ง มีประชาชนร้องทุกข์มาทางเฟซบุ๊กของนายกฯ ว่า “แม่กับน้องสาวติดยาเสพติดอย่างหนัก ถึงขั้นเป็นบ้าเผาบ้านตัวเอง ได้แจ้งไปหลายหน่วยงานแต่ไม่มีใครมาช่วย” หลังจากนั้นได้ส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบพบว่าเป็นเรื่องจริง โดยครอบครัวผู้ร้องทุกข์นั้น มีพ่อแก่ชราไม่มีรายได้ แม่ติดยาเสพติด ซึ่งแม่มีลูกทั้งหมด ๘ คน คนแรก คือ คนที่ร้องทุกข์ คนที่ ๒ ติดยาเสพติด คนที่ ๓ แยกครอบครัว คนที่ ๔ ทำงานรับจ้าง คนที่ ๕, ๖ และ ๗ ขาดโอกาสทางการศึกษา และคนที่ ๘ อายุเพียง ๑ ขวบ ซึ่งครอบครัวมีฐานะยากจนและมีคุณภาพชีวิตที่แย่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงครอบครัวนี้ครอบครัวเดียวเท่านั้น ซึ่งตำบลรางจระเข้ หมู่ที่ ๗ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ประกาศให้เป็นพื้นที่สีแดง และปัญหายาเสพติดในวงกว้างซึ่งถ้าไม่มีโครงการนี้ จะก่อให้เกิดผลเสียทางด้านสุขภาพโดยตรงกับผู้เสพยาเสพติดและเด็กที่เกิดในขณะพ่อแม่ติดยาเสพติด ด้านสังคมก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เด็กส่วนใหญ่ขาดโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากผู้ปกครองติดยาเสพติดไม่ยอมให้ลูกมาเรียน เกมยังให้เด็กค้ายาเสพติด เด็กป่วยและมีปัญหาทางสมอง เนื่องจากการขาดยาในขณะตั้งครรภ์ ด้านเศรษฐกิจ เกิดปัญหาการไม่ทำงานสุจริต แต่ค้ายาเสพติดเป็นอาชีพหลัก มีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยทรุดโทรมตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำขึ้นรุนแรง

โครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น”

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

โครงการนวัตกรรม ตำบลร่มเย็น นำแนวคิดการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โดยมีกระบวนการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการเชิงรุก ตั้งแต่การป้องกัน การแก้ไข และปราบปราม รวมทั้ง การส่งเสริมด้านการศึกษา ส่งเสริมอาชีพ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้าน ซึ่งหัวใจสำคัญของการดำเนินโครงการฯ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถ้าหากต่างฝ่ายต่างดำเนินการโดยไม่บูรณาการร่วมกันนั้น ไม่อาจจะทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเกิดประสิทธิภาพและยั่งยืนได้ และกลยุทธ์ที่ขาดไม่ได้ คือ การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อความยั่งยืนของโครงการ เพราะการแก้ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาด้านสาธารณสุข และปัญหาคุณภาพชีวิต ไม่อาจแก้ไขปัญหาในช่วงเพียงระยะสั้น ๆ ได้ ต้องแก้ไขในระยะยาวและต่อเนื่อง ประกอบกับการนำเทคโนโลยีแอปพลิเคชันติดตามสืบประวัติตำบลรางวัล โลกกลุ่มหมู่บ้าน และช่องทางสื่อสารออนไลน์อื่น ๆ นำมาช่วยอำนวยความสะดวกในการรับแจ้งเหตุร้องเรียน ร้องทุกข์ต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

เริ่มตั้งแต่การประชุมเครือข่ายความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้กระบวนการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการเชิงรุก เนื้องต้นดำเนินการตรวจค้นหาสารเสพติด โดยการลงพื้นที่ตรวจสอบสารเสพติดทุกคนในหมู่บ้าน โดยตั้งจุดปฏิบัติการในพื้นที่อย่างน้อย ๑๕ วัน ๑๕ คืน เมื่อพบสารเสพติดจะมีการประเมินว่า ควรนำไปบำบัดที่ใดตามความเหมาะสม โดยแบ่งได้ดังนี้

๑. ผู้ค้าจะถูกดำเนินคดีแบบไม่มีข้อกล่าวหา
๒. ผู้เสพที่ก่อความวุ่นวายเป็นปัญหาสังคม ส่งบำบัดที่ค่ายทหาร
๓. ผู้เสพที่มีความบกพร่องทางสมอง ส่งบำบัด รพ. รัษฎารักษ์ หรือ ศรีบุญญา
๔. ผู้เสพที่มีงานทำ มีการเลี้ยงครอบครัว ไม่ก่อความวุ่นวาย บำบัดโดยชุมชนบำบัด CBTx

และเมื่อผ่านการบำบัดแล้วจะติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยตรวจสอบสารเสพติดทุกเย็นวันศุกร์ เมื่อตรวจพบสารเสพติดติดต่อกันสามครั้ง จะถูกนำส่งเข้าค่ายทหารทันที และหากตรวจไม่พบสารเสพติด ติดต่อกันจำนวน ๑๖ ครั้ง จะได้รับเงินทุนไปประกอบอาชีพ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และไม่เพียงแค่การตรวจและส่งบำบัดเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมด้านการศึกษาให้กับเด็กที่ไม่ได้เรียน ดูแลเด็กที่พ่อแม่ค้ายาและถูกจับติดคุก อีกทั้งนำเด็กที่มีปัญหาทางสมองเนื่องจากแม่เสพยาในขณะตั้งครรภ์ หรือเด็กที่มีปัญหาทางสมองจากสาเหตุอื่นไปรักษาและนำมาเรียน ประกอบกับการสนับสนุนให้เกิดโอกาสในการฝึกฝนงานอาชีพ และช่องทางในการดำรงชีพอย่างสุจริต และปรับปรุงสภาพแวดล้อมซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้ใหม่ซึ่งการแก้ไขปัญหายาเสพติดและพัฒนาในทุกๆมิติที่เชื่อมโยงกัน จะทำให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดแบบยั่งยืน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

ความโดดเด่นของนวัตกรรม คือ เครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรมตำบลร่มเย็น ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่บูรณาการงานเชิงรุกร่วมกันอย่างบูรณาการ และมีจิตใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ที่อยากเห็นคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนปราศจากยาเสพติด และเป็นตำบลร่มเย็นอย่างแท้จริง ซึ่งนวัตกรรมตำบลร่มเย็น ไม่ใช่เพียงการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นการบูรณาการงานทุกด้าน ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการส่งเสริมอาชีพ ต้องทำไปพร้อมกัน เพราะทุกงานต่างเชื่อมโยงกันทั้งสิ้น และสิ่งนี้เองเป็นความโดดเด่นของโครงการนวัตกรรม

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. **ด้านสังคม**
ชุมชนปราศจากยาเสพติด อาชญากรรมลดน้อยลง
๒. **ด้านการศึกษา**
เด็กที่ไม่ได้เรียน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันทุกคน
๓. **ด้านเศรษฐกิจ**
ประชาชนมีงานทำ มีอาชีพที่สุจริตไม่ค้าขายยาเสพติด และมีรายได้ที่เพียงพอ
๔. **ด้านที่อยู่อาศัย**
ประชาชนได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมซ่อมแซมที่อยู่อาศัยใหม่
๕. **ด้านสาธารณสุข**
ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดฟื้นฟู ทำให้มีสุขภาพกายและใจที่ดีขึ้น เด็กมีปัญหาทางสมองเนื่องจากตอนตั้งครรภ์แม่ติดยาเสพติด หรือปัญหาทางสมองจากสาเหตุอื่น ได้รับการรักษาและได้เรียนตามปกติ
๖. **ด้านครอบครัวและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน**
ผู้ที่ได้รับการบำบัดมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่นมากขึ้น ลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว

จากการขับเคลื่อนงานหลายด้านให้เชื่อมโยงไปพร้อมๆกันทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทำให้เกิดตำบลร่มเย็น

รางวัลที่ ๒ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

หม่อมหลวงเดชชัย สุประดิษฐ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ

อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์

“องค์กรแห่งการเรียนรู้ เน้นสร้างนวัตกรรม และธรรมาภิบาล ประสานประโยชน์
ร่วมใจพัฒนาการศึกษาสิ่งแวดล้อม”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๓๗ ตร.กม.
ประชากร	๔,๐๐๔ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๓๔,๓๓๐,๐๔๙.๓๒ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๔๓๐๐ ๙๖๒๒

โครงการนวัตกรรม

“อยู่ดีเพราะป่ายัง ป่ายังเพราะคนดี” โคกห้วยวังแสง

ความเป็นมาของโครงการ

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ มีที่สาธารณะลักษณะเป็นป่าหลายแห่งโดยมีป่าโคกห้วยวังแสง หรือป่าชุมชนบ้านป่าพร้าวเป็นป่าพื้นราบประเภทป่าเต็งรัง ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนป่าชุมชน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๐๗ ไร่ เป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญที่ประชาชนทั้งในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ ฯ เข้าใช้ประโยชน์ (พืชแมลง หรือสัตว์ที่ใช้เป็นอาหาร, ยาสมุนไพร และเป็นที่ใช้เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ) โดยที่ผ่านมาปรากฏพฤติกรรมในการเข้าใช้ประโยชน์ในลักษณะบ่อนทำลายความอุดมสมบูรณ์ และการบุกรุกทำการเกษตร ที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่เข้าใจถึงหลักการที่ถูกต้อง หรือเกิดขึ้นจากความมกง่าย เห็นแก่ตัว ทำให้ป่าเสื่อมโทรม ทรัพยากรลดน้อยลง ถึงแม้บริบทของชุมชนบ้านป่าพร้าวเองได้ให้ความสำคัญดูแลรักษา มาโดยตลอด แต่ด้วยด้านศักยภาพของชุมชนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับการะหน้าที่จะต้องดำเนินงาน ด้วยข้อจำกัดในด้านคน, งบประมาณ, อุปกรณ์ และหลักวิชาการ/ความรู้ที่จำเป็นต้องใช้

ในการบริหารจัดการ หากป่าผืนดังกล่าวถูกทำลายโดยสิ้นเชิงจะส่งผลกระทบต่อชุมชนที่ใช้เป็นแหล่งอาหารโดยรอบพื้นที่จำนวน ๓ ตำบล ในเขต ๒ จังหวัด (บ้านป่าพร้าว ตำบลหนองมะเขือ, บ้านห้วยโจด ตำบลโนนง่า อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น และบ้านศาลาดิน ตำบลโนนจาน อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดนครราชสีมา) มูลค่าความเสียหายของพืชพันธุ์ที่ถูกทำลายไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ล้านบาท และจะสูญเสียแหล่งผลิตออกซิเจนปริมาณ ๑,๓๗๙,๓๐๐ กก./ปี องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะเขือ จึงได้จัดทำโครงการ “อยู่ดีเพราะป่ายัง ป่ายังเพราะคนดี” ป่าโคกห้วยวังแสงขึ้น เพื่อสร้างระบบการบริหารจัดการในรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชน (คน, งบประมาณ, อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ)

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

หลักแนวคิดในวิธีปฏิบัติ : การแก้ไขปัญหาลำบากที่ไม่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ในขณะที่ยังคงมีจำนวนน้อย และอาจลดจำนวนลงน้อยลงด้วยปัจจัยต่าง ๆ (การะหนักร่าง, วัณณกัลลังใจ หรือทัศนคติ ฯลฯ) ถือเป็นความท้าทายในการสร้างความเชื่อมั่นและความเข้มแข็งให้กับคณะทำงานที่มีอยู่เดิม และสามารถขยายเครือข่ายเพิ่มขึ้น จนนำไปสู่การขยายการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานและประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกพื้นที่ ซึ่งต้องอาศัยความจริงใจในการแก้ไขปัญห การสร้างสัมพันธ์ภาพที่เกิดจากความเสียสละของหน่วยงาน การไม่มองข้ามปัญหา

การกำหนดกลยุทธ์การดำเนินโครงการ : โดยเริ่มจากการเข้าสืบสภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Focus Group) พร้อมการจัดทำแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้เข้าใจปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงในทุกมิติ โดยอาศัยหลักแนวความคิดในการมองปัญหาจากภาพใหญ่ลงสู่ปัญหาย่อย (Forest Thinking) นำเข้าสู่การวิเคราะห์แก้ไขด้วยกระบวนการ SWOT Analysis ทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับปัญหา ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานออกเป็น ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์เชิงรุก, เชิงรับ, เชิงแก้ไข และยุทธศาสตร์เชิงวิกฤต ประกอบด้วย ๗ กลยุทธ์ในการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑. กลยุทธ์ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์เชิงรุก ประกอบด้วย (๑) การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ, (๒) การเสริมสร้างองค์ความรู้ และ (๓) การเสริมความอุดมสมบูรณ์
- ๒. กลยุทธ์ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์เชิงรับ ประกอบด้วย (๔) การสร้างมาตรการการเฝ้าระวัง และ (๕) การสร้างมาตรการทางกฎหมาย
- ๓. กลยุทธ์ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข ประกอบด้วย (๖) การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงาน
- ๔. กลยุทธ์ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์เชิงวิกฤต ประกอบด้วย (๗) การลดความเสี่ยง

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การดำเนินโครงการ ฯ โดยเริ่มจากการสร้างการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุก โดยได้มีการจัดตั้ง คณะทำงานจากทุกภาคส่วน และมอบหมายอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมจัดโครงการอบรมศึกษาดูงานด้านพันธกรรมพืช และกิจกรรมเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก โดยมีเป้าหมายให้คณะทำงานมีวิญญูกำลังใจและม้องค์ความรู้ที่จำเป็นต้องนำไปใช้ในการดูแลรักษาความอุดมสมบูรณ์ของป่าในขณะเดียวกัน จะต้องมีการเฝ้าระวังการบุกรุกทำลายเพิ่มเติม โดยการป้องกันซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของยุทธศาสตร์เชิงรับ ด้วยการจัดกิจกรรมฝึกลาดตระเวน เพื่อเสริมศักยภาพให้กับชุมชนได้รู้จักการสืบหาข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เป็นสถานการณ์ปัจจุบันของป่า เพื่อการเฝ้าระวัง พร้อมการทบทวนกฎกติกาของชุมชนให้มีความเหมาะสมต่อสถานการณ์ และเพื่อความยั่งยืนโดยการเปิดโอกาสให้คนรุ่นต่อไปเข้ามาดำเนินงานต่อยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นในการอำนวยความสะดวก

ด้วยการแก้ไขปัจจัยบางประการที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เป็นกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์เชิงแก้ไข อาทิ ความปลอดภัยในการคมนาคม โดยจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเส้นทางเข้าสู่พื้นที่ปฏิบัติการ, การจัดตั้งด่านป่าชุมชน เพื่อสังเกตการณ์ จัดเก็บข้อมูลทรัพยากรที่นำออก และพฤติกรรมบุคคล ฯลฯ ซึ่งนอกจากการดำเนินงานใน ๓ ยุทธศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว การลดความรุนแรงหรือการสูญเสียจากปัญหาในสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ก็จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเป็นหัวใจสำคัญของยุทธศาสตร์เชิงวิกฤต ซึ่งจะต้องกำหนดผู้ปฏิบัติการตอบโต้ในแต่ละเหตุให้ครบถ้วน ได้แก่ หน้าที่/การแบ่งมอบพื้นที่/วิธีดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนการใช้เครื่องมือเครื่องมืองที่เพียงพอจำเป็นในแต่ละสถานการณ์ อาทิ เช่น อุปกรณ์ดับไฟป่า ฯลฯ

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

“รูปแบบการจัดการกับปัญหาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างตรงจุด ภายใต้การดำเนินงานในรูปแบบการมีส่วนร่วมเข้ามาหนุนเสริมทรัพยากรให้ชุมชน และคณะทำงานมีความเข้มแข็ง”

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

● การคืนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรให้กับป่า

ทำให้ชุมชนได้ลดรายจ่ายในการดำรงชีพตามวิถีของชุมชนที่เคยเป็นมา อีกทั้งเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต โดยเฉพาะประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานก็ได้เกิดความรู้สึกภูมิใจจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม

ความยั่งยืนของการดำเนินงานและบทเรียนที่ได้รับ

การเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามาเรียนรู้สร้างเสริมประสบการณ์ สร้างทัศนคติเชิงบวก ทำให้เกิดความพร้อมในการเข้ามาทดแทน หรือหนุนเสริมให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแฉล้ม ให้กับป่าชุมชนได้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถพัฒนาูปแบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสภาวะความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ แต่ที่ขาดไม่ได้ คือ การขยายการมีส่วนร่วมหรือการขยายเครือข่ายไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนต่าง ๆ

บทเรียนที่ได้รับ ความมุ่งมั่นของประชาชนต่อหน่วยงานองค์กรที่จะนำพาให้ชุมชนแก้ไขปัญหานอกจากจะเป็นสัมพันธภาพระหว่างผู้บริหารองค์กรแล้ว ยังจะต้องมีนโยบายหรือแผนงานในการดำเนินงานที่ชัดเจน ชุมชนจะเกิดความเชื่อมั่นและเกิดความเสียสละเข้าร่วมดำเนินการอย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้องค์กรจะต้องแสดงออกซึ่งความจริงใจในการแก้ไขปัญห หรือพัฒนางานนั้นโดยการเกาะติดการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน

“สร้างระบบการบริหารจัดการในรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชน”
(คน, งบประมาณ, อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ)

รางวัลที่ ๓ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายอานวย อินทรธราช
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาขู

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขู

อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

วิสัยทัศน์

“เศรษฐกิจพอเพียง บ้านเมืองน่าอยู่ รู้ค่าการศึกษา พัฒนาคุณภาพอนามัย”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๕๕ ตร.กม.
ประชากร	๑๓,๕๐๐ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๗๔,๒๕๐,๗๑๓.๓๗ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๔๒๒๑ ๙๙๑๗

โครงการนวัตกรรม

“โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาขู”

ความเป็นมาของโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขู อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ดำเนินงานในการบริการสาธารณะด้านการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีสภาพการดำรงชีวิตด้วยศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้สูงอายุตำบลนาขู มีจำนวน ๑,๒๑๑ คน จากจำนวนประชากรในพื้นที่ ๑๑,๖๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๖ นับวันกลุ่มติดบ้านและติดเตียงมีตัวเลขที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งประเด็นปัญหาที่พบในพื้นที่ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ได้แก่ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาอยู่โดดเดี่ยวอยู่ตามลำพัง ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาอยู่ในภาวะพึ่งพิง ปัญหารายได้ไม่เพียงพอ จำเป็นต้องได้รับการดูแล

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขู อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ได้รับการประสานงานจากเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครอุดรธานี ในการเป็นหน่วยพื้นที่ในการปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๑๒๐ คน และผลจากการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพของนักศึกษาพยาบาลที่ลงฝึกภาคปฏิบัติ พบว่า ผู้สูงอายุในตำบลนาขูทุกหมู่บ้านจำนวนร้อยละ ๘๐ อยู่บ้านตามลำพังในตอนกลางวัน อันสืบเนื่องมาจากการเดินทางเข้าทำงานในเมืองของสมาชิกในวัยแรงงาน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ผู้สูงอายุดังกล่าวมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคซึมเศร้า ในปริมาณเพิ่มขึ้นได้ ประกอบกับข้อมูลของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี พบผู้ป่วยในโรคซึมเศร้าในตำบลนาขู จำนวน ๔๔ ราย

จากปัญหาเหล่านี้เป็นตัวแปรที่จะทำให้สภาพสังคมเปลี่ยนไปซึ่งจะเชื่อมโยงให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาโรคซึมเศร้าในวัยผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขให้ถูกทิศทาง อันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพสูงสุด สามารถนำไปขยายผลไปสู่การปฏิบัติในสังคมที่ยั่งยืนต่อไป ซึ่งกระบวนการต่างๆเกิดขึ้นจากการระดมเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขู ผ่านกระบวนการร่วมคิด ร่วมขับเคลื่อน ผ่านเวทีโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาขู ในการเสริมสร้างบทบาทในมิติต่าง ๆ ตามกรอบความรับผิดชอบร่วมแก้ไขปัญหาโรคซึมเศร้าในผู้สูงอายุ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขูได้ตระหนักเห็นปัญหาดังกล่าว จึงได้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาสังคม อาทิเช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรธานี ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดอุดรธานี บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครอุดรธานี การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยอำเภอเพ็ญ สาธารณสุขอุดรธานี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาในพื้นที่ ในตำบลนาขู จำนวน ๕ แห่ง สโมสรโรตารีอุดรธานี หอการค้าอุดรธานี กลุ่มข้าราชการบำนาญในตำบลนาขู ชมรมผู้สูงอายุจังหวัดอุดรธานี สภาเด็กและเยาวชนในตำบลนาขู สมาคมผู้สูงอายุจังหวัดอุดรธานี กลุ่มจิตอาสาในตำบลนาขู ได้ร่วมปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหาระยะยาวที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยการก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาขู

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

แนวทางแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุในตำบลนาพู่ เพื่อวิเคราะห์ ค้นหา จุดแข็ง จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยมีการใช้เครื่องมือ SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์และหาวิธีพัฒนาหรือแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นดังนี้

Strengths คือ การรวมของคนในชุมชนที่เข้มแข็ง การให้ความร่วมมือของคนในชุมชน ผู้สูงอายุมีองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่หลากหลายและโดดเด่น มีทรัพยากรในท้องถิ่นที่เพียงพอและหลากหลาย ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้สูงอายุ

Opportunities คือ มีหน่วยงานเครือข่ายในการพัฒนาตำบลที่หลากหลาย เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรธานี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครอุดรธานี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลนาพู่ สาธารณสุขอำเภอเพ็ญ กศน.เพ็ญ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่มีแนวทางในการแก้ปัญหาผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพู่ขึ้น โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินการดังนี้

๑. การระดมผู้สูงอายุในชุมชน ๑๗ หมู่บ้าน ร่วมกันกำหนดแนวทาง นโยบาย วางแผน ดำเนินการ ในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
๒. การระดมหน่วยงานภาคีเครือข่ายสนับสนุนแนวคิด และมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร การเป็นวิทยากรจิตอาสา และขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ
๓. การระดมทรัพยากร ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ วัสดุอุปกรณ์ที่มีในพื้นที่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ
๔. การดึงเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ
๕. การดึงศักยภาพของผู้สูงอายุ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ
๖. การส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหารท้องถิ่นในการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ

Weaknesses คือ ขาดบุคลากรในการดูแลผู้สูงอายุในตำบล ขาดพื้นที่ในการจัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุในตำบล งบประมาณในการพัฒนาผู้สูงอายุไม่เพียงพอ และชุมชนระยะทางที่ห่างไกลกัน

Threats คือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ผู้สูงอายุในปัจจุบัน ผู้สูงอายุมีความเสี่ยงเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ การเพิ่มจำนวนประชากรผู้สูงอายุในตำบลนาพู่ที่สูงขึ้น

“ต้นแบบแห่งการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ”

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพู่ เกิดขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๕๘ โดยความร่วมมือระหว่างผู้สูงอายุในตำบลนาพู่ ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายในพื้นที่ ร่วมกันกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อน วางแผน จัดทำหลักสูตร กำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุ มีหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียน จำนวน ๓ หลักสูตร ๆ ละ ๒ ปี รวมระยะการศึกษาทั้งสิ้น ๖ ปี มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๔๐๘ คน มีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรที่ ๑ (ปัญญานิเวศระดับตรี) จำนวน ๒๗๓ คน มีการขับเคลื่อนโรงเรียนโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน มีครูใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียน มีคณะกรรมการนักเรียนเป็นผู้ช่วยกำกับดูแลนักเรียนในแต่ละชุมชน นักเรียนนำอาหารและน้ำดื่ม ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การเรียนมาด้วยตนเอง มีเครือข่ายเป็นครูจิตอาสาหมุนเวียนมาให้ความรู้ตลอดหลักสูตร มีการจัดทำคู่มือวิทยากร และฝึกอบรมแกนนำนักเรียนเพื่อเป็นวิทยากรในโรงเรียน จำนวน ๔๐ คน เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ที่หลากหลาย เกิดกลุ่มที่นำองค์ความรู้ไปต่อยอดในการสร้างอาชีพของตนเอง เช่น กลุ่มจักสานตะกร้าพลาสติก กลุ่มแจวบองสมุนไพร กลุ่มทำขนมพื้นบ้าน กลุ่มผลิตเทียนจากกล้วย กลุ่มตามรอยพ่อตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มจักสานไม้ไผ่และต้นกก ซึ่งแต่ละกลุ่มสามารถเป็นหน่วยการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและคนในชุมชนได้ เกิดศูนย์เรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ ที่เป็นฐานเรียนรู้ของโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน ๘ แห่ง มีจัดทำคู่มือการออกกำลังกายตามหลักธรรมชาตินิยม ที่นักเรียนผู้สูงอายุนำไปใช้กับตนเอง และถ่ายทอดให้กับคนในชุมชนได้ ผลจากการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ พบว่า นักเรียนได้แสดงออกถึงการมีความสูงในการร่วมกิจกรรม มีภาวะความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออกสามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชุมชน มีจำนวนผู้สูงอายุที่หายจากโรคซึมเศร้า จำนวน ๒๐ คน (วัดจากแบบประเมิน 2Q9Q) มีจำนวนผู้สูงอายุที่หายจากโรคความดันโลหิตสูง จำนวน ๒๔ คน มีคณะศึกษาดูงาน ๑๒๙ แห่ง ๑๓,๑๕๖ คน ได้รับรางวัลจากสถาบันพระปกเกล้าจำนวน ๒ ปีซ้อน ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม (รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ๑ รางวัล)

แต่ถึงอย่างไรก็ยังคงเกิดปัญหาที่เป็นความท้าทายในการร่วมกันแก้ไข เช่น ปัญหาเรื่องสุขภาพของผู้สูงอายุ เนื่องจากความแก่ชรา ปัญหาเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น คณะผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารโรงเรียนผู้สูงอายุ และนักเรียนผู้สูงอายุ ตลอดจนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้ระดมความคิดร่วมกันในการสร้างเสริมศักยภาพให้กับผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสร้างฐานความคิดในการปลูกพืชผักสวนครัวในครอบครัวตนเอง เพื่อบริโภคและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานอาหารในท้องถิ่นลดน้อยลง ส่งเสริมการใช้สมุนไพรในชุมชนในการรักษาตนเองเบื้องต้น ส่งเสริมการปรุงอาหารในครอบครัวตามหลักโภชนาการ ส่งเสริมแนวคิดในการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ใบตองแทนถุงพลาสติก การใช้ตะกร้าแทนถุงพลาสติก อันส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี ผู้สูงอายุมีรายจ่ายลดน้อยลง มีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพเสริมตามที่ตนเองถนัด สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในชุมชนได้เป็นอย่างดี

- ๑ มีหลักสูตรการเรียนรู้อาชีพสำหรับผู้สูงอายุที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุทั่วประเทศ
- ๒ มีการจัดทำคู่มือการพัฒนาวิทยากรแกนนำสามารถนำไปปรับใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อสร้างวิทยากรจิตอาสาในโรงเรียนผู้สูงอายุให้เกิดความยั่งยืน
- ๓ โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพุขับเคลื่อนโดยผู้สูงอายุในตำบลนาพุ เครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนทบทวนการบูรณาการทรัพยากรร่วมกัน อันส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้สูงอายุ สามารถประหยัดงบประมาณรายจ่ายที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร เช่น ค่าอาหาร ค่าวิทยากร ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้ถึง ๕,๘๗๕,๒๐๐ บาท โดยวงเงินดังกล่าวไม่ได้ใช้งบประมาณของหน่วยงานแต่อย่างใด

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

- ๔ นักเรียนผู้สูงอายุที่ป่วยในโรคซึมเศร้าและผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคซึมเศร้าหายจากอาการป่วย
- ๕ นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพุหายจากโรคความดันโลหิตสูง จำนวน ๒๔ คน
- ๖ เกิดศูนย์เรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลนาพุที่เป็นฐานเรียนรู้ของโรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน ๘ แห่ง
- ๗ มีคณะศึกษาดูงานตลอดระยะเวลาการขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุจนถึงปัจจุบัน ๑๒๙ แห่ง ๑๓,๑๔๖ คน
- ๘ ได้รับรางวัลจากสถาบันพระปกเกล้าจำนวน ๒ ปีซ้อน ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม (รางวัลพระปกเกล้าทองคำ ๑ รางวัล)
- ๙ ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น (ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ) ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๖ จาก กระทรวงมหาดไทย

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. มีการสร้างคุณค่าให้กับสังคมและเป็นเครื่อง่ายเฝ้าระวังในสังคม ดูแลผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน
๒. นักเรียนผู้สูงอายุมีสุขภาพกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
๓. สามารถนำความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับจากการเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต
๔. ผู้สูงอายุมีการจัดตั้งกลุ่มจิตอาสา เพื่อร่วมขับเคลื่อนชุมชน
๕. ผู้สูงอายุเกิดการพึ่งพาตนเองไม่เป็นการพึ่งสังคม สามารถมีอาชีพทางเลือกของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ความยั่งยืนของการดำเนินการและบทเรียนที่ได้รับ

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาพูนมีจุดประสงค์ในการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุในทางด้านการร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการสร้างคุณค่าให้กับผู้สูงอายุให้เป็นที่ยอมรับแก่ชุมชนและสังคม มีการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุจำนวน ๓ หลักสูตร ซึ่งแต่ละหลักสูตรเน้นในเรื่องสุขภาพกาย และจิตใจ ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการดูแลสังคมผู้สูงอายุในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้ง การเพิ่มศักยภาพผู้สูงอายุให้มั่งคั่งความรู้ในการดำรงชีวิตมีการขับเคลื่อนผู้สูงอายุในพื้นที่ของตนเองในการดูแลซึ่งกันและกันได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายกนิง ชูพงศ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน

อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิสัยทัศน์

“แก้วแสน เรียนรู้ นำอยู่ ยั่งยืน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๔๖ ตร.กม.

๗,๑๓๐ คน

๔๔,๒๐๕,๔๐๕.๔๕ บาท

๐ ๗๕๔๔ ๑๔๒๕

โครงการนวัตกรรม

“น้ำหมักหมักศจรรย แแบ่งปันสู่ชุมชน”

ความเป็นมาของโครงการ

ประเด็นปัญหาความสำคัญ ที่นำมาสู่โครงการนวัตกรรมของ อบต.แก้วแสน คือ พื้นที่ของตำบลแก้วแสนมีบ่อฝังกลบขยะของเทศบาล ตำบลนาบอนตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลแก้วแสน จากสถิติการสำรวจ ปริมาณขยะ ซึ่งขยะส่วนใหญ่จะเป็นขยะอินทรีย์ประมาณ ๕๐% พลาสติก ๒๐% กระดาษ ๑๐% อื่น ๆ ๒๐% ปัจจุบันเกิดปัญหาขยะล้นบ่อขยะ ซึ่งมีการเทกองและฝังกลบเป็นครั้งคราว ทำให้มีขยะสะสมเทกองไว้ ประกอบกับ ขยะจำกัสด้านพื้นที่บ่อขยะ และตั้งอยู่ใกล้ชุมชนและแหล่งน้ำธรรมชาติ (คลองลำสาว) เมื่อฝนตกหนักหรือเกิดอุทกภัยขยะเหล่านั้นก็จะไหลลงสู่ ลำคลอง และพื้นที่การเกษตรของประชาชน ก่อให้เกิดน้ำเสียทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดขยะตกค้างสะสม สร้างปัญหามลภาวะ ส่งกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่อาศัยหรือประกอบอาชีพ ในพื้นที่ใกล้เคียงบ่อขยะ ได้รับผลกระทบโดยตรงประมาณ ๒๐๕ คน เกิดปัญหาการร้องเรียนและต่อต้านการนำขยะไปทิ้ง เพื่อเป็นการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน จึงคิดค้นวิธีแก้ปัญหานี้ เพื่อลดปริมาณขยะและสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่มีขยะอินทรีย์เหลือเป็นขยะตกค้าง ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเกิดปัญหาต่าง ๆ จึงดำเนินการโครงการอบรมให้ความรู้และขับเคลื่อน แนวทางการจัดการขยะอินทรีย์ ด้วยการนำน้ำหมักชีวภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ “น้ำหมักหมักศจรรย แแบ่งปันสู่ชุมชน” โดยการนำหลักการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะอินทรีย์ ซึ่งเกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดครัวเรือน (ต้นทาง) ให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการขยะ วิธีการและประโยชน์ของน้ำหมักชีวภาพ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับขยะ เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ส่งเสริมให้เกิดศูนย์เรียนรู้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอก สร้างความยั่งยืน ในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลแก้วแสน และพื้นที่ใกล้เคียงในระยะยาว

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลแกั่วแสนดำเนินการโครงการอบรมให้ความรู้ และขับเคลื่อนแนวทางการจัดการขยะอินทรีย์ ด้วยการรณรงค์หมักชีวภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ “น้ำหมักมหัศจรรย์ แบ่งปันสู่ชุมชน” ภายใต้กลยุทธ์ดังนี้

๑. กลยุทธ์การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ

โดยยึดหลักความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ๖๔ ๒๕๖๑ (ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคการศึกษา) โดยใช้วิธีบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตามหลัก 3RS ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลแกั่วแสน กับครัวเรือนต้นแบบ กลุ่มอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี ผู้นำชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เจ้าของสถานประกอบการ และกรรมการวัดทุกแห่ง เพื่อให้ครอบคลุมเต็มพื้นที่ตำบลแกั่วแสน

๒. กลยุทธ์เชิงรุกยุคไทยแลนด์ ๔.๐

โดยการนำโปรแกรม GIS (แผนที่ภาคีและทะเบียนทรัพย์สิน) มาใช้ให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด เพื่อกำหนดเส้นทางการออกประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น ๑๔ โซน ๑๔๔ บล็อก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ไม่ซ้ำซ้อนสามารถดำเนินการได้รวดเร็วประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ใช้กลยุทธ์การระเบิดจากภายใน หมายถึง ผู้บริหาร ต้องมีความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดตามบริบทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า โดยการวางแผนกำลังคนแบ่งพื้นที่รับผิดชอบกำหนดให้พนักงานในองค์กรทุกคนตลอดจนคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เชิงรุกใช้วิธีเคาะประตูบ้านเพื่อให้ความรู้การจัดการขยะมูลฝอย โดยให้รายงานข้อมูลปริมาณขยะวิธีการบริหารจัดการขยะอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์

๓. กลยุทธ์การสร้างองค์ความรู้ (รู้แล้วบอกต่อ)

มี ๓ วิธีการ คือ ๑) ประสานความรู้ความเข้าใจกับทุกภาคส่วน ๒) การสร้างองค์กรเป็นแหล่งเรียนรู้โดยถ่ายทอดความรู้จากครัวเรือนต้นแบบสู่ชุมชนและองค์กรภายนอก ๓) สร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เยาว์วัยโดยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลแกั่วแสน และโรงเรียนในพื้นที่สังกัดตำบลแกั่วแสน

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

กระบวนการในการดำเนินการโครงการอบรมให้ความรู้ และขับเคลื่อนแนวทางการจัดการขยะอินทรีย์ ด้วยการรณรงค์หมักชีวภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ “น้ำหมักมหัศจรรย์ แบ่งปันสู่ชุมชน” ใช้กลยุทธ์ในการดำเนินการโครงการโดยการรณรงค์นำแนวคิดหรือหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีความน่าสนใจที่ประชาชนทุกคนควรปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ซึ่งสามารถนำหลักการทรงงานของพระองค์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ดังนี้

๑. จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ

องค์การบริหารส่วนตำบลแกั่วแสน ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดในตำบลแกั่วแสน โดยสำรวจข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อนำข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างถูกต้องรวดเร็วและตรงตามเป้าหมาย

๒. ระเบิดจากภายใน

โดยการวิเคราะห์บริบทและเตรียมความพร้อม การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรู้จักบริบท และรู้จักผู้อื่นด้วยการเข้าใจ เข้าถึงอย่างมีเหตุผล เริ่มต้นการดำเนินการโครงการจากคนที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้เกิดความเข้าใจและอยากทำ ไม่ใช้การสั่งให้ทำ คนที่ไม่เข้าใจก็อาจจะไม่ทำก็เป็นไปได้ โดยมีการประชุมอบรมให้ความรู้ เริ่มต้นจากคณะผู้บริหาร พนักงานในองค์กร ผู้นำชุมชน กลุ่มอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี ผู้นำชุมชน ศพด. สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแกั่วแสน เจ้าของสถานประกอบการ และตัวแทนประชาชนในตำบลแกั่วแสนในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตามหลักการ 3Rs : Reduce Reuse Recycle หรือ ๓ ช. ใช้ของลงใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะมูลฝอยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มเป็นมูลค่า เกิดกลไกความเชื่อมโยงการปฏิบัติงานและกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย โดยเฉพาะขยะอินทรีย์ ณ แหล่งกำเนิด คือ ครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือน ส่งเสริมการบริโภคที่พอประมาณ สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตที่สมดุลสร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในฐานะที่เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภค และมีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. | ภูมิสังคม ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์

การดำเนินการโครงการนวัตกรรมได้คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของตำบลแก้วแสน ลักษณะนิสัยใจคอของประชาชน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของตำบลแก้วแสน โดยดำเนินการลงพื้นที่สำรวจความต้องการที่แท้จริง แนะนำเพื่ออธิบายให้เข้าใจหลักการของการบริหารจัดการขยะอันตรายและการนำขยะอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์

๔. | รู้จักประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

การดำเนินการโครงการแก้ปัญหาขยะอันตรายด้วยความเรียบง่ายประหยัดไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก ประชาชนสามารถทำได้หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่งที่มียูในตำบลแก้วแสนนั้นมาแก้ปัญหามาปรับปรุง โดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยากมากนัก
ดังพระราชดำรัส ตอนหนึ่งว่า

“ให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกปล่อยให้ขึ้นเองตามธรรมชาติจะได้ประหยัดงบประมาณ”

การแก้ปัญหามลพิษอันตรายของ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน จึงใช้วิธีที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบนิเวศโดยรวม ทำได้ง่าย

๕. | การปลูกป่าในใจคน

เริ่มต้นจากการปลูกจิตสำนึกของประชาชนในตำบลแก้วแสน โดยให้เห็นถึงประโยชน์ของการนำขยะอันตรายมาทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนในชุมชน โดยถ่ายทอดความรู้จากครัวเรือนต้นแบบสู่ชุมชนและองค์กรภายนอก ให้รู้ถึงปัญหาและรู้ถึงประโยชน์ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่เยาว์วัยโดยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน และโรงเรียนในพื้นที่สังกัดตำบลแก้วแสน

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ “รู้ รัก สามัคคี”

รู้ คือ รู้ปัญหาและรู้วิธีการแก้ปัญหา **รัก** คือ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนรู้ถึงปัญหาและวิธีแก้ไขแล้ว ต้องมีความรัก ที่จะลงมือทำ ลงมือแก้ปัญหาก็เกิดขึ้น **สามัคคี** คือ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่สามารถลงมือทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกัน จากหลักการทำงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้ดำเนินการโครงการอบรมให้ความรู้ และขับเคลื่อนแนวทางการจัดการขยะอันตราย ด้วยการทำน้ำหมักชีวภาพประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ “น้ำหมักมหัศจรรย์ แบ่งปันสู่ชุมชน” และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถบริหารจัดการขยะอันตรายที่เกิดขึ้นได้ ๑๐๐% โดยไม่มีขยะอันตรายเหลือตกค้าง

ปัญหาอุปสรรคบางประการที่สำคัญ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ทำให้ขาดความร่วมมือไม่ให้ความสำคัญ ปัญหาอีกอันไม่พึงประสงค์ของน้ำหมักชีวภาพ ขยะอันตรายบางชนิดไม่สามารถทำน้ำหมักชีวภาพได้ทั้งหมด เช่น เปลือกผลไม้ที่มีขนาดใหญ่ย่อยสลายได้ยาก

วิธีการเอาชนะปัญหาอุปสรรค

ต้องใช้ความอดทนและใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จัดหาภาชนะถึงน้ำหมักที่เก็บกลิ่นอันไม่พึงประสงค์และปรับปรุงภาชนะ เพื่อนำน้ำหมักมาใช้ได้อย่างสะดวก พยายามคิดค้นสูตรใหม่ ๆ เพื่อลดกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ สำหรับขยะอันตรายที่ไม่สามารถนำมาทำน้ำหมักชีวภาพได้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหามลพิษอันตรายในระยะยาว องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้ดำเนินการโครงการบริหารจัดการขยะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและตามหนังสือสั่งการของจังหวัดนครราชสีมา ให้ดำเนินการจัดทำถังขยะเปียกให้ครบทุกครัวเรือน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้ดำเนินการครบทุกครัวเรือน ทำให้โครงการนวัตกรรมประสบผลสำเร็จและบริหารจัดการขยะอันตรายได้ ๑๐๐%

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. เป็นโครงการที่เริ่มต้นใหม่เพื่อแก้ปัญหาขยะอินทรีย์โดยดำเนินการก่อนหนังสือสั่งการมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และ**แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”** คณะผู้บริหารมีนโยบายการบริหารจัดการขยะอย่างจริงจัง เพื่อแก้ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในตำบลแก้วแสนซึ่งเป็นปัญหาระดับประเทศและระดับโลก
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน ใช้กลยุทธ์โดยน้อมนำแนวคิดหรือหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่มีความน่าสนใจที่ประชาชนทุกคน ควรปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ซึ่งสามารถนำหลักการทรงงานของพระองค์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเห็นผลได้ชัดเจนเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับขยะอินทรีย์
๓. มีการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีความสนใจในการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยวิทยากรกิตติมศักดิ์ บุคคลที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขาผู้นำชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับคำแนะนำโดยปราชญ์ชาวบ้านจากนายโม ชำนาญกิจ ผู้ซึ่งประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการขยะมาถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างศูนย์เรียนรู้จากครัวเรือนต้นแบบในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนและองค์กรภายนอก มีน้ำหมักชีวภาพหลากหลายสูตร สามารถแบ่งปันสู่ชุมชนและบุคคลที่เข้ามาศึกษาดูงานทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่
๔. มีการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการดำเนินการโครงการใช้โดยนำหลักการมีส่วนร่วมจากประชาชนทุกระดับในพื้นที่ตำบลแก้วแสน เป็นการสร้างภาคีเครือข่าย โดยจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนกับภาคประชาชนและภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการบริหารจัดการขยะอินทรีย์เพื่อย้ายผลงักวางไปสู่ชุมชนเต็มพื้นที่ทั้ง ๑๐ หมู่บ้าน ย้ายผลไปสู่องค์กรภายนอก
๕. เสริมสร้างองค์ความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่เยาว์วัย โดยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยใช้ฐานการเรียนรู้ไปใช้สอนนักเรียนในช่วงเวลาเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความรู้และนำความรู้ไปถ่ายทอดสู่ครัวเรือนและชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้จากครูสู่นักเรียนและขยายผลไปยังผู้ปกครอง (ครัวเรือน)
๖. มีการนำเทคโนโลยียุคไทยแลนด์ ๔.๐ มาปรับใช้กับโครงการฯ โดยการนำโปรแกรม GIS (แผนที่ภาพถ่ายและทะเบียนทรัพย์สิน) มาใช้ให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด เพื่อกำหนดเส้นทางการออกประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น ๑๙ โซน ๑๔๔ บล็อก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ไม่ซ้ำซ้อนรวดเร็วประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ดำเนินการ “เชิงรุกใช้วิธีเคาะประตูบ้าน” เพื่อให้ความรู้การบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้รายงานข้อมูลปริมาณขยะวิธีการบริหารจัดการขยะอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์
๗. เกิดความคุ้มค่าของโครงการ ประหยัดงบประมาณ สามารถบริหารจัดการขยะอินทรีย์ด้วยตัวเองซึ่งสามารถประหยัดงบประมาณเก็บขยะ ประหยัดงบประมาณไม่ต้องจัดซื้อถังขยะเพิ่ม ประหยัดค่าแรงในการจ้างบุคลากรในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ผลประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน

ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑,๖๓๖ ครัวเรือน ภาคีเครือข่ายกลุ่มองค์กรต่าง ๆ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มาร่วมกันทำงานร่วมกัน บ่อฝังกลบขยะของเทศบาลตำบลนาบอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามแนวทางการลดปริมาณของเสียให้น้อยลง (Less Waste) จนมีการจัดการขยะเหลือศูนย์ (Zero Waste) ชุมชนและทุกครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ เกิดกระบวนการเรียนรู้ และมีความสามารถในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมีการคัดแยกขยะจากแหล่งที่เกิด มีการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ไว้ใช้ในชุมชนและครัวเรือน และมีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล มีเครือข่ายในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน มีระบบการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ผลประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลดปริมาณขยะที่ต้องฝังกลบ ลดขยะตกค้าง ทำให้ลดมลภาวะจากขยะชุมชนลง ได้มีการนำผลิตภัณฑ์ที่ได้จากขยะอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปใช้ทางการเกษตร คำนึงธรรมชาติสู่ธรรมชาติ ประโยชน์ของน้ำหมักชีวภาพ มีดังนี้ **ด้านการเกษตร** ช่วยปรับสภาพความเป็นกรด - ด่างในดินและน้ำ ช่วยปรับสภาพโครงสร้างดินให้ร่วนซุย อุดมน้ำและอากาศได้ดียิ่งขึ้น ช่วยย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดินให้เป็นธาตุอาหารพืช พืชสามารถดูดซับไปใช้ได้เลย ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืชให้สมบูรณ์แข็งแรงตามธรรมชาติ ต้านทานโรคและแมลง ช่วยสร้างฮอร์โมนพืช ทำให้ผลผลิตสูงและคุณภาพผลผลิตดีขึ้นช่วยให้ผลผลิตคงทนเก็บรักษาไว้ได้นาน **ด้านปศุสัตว์** ช่วยกำจัดกลิ่นเหม็นจากฟาร์มสัตว์ ไก่ สุกรได้ภายใน ๒๔ ชม. ช่วยกำจัดน้ำเสียจากฟาร์ม ได้ภายใน ๑-๒ สัปดาห์ ช่วยกำจัดแมลงวันด้วยการตัดวงจรชีวิตของหนอนแมลงวันไม่ให้เข้าดักแด้เป็นตัวแมลงวัน ด้านการประมง ช่วยควบคุมคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์ได้ ช่วยลดปริมาณฟอสเฟตในบ่อและไม่นำเหิน สามารถนำไปผสมเป็นปุ๋ยหมักกับพืชต่าง ๆ ได้ดี ด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยกำจัดกลิ่นเหม็นจากกองขยะการเลี้ยงสัตว์ การประมง โรงงานอุตสาหกรรม ชุมชน และสถานประกอบการทั่วไป กำจัดขยะด้วยการย่อยสลายให้มีจำนวนน้อยลงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ช่วยปรับสภาพอากาศที่เสียให้สดชื่นและมีสภาพดีขึ้น เกิดทัศนียภาพที่สวยงามในชุมชน

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสมาน หมุขะเฝ้า

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง

อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในปี ๒๕๖๕”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๑๓๐.๕๐ ตร.กม.

๑๘,๒๔๒ คน

๑๐๖,๗๐๒,๔๖๓.๕๖ บาท

๐ ๗๔๓๐ ๐๖๗๗ - ๘

โครงการนวัตกรรม

“แค่เปลี่ยนความคิด ชีวิตก็เปลี่ยน”

ความเป็นมาของโครงการ

จากการสำรวจข้อมูลปัญหาของคณพิการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ปรากฏว่ามีคณพิการส่วนหนึ่งที่ไม่ออกสู่สังคม เนื่องจากริบสภาพความพิการไม่ได้ ครอบครัวไม่ยอมรับว่าเป็นคณพิการ ไม่มีความเชื่อมั่นในการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ ฯลฯ จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ คณพิการบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของคณพิการ คณพิการต้องพึ่งพิงครอบครัวค่อนข้างสูง ไม่ได้รับโอกาสในการพัฒนา ผู้ดูแลคณพิการมีการในการดูแลคณพิการทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ หรือไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต คณพิการไม่สามารถอยู่ในสังคมอย่างปกติเหมือนคนทั่วไปเกิดภาวะเครียดและความรุนแรงในครอบครัวส่งผลกระทบต่อสังคมโดยภาพรวม การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต้องร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งจากหน่วยงานของรัฐและชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง จึงได้ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และเครือข่ายอื่นในตำบล เข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาและเข้าถึงคณพิการกลุ่มดังกล่าว โดยกระบวนการสร้างความไว้วางใจ สร้างความเชื่อมั่นว่า คณพิการสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หากก้าวออกมาสู่สังคม ส่งผลให้คณพิการและครอบครัวมีความเข้าใจ ไว้วางใจ และยอมออกสู่สังคม เข้าร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน เป็นโอกาสให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเข้าถึงคณพิการและครอบครัว ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพัฒนาศักยภาพคณพิการได้เท่าที่คณพิการสามารถพัฒนาได้ เพื่อให้คณพิการได้อยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีต่อไป

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

หลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ นั้น “ทรงใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นั้นคือ ก่อนทำอะไรต้องมีเข้าใจเสียก่อน เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหาและระหว่างการดำเนินการนั้น จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงาน ให้เขานั้น “เข้าใจ” เราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเรา ประโยชน์คงจะไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้ “เข้าถึง” ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้วก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้ว จะต้องทำอะไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จเรื่อง “การพัฒนา” จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะทำถึงกัน แล้วการพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้ให้และผู้รับ” ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคณพิการ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ได้นำหลักการทรงงานของในหลวง รัชกาลที่ ๙ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นต้นแบบในการทำงาน โดยใช้กลยุทธ์ “ค้นหา เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา” โดยการค้นหาคณพิการที่มีปัญหาค่าความเข้าใจปัญหาคณพิการ และครอบครัวอย่างรอบด้าน เนื่องจากทุกอย่างมีมิติเชื่อมต่อกัน สร้างความเข้าใจให้คณพิการและครอบครัวถึงจุดประสงค์การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงและเครือข่ายที่จะช่วยเหลือแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตคณพิการ เข้าถึงคณพิการ และเข้าถึงปัญหาเพื่อนำปัญหา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติหาแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง และขั้นต่อไป ก็คือ การพัฒนาให้คณพิการสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

๑. ปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันวางแผนแนวทางการดำเนินงาน
๒. ค้นหากลุ่มเป้าหมายโดยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่
๓. ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มคนพิการที่ไม่ออกสู่สังคม โดยอาศัยข้อมูลที่ได้รับจากคนพิการ บุคคลใกล้ชิด เพื่อนบ้าน หรือภาคีเครือข่าย
๔. ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยวิเคราะห์จากสาเหตุของปัญหา ดังนี้
๔.๑ การเข้าไปทำความเข้าใจให้แก่คนพิการและครอบครัว โดยใช้กระบวนการสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจว่ามีความปรารถนาดีต่อคนพิการ และครอบครัว

๔.๑.๑ กรณีคนพิการและครอบครัวมีความเข้าใจ/ยอมรับจะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

๔.๑.๒ กรณีคนพิการและครอบครัวไม่มีความเข้าใจ/ไม่ยอมรับ จะนำปัญหาดังกล่าวมาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา และเข้าไปทำความเข้าใจใหม่อีกครั้ง

๔.๒ แก้ไขปัญหาตามสาเหตุของปัญหาแต่ละรายเพื่อให้คนพิการได้ออกสู่สังคม

๕. จากการดำเนินงาน เดิมที่คนพิการไม่ออกสู่สังคมเมื่อได้รับการเอื้ออาทรจากสังคม ได้เปลี่ยนความคิดและสามารถออกสู่สังคม ร่วมกิจกรรมกับชุมชน มีอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว บางรายสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในชุมชน ร่วมเป็นคณะกรรมการของกลุ่มองค์กรต่างๆ ซึ่งสร้างความภาคภูมิใจให้แก่คนพิการและครอบครัวและเป็นแบบอย่างให้แก่คนพิการรายอื่นต่อไป

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. สร้างพลังเครือข่ายจิตอาสาเพื่อสร้างพลังให้คนพิการ ใช้หลักที่ว่า “เราให้ใจ เขาเปิดใจ” เพื่อดึงคนพิการออกมาสู่สังคม ยอมรับความพิการของตนเอง โดยการสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ และเสริมสร้างกำลังใจให้แก่คนพิการและครอบครัว ว่าคนพิการมีศักยภาพ ที่สามารถพัฒนาได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีบุคลากรและเครือข่ายที่มีความมุ่งมั่นทำงานด้านคนพิการ มีความตั้งใจและทุ่มเทถึงแม้จะต้องใช้ระยะเวลานาน ในการชักชวนให้คนพิการออกสู่สังคมและไม่มีความย่อท้อจนประสบความสำเร็จ เช่น อาสาสมัครพัฒนาสังคมดูแลคนพิการ (อพมก.), อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) หน่วยงานต่าง ๆ ฯลฯ

๒. การใช้กิจกรรมเป็นช่องทางในการทำให้คนพิการออกมาสู่สังคม เช่น

●โครงการวันคนพิการ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงมีกลไก เพื่อเป็นสื่อกระตุ้นให้คนพิการเปลี่ยนความคิดออกมาสู่สังคม ผ่านกิจกรรม เช่น โครงการวันคนพิการ เนื่องจากคนพิการจะมีความรู้สึกว่าคุณพิการมีความสำคัญ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญมากที่สุดที่เป็นจุดเริ่มต้นให้คนพิการบางรายที่ไม่เคยออกสู่สังคมออกมาสู่สังคมแล้วสามารถทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง ได้มีโอกาสเข้าถึงคนพิการและสามารถพัฒนาคนพิการได้มากขึ้น

๓. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง

มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวงขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๗ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันแก่คนพิการในชุมชน เป็นแหล่งทุนและรองรับการสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กองทุนฯ นี้ เป็นกองทุนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านคนพิการ

“ค้นหา เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา”

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. คนพิการมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีสุขภาพกายและใจที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตตามศักยภาพที่มีได้
๒. คนพิการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของคนพิการ
๓. คนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
๔. ครอบครัวคนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดภาวะพึ่งพิงครอบครัวของคนพิการ ลดความตึงเครียดในครอบครัว
๕. ชุมชนมีความเข้าใจคนพิการ เห็นความสำคัญของคนพิการ เกิดความเอื้ออาทรในสังคม

ความยั่งยืนของโครงการ

มีแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับคนพิการอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามผลการดำเนินงาน มีการสร้างภาคีเครือข่ายในการทำงานด้านคนพิการ มีการพัฒนาระบบข้อมูลคนพิการ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนพิการ

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทโดดเด่น

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วิสัยทัศน์

“สิ่งแวดล้อมดี ประชาชนมีการศึกษา พัฒนาตำบลน่าอยู่ ควบคู่คุณภาพชีวิต”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่ ประชากร	๖๕ ตร.กม. ๑๐,๔๑๑ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๖๓,๓๗๑,๕๘๑.๓๔ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐๘ ๓๔๖๒ ๕๒๗๗

นายชนะนันทน์ รัตตะกุลไพบูลย์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม

โครงการนวัตกรรม

“โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ความเป็นมาของโครงการ

ในปัจจุบันนี้ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ซึ่งเป็นปัญหาสังคม จะเห็นได้ว่าปัญหาเหล่านี้ ถ้าเราได้มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่แท้จริงพบว่า จังหวัดกำแพงเพชร มีปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ที่มีแม่วัยใสอายุน้อยที่สุด เป็นอันดับ ๑ ของประเทศที่ (ข้อมูลจาก สำนวนสูงจังหวัดกำแพงเพชร) และตำบลนครชุม มีปัญหามากที่สุด คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมและอย่างยั่งยืน สาเหตุเกิดจาก มนุษย์ที่ใช้แต่สมองส่วนหลัง คือ ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล

ดังนั้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องแก้ไขตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก ๐-๕ ปี ซึ่งงานวิจัยของมหาวิทยาลัย harvard ว่าเด็กจะมีพัฒนาการทางด้านสมองสูงสุด ถ้าจัดสภาวะแวดล้อมที่ดีให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง หากคำตอบเป็น จะช่วยส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดที่ดี ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้

แบบลงมือกระทำ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมอง และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง หรืออาจจะเรียกว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ EF หรืออีกนัยหนึ่งว่า การช่วยสร้างพฤติกรรมเชิงบวก

องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม จึงมีความคิดริเริ่มบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เจริญเติบโตสมวัยเพื่อให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจ ว่าการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้ บุตรหลานจะเป็นเด็กดีมีพัฒนาการ และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สามารถแบ่งเบาภาระการดูแลเด็กและ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข และลดรายจ่ายในการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองได้

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

การจัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) มีวิธีดำเนินการ โดยใช้ทฤษฎีกระบวนการแก้ปัญหาของกิลฟอร์ด (Guilford, 1967) มีดังนี้

๑. ระดมความคิด (Brain storming)

ช่วยกันค้นหาสาเหตุของปัญหาต่างๆ เช่น เด็กที่มาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมักเอาแต่ใจตนเอง ก้าวร้าวไม่มีระเบียบวินัย ขาดความยังคิดไตร่ตรอง ครอบครัวยแตกแยก เด็กขาดความอบอุ่น ผู้ปกครองไม่ใส่ใจดูแล

๒. เมื่อได้มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุต่างๆ

จะพบว่าเด็กในช่วง ๐-๕ ปี เด็กมักใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ มากกว่าใช้เหตุผล หรืออาจกล่าวได้ว่าเด็กใช้สมองส่วนหลังมากกว่า สมองส่วนหน้า ซึ่งเด็กไม่ได้รับการพัฒนาหรือฝึกฝนในสมองส่วนหน้าหรือเรียกว่าขาดทักษะ EF ในด้านใดด้านหนึ่ง ก็จะกระทบกับพัฒนาการนั้นๆ เช่น จะเป็นเด็กที่ขาดทักษะการยังคิดไตร่ตรอง ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เด็กก็อาจจะเป็นเด็กก้าวร้าว ขาดวิจารณญาณ ไม่มีเหตุผล

๓. เมื่อรับทราบปัญหา

รับทราบปัญหาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงและเพื่อพัฒนาทักษะ EF

๔. ในขณะที่ดำเนินโครงการ

ขณะดำเนินโครงการผ่านการจัดทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะ EF และใช้แบบประเมินพัฒนาการ DSPM เมื่อเราพบปัญหาที่จะดำเนินการแก้ไข

๕. จักรณำไปประยุกต์ใช้

เมื่อพบปัญหำนำไปศึกษาเพื่อแก้ไขหรือเพื่อหาทิศทางใหม่

Executive Functions (EF)

ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ

คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้เป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่กับคนอื่นเป็น มีความสุขเป็น

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

เมื่อได้รับทราบปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ จัดการเรียนรู้ให้เด็กได้ลงมือกระทำ โดยผ่านการจัดกิจกรรม/โครงการ ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางสมอง ดังต่อไปนี้

- โครงการก่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ปีการศึกษา ๒๕๖๐
- โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐
- โครงการรากฐานและความพอเพียงของเด็กปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๐
- โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

โครงการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning โดยผ่านทักษะ EF คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการจัด เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดได้การวิเคราะห์ และการประเมินตนเองในแต่ละกิจกรรม โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทางศูนย์ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการศูนย์เป็นอย่างดี

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

ด้วยในปัจจุบันพบว่าเด็กปฐมวัยที่เข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม ส่วนมากจะพบปัญหา คือ พ่อแม่ผู้ปกครองตามใจเด็ก จึงทำให้เด็กเอาแต่ใจตนเอง เจ้าอารมณ์ ขาดระเบียบวินัย เมื่อเด็กมาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นเด็กเจ้าอารมณ์ ประกอบกับ พ่อแม่ผู้ปกครอง ว่าเมื่อเด็กมาอยู่ศูนย์จะต้องอ่านออกเขียนได้ “ปัญหาที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผล เพราะมุ่งหวังให้เด็กปฐมวัย อ่านออกเขียนได้มากเกินไป แต่แท้จริงแล้ว ในช่วง ๐-๕ ปี เด็กจะมีพัฒนาการทางด้านสมองสูงสุด ถ้าจัดสภาพแวดล้อมที่ดีให้เด็กเรียนรู้ด้วยตัวเอง หากคำตอบของเป็น จะช่วยส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดที่ดี ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลนครชุม จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นมา เพื่อพัฒนาการทำงานของสมอง และเพื่อให้เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาคือในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศชาติ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรมและมีความพอเพียง โครงการมีความโดดเด่น คือเด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มีทักษะพื้นฐาน มีทักษะปฏิบัติและมีทักษะกำกับตนเอง พร้อมทั้งเด็กมีพัฒนาการทั้งสี่ด้าน ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ผู้ปกครองสามารถแบ่งเบาภาระในการดูแลบุตรหลานสามารถลดรายจ่ายในการส่งบุตรหลานไปเรียนในตัวเมืองได้และผู้ปกครองมีความมั่นใจว่าการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งนี้ ส่งผลให้บุตรหลานเป็นเด็กดีมีพัฒนาการ

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Executive Functions (EF) สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความยั่งยืน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อม และด้านสุขภาพ

ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ

๑. เมื่อเด็กคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เมื่อเด็กออกไปอยู่ในสังคม เด็กสามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขไม่นำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจ แก่ผู้ด้อยโอกาส

๒. เมื่อเด็กรู้จักการปฏิบัติตน รู้จักคุณค่าความดี รู้จักการทำความดี เป็นคนดีมีคุณธรรม เก่ง ดี มีสุข และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่น เด็กเหล่านี้เมื่อโตมาจะไม่เป็นปัญหาวงศ์สังคม

๓. เมื่อเด็กรู้จักนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ เด็กรู้จักประหยัดเก็บออม ใช้สิ่งของของตนเองได้อย่างคุ้มค่า

ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพ

๑. การจัดศึกษาปฐมวัยในแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องให้ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น เด็กจะรู้จักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรักษาความสะอาด การปลูกต้นไม้ เป็นต้น

๒. เด็กมีพัฒนาการทั้งสี่ด้าน ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ด้านสังคม และสติปัญญา

ส่งเสริมการเรียนรู้ Active Learning
“การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ”
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ

รางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่ ๑

เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

โครงการนวัตกรรม

“โครงการเตียงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงที่บ้าน”

รางวัลที่ ๒

เงินรางวัล
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลเมืองเวารูปช้าง

โครงการนวัตกรรม

“บันได ๔ ขั้นสู่สุขภาพที่ดีของผู้สูงวัยเมืองเวารูปช้าง (2SHL)”

รางวัลที่ ๓

เงินรางวัล
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลเมืองบ้านบึง

โครงการนวัตกรรม

“ธาราบำบัด บริบทบ้านบึง”

รางวัลชมเชย

เงินรางวัลละ
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลเมืองแพร่

โครงการนวัตกรรม

“ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)”

เทศบาลเมืองไร่จิง

โครงการนวัตกรรม

“โครงการสร้างรอยยิ้ม ให้กำลังใจ สร้างเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส”

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

โครงการนวัตกรรม

“โครงการการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน อบจ.สุพรรณบุรี”

รางวัลที่ ๑

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายธีระกิจ หวังมุขิตากุล
นายกเทศมนตรีนครสุราษฎร์ธานี

เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิสัยทัศน์

“เมืองน่าอยู่ สู่สังคมแห่งความสุข”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๖,๘๗๙ ตร.กม.

๑๓๑,๘๓๕ คน

๑,๑๘๐,๒๘๘,๑๖๔.๕๖ บาท

๐ ๗๗๒๗ ๒๕๑๓

โครงการนวัตกรรม

“โครงการเตียงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงที่บ้าน”

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการเตียงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงที่บ้าน มุ่งดูแลสุขภาพให้แก่ผู้ป่วยเรื้อรังกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ความสำคัญที่นำมาสู่การจัดทำโครงการสืบเนื่องจากการดำเนินงานเยี่ยมบ้าน ของศูนย์บริการสาธารณสุขสูงเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบสภาพปัญหาผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ยังขาดการดูแลที่เหมาะสมจากผู้ดูแลและครอบครัว สภาพที่พบเจอบ้างก็นอนกับพื้น มีภาวะแทรกซ้อน แผลกดทับ ข้อติดแข็ง บางรายมีการติดเชื้อที่ปอดจากการสำลักอาหาร ทำให้ผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบ่อยครั้ง เกิดผลเสียแก่สุขภาพผู้ป่วย และทำให้เกิดความแออัดของโรงพยาบาล ผู้ดูแลมีความเครียดจากค่าใช้จ่ายในการดูแล จากการสำรวจข้อมูลผู้ป่วย ก่อนทำโครงการจำนวน ๑๔๕ ราย พบว่ามีปัญหาภาวะแทรกซ้อน ร้อยละ ๘๔ รับเข้าการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล ร้อยละ ๖๘ ผู้ดูแล ครอบครัว มีความเครียดต่อการดูแลและค่าใช้จ่ายในการดูแล ร้อยละ ๑๐๐ ปัญหาสุขภาพผู้ดูแล ร้อยละ ๗๐ ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าว หากไม่ได้รับการแก้ไข จะมีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากการค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาทั้งภาครัฐและประชาชนเนื่องจากปัญหาโรคเรื้อรังที่เพิ่มมากขึ้น จากสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมของประชาชนในปัจจุบัน ประกอบกับการเคลื่อนเข้าสู่สังคมสูงอายุ

ซึ่งผู้สูงอายุจัดเป็นกลุ่มที่มีความเสื่อมของร่างกายที่เป็นไปตามอายุ ทำให้พบการเจ็บป่วยเรื้อรังมากขึ้น ประกอบกับแนวทาง รูปแบบในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังกลุ่มติดบ้านติดเตียง ยังขาดความชัดเจนและต่อเนื่อง และไม่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและผู้ดูแล เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการเตียงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงขึ้น

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

จากการได้ศึกษา สํารวจ สภาพปัญหาของผู้ป่วยโรคเรื้อรังกลุ่มติดบ้านติดเตียง จึงได้จัดสนทนากลุ่มผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังกลุ่มติดบ้านติดเตียงครบทุกสาขาวิชาชีพ จำนวน ๒๒ คน ประกอบด้วย แพทย์ เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักกายภาพบำบัด แพทย์แผนไทย นักวิชาการสาธารณสุขสูงเพื่อร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนด และพัฒนานรูปแบบการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังกลุ่มติดบ้านติดเตียง สรุปแนวทางได้ ๕ ประเด็น คือ

โดยรูปแบบการพัฒนา ๕ ประเด็น ดังกล่าว ได้กำหนดขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการเจ็บป่วยเรื้อรัง แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม (Bloom) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลตนเองของโอเรม (Orem) แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังกลุ่มติดบ้านติดเตียง

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การดำเนินงานโครงการพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงที่บ้าน ดูแลผู้ป่วยอย่างครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ดูแลทั้งตัวผู้ป่วยและครอบครัว โดยทีมสหวิชาชีพที่ครบครันทุกวิชาชีพ นำทีมติดตามเยี่ยม โดย แพทย์ พยาบาลวิชาชีพ เกษัชกร นักกายภาพบำบัด แพทย์แผนไทย และนักวิชาการสาธารณสุขสูง โดยทีมดูแลได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน แพทย์ได้รับการอบรม “หลักสูตรเวชศาสตร์ครอบครัว” การติดตามเยี่ยมนำทีมโดยแพทย์ ในการติดตามประเมินสภาพผู้ป่วยครั้งแรกทุกราย และวางแผนการรักษาร่วมกับทีมสังเกตแนวทางห้องปฏิบัติการเพื่อการวินิจฉัย และการจ่ายยาในการรักษาตามอาการและโรคของผู้ป่วยแต่ละราย ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมใน

การดูแลผู้ป่วย ของเครือข่ายในชุมชน ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครในชุมชน อสม. Caregiver มีส่วนร่วมในการติดตามดูแลผู้ป่วย เครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่ ร่วมติดตามดูแลและส่งต่อข้อมูล เครือข่ายภาคประชาชน เอกชน องค์กร มูลนิธิ สถานศึกษา กษัตริย์ร่วมบริจาคครุภัณฑ์ต่างๆ เตียงฟลาวเลอร์ เก้าอี้รถเข็น เครื่องผลิตออกซิเจน เพื่อให้ผู้ป่วยยืมไปใช้ที่บ้าน การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์ทำแผล อาหารเหลว แผ่นรองซับ สายสวนปัสสาวะ สายให้อาหารแก่ผู้ป่วย เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่าย การสนับสนุนการดูแลตนเองของผู้ป่วย ให้ผู้ป่วยรู้สึกมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดูแลด้านสิทธิต่างๆ เช่น สิทธิผู้พิการ สิทธิผู้สูงอายุ ให้กำลังใจ ติดตามเยี่ยมโดยคณะผู้บริหาร ให้ผู้ป่วยได้รับรู้ว่าเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง จากการดำเนินงาน ได้มีการศึกษา ภาวะสุขภาพของผู้ป่วย ภายหลังการดูแลเปรียบเทียบกับก่อนการดูแล พบว่าภายหลังการดูแลผู้ป่วยมีการรับรู้ภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น การเกิดภาวะแทรกซ้อนลดลง การ Readmit ลดลง ความเครียดและปัญหาสุขภาพของผู้ดูแลลดลง ปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากพื้นที่รับผิดชอบบางส่วนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ต้องสัญจรทางแม่น้ำ เป็นอุปสรรคในการขนย้ายเตียงให้แก่ผู้ป่วย การแก้ไขปัญหามีได้รับความช่วยเหลือจากประชาชนในพื้นที่ที่มีเรือหางยาว ขนส่งเตียงโดยไม่คิดมูลค่า ปัญหาความต่อเนื่องในการดูแลผู้ป่วยในพื้นที่ได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่ อีก ๘ แห่ง ได้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยในโครงการตามพื้นที่รับผิดชอบ และทีม อสม. ทีม Care Giver ในการดูแลผู้ป่วย

โครงการเตียงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงที่บ้าน มีความโดดเด่นในรูปแบบการดูแลผู้ป่วย ๒ ประเด็น คือ

๑. ทีมสหวิชาชีพ

มีแพทย์ที่ผ่านการอบรมเวชศาสตร์ครอบครัว จำนวน ๔ ท่าน ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยที่บ้าน ทำให้เตียงผู้ป่วยที่บ้าน เป็นเสมือนเตียงผู้ป่วยในโรงพยาบาล มีแผนการ ติดตามเยี่ยมดูแล ตรวจสอบสภาพร่างกายผู้ป่วย โดยแพทย์ ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่บ้าน ทีมสหวิชาชีพสามารถให้การพยาบาล เจาะเลือด ฉีดยา จ่ายยาที่บ้านผู้ป่วย ดูแลให้ออกซิเจน โดยผู้ป่วยและผู้ดูแลไม่ต้องเดินทางไปรักษาโรงพยาบาล ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวในการเดินทาง ในการรายงาน หยุดงาน หยุดกิจวัตรประจำวันของผู้ดูแล และบุคคลในครอบครัว เพื่อพาผู้ป่วยมาโรงพยาบาลตามนัด ช่วยลดความแออัดในโรงพยาบาลที่ต้องดูแลผู้ป่วย ลดความเครียดของผู้ป่วย เนื่องจากยังได้พักอาศัยภายในบ้านตนเอง และลดโอกาสในการติดเชื้อด้วยโอกาส การรับเชื้อจากผู้ป่วยรายอื่น

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

“๑,๐๐๐
เตียงผู้ป่วยที่บ้าน
เป็นเสมือนเตียงในโรงพยาบาล”

๒. การมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ

ก่อเกิดสังคมแห่งการแบ่งปัน ลดความเหลื่อมล้ำ โดยมีหลายภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชน อาสาสมัคร กลุ่มต่างๆ เข้ามารับมรดกเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย และช่วยเหลือผู้ป่วยที่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน caregiver กลุ่มองค์กรภาคเอกชน ห้างร้าน บริษัท สถานศึกษาและประชาชนทั่วไป ร่วมบริจาคเตียง เก้าอี้รถเข็น เครื่องผลิตออกซิเจน ให้ยืมใช้ที่บ้าน ลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ป่วยและครอบครัว หน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่ ร่วมติดตามดูแลผู้ป่วยในพื้นที่รับผิดชอบ และส่งต่อข้อมูลผู้ป่วย หน่วยงานด้านสวัสดิการ กองสวัสดิการสังคม ช่วยดูแลเรื่องสิทธิ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เหล่ากาชาดช่วยดูแลสนับสนุนค่าใช้จ่าย และสิ่งของในการยังชีพในผู้ป่วยที่ยากจน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

โครงการเตียงพยาบาล ๑,๐๐๐ เตียงที่บ้าน ก่อให้เกิดประโยชน์ ทั้ง ต่อตัวผู้ป่วย ต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมประโยชน์ต่อผู้ป่วย ผู้ป่วยได้รับการติดตามเยี่ยมโดยทีมสหวิชาชีพที่ครบทีม โดยไม่ต้องเดินทางไปรับบริการที่โรงพยาบาล ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ลดความเครียดจากการคอยรับบริการและลดโอกาสในการติดเชื้อ ผู้ป่วยได้รับการติดตามเยี่ยม ดูแลจากอาสาสมัครในชุมชน สามารถสื่อสารบอกความต้องการ และอาการได้อย่างทันทั่วถึง ได้รับกำลังใจ ไม่สิ้นหวังท้อแท้ ได้รับการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นในการดูแล ช่วยลดภาวะแทรกซ้อน มีภาวะสุขภาพที่ดี สำหรับผู้ป่วยที่อยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต ก็จะได้รับดูแลก่อนจากไปอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ประโยชน์ต่อครอบครัวผู้ดูแล ไม่ต้องขาดงาน ไม่สูญเสียรายได้จากการต้องนำผู้ป่วยไปโรงพยาบาล ได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย มีที่ปรึกษาเมื่อผู้ป่วยมีอาการผิดปกติ ลดความเครียดในการดูแล ผู้ดูแลได้รับคำแนะนำการดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ได้รับการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ ช่วยลดค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือน ประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม ก่อเกิดสังคมแห่งการช่วยเหลือ แบ่งปัน ผู้มีกำลังเพื่อแม่แก่ผู้ลำบากยากไร้ ก่อเกิดจิตอาสาช่วยกันดูแลเพื่อนบ้านในชุมชน/สังคม ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ความยั่งยืนของโครงการ ได้รับการต่อยอดโครงการ Smart bedridden care ที่ช่วยสนับสนุนการรักษาพยาบาลเชิงรุก โดยผู้ป่วยจะได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทันทั่วถึง ผ่านระบบ Help call center โดยผู้ป่วยเพียงแค่นกดปุ่มหมายเลขที่ตั้งค่าไว้ของโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือโทรศัพท์บ้านมายังศูนย์การแพทย์ฉุกเฉิน 1669 โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี เจ้าหน้าที่สามารถทราบพิกัดจาก GPS และส่งรถฉุกเฉินไปรับผู้ป่วยที่บ้านเพื่อคุณภาพชีวิตโดยรวมที่ดีขึ้นของภาคประชาชน

รางวัลที่ ๒

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายประสงค์ บริรักษ์
นายกเทศมนตรีเมืองเวรุปช้าง

เทศบาลเมืองเวรุปช้าง

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

วิสัยทัศน์

“เทศบาลเมืองเวรุปช้างจะเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มุ่งให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ ประชาชนพึงตนเองได้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาในรูปแบบการบริหารจัดการที่ดี นำไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๒๗.๔๙ ตร.กม.

ประชากร

๔๒,๐๔๘ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

๒๔๙,๑๐๐,๐๙๖.๗๖ บาท

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๗๔๓๐ ๒๕๕๕

โครงการนวัตกรรม

“บันได ๔ ขั้นสู่สูงภาวะที่ดีของผู้สูงวัยเมืองเวรุปช้าง (2SHL)”

เทศบาลเมืองเวรุปช้างมีประชากรทั้งสิ้น ๔๒,๐๔๘ คน (ปีพ.ศ. ๒๕๖๑) และมีประชากรผู้สูงอายุจำนวน ๖,๐๖๙ คน ร้อยละ ๑๔.๔๓ ของประชากรทั้งหมด สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศไทย ที่คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จะก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ปัญหาด้านสุขภาพที่จะเกิดขึ้นในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุคือความเจ็บป่วยและความบกพร่องในการทำงาน ของร่างกายรวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับสภาพจิตใจ ประกอบกับผู้สูงอายุบางส่วนยังขาดความรู้ ความสามารถในการดูแลสุขภาพ ที่เหมาะสม รวมทั้งไม่มีอาชีพทำให้ขาดรายได้ ในขณะที่ค่าใช้จ่าย ในการดำรงชีพและรักษาโรคมะเร็งแนวโน้มสูงขึ้นทำให้ผู้สูงอายุเกิดภาวะเจ็บป่วยมากขึ้น จากการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเวรุปช้างตามความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Barthel Activities of Daily Living : ADL) เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน และกลุ่มติดเตียง พบผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม ร้อยละ ๔๔.๙๐ (๕,๗๕๙ คน) กลุ่มติดบ้านร้อยละ ๓.๒๙ (๒๐๐ คน) และกลุ่มติดเตียงร้อยละ ๐.๗๖ (๔๖ คน) ไม่ได้รับการคัดกรอง ร้อยละ ๑.๐๕ (๖๔ คน) จากผู้สูงอายุทั้งหมด ๖,๐๖๙ คน พบกลุ่มผู้สูงอายุติดบ้านและติดเตียงมีแนวโน้มสูงขึ้น จึงจำเป็นต้องวางแผน ในการดูแลผู้สูงอายุ เรื่องการป้องกันอาการเจ็บป่วย การสร้างเสริมสุขภาพ และการเตรียมความพร้อมของผู้สูงอายุ นอกจากนั้นยังจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีในการดูแล รักษา และฟื้นฟูการเจ็บป่วยเพื่อให้ผู้สูงอายุมีศักยภาพและสูงภาวะที่ดี

เทศบาลเมืองเวรุปช้าง จึงได้จัดกระบวนการบันได ๔ ขั้น สู่สูงภาวะที่ดีของผู้สูงวัยเมืองเวรุปช้าง (2SHL) เพื่อพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี และผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดีทั้งกายและใจ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ความเป็นมาของโครงการ

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

กระบวนการบันได ๔ ขั้นสู่สภาวะที่ดีของผู้สูงอายุเมืองเวารูปช้าง (2SHL) ได้ดำเนินการโดยใช้ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Participation theory) สำหรับข้อมูลผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองเวารูปช้างและคัดกรองความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน ดัชนีบาร์เธล เอ ดี แอล (ADL : Barthel Activities of Daily Living) แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุเป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มติดสังคม ติดบ้านและติดเตียง โดยภาคีเครือข่าย เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แกนนำสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ผู้ช่วยเหลื่อมดูแลผู้ป่วย (Caregiver) นักศึกษาผู้ช่วยพยาบาล เป็นต้น และนำเสนอข้อมูลคืนสู่ชุมชนผ่านการประชุมภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ เช่น ครอบครัวผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำจิตอาสาชุมชนต่างๆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลสงขลา วิทยาลัยบรมราชชนนีสงขลา เทศบาลเมืองเวารูปช้าง เพื่อรับทราบข้อมูลผู้สูงอายุอีกทั้งร่วมกันวิเคราะห์กำหนดปัญหา วางแผนแก้ไขปัญหาลงมือปฏิบัติ สะท้อนความคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองเวารูปช้าง

๑. | สังเกตร่วมกัน

๒. | สะท้อนความคิด

๓. | ลงมือปฏิบัติร่วมกัน

๔. | วางแผนร่วมกัน

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

จิตอาสาชมรมต่างๆ : ทำกิจกรรมส่งเสริม ป้องกัน พิ้นฟูสภาพแก่ผู้สูงอายุในชุมชน, บริษัทยานยนต์, ประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด ร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ , ชุมชน หมู่บ้าน มีส่วนร่วมการใช้ข้อมูล การช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ผลจากการนำนวัตกรรม “บันได ๔ ขั้น สู่สภาวะที่ดีของผู้สูงอายุ” (2SHL) มาใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในเทศบาลเมืองเวารูปช้างพบว่า

๑. ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง ADL : จำนวน ๖,๐๐๕ คน จากผู้สูงอายุ ๖,๐๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๓

๒. ได้รับการดูแลตามชุดสิทธิประโยชน์ ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม ได้รับการดูแลตามชุดสิทธิประโยชน์ จำนวน ๑,๕๓๖ คน จากผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านทั้งหมด ๕,๗๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๗

๓. ได้รับการติดตามเยี่ยมบ้าน : ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านได้รับการติดตามเยี่ยมบ้านจำนวน ๒๐๐ คน จากผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านทั้งหมด ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔. มีอาการดีขึ้น/ คงที่/ ไม่มีภาวะแทรกซ้อน

ผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง มีอาการดีขึ้น/คงที่/ไม่มีภาวะแทรกซ้อน จำนวน ๓๖ คน จากผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียงจำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๒

กระบวนการ “บันได ๔ ขั้น สู่สภาวะที่ดีของผู้สูงอายุ” ได้นำกลยุทธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายมาใช้ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพโดยมีผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและเกี่ยวข้องเช่น สถานศึกษาในพื้นที่ร่วมเป็นที่ปรึกษาในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุและการจัดหลักสูตรในการเรียนของผู้สูงอายุ,สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองสงขลาสนับสนุนบุคลากรให้บริการทางด้านสาธารณสุขตามกระบวนการบันได ๔ ขั้น สู่สภาวะที่ดีของผู้สูงอายุ, องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร และสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการดูแลผู้สูงอายุที่ติดเตียง, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สนับสนุนบุคลากรที่ปรึกษาในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุ, มูลนิธิชุมชนสงขลา ฝึกอบรมและร่วมจัดทำข้อมูลผู้สูงอายุและผู้พิการในโปรแกรมสำเร็จรูป (iMed@home),

๕. ผู้สูงอายุสามารถกลับมาเดินได้

ผู้สูงอายุที่มีภาวะติดบ้าน ติดเตียง ลุกเดินไม่ได้ สามารถกลับมาเดินได้จำนวน ๖ คน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เทศบาลเมืองเวารูปช้าง มีลักษณะทั้งเมือง ทั้งชนบท ดังนั้นการที่นำเครือข่ายหลายๆ ภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน เข้ามาจับมือกันในกระบวนการดูแลผู้สูงอายุจึงเป็นไปได้ยาก แต่เทศบาลเมืองเวารูปช้างสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากภาคี เครือข่ายได้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน เพื่อร่วมตั้งคณะกรรมการสังเกต รับทราบข้อมูล มีการสะท้อนความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คิดวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผนการดูแลและลงมือปฏิบัติร่วมกันในกระบวนการบันได ๔ ขั้น ผู้สูงอายุที่ด้อยของผู้สูงอายุ เมืองเวารูปช้าง (2SHL) ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการให้ประชาชนได้เข้ามาเป็นเจ้าของในทุกกิจกรรมจะส่งผลให้กิจกรรมมีความยั่งยืน สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่ายต่างๆ แล้ว นวัตกรรมบันได ๔ ขั้นผู้สูงอายุที่ด้อยของผู้สูงอายุเมืองเวารูปช้าง (2SHL) ยังมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลผู้สูงอายุ โดยใช้โปรแกรม iMed@home ในการลงข้อมูล การเยี่ยมบ้านและการให้บริการด้านอื่น เช่น ข้อมูลด้านสุขภาพ ความต้องการความจำเป็นเร่งด่วนของผู้สูงอายุ เพื่อเป็นข้อมูลนำมาวางแผน ให้การช่วยเหลือต่อไป มีศูนย์ฟื้นฟูสภาพและพัฒนาศักยภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้พิการเมืองเวารูปช้าง ที่มีนักกายภาพบำบัดและผู้ช่วย นักกายภาพบำบัดให้บริการฟื้นฟูสภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยมีบริการรับ-ส่ง เพิ่มการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสภาพของผู้สูงอายุ ที่มีภาวะพึ่งพิง ลดภาระค่าใช้จ่ายและลดระยะเวลาในการเดินทาง อีกทั้งยังลดความหนาแน่นของโรงพยาบาลสงขลา

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ผู้สูงอายุได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการอย่างทั่วถึงส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายใจที่แข็งแรง มีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิต ในวัยผู้สูงอายุ ส่วนผู้สูงอายุที่ติดบ้าน ติดเตียงก็ได้รับบริการตาม ชุดสิทธิประโยชน์ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดูแลรักษา ฟื้นฟูสภาพ
๒. ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ในการรักษาพยาบาล ค่ารถ ลดระยะเวลาในการเดินทางไปโรงพยาบาล
๓. จากการทำ MOU ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชนในเรื่องการดูแลผู้สูงอายุ ทำให้เทศบาลเมืองเวารูปช้างมี เครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ประชาชนได้รับบริการมากขึ้น
๔. สถานบริการของรัฐลดความหนาแน่นของผู้ใช้บริการ ลดต้นทุน ในการบริการด้านสุขภาพ

ความยั่งยืนของการดำเนินงานและบทเรียนที่ได้รับ

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

๑. การให้ชุมชนเข้ามาเป็นฐานในโครงการบันได ๔ ขั้น ผู้สูงอายุที่ด้อยของผู้สูงอายุ (2SHL) ในการจัดเตรียมข้อมูลทรัพยากรในชุมชน และการเป็นเจ้าของปัญหาแต่ละกระบวนการนั้น ส่งผลให้นวัตกรรมเกิดความยั่งยืน เพราะเป็นกิจกรรมที่เกิดจากปัญหาและความต้องการ ของชุมชน
๒. มีการบูรณาการเครือข่ายจากหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในกระบวนการบันได ๔ ขั้น ผู้สูงอายุที่ด้อยของผู้สูงอายุเมืองเวารูปช้าง เพื่อให้เกิดความครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความยั่งยืนมากกว่าการจัดบริการ แบบหน่วยงานเดียว

บทเรียนที่ได้รับ

๑. บทบาทของเทศบาลและเครือข่ายในการจัดบริการด้านสุขภาพต้องคำนึงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคมของผู้สูงอายุและชุมชน เป็นสำคัญ จะทำให้ผู้สูงอายุและครอบครัวสนใจการจัดบริการและนำความรู้ทักษะต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันไม่รู้สึกถูกบังคับให้เข้าร่วม
๒. การจัดบริการด้านสวัสดิการ หลักการสำคัญต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้สูงอายุและครอบครัว เทศบาลไม่ได้กำหนดรูปแบบ บริการที่ตายตัวแล้วใช้ได้กับทุกคน
๓. นวัตกรรมช่วยสร้างให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ สามารถเข้าใจ ยอมรับและช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งเป็นพัฒนาการที่ยั่งยืน มากกว่าที่เทศบาลเฝ้าดูและจัดบริการแบบเหมารวม นอกจากนี้ การเรียนรู้ร่วมกันยังทำให้ครอบครัวของผู้สูงอายุเข้ามาจับมือ ในการจัดบริการ แทนที่จะมองว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาลหรือหน่วยงาน ของรัฐเพียงฝ่ายเดียว

รางวัลที่ ๓

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสุรสิทธิ์ กังวลกิจ
นายกเทศมนตรีเมืองบ้านบึง

เทศบาลเมืองบ้านบึง

อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

วิสัยทัศน์

“บ้านบึงน่าอยู่ คู่เศรษฐกิจพอเพียงและธรรมาภิบาล มาตรฐานเมืองสีเขียว”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๘.๐๒ ตร.กม.

ประชากร

๒๑,๐๔๐ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒๔๙,๕๔๒,๖๘๙.๔๔ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๘๔๔ ๓๙๙๙

โครงการนวัตกรรม

“ธาราบำบัด บริบทบ้านบึง”

ความเป็นมาของโครงการ

เทศบาลเมืองบ้านบึง มีประชากรรวม ๑๙,๕๙๓ คน (ข้อมูลจากทะเบียนราษฎรฯ : วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐) อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ๒,๖๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๔ พบว่าอยู่ในระดับก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ประชาชนที่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุทุกคนจะประสบปัญหาด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิต จากภาวะเสี่ยงของกล้ามเนื้อ ระบบข้อต่อ กระดูกต่าง มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องมีผู้ดูแลโดยใกล้ชิด เป็นการระแวงและปัญหาครอบครัวที่ส่งผลกระทบโดยตรงด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงตระหนักถึงปัญหาของผู้สูงอายุในบริบทของพื้นที่ จึงได้สร้างรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพ ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ การอบรมให้ความรู้ แนวทางการป้องกันเชิงรุก การเยี่ยมบ้านของทีมแพทย์ การตรวจคัดกรองตาต่อกระจก กิจกรรมการเดิน รำวงพื้นบ้าน การออกกำลังกายแอโรบิค การเล่นเกม

การจัดตั้งวงดนตรีผู้สูงอายุ เป็นต้น ผลการดำเนินงานดังกล่าวได้แก้ไขปัญหาด้านสุขภาพได้ในระดับหนึ่ง จึงได้ศึกษาและหารูปแบบวิธีการส่งเสริม ป้องกัน บำบัด รักษา และฟื้นฟู ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุให้ได้ดียิ่งขึ้น โดยริเริ่มโครงการธาราบำบัด เป็นทางเลือกใหม่ให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการธาราบำบัด เพื่อฟื้นฟู บำบัด รักษา การบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ ระบบข้อต่อ กระดูก การไหลเวียนโลหิต ประชาชนที่บาดเจ็บ อัมพฤกษ์ อัมพาต โรคออฟฟิตซินโดรม ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เยาวชน และผู้ที่บาดเจ็บจากการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการ สามารถตอบโจทยบรรเทาปัญหาสุขภาพได้มากกว่าร้อยละ ๙๐ มีผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนมีสุขภาพจิตดีขึ้นกว่าการบำบัดรักษาฟื้นฟูด้วยวิธีการอื่น

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

การดำเนินการโครงการ “ธาราบำบัด บริบทบ้านบึง” ได้กำหนดวิธีการ แนวทางการบริหารโครงการโดยใช้หลักทางบริหาร 4M สรุปสังเขปดังนี้

บุคลากร (Man)

ในการบริหารโครงการมีผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย

- ผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่ภายในสังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง
- หน่วยงานและบุคลากรจากภาครัฐ จากโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวร โรงพยาบาลบ้านบึง ศูนย์แพทย์ชุมชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี กองทุนหลักประกันสุขภาพ
- หน่วยงานและบุคลากรจากการเอกชน ประกอบด้วย คลินิก นุชวรินทร์ กายภาพบำบัด
- เครือข่ายภาคประชาชน จากชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน/ชุมชนเทศบาลเมืองบ้านบึง (อสม.) กลุ่มพัฒนาสตรี อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อพพ.) ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ

เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ (Material)

สำหรับการบริหารโครงการ ประกอบด้วย

- อุปกรณ์ เครื่องมือ ทางกายภาพ สำหรับใช้และให้บริการ ในธาราบำบัด
- คู่มือการดูแลธาราบำบัด
- ระเบียบเทศบาลเมืองบ้านบึงว่าด้วยการให้บริการธาราบำบัด
- แบบประเมินผลการปฏิบัติงานและการให้บริการ

งบประมาณ (Money)

เป็นการบริหารงบประมาณที่ได้การจัดสรรและสนับสนุนจาก

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นผู้สนับสนุนหลัก
- เทศบาลเมืองบ้านบึง ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบและจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ
- กองทุนหลักประกันสุขภาพ สนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการ/กิจกรรม
- กองทุนเมตตาธรรม สนับสนุนงบประมาณแก่ผู้รับบริการที่ยากไร้ หรือขอรับการสงเคราะห์ช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล

การจัดการ (Management)

เป็นการใช้กระบวนการ การจัดการดำเนินโครงการ ดังนี้

- จัดทำ MOU ความร่วมมือกับโรงพยาบาลบ้านบึง และศูนย์แพทย์ชุมชน
- จัดทำ MOU ความร่วมมือกับคลินิกนุชวรินทร์ กายภาพบำบัด
- จัดทำ MOU ความร่วมมือกับ อสม. กำหนดโปรแกรมการบำบัดรักษา
- จัดทำคู่มือองค์ความรู้ “การดูแลธาราบำบัด” และอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรภายในองค์กร เครือข่ายผู้ช่วยเหลือผู้รับบริการ พร้อมทั้งเผยแพร่เอกสารในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์เทศบาลเมืองบ้านบึง ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของราชการ ให้ประชาชนทั่วไปทราบ
- จัดอบรมและฝึกปฏิบัติ แก่เครือข่ายผู้ช่วยเหลือนักรักษาบำบัดในการดูแลผู้รับบริการ
- กำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานและการให้บริการ

จากแนวทางนี้การสร้างแนวทาง/แนวคิด/วิธีปฏิบัติที่นำไปสู่การให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมและทั่วถึง ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านบึง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถสร้างความยั่งยืนในการใช้วัฒนธรรมนี้ ในการตอบโจทย์ปัญหา “สังคมผู้สูงอายุ” ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ได้อย่างโดดเด่น

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. การวางแผนเริ่มจากผู้บริหารกำหนดนโยบาย ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงาน นำเข้าสู่กระบวนการประชุม ประชาชนเห็นชอบ กำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น และนำข้อมูลจากโรงพยาบาลบ้านบึงเพื่อมาวิเคราะห์กลุ่มผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการกายภาพบำบัด

๒. การปฏิบัติ เมื่อมีผู้เข้ารับบริการ เช่น กลุ่มผู้ป่วย กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และประชาชนทั่วไปมาเข้าใช้บริการศูนย์ธาราบำบัด โดยมีนักรักษาบำบัด ดำเนินการตรวจประเมิน คัดกรอง ดูแลและช่วยเหลือด้านการบำบัดรักษาทางกายภาพบำบัด ให้คำแนะนำวิธีการออกกำลังกายที่เหมาะสม ทั้งนี้ได้มีการบูรณาการความร่วมมือจากกลุ่มเครือข่าย ประกอบด้วย โรงพยาบาลบ้านบึง คลินิกนุชวรินทร์ กายภาพบำบัด กลุ่มพัฒนาสตรี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลเมืองบ้านบึง ได้ให้ความช่วยเหลือผู้เข้ารับบริการทุกระดับ ด้วยความเต็มใจเสมือนญาติพี่น้อง “service mind”

๓. การติดตามประเมินผล โดยแบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ และแบบประเมินความก้าวหน้าในการรักษาของผู้ป่วย โดยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ปัญหาและอุปสรรค

จุดอ่อน

- นักกายภาพบำบัดไม่เพียงพอ
- ผู้เข้ารับบริการบางรายไม่สะดวก ในวันเวลาราชการ

แนวทางการแก้ไขปัญา

- ขออนุมัติตำแหน่งเพิ่ม
- เพิ่มบริการในวันหยุดราชการ
- เพิ่มมาตรการในการให้บริการกลุ่มเป้าหมายอื่น ตามแผนการฝึกอบรม (แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคู่เศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลเมืองบ้านบึง)

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เป็นนวัตกรรมที่มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ (Creative thinking) ในการบำบัดรักษาโดยการใช้น้ำและคุณสมบัติของน้ำ เป็นสื่อกลาง **โดยการใช้ “ธาราบำบัด” ทดแทนการใช้ “เคมีบำบัด”** และเป็นแหล่งแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่น่าแนวทางนี้ มาใช้ในการแก้ไขปัญา สุขภาพเชิงรุก ของผู้สูงอายุ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ผู้สูงอายุ ประชาชนทั่วไป ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เด็ก เยาวชนในเขตเทศบาล และประชาชนพื้นที่อื่น ได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพอย่างทั่วถึงกัน และสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
๒. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รู้จักพื้นฐานการออกกำลังกายในน้ำ โดยใช้ **“ธาราบำบัด” ลดปัญหาการใช้ “เคมีบำบัด”**
๓. เกิดภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ประชาชน มีส่วนร่วมในการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๔. เป็นต้นแบบการเรียนรู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และทุกภาคส่วน

ความยั่งยืน

ด้านสังคม : ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม โดยมีการสร้างเครือข่าย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษา มีการ ประเมินผลนวัตกรรม โดยสถาบันการศึกษา และมี MOU ภาครัฐ และ ภาคเอกชน

ด้านเศรษฐกิจ : ค่าใช้จ่ายถูกและประหยัดกว่าการบำบัดวิธีอื่น

ด้านสุขภาพ : เป็นการป้องกันเชิงรุกเพื่อลดปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมผู้สูงอายุ ในพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านบึง

ด้านสิ่งแวดล้อม : ออกแบบธาราบำบัดมีการติดตั้งแสงสว่าง ที่เพียงพอ ประหยัดพลังงาน และไม่กระทบต่อประสิทธิภาพการมองเห็น

ความยั่งยืนของการดำเนินงานและบทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้รับ

นวัตกรรมโครงการ “ธาราบำบัด บริบทบ้านบึง” เกิดผลสัมฤทธิ์ ด้านการบำบัดฟื้นฟูรักษาโดยผู้รับบริการมีสภาพการเคลื่อนไหว ทางด้านร่างกายที่ดีขึ้นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ลดการใช้ยา กลุ่ม NSAIDs (เอ็นเสด) Non – Steroidal Anti-Inflammatory ซึ่งได้สร้างปัญหาและผลกระทบต่อผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่แยลง จากการบริโภคยากลุ่มนี้ และพบว่าผู้ป่วยร้อยละ ๘๐ สามารถลด การใช้ยา โดยร้อยละ ๕-๑๐ สามารถหายปวดได้

รางวัลชมเชย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายพัฒนพงษ์ พงษ์นวล
รองนายกเทศมนตรี รักษาการนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

เทศบาลเมืองแพร่

อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

วิสัยทัศน์

“เมืองน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมดี วิถีชุมชนปลอดภัย”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๙ ตร.กม.

๑๕,๖๙๔ คน

๓๓๐,๔๐๐,๐๕๒.๐๑ บาท

๐ ๕๔๕๑ ๐๑๐๐

โครงการนวัตกรรม

“ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)”

ความเป็นมาของโครงการ

ด้วยปัญหาด้านขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนค่อนข้างรุนแรง โดยเฉพาะเทศบาลเมืองแพร่เป็นชุมชนเมืองที่มีปริมาณขยะมูลฝอยค่อนข้างมากอันเนื่องจากเป็นศูนย์รวมหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ เป็นย่านธุรกิจ โรงเรียน ทำให้มีปัญหามลพิษในท้องถิ่น เทศบาลเมืองแพร่มีชุมชน ๑๘ ชุมชนและมีโรงเรียนในสังกัดอีก ๕ โรงเรียนแยกเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๔ โรงเรียน และระดับมัธยมศึกษา ๑ โรงเรียน ดังนั้นเทศบาลเมืองแพร่ จึงหาวิธีการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะ โดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โรงเรียน และชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายการแก้ไขปัญหาขยะ และสิ่งแวดล้อม และความร่วมมือเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา รวมถึงเครือข่ายผู้ประกอบการ คนในชุมชนตลอดจนหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินกิจกรรม

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

มีศูนย์การเรียนรู้ในการให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะ ตามนโยบายชาติ โดยจัดทำฐานการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการฝึกปฏิบัติจริง (Active Learning) ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน เด็ก เยาวชน ประชาชนในท้องถิ่น เครือข่ายอื่นๆที่สนใจ มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทาง การจัดการกระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา บนโด ๗ ชั้น จัดทำหลักสูตรโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังนี้

๑. หลักสูตรโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา จัดสอนรายวิชาเพิ่มเติมให้นักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้กระบวนการบันได ๗ ชั้น ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ๑ แก่นนำ ๑. ฐานการเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ฐานการคิดแยกขยะ
- ฐานธนาคารขยะ สารพัดหัวใจรีไซเคิล
- ฐานกระดาษสวย ด้วยรีไซเคิล
- ฐานบอกเล่าแก้วน้ำ
- ฐานบำบัดน้ำ บ่อสายน้ําใส
- ฐานน้ำหมักชีวภาพไม่จื่อน้ำตาล
- ฐานเสวียน ธนาคารใบไม้
- ฐานปุ๋ยหมักชีวภาพ
- ฐานเศรษฐกิจพอเพียง

การเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน

ที่	วัน/เดือน/ปี	กลุ่ม/คณะศึกษาดูงาน
๑.	๑๑ ม.ค. ๖๐	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก คณะผู้บริหาร ครู และโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต ๑, ๒, ๓ และ ๔ วิทยาลัยการศึกษาที่ ๓๔
๒.	๑๐ ก.พ. ๖๐	ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรสำนักงานเทศบาลกาฬสินธุ์
๓.	๑๖ มี.ค. ๖๐	คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดยางเอน(ประชาอนุเคราะห์) จังหวัดพิษณุโลก
๔.	๒๖ เม.ย. ๖๐	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้จัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา
๕.	๕ มิ.ย. ๖๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑
๖.	๒๒ ส.ค. ๖๐	องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
๗.	๗ ก.ย. ๖๐	โรงเรียนวิไลเกียรติอุปถัมภ์ ตำบลเด่นชัย จังหวัดแพร่
๘.	๑๒ ก.ย. ๖๐	โรงเรียนบ้านป่าแดง(วันรัตตวิทยา) โรงเรียนบ้านหนองแอม (หนองแอมประชาสรรค์) จังหวัดแพร่
๙.	๒๘ ก.ย. ๖๐	โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่
๑๐.	๘ ส.ค. ๖๑	นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคแพร่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิทยาลัยเกษตรกรรมแพร่ วิทยาลัยสารพัดช่างแพร่ วิทยาลัยการอาชีพสอง วิทยาลัยการอาชีพสอง
๑๑.	๙ ส.ค. ๖๑	สำนักงานเทศบาลตำบลแม่จัว อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่

การเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้

ที่	วัน/เดือน/ปี	บรรยายให้กลุ่ม/คณะศึกษาดูงาน
๑.	๗ ก.พ. ๖๐	การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โรงเรียนวิไลเกียรติอุปถัมภ์
๒.	๒๘ ก.พ. ๖๐	การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โรงเรียนเทศบาลวัดหัววง เทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
๓.	๓๐-๓๑ ส.ค. ๖๑	ร่วมเสวนาโรงเรียนวิไลสุกุล ระดับประเทศ ครั้งที่ ๒ ณ โรงแรมเอเชีย จังหวัดปทุมธานี
๔.	๗ ก.พ. ๖๑	เสวนา เรื่องการเรียนรู้ควบคู่การพัฒนาเด็กเรียนอ่านนวัตกรรมการเรียนรู้ ณ โรงเรียนเซนต์ไมเคิล
๕.	๑๗ ส.ค. ๖๑	การฝึกอบรมเสริมสร้างนักเรียนแกนนำสิ่งแวดล้อมศึกษา

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เทศบาลเมืองแพร่ ขับเคลื่อนให้โรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเชตวันซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัด จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในการให้ความรู้เรื่องการคิดแยกขยะ ลดปริมาณขยะ เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน ใช้กระบวนการศึกษาเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณขยะ คัดแยกขยะ ทำจัดขยะให้ถูกวิธีตามหลักสุขาภิบาล เพื่อความยั่งยืนของชุมชน ลดการใช้พลังงาน อนุรักษ์ดิน น้ำ ใช้พลังงานสะอาดที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้น้อยที่สุด โดยความร่วมมือของเด็ก เยาวชน ประชาชนและคนในชุมชนเทศบาลเมืองแพร่

Workshop - DekDee - Reduce - Reuse โรงเรียน

โครงการบอกเล่าแก้วน้ำ - บาร์ไค้ดแลกแก้ว - ศูนย์สาธิตการลดขยะแก้วน้ำ

โรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตวัน เทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

**“ศูนย์เรียนรู้การบริหารจัดการขยะ
และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และเพื่อย้ายผล
จากศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)
ไปสู่การเป็นโรงเรียน Eco School”**

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

นักเรียน เด็ก เยาวชน ประชาชน คนในชุมชนท้องถิ่น (เทศบาลเมืองแพร่) ได้มีโอกาสเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินกิจกรรม ในลักษณะการเข้ามาเป็นวิทยากรภูมิปัญญา การเข้ามาเรียนรู้วิธีการกระบวนการ เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ ร่วมกันในการระดมทุนในการดำเนินโครงการ ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีศูนย์การเรียนรู้ในการให้ความรู้ เรื่องการคัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะ ตามนโยบายรัฐบาล โดยจัดทำฐานการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการฝึกปฏิบัติจริง ให้เป็นแหล่ง เรียนรู้ของ นักเรียน เด็ก เยาวชน ประชาชน ชุมชนในท้องถิ่น และเครือข่ายที่สนใจ มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ โดยจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีส่วนร่วมและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เครือข่าย ผู้ปกครองชุมชนตลอดจนหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ

ความยั่งยืนของโครงการเป็นศูนย์การเรียนรู้ในระดับประเทศที่พร้อม เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เป็นแหล่งบริการวิชาการแก่เครือข่ายที่สนใจในเรื่อง การบริหารจัดการขยะและทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมซึ่งขยายผลต่อเนื่อง จับเคลื่อนสู่การเป็นโรงเรียน Eco School ในอนาคตและขยายผลไปสู่ในระดับชุมชน ให้ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแพร่ มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเต็มรูปแบบ

รางวัลชมเชย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายบุญชู จันทร์สุวรรณ

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิสัยทัศน์

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชั้นนำด้านการศึกษา การกีฬา การท่องเที่ยว และการอาชีพเป็นเมืองที่สะอาด สวยงาม ปราศจากมลพิษ ชีวีตเป็นสุข ปลอดภัย”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๕,๓๕๗.๙๒ ตร.กม.
ประชากร	๘๔๖,๒๒๙ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๙๗๗,๑๖๕,๒๘๖.๑๐ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๓๕๕๒ ๕๕๐๐

โครงการนวัตกรรม

“โครงการการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี”

ความเป็นมาของโครงการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี นำโดยนายบุญชู จันทร์สุวรรณ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนของจังหวัดสุพรรณบุรี ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีอาชีพ มีรายได้ ประกอบกับในปัจจุบันประเทศไทยของเราได้ประสบปัญหาหาเสพติดในหมู่ของเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัญหาการติดเกมส์ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงเป็นที่มาของโครงการการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีขึ้น ซึ่งโครงการดังกล่าวเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน โดยในระยะเริ่มต้นมีการนำร่องจัดโครงการฯ ในสองอำเภอ คือ อำเภอศรีประจันต์และอำเภอดอนเจดีย์ และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗เป็นต้นมา มีการจัดโครงการฯ ครอบคลุมทั้ง ๑๐ อำเภอ โดยแต่ละปีได้รับเสียงตอบรับและมีการส่งเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ มากขึ้นในทุกๆ ปี นอกจากความมุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของจังหวัดสุพรรณบุรีแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรียังมุ่งมั่น ให้กีฬาเข้าไปอยู่ในหัวใจของชาวสุพรรณบุรี และยังเป็นช่องทางหนึ่งในการพัฒนาสู่การเป็นกีฬาอาชีพในอนาคต

ซึ่งในปัจจุบันโครงการฯ ดังกล่าวได้รับความร่วมมือและบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทั้งในแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จึงทำให้สามารถขยายการจัดโครงการฯ จากระดับประถมศึกษา ไปเป็นระดับมัธยมศึกษาศึกษาในปัจจุบัน โดยมีการสร้างมาตรฐาน ทั้งการฝึกซ้อมและการจัดการแข่งขันให้ดีขึ้นในทุกปี เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กและเยาวชนของจังหวัดสุพรรณบุรีให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ห่างไกลจากยาเสพติด และภาคส่วนต่างๆ ของสังคมได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

โครงการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี มีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการรวบรวมปัญหาของเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้น ประทับกับกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนให้ความสนใจมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นนโยบายและโครงการฯ และนำไปบรรจุในข้อบัญญัติฯ หลังจากนั้นมีการประชุมผู้เกี่ยวข้องทั้งในภาคส่วนต่างๆ มาร่วมคิดให้ความคิดเห็นในการดำเนินโครงการฯ และหลังจากการดำเนินโครงการฯเสร็จสิ้น จะมีการประเมินผลโครงการฯ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขโครงการฯในปีถัดไป ซึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญในการดำเนินการคือ การแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเด็กและเยาวชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้อย่างตรงจุดและอยู่ในความสนใจของเด็กและเยาวชน โดยปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข มีดังต่อไปนี้

๑. ปัญหารายได้ :

โครงการแข่งขันกีฬาฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโครงการ ที่เปิดพื้นที่ให้เยาวชนได้มีโอกาสเข้ามาเล่นฟุตบอล ไม่ว่าจะเป็นฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไรก็ตาม ทำให้เด็กที่มีความสามารถและมีความมุ่งมั่นรวมถึงเด็กที่มีเป้าหมายในกีฬาอาชีพ มีโอกาสสร้างรายได้ และสร้างโอกาส

๒. ปัญหายาเสพติด :

โครงการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี จะช่วยดึงเด็กและเยาวชนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเข้าสู่งการเล่นฟุตบอล เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ฝึกให้เด็กและเยาวชนอยู่ในกฎและระเบียบ ใช้เวลาในการฝึกซ้อมฟุตบอลและเรียนหนังสือ ทำให้ห่างไกลจากยาเสพติด

๓. ปัญหาเด็กติดเกม :

โครงการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการต้องมีการแบ่งเวลาสำหรับเรียนและฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลเพื่อเตรียมตัวสำหรับการแข่งขัน ฝึกให้อยู่ในกฎและระเบียบการฝึกซ้อม เป็นการลดปัญหาเด็กติดเกมลงได้

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

วิธีการที่ใช้สำหรับการดำเนินโครงการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้หลักการบูรณาการความร่วมมือกันของภาคส่วนต่างๆ ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี สมาคมครูและผู้ประสานงานประจำอำเภอ โรงเรียนและภาคเอกชน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นหลักในการจัดทำโครงการฯ จัดทำงบประมาณในส่วนที่เบิกได้ เช่น ค่าอุปกรณ์กีฬาและสถานที่ ค่าตอบแทนผู้ตัดสิน ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่พยาบาล ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่สนาม เป็นต้น ในส่วนของภาคเอกชนจะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ นั่นคือ ชุดกีฬา สำหรับสมาคมครูและผู้ประสานงานประจำอำเภอจะเป็นผู้ดำเนินโครงการและประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี โดยเริ่มจากการรวบรวมทีมที่สมัคร ดำเนินการจัดแข่งขันในแต่ละสัปดาห์ รายงานและสรุปผล

สำหรับผลผลิตที่ได้จากการดำเนินการ คือการช่วยลดปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีทั้ง ๓ ข้อ เปิดโอกาสให้เยาวชนที่มีความสามารถและมุ่งมั่นได้มีรายได้ประจำจากการติดสโมสรมและทีมชาติ และปัญหาอุปสรรคหลัก ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ เนื่องจากเป็นโครงการที่ดำเนินครบทุกอำเภอในจังหวัดสุพรรณบุรี ในบางอำเภอมิขนาดพื้นที่ใหญ่ เกิดความไม่สะดวก ใช้เวลาเดินทางมาสนามแข่ง โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลจากสนามไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ จึงแก้ปัญหาด้วยการแบ่งพื้นที่ เช่น ในอำเภอสองพี่น้องมีการแบ่งออกเป็นเขตพื้นที่ตะวันออกและตะวันตก อำเภอด่านช้างแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตพื้นที่โซนบนและโซนล่างเช่นกัน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นโครงการที่มีรูปแบบการพัฒนาเยาวชนในการเล่นฟุตบอลหนึ่งเดียวในประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลจากยาเสพติด และยังสร้างรายได้ ยกฐานะทางเศรษฐกิจให้แก่เด็กและเยาวชน โดยเริ่มจากการใช้ระบบลีก (League) อันเป็นระบบมาตรฐานสากลในการจัดแข่งขัน ทำให้เด็กระดับประถมศึกษาคุ้นเคยและเตรียมพร้อมในอนาคต นอกจากผลแพ้-ชนะโดยการเก็บคะแนนแล้ว โครงการนี้ยังเน้นไปยังทักษะพื้นฐานในการเล่นฟุตบอล มีการเก็บคะแนนจากการเตะบอลและเลี้ยงบอลอ้อมกรวย อันนำไปสู่การเล่นฟุตบอลอย่างถูกต้อง มีรางวัลสำหรับการแข่งขันทักษะพื้นฐานให้โดยเฉพาะ

นอกจากรูปแบบการแข่งขันที่เป็นมาตรฐานสากลและเน้นด้านทักษะพื้นฐานแล้ว โครงการนี้ยังมีนวัตกรรมที่โดดเด่นในเรื่องของการบริหารจัดการในสนามแข่งขัน ทั้งในเรื่องของความปลอดภัย มีการกำหนดให้ใช้กระเป๋ายาบาลและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลประจำทีม มีแพทย์สนาม มีเปลสำหรับเคลื่อนย้ายนักกีฬาที่ได้รับบาดเจ็บและรถพยาบาลจำนวน ๑ คัน ทุกครั้งที่มีการจัดแข่งขัน ในส่วนของโฆษณาสถานที่นอกจากบรรยายเกมการแข่งขันแล้ว ยังกำหนดให้เพิ่มเรื่องการรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัยและน้ำใจนักกีฬา เป็นต้น

สิ่งสำคัญที่โดดเด่นอีกหนึ่งอย่างนั้นคือการพัฒนาผู้ฝึกสอนหรือโค้ชประจำทีม โดยอาศัยความร่วมมือจากสมาคมฯทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้ฝึกสอนจากสโมสรทีมฟุตบอลเบนฟีกา ประเทศโปรตุเกส เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะให้แก่ผู้ฝึกสอนต่อไป

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. เป็นการช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชนในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติดและพฤติกรรมการเล่นเกมส์หันมาสนใจกีฬาฟุตบอลและกิจกรรมอื่นๆ
๒. เป็นการสร้างรายได้และยกระดับทางเศรษฐกิจให้กับเด็กและเยาวชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่างๆ เช่น พ่อค้าแม่ค้า กรรมการ
๓. เป็นการสร้างกิจกรรมร่วมกันในภาคส่วนต่างๆ ของสังคม เช่น โรงเรียน ครอบครัว ทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี ความมีน้ำใจ ซึ่งกันและกัน
๔. เป็นการสร้างเด็กและเยาวชน ให้รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ในการแข่งขันกีฬา และยังเป็นแนวทางสำคัญของการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนที่สำคัญ

ความยั่งยืนของการดำเนินงานและบทเรียนที่ได้รับ

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

โครงการการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนเงินล้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีได้เข้าสู่ที่ ๗ ในการดำเนินการ ซึ่งในปีแรกได้จัดขึ้นเพียงแค่ ๒ อำเภอในระดับประถมศึกษา แต่ในปัจจุบันโครงการฯ ได้ดำเนินการครอบคลุมทั้ง ๑๐ อำเภอของจังหวัดสุพรรณบุรี และมีการแข่งขันในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบกับการมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ มากขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งในแต่ละปีการจัดโครงการฯ ทางคณะผู้ดำเนินการได้มีประชุม เพื่อแก้ไขปรับปรุง ระเบียบ กติกา รวมไปถึงการสร้างมาตรฐานของการจัดการแข่งขันให้เป็นมาตรฐานที่มากขึ้น และทำให้เกิดความยั่งยืนของการจัดโครงการฯ

บทเรียนที่ได้รับ

๑. ควรมีการนำมาตรฐานของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยมาเป็นมาตรฐานในการจัดการแข่งขันและควรมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
๒. การจัดการแข่งขันอาจเพิ่มรูปแบบการแข่งขันใหม่ๆ เพื่อให้ตอบสนองและความสนใจของเด็กและเยาวชนยุคใหม่มากขึ้น
๓. ควรมีการบูรณาการกับท้องถิ่นในจังหวัดอื่นๆ ในการแข่งขัน เพื่อให้เกิดการกระตุ้นในการแข่งขันที่สูงมากขึ้น

รางวัลชมเชย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายจรัส ตั้งตระกูลธรรม
นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วิสัยทัศน์

“เปลี่ยนแปลงร้อยเอ็ด สู่เมืองน่าอยู่”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๒๕.๔ ตร.กม.

ประชากร

๓๒,๔๔๑ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒๒๕,๙๗๒,๖๒๓.๔๑ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๔๒๒ ๕๕๗๒ ๓

โครงการนวัตกรรม

“โครงการสร้างรอยยิ้ม ให้กำลังใจ สร้างเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส”

ความเป็นมาของโครงการ

จากการที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้วิเคราะห์ข้อมูลจำนวนผู้ขอจดทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) พบว่ามีแนวโน้มสูงขึ้น และปรากฏว่ากลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสในเขตเทศบาลบางรายช่วยเหลือตนเองไม่ได้ มีภาวะติดเตียง บางรายไร้คนดูแลหรือผู้ดูแลไม่ให้ความสำคัญ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น นับเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจะต้องแก้ไขปัญหานี้เพื่อให้ประชาชนกลุ่มนี้มีความสุข มีรอยยิ้ม ได้รับประโยชน์ในการเข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐ จึงเป็นที่มาของการริเริ่ม “โครงการสร้างรอยยิ้ม ให้กำลังใจ สร้างเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส” ที่ไม่ใช้งบประมาณทางราชการ ตามนโยบายของ นายจรัส ตั้งตระกูลธรรม นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด เพื่อส่งเสริมสุขภาพ รักษาความเจ็บป่วย ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้ความรู้เข้าถึง

สวัสดิการแห่งรัฐด้วยวิธีการลงพื้นที่ของทีม Raikhing's Smile เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดูแลสุขภาพ สร้างขวัญกำลังใจ สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็นเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือฟื้นฟูร่างกายให้สามารถกลับสู่สภาวะปกติ โดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี จัดเก็บข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์วางแผนแก้ไขปัญหาคำหนดคำพิทิตใน Google map และสร้างระบบการช่วยเหลือระหว่างภาคประชาสังคมกับภาครัฐบูรณาการร่วมกัน ให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย เป็นบริการทางการแพทย์เชิงรุกที่คุ้มกว่าเมื่อเทียบกับบริการเชิงรับที่อาจก่อให้เกิดผลเสียทางด้านเศรษฐกิจต่อกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาโรค ผู้ดูแลก็จะเสียเวลาในการทำงานเพื่อหารายได้ก่อให้เกิดปัญหาต่อครอบครัวและสังคม โครงการฯ นี้ จึงทำให้ลดอัตราการเจ็บป่วยและการค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของรัฐ

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

จากผลการวิเคราะห์จำนวนประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วยสถิติเชิงทดถอย และนำค่าจากตารางมาสร้างกราฟปิรามิด พบว่าเป็นลักษณะปิรามิดแบบหดตัว คือ มีอัตราการเกิดและการตายต่ำ ส่งผลต่อปัญหาประชากรวัยพึ่งพิงสูงขึ้น จึงใช้แนวทางการแก้ไขและจัดการปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑. การบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน

โดยมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ได้แก่อนายกเทศบาล เทศบาลเมืองไร่จิง ภาควิชาการ เอกชน บ้าน วัด และโรงเรียน (บวร) ในเขตพื้นที่ เพื่อดำเนินการส่งเสริมสุขภาพให้สอดคล้องต่อปัญหาสุขภาพและความต้องการของชุมชน

๒. การนำข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในเขตเทศบาลมาวิเคราะห์

โดยลงพื้นที่เพื่อสำรวจและนำมาสรุปวิเคราะห์และแก้ไขปัญห โดยจัดทีม Raikhing's Smile และทีมสหวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ ให้คำแนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือ พันฟูสุขภาพ ป้องกันภาวะฉุกเฉินในกลุ่มเสี่ยง และสนับสนุนอุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็นจากงบประมาณ คณะผู้บริหาร ภาควิชาการ และชุมชนในการเยี่ยมเยียนผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายสัปดาห์ละ ๓ วัน ในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์

๓. การนำเทคโนโลยี เข้ามาช่วยในการดำเนินโครงการ

ทั้งในรูปแบบ Internet และ Smart Phone มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งในปี ๒๕๖๑ ได้นำข้อมูลสถานที่อยู่ผู้ป่วยมาทำหนด พิกัดใน Google map และในปี ๒๕๖๒ ได้ดำเนินการต่อเนื่องในรูปแบบ QR Code ผ่าน Smart Phone เพื่อเข้าถึงและรับข้อมูลผู้ป่วย ได้ถูกต้องแม่นยำ พร้อมส่งต่อในหน่วยกู้ชีพเทศบาลเมืองไร่จิงในกรณีฉุกเฉินได้ทันที

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โครงการนวัตกรรมนี้ เป็นโครงการที่มีแนวคิดพื้นฐานของหลักการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่เทศบาลเมืองไร่จิง โดยนำทรัพยากรการบริหารโครงการเป็นแบบผสมผสาน โดยไม่ใช้งบประมาณของรัฐ แต่ได้รับจากคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล รวมถึงภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ในการช่วยเหลือได้ทันที สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ ปี ๒๕๖๑ ประสบปัญหา ระบบการหาพิกัดใน Google Map ไม่ตรงกับสถานที่อยู่ของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหโดยปรับข้อมูลให้ถูกต้อง ตรงตามข้อเท็จจริง ซึ่งเทศบาลได้พัฒนาและแก้ไขระบบในการช่วยเหลือปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เยี่ยมกลุ่มเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น ๓๓๙ ราย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	จำนวน ๑๗๙ ราย
๒. กลุ่มผู้สูงอายุที่พิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้	จำนวน ๑๔๙ ราย
๓. กลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ดูแลไม่ให้ความสำคัญ	จำนวน ๑๑ ราย

โดยได้ปักหมุดเยี่ยมกลุ่มเป้าหมายแล้วเสร็จถึงปัจจุบันจำนวน ๒๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๑๔ คงเหลือ ๔๗ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๓.๘๖ ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปีต่อไปจนครบกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเทศบาลเมืองไร่จิงได้ประเมินความพึงพอใจ ผ่าน Application ของ Smart Phone โดยประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวนร้อยละ ๙๙.๘๓ มีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมากถึงมากที่สุด

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการสร้างรอยยิ้ม ให้กำลังใจ สร้างเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส มีความโดดเด่น ซึ่งเกิดจากแนวคิดในการมีส่วนร่วมด้วยใจ โดยรวบรวมทรัพยากรทุกภาคส่วนในพื้นที่ เทศบาลเมืองไร่จิง คือ กลุ่มผู้นำชุมชนภาคีเครือข่ายของเทศบาล รวมถึง ภาคประชาสังคมในการสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ โดยใช้หลักการทำงานเชิงรุก เพื่อเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกัน ดูแล ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงแนะนำขั้นตอนในการแก้ไข ปัญหาด้านสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ให้คำแนะนำ โดยทีมสหวิชาชีพในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านท่าพูด โรงพยาบาลสามพราน เป็นต้น และนวัตกรรมโครงการฯ ที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๑ จะเชื่อมโยงกับระบบเทคโนโลยี ที่เรียกว่า Google Map มาดำเนินการจัดทำแผนที่ที่พิกัดกลุ่มเป้าหมาย

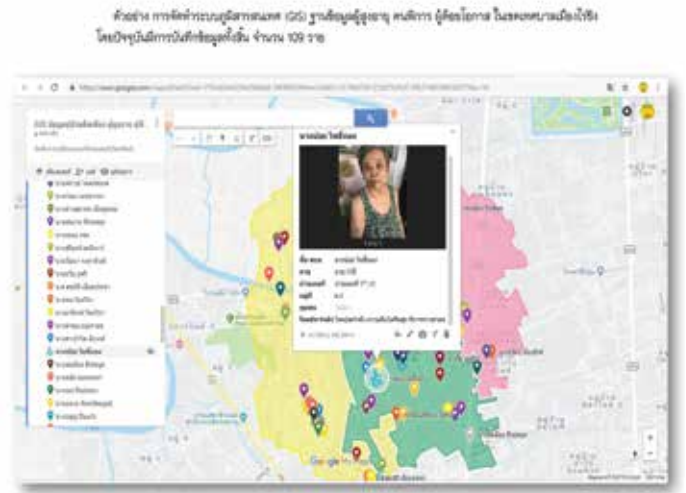

เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อได้รับการช่วยเหลือยามฉุกเฉินได้เร็วขึ้นจากเดิมโดยเฉลี่ย ๘ นาที/ราย (ไม่รวมระยะเวลาอีกประมาณ ๑๐ - ๑๕ นาที ในการแวะสอบถามเส้นทางกว่าจะถึงจุดหมาย) และสามารถช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายและญาติผู้ป่วยในพื้นที่ซึ่งมีประโยชน์ในภาพรวมจำนวนประมาณ ๘๗๐ คน และเป็นการประหยัดงบประมาณคิดเป็นมูลค่าประมาณ ๕๕๐,๐๐๐ บาท โดยนำเทคโนโลยีใกล้ตัวมาปรับใช้ สำหรับความโดดเด่นของโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่อง ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คือ การนำแนวคิดทางพระพุทธศาสนามาผสมผสานกับเทคโนโลยีในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของ Team Raikhing's Smile และภาคีเครือข่าย ซึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ผู้ป่วยและญาติมีความมั่นใจ และสามารถพึ่งตนเองในการดูแลสุขภาพที่บ้านได้ อันก่อให้เกิดการแสดงความรัก การให้กำลังใจ ความกตัญญูต่อบุพการี หรือสร้างสายใยรักความผูกพันในครอบครัว
๒. ญาติผู้ป่วยรู้วิธีการอยู่ร่วมกันกับผู้ป่วยที่บ้านและร่วมดูแลรักษาผู้ป่วยได้ โดยได้รับคำแนะนำจาก Team Raikhing's Smile
๓. Team Raikhing's Smile สามารถประเมินภาวะความเสี่ยงต่างๆ ต่อสุขภาพผู้ป่วย และหาแนวทางที่ลดความเสี่ยงและการค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยหรือบุคคลในครอบครัวได้
๔. สร้างความรักความสามัคคีความเอื้ออาทรในสังคม ส่งผลให้ผู้ป่วยมีสุขภาพที่แข็งแรงได้ปกติดังเดิม

ความยั่งยืนของการดำเนินงานและบทเรียนที่ได้รับ

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

เทศบาลเมืองไร่ังได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องยั่งยืนจากปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ซึ่งได้นำเทคโนโลยี Google Map มาใช้งานร่วมกับ Application Line ในการปักหมุดบ้านผู้ป่วยให้สะดวกต่อการเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน มาต่อยอดให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้นำความศรัทธาทางศาสนา มาผสมผสานกับเทคโนโลยีในการช่วยเหลือฉุกเฉินกลุ่มเป้าหมาย ภายใต้การดูแลของ Team Raikhing's Smile และภาคีเครือข่าย และมีการนำ Application Line มาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ดียิ่งขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว ได้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองไร่ัง “เปลี่ยนแปลงไร่ัง สู่เมืองน่าอยู่” จากรอยยิ้มที่มีความสุขของชาวไร่ัง เป็นการแก้ปัญหาตามความต้องการของคนในชุมชนโดยชุมชน และเพื่อชุมชนจากการบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วนในพื้นที่เทศบาลเมืองไร่ัง

รางวัล เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัล เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่ ๑

เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลบ้านดอน

โครงการนวัตกรรม

“โครงการจัดการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเปราะบางโดยชุมชนแบบบูรณาการ”

รางวัลที่ ๒

เงินรางวัล
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลป่าไผ่

โครงการนวัตกรรม

“พัฒนาสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ Smart 2”

รางวัลที่ ๓

เงินรางวัล
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เทศบาลตำบลน้ำสวย

โครงการนวัตกรรม

“สังคมผู้สูงวัยใส่ใจสุขภาพ เทศบาลตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย”

รางวัลชมเชย

เงินรางวัลละ
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑. เทศบาลตำบลยางเนิ้ง

โครงการนวัตกรรม

“โครงการอนุรักษ์ต้นยางนาบนสายเชียงใหม่ – ลำพูน”

๒. เทศบาลตำบลแม่จริ

โครงการนวัตกรรม

“สมาร์ต ประปา แม่จริ”

๓. เทศบาลตำบลโพนตลาดแก้ว

โครงการนวัตกรรม

“โครงการวัด บ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบูรณ์ เพิ่มพูนทรัพย์”

๔. เทศบาลตำบลสิงสาร

โครงการนวัตกรรม

“โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สู่ความเป็นศูนย์ต้นแบบ
เข้มแข็ง ยั่งยืน”

๕. เทศบาลตำบลป่าตาล

โครงการนวัตกรรม

“โอบเอื้อนผู้สูงวัยตำบลป่าตาล (สัจจระ)”

๖. เทศบาลตำบลบ้านแฮด

โครงการนวัตกรรม

“โครงการบริหารจัดการขยะในชุมชนแบบมีส่วนร่วม”

๗. เทศบาลตำบลทับมา

โครงการนวัตกรรม

“โครงการนวัตกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ใช้กระบวนการ “ROSES”
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน”

๘. เทศบาลตำบลหางดง

โครงการนวัตกรรม

“น้ำประปาสูงใจ ลดใช้งบประมาณ (SMART WATER)”

๙. เทศบาลตำบลบ้านธิ

โครงการนวัตกรรม

“โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรม “ฝึกอบรม ทบวงวน และวางแผน
การทำงาน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านธิ”

๑๐. เทศบาลตำบลวังพร้าว

โครงการนวัตกรรม

“หมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่ามอง”

รางวัลที่ ๑ เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายทรงบท คัมดายา
เทศมนตรีตำบลบ้านดอน

เทศบาลตำบลบ้านดอน

อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิสัยทัศน์

“แหล่งเกษตรกรรมรุ่งเรือง บ้านเมืองน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรมการกีฬา
ปวงประชาปลอดภัย ใส่ใจเศรษฐกิจชุมชน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๓๖.๖๒๐ ตร.กม.

ประชากร

๗,๖๕๒ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน

๔๗,๗๗๗,๘๔๑.๑๒ บาท

(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๕๔๔ ๖๕๐๙

โครงการนวัตกรรม

“โครงการจัดการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเปราะบาง โดยชุมชนแบบบูรณาการ”

ความเป็นมาของโครงการ

การแก้ไขปัญหาของชุมชนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ
ปัจจัยสำคัญ ก็คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนภายในชุมชน ดังนั้น
การที่ภาคประชาชนในชุมชนได้มีโอกาสเข้ามาสู่กระบวนการแก้ไขปัญหา
ของชุมชน จึงถือได้ว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาให้กับตนเอง
ได้ดีที่สุด จากความเชื่อเดิมๆ ของทุกคนโดยทั่วไปจะเข้าใจว่าการรักษา
โรคภัยต่างๆ จะเป็นการหน้าที่ของแพทย์และพยาบาลเท่านั้น แต่ปัจจุบัน
เป็นที่ประจักษ์ว่า โรคบางโรคไม่อาจรักษาให้หายขาด หรือทำให้อาการ
ของผู้ป่วยดีขึ้นหรือทุเลาลงด้วยการรักษาของแพทย์เพียงอย่างเดียว

โรคบางโรคผู้ป่วยอาจต้องใช้เวลารักษาตลอดชีวิต และหนึ่งในโรคดังกล่าวคือโรคทางจิตเวช

ความสำคัญของปัญหาที่ต้องทำการแก้ไขเนื่องมาจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔ แนวโน้มของผู้ป่วยจิตเวช (Schizophrenia)
ของอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีแนวโน้มสูงขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีข้อมูลผู้ป่วยจำนวน ๒๔๗ ราย และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๒๕๖ ราย
ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และพบว่าผู้ป่วยของตำบลบ้านดอนในปี ๒๕๕๔ มีจำนวนมากถึง ๓๐ ราย ซึ่งเป็นอันดับที่ ๒ ของอำเภออุทอง

จากปัญหาดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โรงพยาบาลอุทองจึงประสานขอความร่วมมือมายังเทศบาลตำบลบ้านดอนให้ช่วยจัดทำ
โครงการนำร่อง เพื่อดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ของตำบลบ้านดอนร่วมกับโรงพยาบาลอุทอง และจากการประชุมระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา
จึงตกผลึกแนวคิดในการแก้ไขปัญหาหารือกัน โดยมีสมมุติฐานร่วมกันว่า การดูแลรักษาผู้ป่วยจิตเวชภายในชุมชนน่าจะได้รับผลดีกว่า
การเข้ารักษาตัวเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล เพราะการเข้ารักษาในโรงพยาบาลจะใช้เวลาประมาณหนึ่งสัปดาห์ และผู้ป่วยจะต้องมารักษาตัว
ต่อที่บ้านโดยการรับประทานยาอย่างต่อเนื่องและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้มีแนวทางในการรักษาผู้ป่วยจิตเวชอย่างมีประสิทธิภาพ
จึงได้มีการเริ่มจัดทำโครงการครั้งแรกโดยใช้ชื่อว่าโครงการสร้างแกนนำเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนตำบลบ้านดอน และได้มี
การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมโครงการและชื่อโครงการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

เนื่องจากการดูแลรักษาผู้ป่วยกลุ่มเปราะบางกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ผู้ป่วยจะไม่สามารถรักษาอาการให้หายขาดได้ บางรายอาจจะต้องรับประทายาไปตลอดชีวิต ปัญหาของการรักษาพบว่าผู้ป่วยขาดการรับประทายาตามที่แพทย์สั่งอย่างต่อเนื่อง ขาดการไปพบแพทย์ตามนัด ซึ่งการรับประทายาและการไปพบแพทย์ เป็นปัจจัยหลักในการรักษาพยาบาลเพื่อให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ป่วยขาดยา ก็จะทำให้ไม่สามารถควบคุมอาการได้ เมื่อมีอาการกำเริบก็จะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลรอบข้างคนในครอบครัวรวมถึงคนในชุมชน จึงเป็นที่มาของการดำเนินงานการจัดการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเปราะบางโดยชุมชนแบบบูรณาการ โดยใช้อาสาสมัครจิตอาสา (คู่มือ) ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกพื้นที่เพื่อจัดการดูแลผู้ป่วย โดยใช้แนวคิด PROJECT 4R แนวทางปฏิบัติตามทฤษฎีรูปตัว Y รายละเอียดตามภาพ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การดำเนินงานโครงการจัดการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเปราะบางโดยชุมชนแบบบูรณาการ ได้กำหนดรูปแบบของการปฏิบัติงานร่วมกันในรูปแบบของโปรเจกต์ 4R ได้แก่

๑. Review (records)

ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูลของผู้ป่วยที่มีประวัติการเข้ารับการรักษาตัวในสถานพยาบาลที่ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านดอนใช้สิทธิในการรักษาพยาบาล คือ โรงพยาบาลอุ้มถ้อง และโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗

๒. Recover (unknown)

ได้แก่ การค้นหาบุคคลที่คาดว่าจะมีอาการเป็นผู้ป่วยภายในชุมชน เพื่อให้แพทย์ทำการวินิจฉัยโดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพและเทศบาลตำบลบ้านดอน

กระบวนการ Review และ Recover เป็นกระบวนการในขั้นตอนที่ ๑ มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการให้ผู้ป่วยทุกคนได้รับการดูแลรักษาที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินการเป็นไปตาม พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๑/๑ ที่บัญญัติไว้ว่า ให้องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยที่ผ่านการบำบัดรักษาให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ป่วย ญาติของผู้ป่วย ชุมชน และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย และ พ.ร.บ.สุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ การบำบัดรักษา หมายถึง การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยทางกายและทางสังคม มาตรา ๑๕ ผู้ป่วยย่อมมีสิทธิดังนี้ (๑) ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานการแพทย์ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (๒) ได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย และการบำบัดรักษา

ไว้เป็นความลับ และมาตรา ๒๒ บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต กรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา (๑) มีภาวะอันตราย (๒) มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา

๓. Restore (to normal)

ได้แก่การดูแลรักษา เป็นกระบวนการในขั้นตอนที่ ๒ แยกได้เป็นการทำงานได้แก่ กระบวนการทำงานของชมรมบ้านดอนปันสุข ที่ทำหน้าที่คล้ายกับผู้ช่วยแพทย์ในการติดตามการรับประทายาของผู้ป่วย การตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น การบันทึกข้อมูล การพัฒนาการของผู้ป่วย และเป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำผู้ป่วยในรูปแบบของคู่มือ และการทำงานการเข้าควบคุมระเบียบเหตุฉุกเฉินจะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส.ส.ระยอง เป็นผู้รับผิดชอบ และกระบวนการประสานงานกับสถานพยาบาล และการนำส่งตัวผู้ป่วยกรณีฉุกเฉิน ซึ่ง เทศบาลตำบลบ้านดอนจะเป็นผู้รับผิดชอบ

๔. Reintegrate (into society)

การดูแลผู้ป่วยให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนในชุมชนได้อย่างปกติสุขเช่น การปรับสภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ป่วย การมอบสิ่งของที่เป็นในการดำเนินชีวิต การสร้างการยอมรับให้กับคนในชุมชน ซึ่งมีกองสวัสดิการสังคมเทศบาลตำบลบ้านดอนร่วมกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุพรรณบุรี

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เป็นการบูรณาการการทำงานของภาคีเครือข่าย เพื่อการดูแลรักษาผู้ป่วย ดูแลความปลอดภัยของสังคม โดยมีการแบ่งมอบภารกิจหน้าที่ในภาคีเครือข่ายในแต่ละองค์กรรับผิดชอบกันอย่างชัดเจน เป็นการประสานงานของ ๔ ภาคส่วน ได้แก่

- ๑ **หน่วยงานด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย**
ได้แก่ โรงพยาบาลอุ้มถ้อง โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดอน
- ๒ **หน่วยงานด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงานของด้านการบำบัดรักษา**
ได้แก่ อาสาสมัครชมรมบ้านดอนเป็นสุข ซึ่งทำหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นผู้ช่วยของแพทย์/พยาบาล
- ๓ **หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมระงับเหตุกรณีฉุกเฉิน**
ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรสระยายโสม และกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลบ้านดอน

๔ **หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงาน** การปฏิบัติงานของภาคีเครือข่าย รวมทั้งการทำหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านดอน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. นวัตกรรมโครงการดังกล่าว เป็นนวัตกรรมแนวคิดที่มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการเพื่อการดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยในรูปแบบของภาคีเครือข่าย ที่ประชาชนที่เป็นผู้ป่วย/ญาติผู้ป่วย สามารถเข้าถึงการบริการในทุกปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วย เช่น กระบวนการตรวจสุขภาพ การติดตามการรับประทานยา หรือกรณีมีเหตุฉุกเฉินจะมีเจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการระงับเหตุ เพื่อป้องกันการสูญเสีย และมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยในทุกกรณี เช่น การนำส่งตัวผู้ป่วยไปสถานพยาบาล เป็นต้น
๒. ทำให้ผู้ป่วยกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงระบบการให้บริการการรักษาที่มีประสิทธิภาพและมีความเท่าเทียมกับผู้ป่วยกลุ่มอื่นๆ
๓. ช่วยลดภาระและแบ่งเบาความรับผิดชอบให้กับบุคคลในครอบครัวของผู้ป่วย
๔. ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กรณีผู้ป่วยมีอาการกำเริบ อาละวาด คลุ้มคลั่ง ทำร้ายผู้คน
๕. มีการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยให้สามารถใช้ชีวิตในชุมชนได้อย่างมีความสุข เช่น มีโครงการปรับสภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัยให้กับผู้ป่วย การสนับสนุนและจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคให้กับผู้ป่วยตามความจำเป็น

รางวัลที่ ๒ เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายอัครเดช คิมทีระเมนต์
นายกเทศมนตรีตำบลป่าไผ่

เทศบาลตำบลป่าไผ่

อำเภอสี จังหวัดลำพูน

วิสัยทัศน์

“ตำบลบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๕๐.๓๗๖ ตร.กม.
๙,๔๔๒ คน

๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๐ ๕๓๐๙ ๖๒๕๓

โครงการนวัตกรรม

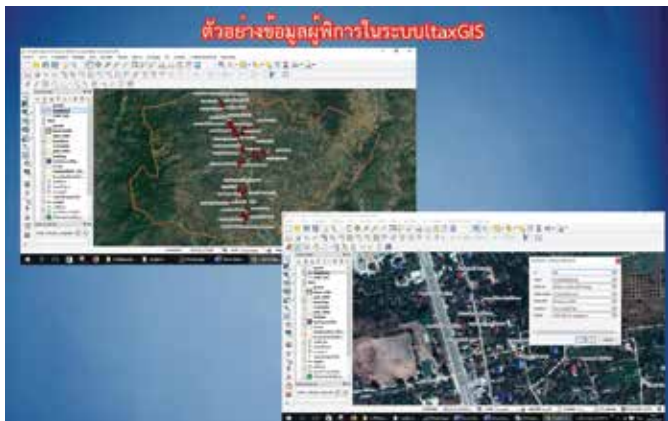
“พัฒนาสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ Smart 2”

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นมา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่กว้างขวางมากขึ้น โดยมีเพียงที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม ในการบริหารพัฒนาและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ ที่กำหนดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๑๖ (๑๐) ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ ช่วยเหลือ สงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ประกอบกับภายใต้รับการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นที่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งของ ท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาคนเป็นหลัก

จากสภาพปัญหาคนพิการในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เทียบกับข้อมูลจำนวนคนพิการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๔๕๘ คน และปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีจำนวนคนพิการเพิ่มขึ้นเป็น ๕๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๓ โดยที่ผ่านมากเทศบาลตำบลป่าไผ่ ได้ประสบปัญหาในการทำงาน คือ ไม่มีฐานข้อมูลคนพิการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น ข้อมูลความพิการ ผู้ดูแล โรคประจำตัว สภาพความเป็นอยู่ข้อมูลที่อยู่ที่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้คนพิการเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง โดยพื้นที่ตำบลป่าไผ่อยู่ห่างจากตัวจังหวัดถึง ๑๐๐ กิโลเมตร ทำให้คนพิการในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาและการพัฒนาอาชีพได้ ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ในปัจจุบันส่งผลกระทบ ให้ประชาชนแบกรับภาระค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมาในพื้นที่เริ่มประสบปัญหาคนพิการขาดผู้ดูแล ขาดการเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับ ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวไม่ให้ง่ายยวงกว้างออกไป

เทศบาลตำบลป่าไผ่ จึงมีแนวคิดในการพัฒนาสังคมในทุกระดับ เพื่อให้ผู้คนในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการฐานข้อมูลคนพิการที่เป็นระบบ สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้คนพิการได้รับความช่วยเหลือ รวมถึงการเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับและการบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง โดยความร่วมมือกันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางกรอบแนวทางต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในตำบลป่าไผ่ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

โครงการการพัฒนาสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ SMART2 เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่มีฐานคิดเกี่ยวกับสิทธิคนพิการ การจัดการเลือกปฏิบัติตามความสามารถเข้าถึง โดยภาครัฐ(เทศบาลตำบลป่าไผ่) เป็นผู้ให้อำนาจให้คนพิการเข้ามามีบทบาทในแนวร่วมร่วมกับภาคประชาสังคม และภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนให้คนพิการซึ่งยังสามารถทำงานควบคู่กับการสงเคราะห์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การเสริมพลังอำนาจ ซึ่งยังจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กันไปในบางสถานการณ์ เป็นการดำเนินงานในด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ ให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ, เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ หรือขอให้จัดการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ รวมทั้งให้บริการความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพและการจัดหางานให้แก่คนพิการ, ให้บริการความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือได้รับเครื่องมืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์สหประชาชาติในการลดความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม และส่งเสริมการมีงานทำ สร้างงานสร้างรายได้ให้แก่คนพิการในชุมชน ซึ่งเปิดโอกาสให้คนพิการเข้าถึงสิทธิด้านสาธารณสุขอันจะนำไปสู่ความเป็นอยู่ในชีวิตที่ดีขึ้น

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตำบลป่าไผ่ SMART 2 ใช้หลักการทำงานแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน (People Participation) โดยเน้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อกันร่วมกัน และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด รวมถึงการวางแผนและวางเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ของชุมชน โดยผ่านกระบวนการทำงานดังนี้

การทำงานแบบบูรณาการภาคีเครือข่ายต่างๆ (Network)

เป็นการทำงานหลายหน่วยงานโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ความชำนาญของแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกันเฉพาะด้านทำงานภายใต้เป้าหมายเดียวกัน คือ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของคนพิการ โดยรวมกันคิด ร่วมกันทำงาน ใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มุ่งสู่ผลสำเร็จและเป้าหมายของงานร่วมกัน ร่วมสร้างพลังผลักดัน ให้ทุกภาคส่วนมีการทำงานเชื่อมโยงกัน นำไปสู่การปฏิบัติที่มีผลสำเร็จ เพื่อประโยชน์สูงสุดของชุมชน โดยถือประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดลำพูน, เหล่ากาชาดจังหวัดลำพูน ,กิ่งกาชาดอำเภอฝาง, มูลนิธิชีวิตใหม่, สถาบันการศึกษา (วิทยาลัยเทคนิคลำพูน วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือจังหวัดลำพูน) ,ศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลฝาง, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลบ้านห้วยแห่น, สภากาชาดชุมชน, ศูนย์หัตถกรรมบ้านงานฝีมือบ้านผาหมาม, สภาเด็กและเยาวชนตำบลป่าไผ่, กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลป่าไผ่, ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ, ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตำบลป่าไผ่ และโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลป่าไผ่

การจัดเก็บฐานข้อมูลคนพิการ หรือ Database ด้วยการพัฒนาโปรแกรมด้านทะเบียนทรัพย์สินและแผนที่ภาษี (LTAXGIS) มาเป็น GIS ALL LIFE (ระบบนำทางสู่เป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต)

เพื่อนำฐานข้อมูลที่มีไปใช้ประโยชน์ในการต่อยอดการทำงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นการทำงานที่สามารถลดการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน จากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถรักษาความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากฐานข้อมูลมีเพียงฐานข้อมูลเดียว ในกรณีที่มีข้อมูลชุดเดียวกันปรากฏอยู่หลายแห่งในฐานข้อมูล ข้อมูลเหล่านี้จะต้องตรงกัน ถ้ามีการแก้ไขข้อมูลนี้ทุก ๆ แห่งที่ข้อมูลปรากฏอยู่จะแก้ไขให้ถูกต้องตามกันหมดโดยอัตโนมัติด้วยระบบจัดการฐานข้อมูล และการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (Security) ให้กับระบบฐานข้อมูล ซึ่งจะให้อะไรแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

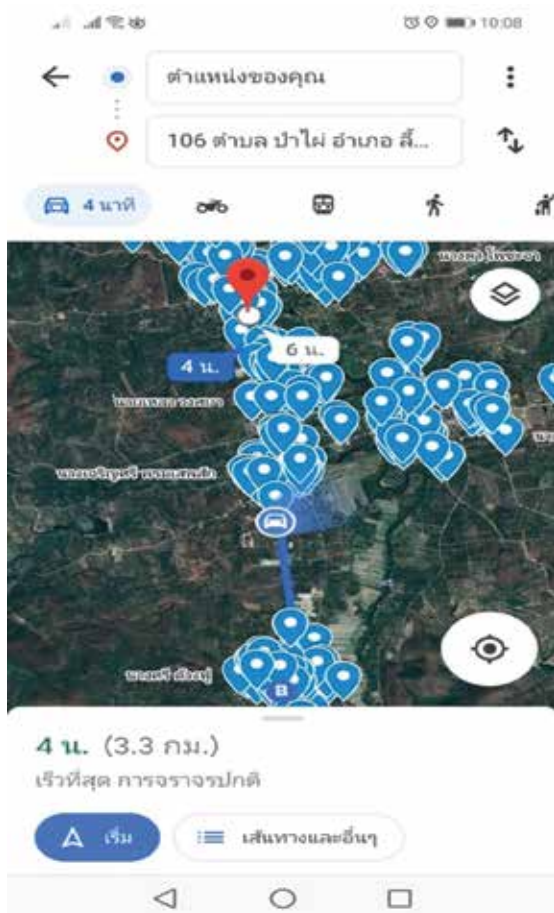
การดำเนินงานด้านการจัดเก็บฐานข้อมูลคนพิการของเทศบาลตำบลป่าไผ่ได้นำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (geographic information system, GIS) มาปรับใช้ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลคนพิการในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ ในเชิงพื้นที่ (spatial data) ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยการกำหนดข้อมูลเชิงบรรยายหรือข้อมูลคุณลักษณะ (attribute data) และสารสนเทศ เช่น ที่อยู่ บ้านเลขที่ ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งในเชิงพื้นที่ (spatial data) เช่น ตำแหน่งบ้าน ถนน แม่น้ำ เป็นต้น ประกอบกับเทศบาลตำบลป่าไผ่ ซึ่งให้ความสำคัญกับงานการให้บริการด้านต่างๆในเขตเทศบาลตำบลป่าไผ่ โดยที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาและมีข้อจำกัดในการให้บริการในเรื่องการเข้าถึงข้อมูล การช่วยเหลือด้านต่างๆเนื่องจากขาดข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงานอันได้แก่ข้อมูลทางสารสนเทศ เช่น แผนที่ตำบลและการเข้าถึงข้อมูลต่างๆในกรณีที่ต้องการความช่วยเหลือหรือขอรับบริการอย่างเร่งด่วน ประกอบกับ กองคลังเทศบาลตำบลป่าไผ่ ซึ่งได้ดำเนินการดำเนินงานแผนที่และข้อมูลสารสนเทศในการจัดการเรื่องทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการเพื่อจัดเก็บรายได้อยู่แล้ว โดยได้ใช้โปรแกรมแผนที่แม่บทของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (LTAX GIS) ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนาระบบแผนที่ในส่วนของแผนที่ข้อมูลด้านต่าง ๆ

ใช้ชื่อว่า **GIS ALL LIFE (ระบบนำทางสู่เป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต)** ขึ้นมา เพื่อให้สามารถจัดเก็บและสร้างฐานข้อมูลคนพิการทุกราย ประกอบด้วย ชื่อ สกุล ที่อยู่ ประเภทความพิการ สิทธิในการรักษาพยาบาล ชื่อผู้ดูแล และหมายเลขโทรศัพท์ สถานที่ตั้งของบ้าน และให้กราบถึงข้อมูลสภาพพื้นที่ของบ้านคนพิการว่ามีสภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร เพื่อให้สามารถนำฐานข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้พิการด้านต่างๆ เช่น การบริการด้านการช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน การเยี่ยมบ้านคนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง ซึ่งจะสามารถเข้าถึงคนพิการ ให้สามารถเข้าถึง

การรักษาในสถานพยาบาลอย่างทั่วถึง ลดอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของคนพิการ มีฐานข้อมูลและพิกัดในแผนที่สามารถค้นหาและเข้าถึงคนพิการได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงมีชั้นฐานข้อมูลผู้พิการที่เกิดจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมแผนที่แม่บท (LTAXGIS) ซึ่งสามารถจัดเก็บข้อมูลทั้งในรูปของสถิติ และแผนที่ทางอากาศ ได้

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตำบลป่าไผ่ SMART 2 เป็นการประยุกต์ใช้โปรแกรมแผนที่แม่บท (LTAX GIS) ซึ่งปัจจุบันงานจัดเก็บรายได้เทศบาลตำบลป่าไผ่ **นำมาใช้ในการจัดการ เรื่องทะเบียนทรัพย์สิน** เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการเพื่อจัดเก็บรายได้ โดยพัฒนาและต่อยอดการใช้ประโยชน์จากโปรแกรมดังกล่าวให้สามารถใช้งานได้จากข้อมูลที่นำเข้าไปในโปรแกรมให้กลายเป็นฐานข้อมูลที่มีรายละเอียดปลีกย่อย สามารถสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว จึงเกิดเป็นเครื่องมือของนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเทศบาลตำบลป่าไผ่ โดยใช้ชื่อว่า GIS ALL LIFE (ระบบนำทางสู่เป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต) ได้นำเข้าข้อมูลคนพิการพื้นที่ตำบลป่าไผ่ โดยใช้โปรแกรมแผนที่แม่บทของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (LTAX GIS) เริ่มจากการจัดเตรียมฐานข้อมูลของคนพิการในเขตตำบลป่าไผ่ จำนวน ๕๓๓ คน นำข้อมูลลงในโปรแกรมแผนที่แม่บท (LTAXGIS) จากนั้นเป็นการสร้างชั้นข้อมูลจุดพิกัดที่อยู่อาศัยของคนพิการโดยลงข้อมูลเชิงบรรยายประกอบจุดที่อยู่อาศัยของคนพิการแต่ละราย และนำชั้นข้อมูลจุดที่อยู่อาศัยผู้พิการนำเข้าโปรแกรม Google Earth ทำให้สามารถเข้าดูข้อมูลจุดแผนที่ตั้งที่อยู่อาศัยของคนพิการได้ทั้งคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำการพัฒนาโดยการนำไฟล์ข้อมูล เข้าสู่โปรแกรม Google My Maps ใน Google Drive ทำการเพิ่มชั้นข้อมูลการนำทางไปสู่ที่อยู่อาศัยของคนพิการโดยผ่านระบบ GPS นำทาง โดยสามารถทำการแชร์ลิงค์ข้อมูลให้กับผู้ที่นำไปใช้ผ่านระบบ Application Line หรือ Messenger ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งสามารถใช้วิธีและที่ลิงค์เข้าสู่ข้อมูลได้ทันที โดยฐานข้อมูลดังกล่าว มีการแบ่งชั้นการนำข้อมูลไปใช้ตามภารกิจแต่ละงาน ซึ่งไม่สามารถแสดงให้เห็นชั้นข้อมูลของผู้พิการได้ทั้งหมด เนื่องจากข้อมูล บางชั้นเป็นข้อมูลที่ต้องปกปิดเพราะเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

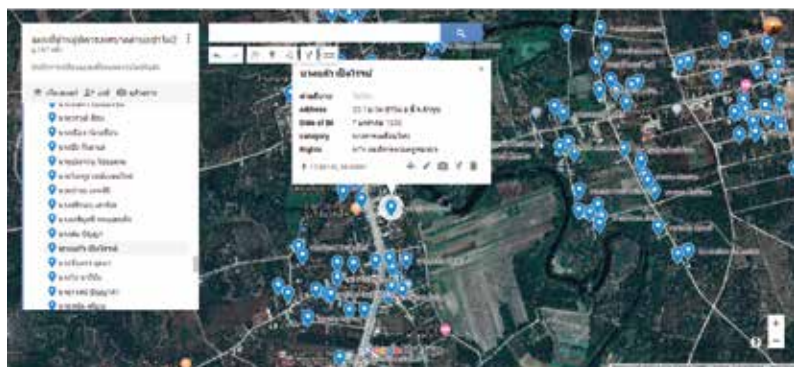
ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ SMART2

- คนพิการร้อยละ ๙๕ เข้าถึงสิทธิบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เบี้ยยังชีพ และตามแบบ ก.๗๔
- คนพิการอย่างน้อยปีละ ๒ ราย ได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย
- คนพิการอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ได้รับการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำกิจกรรม
- การส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างอาชีพ ไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์
- การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของหน่วยงานรัฐหรือเอกชนอย่างน้อย ๒ กิจกรรมต่อปี
- การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพหรือสนับสนุนกายอุปกรณ์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ ของผู้พิการที่ร้องขอ
- คนพิการและ หรือผู้ดูแลเข้าถึงแหล่งกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพโดย ร้อยละ ๕๐ ของ คนพิการที่ต้องการกู้ยืมเงินประกอบอาชีพ
- คนพิการและ หรือผู้ดูแล มีอาชีพและมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ ร้อยละ ๕๐ ของ คนพิการ
- คนพิการได้รับ การจ้างงานผ่านระบบบริการจัดหางานของคนพิการ ร้อยละ ๓๐ ของ
- คนพิการที่สมัครงานผ่านระบบบริการจัดหางานคนพิการ
- คนพิการและหรือผู้ดูแลมีส่วนร่วมประชุมกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ในระดับตำบลในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ด้านการช่วยเหลือคนพิการ ผ่านระบบ LTAXGIS

๑. สามารถจัดเก็บและสร้างฐานข้อมูลคนพิการทุกรายที่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ ๑๐๐
๒. สามารถช่วยเหลือผู้พิการ ที่ประสบเหตุฉุกเฉินพื้นที่ตำบลป่าไผ่โดยใช้แผนที่นำทาง GIS จำนวน ๑๔๓ ครั้ง จากการออกเหตุให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุฉุกเฉิน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จำนวน ๓๑๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๕
๓. สามารถลดระยะเวลาการเข้าถึงจุดที่ตั้งบ้านพักอาศัยของคนพิการ กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยใช้แผนที่นำทาง GIS ในพื้นที่ตำบลป่าไผ่ได้อย่างรวดเร็ว เทียบระยะทางจากไกลสุดของพื้นที่ตำบลป่าไผ่ไปยังโรงพยาบาลสี จากระยะเวลา ๑๒ นาที ลดลงเหลือ ๘ นาที
๔. สามารถใช้เป็นแผนที่นำทางไปยังจุดพิภักที่อยู่อาศัยของคนพิการทุกราย ร้อยละ ๑๐๐
๕. สามารถใช้โปรแกรม GIS นำทาง ทั้งในคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่จะนำข้อมูลไปใช้งานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ

รางวัลที่ ๓ เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายกเดช โกสินทร์
นายกเทศมนตรีตำบลน้ำสวย

เทศบาลตำบลน้ำสวย

อำเภอเมือง จังหวัดเลย

วิสัยทัศน์

“น้ำสวยเมืองน่าอยู่ เมืองคนดีมีคุณธรรม นำการท่องเที่ยว การศึกษาก้าวหน้า ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการกีฬา พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๗๓ ตร.กม.
ประชากร	๓,๖๖๖ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๔๐,๑๓๔,๑๘๙.๖๖ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๔๒๓๐ ๙๖๒๒

โครงการนวัตกรรม

“สังคมผู้สูงวัยใส่ใจสุขภาพ เทศบาลตำบลน้ำสวย”

ความเป็นมาของโครงการ

สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)

หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๗ ขึ้นไป ส่วนสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๑๔ ขึ้นไป

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานตำบลของเทศบาลตำบลน้ำสวย ปัจจุบันได้เข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์แล้ว เนื่องจากข้อมูลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๒๓ ของจำนวนประชากรทั้งหมด (จำนวนประชากรทั้งหมด ๓,๖๖๖ คน จำนวนผู้สูงอายุ ๗๔๑ คน)

ผู้สูงอายุสามารถแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถดูแลตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่น (กลุ่มติดสังคม) คิดเป็นประมาณร้อยละ ๘๕ ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ในขณะที่จำนวนผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งผู้อื่นบ้างในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (กลุ่มติดบ้าน) มีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๑๔ และต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมดร้อยละ ๑ ซึ่งส่วนใหญ่อายุมากกว่า ๘๐ ปี นอกจากนี้พบว่า ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์เพียงร้อยละ ๒๐ เท่านั้น ผู้สูงอายุร้อยละ ๔๕ มีปัญหาสุขภาพด้วยโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุด ร้อยละ ๔๑ เบาหวานร้อยละ ๑๘ ข้อเสื่อมร้อยละ ๙ ซึมเศร้าร้อยละ ๑ รวมทั้งภาวะสมองเสื่อมร้อยละ ๑๒ (มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ) ซึ่งจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการปรับพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสม เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน เจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น กลุ่มผู้สูงอายุที่สามารถดูแลตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งผู้อื่น (กลุ่มติดสังคม) ก็ต้องได้รับการหนุนเสริมในการดูแลสุขภาพจากภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียน สถาบันทางศาสนา หน่วยงานส่วนราชการและกลุ่มของผู้สูงอายุเอง เช่น ชมรมผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น ซึ่งเป็นการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และฟื้นฟูสุขภาพ ที่เน้นการ “สร้างนำซ่อม” เพื่อยืดระยะเวลาการพึ่งตนเองให้นานที่สุด

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

๑) เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการจัดการระบบการดูแลผู้สูงอายุให้เข้มแข็ง โดยจัดการประชุมผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน เพื่อกำหนดการทำงานและปรับปรุงโครงสร้างกลไกการดูแลผู้สูงอายุให้บูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยออกแบบจัดตั้งให้เป็นโรงเรียนผู้สูงอายุ ชื่อ **“โรงเรียนผู้สูงอายุภูผาล้อมน้ำสวย”** มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสม เปิดรับสมัครนักเรียนผู้สูงอายุ และเปิดเรียนอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับวิถีชาวบ้าน นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้องยังจัดเวทีให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานกันอย่างต่อเนื่อง

๒) พัฒนาระบบข้อมูลและจัดการความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุให้ครบถ้วนถูกต้อง และนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีนักวิจัยชุมชนและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเก็บรวบรวมข้อมูลระบบการดูแลผู้สูงอายุให้ครบถ้วนและถูกต้อง นักวิจัยชุมชนเจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการบริหารโรงเรียนผู้สูงอายุจัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลและหาแนวทางแก้ไข เวทีจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ และเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้นำไปบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น และเวทีจัดทำแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุเป็นประจำทุกปี

๓) เปิดพื้นที่ให้ผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้ได้มีเวทีเรียนรู้ การพัฒนาสุขภาพะสังคัมผู้สูงวัยแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง โดยมีโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นกลไกหลัก ซึ่งมีที่ตั้งอาคารสถานที่ที่ชัดเจนแต่สามารถไปเรียนรู้นอกสถานที่ได้ตามความเหมาะสม จัดทำหลักสูตรจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสุขภาพะสังคัมผู้สูงอายุที่หลากหลายด้าน โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งและมีการจัดมหกรรมวันผู้สูงอายุ ปีละ ๑ ครั้ง นอกจากนี้ โรงเรียนผู้สูงอายุยังไปเข้าร่วมจัดกิจกรรมอื่นๆตามแผนงานโครงการของเทศบาล และของหน่วยงานราชการในพื้นที่อีกด้วย

**“ทุกภาคส่วนให้ได้มีเวทีเรียนรู้
การพัฒนาสุขภาพะสังคัมผู้สูงวัยแบบบูรณาการ”**

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โครงการสังคัมผู้สูงวัยใส่ใจสุขภาพเทศบาลตำบลน้ำสวย เกิดผลสำเร็จได้ด้วยดี เกิดจากการริเริ่มและร่วมมือกันจากทุกภาคส่วน ทั้งในชุมชนและนอกชุมชน โดยเริ่มจากเทศบาลตำบลน้ำสวยได้ปรึกษาร่วมกับชมรมผู้สูงอายุ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อกำหนดโครงการต่อยอดจากงานเดิมที่ปฏิบัติอยู่ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีชื่อว่า **“โครงการสังคัมผู้สูงวัยใส่ใจสุขภาพ”** ซึ่งจะมีกิจกรรมหลักคือการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในทุกๆมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการจัดกิจกรรมตามหลักการ **“๕๐”** กล่าวคือ **๑.อาหาร ๒.อารมณ์ ๓.ออกกำลังกาย ๔.อาสา และ ๕.ออม** ซึ่งจะมีภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เนื่องจากมีจัดสรรทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญมาสนับสนุนหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการสังคัมผู้สูงวัยใส่ใจสุขภาพ เทศบาลตำบลน้ำสวย เป็นโครงการที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น ในพื้นที่และส่งกระทบเชิงบวกในการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

๑. เกิดกลไกที่เข้มแข็งมาจัดการระบบการพัฒนาผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ โรงเรียนผู้สูงอายุภูผาล้อมน้ำสวย

๒. เกิดการบูรณาการการทำงานในพื้นที่ ทำให้ทุกภาคส่วนมาร่วมมือทำงานร่วมกันดียิ่งขึ้น

๓. เกิดการเชื่อมโยงแผนงาน โครงการ และงบประมาณ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

๔. ผู้สูงอายุในพื้นที่ได้รับการดูแลสุขภาพชีวิตที่ดีทุกด้านอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการจัดการตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ อยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. คณะกรรมการบริหารโรงเรียนผู้สูงอายุ คณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุ และ ทีมนักวิจัยชุมชนท้องถิ่นมีศักยภาพเข้มแข็งขึ้นจนสามารถออกแบบและบูรณาการจัดกิจกรรมให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชุมชนและต่อเนื่อง

๒. คณะกรรมการบริหารโรงเรียนผู้สูงอายุ คณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุ ทีมนักวิจัยชุมชน ผู้สูงอายุ ชุมชน ท้องที่ ท้องถิ่น และส่วนราชการในพื้นที่ ได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการดูแลระบบการพัฒนาผู้สูงอายุ ทำให้เกิดผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เกิดการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง เพื่อมาขับเคลื่อนระบบการพัฒนาผู้สูงอายุ จนทำให้ผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้องในสังคมผู้สูงวัยมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีและคุณค่า ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ มีความพึงพอใจดีมาก ต้องการให้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมต่อเนื่องมากขึ้น

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายมนูญ บุรณพัฒนา
นายกเทศมนตรีตำบลฝายหลวง

เทศบาลตำบลฝายหลวง

อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

“ฝายหลวงเมืองน่าอยู่ ภายใต้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๑๐.๐๔ ตร.กม.

๙,๙๕๓ คน

๑๑๖,๕๘๒,๙๗๑.๓๕ บาท

๐ ๕๓๓๒ ๑๔๒๐

โครงการนวัตกรรม

“โครงการอนุรักษ์ต้นยางนาถนนสายเชียงใหม่ – ลำพูน”

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการอนุรักษ์ต้นยางนาถนนสายเชียงใหม่-ลำพูนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลตำบลฝายหลวง เนื่องจากต้นยางนาสองข้างถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ถือเป็นสัญลักษณ์โดดเด่นของชาวอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เป็นถนนประวัติศาสตร์ที่มีอายุเก่าแก่ที่มีต้นไม้ขนาดใหญ่เรียงรายสองข้างทาง ตั้งแต่เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จนถึงเขตอำเภอสารภี (เขตติดต่อจังหวัดลำพูน) ซึ่งมีคุณค่าและความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยทำให้ภูมิทัศน์เมืองมีความสวยงามและช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นแหล่งพันธุกรรมไม้ยางนาสำหรับใช้ขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ไม้ หรือใช้ในการศึกษาวิจัย เทศบาลตำบลฝายหลวง ในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีต้นยางนาอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ จึงได้หันมาให้ความสำคัญในการร่วมอนุรักษ์ต้นยางนา เนื่องจากความเจริญขยายตัวเข้ามาและเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ต้นยางนาสองข้างถนนภายในเขตเทศบาล สิ่งเหล่านี้ทำให้ต้นยางนาสองข้างทางถูกคุกคามจากกระแสนิคมพัฒนาเมืองซึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญกับมิติด้านสิ่งแวดล้อม

เท่าที่ควร จนทำให้ต้นยางนาป่วยหักโค่นและล้มตายไปอย่างต่อเนื่อง บางส่วนได้ สร้างความเสียหายให้บ้านเรือน ร้านค้าและประชาชนผู้ใช้เส้นทาง ซึ่งในเขตเทศบาลตำบลฝายหลวง มีต้นยางนา ๒๕๒ ต้น แต่ก่อนข้างสมบูรณ์เพียง ๑๕ ต้น โดยเทศบาลตำบลฝายหลวง มีการประเมินผลกระทบต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนในพื้นที่และผู้อยู่อาศัยสองฝั่งต้นยางนาและพื้นที่ใกล้เคียงเน้นประชาชนที่อยู่ตามแนวเส้นทางต้นยางนาเป็นเป้าหมายหลัก เนื่องจากได้รับผลกระทบโดยตรง ทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์ เช่น ใกล้เคียงสัญญาณจราจร สะดวกต่อการค้าขาย เป็นต้น และด้านที่ได้รับผลกระทบ เช่น ความเดือดร้อนจากกรณีต้นยางนาหักโค่น ความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย เพื่ออนุรักษ์ต้นยางนาให้สามารถคงอยู่ต่อไปคู่กับชุมชน โดยไม่เกิดปัญหาแก่ประชาชน เทศบาลตำบลฝายหลวง จึงได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ต้นยางนาถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ซึ่งได้สร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของการดูแลต้นยางนาถนนสายเชียงใหม่ - ลำพูนมากขึ้น เช่น หน่วยงานราชการ หน่วยงานสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเครือข่ายเอกชน ประชาชนจิตอาสา เป็นต้น

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหให้เป็นรูปธรรม และเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสร้างความสุขให้กับประชาชนให้อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี และสร้างโอกาสด้านการท่องเที่ยว ตามแนวคิด **“ต้นยางนาปลอดภัย คนก็มีความสุข”** เทศบาลตำบลยางน่อง จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการให้มีการปกปักรักษาต้นยางนาให้สามารถคงอยู่ต่อไปโดยไม่เกิดปัญหาหรือผลกระทบแก่ประชาชน โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการต่างๆ สถานศึกษา และกลุ่มเครือข่ายองค์กรเอกชนด้านการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ในการอนุรักษ์ต้นยางนา เพื่อสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการปรับปรุงฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การสำรวจกิ่งแห้งผงของต้นยางนา เข้าร่วมโครงการหมอดินน้อยอาสา โครงการฟื้นฟูระบบรากต้นยางนา เพื่อรักษาสภาพต้นยางนาให้มีสภาพสมบูรณ์ รับผิดชอบเยาวชนอาสา และอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา (อ.ส.ย.) และก่อให้เกิดการระดมความเห็นในเวทีสภายางนา ด้านการท่องเที่ยว ได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ฯ ก่อสร้างศูนย์สินค้าโอท็อป และการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในการอนุรักษ์ฟื้นฟูต้นยางนาให้มีการดูแลอย่างถูกต้อง เพื่อการดำรงอยู่ของต้นยางนาให้เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ทรงคุณค่า

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โครงการอนุรักษ์ต้นยางนาฯ เป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนองค์ความรู้ด้านระบบนิเวศน์ให้ประชาชนผู้อยู่ใกล้ต้นยางนา มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้ประชาชนที่อยู่แนวถนนใกล้ต้นยางนา ได้เห็นถึงความสำคัญทางชีวภาพของต้นไม้ว่าควรอยู่ร่วมกันได้อย่างไร และที่สำคัญต้องอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย เทศบาลตำบลยางน่อง ได้ดำเนินการสำรวจกิ่งยางนาที่แห้งผง หรือ กิ่งหักค้ำบนต้น เพื่อดำเนินการตัดแต่งกิ่งไม้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ มีการตัดป้ายเตือนบริเวณทางโค้ง มีการจัดระเบียบร้านค้าป้ายโฆษณา ทำให้ประชาชนลดความเสี่ยงจากการถูกกิ่งไม้หล่นใส่อาคารบ้านเรือน และลดอุบัติเหตุที่จะเกิดแก่ผู้ที่สัญจรผ่าน อีกทั้งการกำจัดใบยาง ดอกยาง ซึ่งไม่สามารถเผาทำลายได้ โดยการนำไปทำปุ๋ยหมัก และแปรรูปใบยางนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยดำเนินโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ฯ และก่อสร้างศูนย์สินค้าโอท็อป สิ่งเหล่านี้ ช่วยเพิ่มความรู้สึกร่วมถึงสะท้อนวิถีชีวิตที่ปลอดภัยของประชาชนกับต้นยางนา

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการอนุรักษ์ต้นยางนาฯ ส่งเสริมกิจกรรมการปกปักรักษา การบำรุงรักษาฟื้นฟูและการใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์ต้นยางนาให้สามารถคงอยู่ต่อไป คู่กับชุมชน ไม่เกิดปัญหาแก่ประชาชน โดยเทศบาลฯ ได้เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ใช้หลักการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานสถานศึกษา เกิดการผลักดันในการฟื้นฟูอนุรักษ์ของกลุ่มเครือข่ายองค์กรเอกชนด้านการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ เช่น เครือข่ายเชียงใหม่เขียวสວຍหอม เยาวชนหมอดินน้อย เยาวชนอาสา เครือข่ายการเฝ้าระวังและติดตามมาตรการสิ่งแวดล้อม และอาสาสมัครพิทักษ์ยางนา (อ.ส.ย.) จนถึงเกิดการเกิดเวทีประชาคมสภายางนา ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการปัญหาฟื้นฟูสภาพของต้นยางนาให้มีสุขภาพดี แข็งแรง ปลอดภัย รวมถึงเทศบาลฯ ได้ดำเนินการ

ปรับปรุงภูมิทัศน์สองข้างทางถนนสายต้นยางนาเชียงใหม่-ลำพูน การก่อสร้างอาคารศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการอนุรักษ์ต้นยางนา ให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม และเหมาะสมกับพื้นที่ เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม และเป็นการเพิ่มโอกาสการสร้างงาน สร้างรายได้ในชุมชนต่อไป

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน ร่วมมือจัดการดูแลรักษาและฟื้นฟูต้นยางนาบนถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ร่วมกับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการจัดการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดี ต้นยางนาสองข้างทางถนนได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูอย่างถูกหลักการ ลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และผู้ใช้เส้นทาง เกิดการส่งเสริมภูมิทัศน์ของเมืองให้สวยงาม ร่มรื่น มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญทางชีวภาพของต้นไม้ว่าควรอยู่ร่วมกันได้อย่างไร และที่สำคัญต้องอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัย ทำให้ประชาชนลดความเสี่ยงจากการถูกกิ่งไม้หล่นใส่อาคารบ้านเรือน และลดอุบัติเหตุที่จะเกิดแก่ผู้ที่สัญจรผ่าน อีกทั้งการกำจัดใบยาง ดอกยาง ซึ่งไม่สามารถเผาทำลายได้ โดยการนำไปทำปุ๋ยหมัก และแปรรูปยางนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ช่วยเพิ่มความรู้สึกดีรวมถึงสะท้อนวิถีชีวิตที่ปลอดภัยของประชาชนกับต้นยางนา

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสมศักดิ์ กีบระ
นายกเทศมนตรีตำบลแม่จริ

เทศบาลตำบลแม่จริ

อำเภอตะโหมด จังหวัดพิจิตร

วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนาสู่เมืองศูนย์กลางการค้า ชาวประชามีส่วนร่วม หลอมรวมสองวัฒนธรรม”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

อ.ตต ตร.กม.

ประชากร

อ.ตตอ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘๓,๔๑๓,๒๗๖.๐๗ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๗๔๖๙ ๕๓๒๖

โครงการนวัตกรรม

“สมาร์ท ประปา แม่จริ”

ความเป็นมาของโครงการ

ด้วยบริบทในปัจจุบันเทศบาลตำบลแม่จริเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่ในโซนทิศใต้ของจังหวัดพิจิตร มีสภาพพื้นที่เป็นชุมชนเมือง และนับวันชุมชนจะมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสร้างความพร้อมให้กับเมืองเพื่อรองรับความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน ตลอดจนการเติบโตของเมืองในอนาคต โดยเฉพาะความพร้อมในเรื่องของระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ จึงเป็นการกิจสำคัญที่เทศบาลตำบลแม่จริซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งการยกระดับคุณภาพการให้บริการสาธารณะของเทศบาลฯ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น โดยเฉพาะการบริหารจัดการประปาให้น้ำประปามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน มีความเพียงพอและไหลตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพราะน้ำคือปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันของพี่น้องประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยปัจจุบันเทศบาลตำบลแม่จริมีระบบประปาที่อยู่ในการรับผิดชอบ จำนวน ๑ แห่ง ให้บริการพี่น้องประชาชนครอบคลุม

๒,๘๙๒ ครัวเรือน ทั้งในและนอกเขตเทศบาลฯ หรืออีกนัยหนึ่งต้องให้บริการประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่า ๘,๐๐๐ คนต่อวันซึ่งรวมประชากรแฝงด้วย โดยมุ่งพัฒนาระบบผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการของประชาชน ควบคู่กับการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บรายได้ค่าน้ำประปาบนพื้นฐานของความถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ **นวัตกรรมสมาร์ท ประปา แม่จริ** จึงเกิดขึ้นภายใต้ความร่วมมือของเทศบาลตำบลแม่จริและเครือข่ายการพัฒนาทั้งในและนอกพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการประปาของเทศบาลตำบลแม่จริ โดยการนำระบบเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารจัดการประปา เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการให้บริการประชาชน ลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งสามารถตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างคล่องตัว โดยเป้าหมายสุดท้าย คือ มุ่งหวังให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ รวดเร็วและมีมาตรฐานบนพื้นฐานความพึงพอใจของพี่น้องประชาชน

กลยุทธ์ของการดำเนินงานที่ถือว่าเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ
ในการดำเนินงานนวัตกรรมสมรรถ ปรปะปา แม่เริ มาจากปัจจัย ๕ ประการ
คือ

๑. วิธีคิดและมุมมองในการมองปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

โดยการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในบริบทของพื้นที่ และนำมา
จัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยพิจารณาเรียงลำดับปัญหา
จากปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของพี่น้องประชาชน
ในพื้นที่มากที่สุด โดยต้องมองเป็นองค์รวมมองให้เห็นถึงการเชื่อมโยง
ทุกมิติภายใต้บริบทเชิงพื้นที่ แล้วค่อยดำเนินการในแต่ละประเด็นย่อย
ตามที่วางแผนไว้

๒. การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในท้องถิ่น

การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในท้องถิ่น เทศบาลหรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นไม่ควรทำงานคนเดียว แต่ควรจะต้องทำงานบนพื้นฐาน
ความร่วมมือกันของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ และใช้ข้อมูลที่เป็นจริง
ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

๓. ดึงศักยภาพโดยเฉพาะความสามารถพิเศษของบุคลากร

บุคลากรในสังกัดของหน่วยงานซึ่งแต่ละบุคคลมีศักยภาพหรือความสามารถพิเศษ ความเชี่ยวชาญ รวมทั้งประสบการณ์ที่แตกต่าง
มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน

๔. การกระตุ้นหรือสนับสนุนจากผู้บริหารเทศบาล

กระตุ้นหรือสนับสนุนจากผู้บริหารเทศบาลให้บุคลากรในหน่วยงานมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองและพัฒนางานในรูปแบบ
นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

๕. ความลงตัวที่สอดคล้องกันระหว่างปัญหา

ความสำเร็จของโครงการนวัตกรรมสมรรถ ปรปะปา แม่เริ มาจากความลงตัวที่สอดคล้องกันระหว่างปัญหาที่เกิดขึ้นในบริบทพื้นที่
กับนโยบายของนายกเทศมนตรีตำบลแม่เริที่ต้องการพัฒนาเมืองสู่ความยั่งยืน

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

นวัตกรรมสมรรถ ปรปะปา แม่เริ ใช้งบประมาณดำเนินการ
จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ใช้บุคลากรที่ร่วมขับเคลื่อนนวัตกรรมฯ
ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน ผ่านกลไกคณะกรรมการ
พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการน้ำประปาของเทศบาลตำบลแม่เริ
ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากภาคีเครือข่ายต่างๆ ประกอบด้วย

- เทศบาลตำบลแม่เริ อ.ตะโหมด จ.พัทลุง
- สมาชิกสภาเทศบาลตำบลแม่เริ
- คณะกรรมการชุมชนทั้ง ๑๐ ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแม่เริ
- ผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาลตำบลแม่เริ
- เทศบาลตำบลควนเสาธง อ.ตะโหมด จ.พัทลุง
- องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบอน อ.ป่าบอน จ.พัทลุง
- โรงเรียนบ้านแม่เริ
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตะโหมด
- การประปาส่วนภูมิภาค
- ฝ่ายส่งน้ำคลองท่าเขียว
- ห้างสรรพสินค้าเอสโกลดัส สาขาแม่เริ

วัสดุ อุปกรณ์ : Pocket Pc, Smart Phone,
เครื่องคอมพิวเตอร์, เครื่องปริ้นเตอร์,กระดาษ,หมึกปริ้นเตอร์,
ระบบสัญญาณ WiFi,โปรแกรมสำเร็จรูประบบประปา

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

นวัตกรรมสมาร์ต ประปา แม่จัน มีจุดเด่น ดังนี้

๑. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในระบบการให้บริการประชาชน

กล่าวคือ มีการนำเทคโนโลยีโปรแกรมสำเร็จรูประบบประปา ซึ่งพัฒนาโดยบุคลากรในหน่วยงาน (เทศบาลตำบลแม่จัน) เอง มาใช้ในการปฏิบัติงาน เมื่อมีการจดหน่วยน้ำจากมาตรวัดน้ำสามารถแจ้งให้ประชาชนผู้ใช้น้ำทราบได้ทันทีว่ามีการใช้น้ำไปเท่าใดในแต่ละเดือน สามารถตรวจสอบได้ว่าระบบประปาภายในของผู้ใช้น้ำผิดปกติหรือเกิดการรั่วไหลหรือไม่อย่างไร การบันทึกสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งการส่งต่อข้อมูลมายังเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงานผ่านระบบ WiFi ผู้ใช้น้ำสามารถนำใบแจ้งหนี้ที่ได้รับมาชำระค่าน้ำที่สำนักงานได้ทันที หน่วยงานการเงินสามารถรู้ยอดค่าน้ำในแต่ละเดือน พร้อมทั้งยอดชำระค่าน้ำที่จัดเก็บได้ในแต่ละวันอย่างรวดเร็ว สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารกิจการประปาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถตรวจสอบข้อมูลผู้ใช้น้ำที่ค้างชำระในแต่ละเดือนได้อย่างสะดวก พิมพ์ข้อมูลผู้ค้างชำระเป็นราย ๓ เดือน, ๔ เดือน, ๕ เดือน เพื่อดูออกใบแจ้งเตือนให้มาชำระค่าน้ำได้อย่างสะดวก

๒. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านกิจการประปา

เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านกิจการประปาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้มาเรียนรู้ทั้งกระบวนการผลิตน้ำประปา, การจัดการระบบประปา รวมถึงการเป็นต้นแบบในการนำระบบ Pocket Pc หรือ Smart Phone มาใช้ในงานประปา

๓. สามารถยกระดับมาตรฐานการให้บริการน้ำประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้มีมาตรฐานเดียวกับหน่วยงานในภาครัฐวิสาหกิจ (การประปาส่วนภูมิภาค) ทั้งด้านคุณภาพการให้บริการและคุณภาพน้ำประปา

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

“นวัตกรรมสมาร์ต ประปา แม่จัน” ส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนในท้องถิ่น ดังนี้

๑. ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง

สามารถทราบข้อมูลการใช้น้ำของตนเองในแต่ละเดือนได้อย่างรวดเร็ว ตรวจสอบปัญหาว่ามีการรั่วซึมของน้ำภายในบ้านหรือไม่จากหน่วยน้ำที่ใช้ แจ้งปัญหาเกี่ยวกับระบบประปาได้โดยตรงกับเจ้าหน้าที่พร้อมแก้ปัญหาเบื้องต้นได้ทันที

๒. ประชาชนทราบค่าน้ำที่จะต้องชำระได้ทันที

สามารถบริหารเงินในครอบครัวของตนเองได้ ว่ามีค่าน้ำที่จะต้องชำระเท่าใด ซึ่งโดยปกติจะต้องมาชำระค่าน้ำภายใน ๗ วันหลังได้รับใบแจ้งหนี้

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสุนันท์ แจงวงศ์
นายกเทศมนตรีตำบลโพธิ์ลาดแก้ว

เทศบาลตำบลโพธิ์ลาดแก้ว

อำเภอท่าช้าง จังหวัดชลบุรี

วิสัยทัศน์

“เศรษฐกิจมั่นคง สังคมเข้มแข็ง สุขภาพแข็งแรง สิ่งแวดล้อมดี”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๙.๗๖ ตร.กม.

ประชากร

๓,๘๓๙ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๓๗,๘๓๑,๙๕๐.๕๙ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๖๔๑ ๓๐๐๙

โครงการนวัตกรรม

“โครงการวัด บ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบูรณ์ เพิ่มพูนทรัพย์”

ความเป็นมาของโครงการ

เนื่องจากสภาพปัญหาพื้นที่ตำบลโพธิ์ลาดแก้ว เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่น ๑๐ หมู่บ้าน ๓๐ ชุมชน ส่งผลให้ประชาชนดำเนินชีวิตแบบชุมชนเมือง ประชาชนขาดการดูแลสุขภาพและสิ่งแวดล้อมภายในครัวเรือน และในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ตำบลโพธิ์ลาดแก้ว ได้ประสบปัญหาหมอกควันกักตุนน้ำท่วมทุกหมู่บ้านทุกชุมชน เป็นระยะเวลากว่า ๒ เดือน ทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหาสิ่งปฏิกูล มูลฝอยที่ลอยมากับน้ำ พอน้ำลดก็เกิดปัญหาโรคไข้เลือดออกระบาด ประชาชนต้องรับแรงตำหนากินเพราะขาดรายได้ ในช่วงน้ำท่วม จนลืมที่จะหันกลับมาดูแลสุขภาพในครัวเรือน ทำให้เกิดของเหลือใช้สะสมในครัวเรือนและชุมชน เกิดโรคระบาดและโรคติดต่อที่เกิดจากการขาดการดูแลสุขภาพ ส่งผลให้ปัญหาที่มีมาอยู่ก่อนแล้ว ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ก่อให้เกิดโรคที่มีปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม กระทั่งค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการรักษาพยาบาล และปัญหาที่เกิดจากแหล่งปฏิกูลมูลฝอยที่เป็นบ่อเกิดของโรคติดต่อต่างๆ ยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

เทศบาลตำบลโพธิ์ลาดแก้ว ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนได้เล็งเห็นแล้วว่าจำเป็นต้องพิจารณาหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาลำนี้ได้อย่างไรให้เกิดความยั่งยืน และประชาชนต้องเป็นจุดเริ่มต้นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง จึงได้ริเริ่มโครงการวัด บ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบูรณ์ เพิ่มพูนทรัพย์ เป็นโครงการที่เกิดจากการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพ บ้านเรือนหรือที่พักอาศัย ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะในเรื่องของการสุขภาพภายในครัวเรือน เช่น ความสะอาดการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะ น้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ การจัดการมูลฝอย น้ำเสีย รวมถึงสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค หรือละเลยการสร้างพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคลที่ตนเองและสมาชิกในครอบครัว ก็อาจส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ได้ ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยการจัดการ ด้านสุขภาพที่พื้ที่อาศัย

การสุขภาพสิ่งแวดล้อม และการปรับปรุงพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคลให้ถูกต้องเหมาะสมให้แก่เด็กเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง ประชาชนทั่วไป และยังเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ ควบคุมมลพิษ ในชุมชน ฝั้ระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในชุมชน รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน อย่างยั่งยืน ร่วมทั้งการ บริหารจัดการของเหลือใช้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก่อให้เกิดรายได้แก่ประชาชน

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นเทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว จึงได้ริเริ่มโครงการนวัตกรรม และได้ใช้กระบวนการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการดำเนินกิจกรรมและโครงการโดยใช้แนวทางของ Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. Rural Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press. ซึ่งมีขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ ๑

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และ การตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ ๒

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation)

ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการ ได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงาน และการประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ ๓ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)

ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preferences) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ในปัจจุบันมีการจัดตั้งชุมชนเพิ่มเป็น ๓๐ ชุมชน มีคณะกรรมการชุมชนถึง ๒๐๓ คน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมพิจารณาการดำเนินโครงการ กิจกรรม นโยบาย ของเทศบาลฯ เป็นผู้สื่อสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ สู่ประชาชนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง มีความสามัคคีในการร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนของตนเอง ให้มีความสะอาดสวยงาม

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โครงการวัดบ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบูรณ์ เพิ่มพูนทรัพย์ ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปรับปรุงพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคลรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยใช้วิธีการดำเนินงานในแบบปฐมภูมิเชิงรุก ซึ่งได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนที่สนใจให้มาสมัครเข้าร่วมโครงการโดยตนเอง และจัดให้มีการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ และผู้ตรวจประเมินให้เกิดความเข้าใจในหลักเกณฑ์ตามหลักสุภาษิตที่ดี ตามตัวชีวิตในการออกตรวจประเมิน และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง กำหนดการออกตรวจประเมิน ได้แบ่งเป็น ๒ รอบการประเมิน ในรอบแรกจะเป็นการตรวจประเมินในแนวทางการชี้แจงแนะนำให้ปรับปรุงในข้อที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ในรอบสองจะเป็นการตรวจประเมินเพื่อชี้วัดผลในการดำเนินการว่าผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจประเมินแล้วก็จะจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ความรู้เพิ่มเติม ในกรณีผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน เพื่อดำเนินการกลับไปปรับปรุงให้ถูกต้องต่อไป

โครงการวัดบ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบูรณ์ เพิ่มพูนทรัพย์ได้ใช้หลักเกณฑ์
การประเมินผล ซึ่งจะเน้นในด้านสุขภาพในครัวเรือนเป็นหลัก โดยแบ่งออกเป็น
๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑
สัญลักษณ์โดยทั่วไป

ส่วนที่ ๒
พฤติกรรมสุขภาพอนามัย
ในครัวเรือน

ส่วนที่ ๓
การมีส่วนร่วมด้าน
สุขภาพและอนามัย
สิ่งแวดล้อม

การดำเนินโครงการวัดบ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบูรณ์ เพิ่มพูนทรัพย์
ได้มีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารโครงการ ดังนี้

เทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว

๑. จัดทำโครงการฯ เพื่อสนับสนุนงบประมาณ
ในการดำเนินโครงการฯ
๒. แต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฯ พนักงาน
เทศบาลฯ สมาชิกสภาเทศบาลฯ กำนัน ผู้ใหญ่
บ้าน, อสม. อพส. คณะกรรมการชุมชนในแต่ละ
ชุมชน ผู้ตรวจการของเหลือใช้ (เด็กและเยาวชน
ตำบลโพตลาดแก้ว จำนวน ๕๐ คน)
๓. จัดประชุมคณะผู้ตรวจประเมิน เพื่อกำหนด
รูปแบบ แผนการดำเนินงาน แนวทางปฏิบัติ วิธีการ
และเกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น ๒ ชุด ประกอบด้วย
เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฯ
พนักงานเทศบาลฯ อสม. อพส.และคณะกรรมการ
ชุมชนในแต่ละชุมชน
๔. จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารวิชาการ เพื่อใช้ในการ
การตรวจประเมิน
๕. ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อต่าง ๆ
๖. รับสมัครผู้มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ
๗. รวบรวมข้อมูลบ้านที่เข้าร่วมโครงการ และ
เกณฑ์การประเมิน
๘. สนับสนุนใบประกาศเกียรติคุณครัวเรือนที่
ผ่านเกณฑ์การประเมิน
๙. รวบรวมข้อมูลผลการประเมิน สรุปผลการ
ดำเนินโครงการฯ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลโพตลาดแก้ว

๑. จัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ความรู้เกณฑ์การ
ประเมินแก่ผู้ตรวจประเมิน และผู้รับการตรวจประเมิน
๒. ประสานงานการออกตรวจประเมิน
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมิน
๔. สนับสนุนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสูง ในการชี้แจง
รณรงค์ กระตุ้น ผู้เข้าร่วมโครงการฯ
๕. สนับสนุนองค์ความรู้ และวิชาการสาธารณสุขสูง
๖. ลงพื้นที่ตรวจประเมิน สรุปผลการตรวจประเมิน

องค์กร/ภาคประชาชน/ผู้ตรวจการ ของเหลือใช้

๑. ผู้นำชุมชน/อสม./อพส./ศิษย์ชุมชนประชาชน
สมัครเข้าร่วมโครงการ
๒. ผู้นำชุมชน/อสม./อพส./ร่วมเป็นคณะกรรมการ
ตรวจประเมิน
๓. ผู้นำชุมชน/อสม./อพส. และประชาชน ร่วม
กิจกรรมพัฒนา ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน
ให้สะอาดสวยงาม
๔. ผู้ตรวจการของเหลือใช้ (เด็กและเยาวชนตำบล
โพตลาดแก้ว จำนวน ๕๐ คน) ร่วมดำเนินกิจกรรม
รณรงค์ประชาสัมพันธ์การลดใช้ถุงพลาสติก
การบริหารจัดการของเหลือใช้ และออกจัดเก็บของ
เหลือใช้ในพื้นที่สาธารณะทุกวันพุธของสัปดาห์
๕. ผู้ค้าขายและผู้มาจับจ่ายใช้สอยในตลาดนัด
โรงเรียนพาสติกและกล่องโฟม ลดการใช้ถุงพลาสติก
และกล่องโฟม ในการบรรจุสินค้า โดยหันมาใช้
ถุงผ้า ตะกร้า ปิ่นโต และวัสดุที่หมุนเวียนใช้ใหม่ได้
ในการบรรจุสินค้า

“4ดี มีสุข”

เทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว ร่วมกับคณะทำงาน ได้พิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการในด้านต่างๆ ตามหน้าที่ เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไป
ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และแก้ไขปัญหในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินการทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนทราบถึง
หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานในแต่ละกรณีปัญหา โดยแบ่งเป็น ๓ คณะคือ

๑. คณะกรรมการกองทุนหลักประกัน สุขภาพตำบลโพตลาดแก้ว

โดยมีหน้าที่พิจารณาอนุมัติการดำเนิน
โครงการและสนับสนุนงบประมาณ พิจารณา
แก้ไขปัญหাজำกัดในการสนับสนุนงบประมาณ
และแก้ไขปัญหในแนวทางการดำเนินโครงการ
ให้ถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ
ดำเนินการในเชิงแก้ไขและเชิงป้องกัน

๒. คณะผู้บริหาร และพนักงานเทศบาล ตำบลโพตลาดแก้ว คณะผู้บริหาร และ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลโพตลาดแก้ว

พิจารณาสันนิษฐานงบประมาณเพื่อสมทบ
กองทุน และสนับสนุนเจ้าหน้าที่ร่วมในการ
ดำเนินโครงการ สนับสนุนด้านเอกสารวิชาการ
ในการประเมิน การสรุป การประเมิน จัดให้มี
การประชุมชี้แจงเกณฑ์การตรวจประเมินให้แก่
ผู้ตรวจประเมินและผู้รับการตรวจประเมิน
จัดการประชุมสรุปผลการประเมินและให้ความรู้
แก่ผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ความรู้และ
ทำความเข้าใจแก่ผู้ที่ไม่เข้าใจถึงหลักเกณฑ์และ
ผลที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการฯดำเนิน
การในเชิงรุก

๓. คณะเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมิน/ ดำเนินการ

ประกอบด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาลฯ
เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
โพตลาดแก้ว อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน,
อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ และผู้นำชุมชน
ผู้ตรวจการของเหลือใช้ ดำเนินการออกตรวจ
ประเมิน บันทึกข้อมูลผลการประเมิน สรุปผล
การประเมิน ให้คำแนะนำการปฏิบัติตามเกณฑ์
การประเมินให้ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดเข้าใจ
และดำเนินการด้านการปฏิบัติ ดำเนินการ
ในเชิงรุกและเชิงรับ

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน มีพระราชดำรัสว่า **"ต้องระเบิดจากข้างใน"** นั้นหมายความว่า ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้คนและครอบครัวในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาลูกก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความล้มเหลวได้

เทศบาลตำบลโพธารามแก้ว จึงได้นำหลักการทรงงานดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการนวัตกรรม โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเล็งเห็นถึงความสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อส่งเสริมสุขภาพะเริ่มต้นจากในครัวเรือน และจึงขยายออกสู่ชุมชนให้มีความสะอาดสวยงาม ปราศจากโรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม และโรคที่เกิดจากสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค โดยมีความโดดเด่นดังนี้

๑. เป็นโครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งสมัครใจเข้าร่วมโครงการเองและยินยอมให้คณะกรรมการตรวจประเมินเข้าตรวจประเมินในครัวเรือนได้ตามเกณฑ์การประเมิน เช่น ในห้องนอน ห้องน้ำ ห้องครัว และบริเวณบ้านโดยรอบ

๒. ได้มีการเปลี่ยนแปลงคำว่าขยะเป็นคำว่า **"ของเหลือใช้"** เนื่องจากคำว่าขยะคนโดยทั่วไป ฟังแล้วจะรู้สึกว่าเป็นของไม่มีค่าน่ารังเกียจ จึงได้เปลี่ยนเป็นคำว่าของเหลือใช้ซึ่งเป็นของมีค่าสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ประโยชน์ได้

๓. ไม่มีรถจัดเก็บขยะในชุมชน ซึ่งได้เป็นมตจากชุมชนโดยผ่านการประชุมประชาชนสามารถดำเนินการคิดแยกและบริหารจัดการของเหลือใช้โดยตนเองจนไม่มีของเหลือใช้สะสมในครัวเรือน จึงไม่จำเป็นต้องมีรถเก็บขนขยะ สามารถประหยัดงบประมาณทั้งของทางภาครัฐ และประชาชน สร้างรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยการนำของเหลือใช้มาจำหน่าย

๔. เป็นโครงการที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพะ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เนื่องจากการดำเนินโครงการได้ส่งเสริมให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมูลฐานในครัวเรือนโดยตนเอง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของสังคมลดปัญหาการเกิดโรคอุบัติใหม่ โรคติดต่อ โรคระบาด ที่เกิดจากการขาดการดูแลสุขภาพะในครัวเรือน ทำให้ลดรายจ่ายในการรักษาพยาบาล โดยมีสมาชิกในครัวเรือนมีส่วนร่วมในการดำเนินการซึ่งเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีที่ส่งต่อไปยังรุ่นต่อรุ่น

๕. เป็นโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหามาจากจุดเริ่มต้นได้ทุกมิติ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ของปัญหาในชุมชน โครงการนี้ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาจากจุดเริ่มต้นคือครัวเรือน หรือครอบครัวซึ่งเป็นรากฐานของสังคม เช่น การแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพะโดยส่งเสริมให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องที่อาจจะก่อให้เกิดโรคต่างๆตามมา การแก้ไขปัญหามาจากของเหลือใช้ในครัวเรือนจากจุดกำเนิด โดยส่งเสริมให้ประชาชนคิดแยกของเหลือใช้และบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างความสามัคคี สร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดโดยส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันพัฒนามาภูมิทัศน์ในชุมชนให้มีความสะอาดสวยงาม การสร้างปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้แก่วัยเด็กและเยาวชนตั้งแต่ระดับเด็กเล็กในการดูแลสุขภาพะและการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม

๖. วัดและศาสนสถาน ซึ่งเป็นสถานที่ที่ทำการเข้าไปดูแลและการให้ความรู้จากหน่วยงานต่างๆแก่พระภิกษุสงฆ์ด้านการดูแลสุขภาพะและการบริหารจัดการของของเหลือใช้ ทำให้พระภิกษุสงฆ์มีปัญหาด้านสุขภาพะ และของเหลือใช้สะสมภายในวัด วัดในพื้นที่ตำบลโพธารามแก้ว ๒ แห่ง ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหานี้ จึงได้สมัครเข้าร่วมโครงการนวัตกรรม และได้ดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมตามเกณฑ์การประเมิน เช่นเดียวกับบ้านประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. สุขภาพะของประชาชนดีขึ้น โดยจำนวนครั้งของผู้รับการตรวจรักษา และผลของการตรวจรักษาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพธารามแก้วลดลง

๒. ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพะ ซึ่งจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินเพิ่มมากขึ้น

๓. การบริหารจัดการของของเหลือใช้และสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในชุมชน ซึ่งมีจำนวนปริมาณสิ่งปฏิกูลมูลฝอยและของเหลือใช้ในชุมชนลดลง

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นางสาวสุวรณ์ คูประทุมศิริ
นายกเทศมนตรีตำบลสิงสาร

เทศบาลตำบลสิงสาร

อำเภอสิงสาร จังหวัดนครราชสีมา

วิสัยทัศน์

“บริหารโปร่งใส ร่วมใจพัฒนา ส่งเสริมคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๑๓ ตร.กม.
ประชากร	๗,๗๐๔ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๖๓,๙๐๐,๙๖๕.๕๓ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๔๔๔๕ ๗๒๘๖

โครงการนวัตกรรม

“โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สู่ความเป็นศูนย์ต้นแบบ เข้มแข็ง ยั่งยืน”

ความเป็นมาของโครงการ

สืบเนื่องมาจากการที่อำเภอสิงสาร จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่อยู่ชายขอบแดนของตัวจังหวัด (๙๘ กม.) จึงห่างไกลจากทรัพยากรและความช่วยเหลือด้านการแพทย์เหตุที่เป็นสาธารณภัย หรืออุบัติเหตุต่างๆ ประกอบกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดูแลให้บริการ ทั้งด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนต่อภัยที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติการและปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาอาสา การฝึกซ้อมแผนป้องกัน แผนเผชิญเหตุตลอดระยะเวลาเกือบ ๑๐ ปี ที่ผ่านมานี้ ทำให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงการขาดแคลนด้านองค์ความรู้ทักษะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านวัสดุอุปกรณ์

ยานพาหนะในการเผชิญเหตุอุบัติเหตุทางถนน ในด้านองค์ความรู้และทักษะนั้น สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการจัดอบรมและฝึกซ้อมตามแผนให้พัฒนาศักยภาพได้ แต่ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ จำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดหา จากนวัตกรรมโครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ศูนย์ อปพร.) สู่การเป็นศูนย์ อปพร.ดีเด่นต้นแบบ เข้มแข็ง ยั่งยืน ยั่งยืนได้ด้วยการผ่านการประเมินจาก กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ศูนย์ อปพร.กลาง) ให้ได้รับรางวัล ศูนย์ อปพร.ดีเด่นระดับประเทศ ๕ ปีติดต่อกัน (ปี ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐)

แต่สิ่งหนึ่งที่ยังเป็นความต้องการในการพัฒนาตามตัวชีวิตของกรมป้องกันฯ และตามความเสี่ยง รวมถึงกรณีการเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดความสูญเสีย ก็คือความต้องการให้มีเครื่องตัด-ถ่างไฮโดรลิกส์และรถยกตัวกู้ภัยสำหรับใช้ในพื้นที่อำเภอสิงสาร และอำเภอใกล้เคียง(กรณีมีการร้องขอ) ที่ถูกจำกัดด้วยงบประมาณของเทศบาลดังกล่าวข้างต้น (ด้วยความที่ราคาเครื่องตัด-ถ่างไฮโดรลิกส์ค่อนข้างสูง (ราคาที่มีผู้เสนอขายที่ ๑,๒๐๐,๐๐๐.-บาท) รวมถึงรถยกตัวกู้ภัยบรรทุกเครื่องตัด-ถ่าง มีราคาสูงเช่นกัน (ราคาที่มีผู้เสนอขายที่ ๑,๕๐๐,๐๐๐.- ถึง ๒,๕๐๐,๐๐๐.-บาท) ซึ่งจากการมีเครื่องช่วยส่วนราชการ เอกชน และประชาชนที่เข้มแข็ง จึงทำให้การจัดหาเครื่องตัด-ถ่างไฮโดรลิกส์ และรถยกตัวบรรทุกเครื่องตัด-ถ่างไฮโดรลิกส์ สำเร็จลงได้ด้วยเงินงบประมาณและเงินบริจาครวม ๑,๒๔๐,๐๐๐.- บาท (เงินงบประมาณเทศบาลตำบลสิงสาร ๓๘๕,๐๐๐.-บาท เงินบริจาคสมทบ ๙๐๕,๐๐๐.-บาท) ทั้งส่วนรวมได้ให้ความไว้วางใจมอบให้ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลสิงสาร นำขึ้นเป็นครุภัณฑ์ ทรัพย์สิน เป็นผู้ดูแล รักษา และใช้งาน ด้วยเห็นถึงศักยภาพและความพร้อมที่มีของ ศูนย์อปพร.เทศบาลตำบลสิงสาร

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

การสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรที่ เริ่มต้นจาก การพัฒนา ตัวบุคลากร ทั้งด้านการฝึกทักษะความรู้ พัฒนาขีดความสามารถจาก การฝึกและปฏิบัติงานจริง การเสริมสร้างวินัย ความมีจิตอาสาความรัก ภูมิใจในหน้าที่ โดยมีการกำหนดแผนเป็นกรอบและแนวทาง การสนับสนุน งบประมาณในส่วนที่ใช้ในการปฏิบัติ สิ่งสมจบกลายเป็นความเชื่อมั่น และศรัทธา (กลยุทธ์ระเบิดจากข้างในของในหลวงรัชกาลที่ ๙) เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

๑. กำหนดแผนงานโครงการ ความต้องการงบประมาณ โดยมี เป้าหมายการเป็นศูนย์ อปพร.ดีเด่น ตามกรอบตัวชี้วัดในการประเมิน ศูนย์ อปพร. ดีเด่น ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

๒. พัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้วยการฝึกอบรม ฝึกซ้อม และลงมือปฏิบัติจริง

๓. สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามแผนที่กำหนดไว้

๔. สร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ในการดำเนินการ (การจัดหาเครื่องตัดถ่างไฮโดรลิกส์ และรถยนต์กู้ภัยฯ)

“บริการและการช่วยเหลือ เมื่อมีภัย
รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ”

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

ความมีศักยภาพและความพร้อมในการให้บริการและการช่วยเหลือประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นำไปสู่ความเชื่อมั่นและไว้วางใจในการให้การสนับสนุน เกิดการมีส่วนร่วมคิดสร้างและลงมือทำ จนนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่เป็นรูปธรรม (การได้มาซึ่ง เครื่องตัด-ถ่างไฮโดรลิกส์ และรถยนต์กู้ภัยบรรทุกเครื่องตัด-ถ่างไฮโดรลิกส์) แม้เป้าหมายนั้นเป็นไปได้อย่างไม่เคยมีมาก่อน ทั้งยังเป็นต้นแบบในการระดมทุนการกุศลเพื่อประโยชน์สาธารณะส่วนรวมของอำเภอเสิงสาง

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

- ประชาชนจะได้รับการบริการและการช่วยเหลือ กรณีมีเหตุมีภัย ทั้งสาธารณภัยและอุบัติเหตุ ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มากยิ่งขึ้น
- ประชาชนมีความมั่นใจในการดำรงชีวิตอย่างเป็นปกติสุข

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายณัฐพงษ์ วรรณสอน
นายกเทศมนตรีตำบลปาดาล

เทศบาลตำบลปาดาล

อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย

วิสัยทัศน์

“ชุมชนเข้มแข็ง เพิ่มพูนรายได้ ส่งเสริมการศึกษา อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ยึดหลักบริหารจัดการที่ดี ด้วยวิถีเศรษฐกิจพอเพียง”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๗๒.๒๕ ตร.กม.
๗,๗๙๙ คน

๖๖,๖๙๙,๗๔๔.๘๙ บาท
๐-๕๓๗๙ ๗๑๗๖

โครงการนวัตกรรม

“โฮงเฮียนผู้สูงวัยตำบลปาดาล (สัญญา)”

ความเป็นมาของโครงการ

ด้วยบริบททางสังคมของตำบลปาดาล ที่ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงวัยอย่างสมบูรณ์ ประกอบกับสถานการณ์กลุ่มคนวัยทำงานที่มีการเคลื่อนย้ายออกนอกพื้นที่ ทำให้ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในชุมชน และเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ในปี ๒๕๕๖ เทศบาลตำบลปาดาลจึงได้จัดทำ **โครงการ “โฮงเฮียนผู้สูงวัยตำบลปาดาล”** เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุหลักสูตรต่อเนื่องเป็นประจำทุกสัปดาห์ (วันพุธ) โดยมีผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด จำนวน ๒๔๓ คน จากจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ๑,๕๒๘ คน ผลการดำเนินโครงการครอบคลุมกลุ่มผู้สูงอายุร้อยละ ๑๕.๙๐ ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด

จากผลการดำเนินงาน เทศบาลตำบลปาดาลจึงได้ถอดบทเรียนและขยายกลุ่มเป้าหมายไปสู่ผู้สูงอายุทั้งให้ครอบคลุมถึงพื้นที่ ๑๐๐ % เป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๐ (๓) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยนำข้อมูลทุนศักยภาพชุมชน (RECAP) ที่เกื้อหนุนระบบการดูแลผู้สูงอายุต่อยอดโครงการ “โฮงเฮียนผู้สูงวัย” เกิดเป็น **โครงการนวัตกรรม “โฮงเฮียนผู้สูงวัยตำบลปาดาล” (สัญญา)** จัดกิจกรรมทุกวันจ่ายเบี้ยยังชีพ หนุนเวียนให้บริการผู้สูงอายุ/ประชาชนครอบคลุมพื้นที่ตำบลปาดาล ๑๔ หมู่บ้าน มีหน่วยงาน/กลุ่ม/องค์กร/จิตอาสา ออกให้บริการดูแลผู้สูงอายุครอบคลุมทุกประเภท (ติดบ้าน/ติดเตียง/ติดสังคม) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทำหน้าที่เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ (ศรส.) โดยใช้กิจกรรม “โฮงเฮียนผู้สูงวัยตำบลปาดาล” (สัญญา) เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน ๖ ชุดกิจกรรม

วิธีการ/กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

- ใช้ทฤษฎีการมีส่วนร่วมนำทุนศักยภาพชุมชนมาร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนกิจกรรม
- กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุทุกประเภทได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงทั้งตำบล
- วางแผนกำหนดหลักสูตรกิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุแต่ละประเภท (ติดบ้าน/ติดเตียง/ติดสังคม)
- ดำเนินการตามแผนงาน

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ใช้ทรัพยากรบริหาร 4M's ในการบริหารจัดการ คน (Man)

คณะทำงาน และทีมงานขับเคลื่อนกิจกรรม มีภาคีเครือข่าย ในการช่วยเหลือสนับสนุน ให้ข้อคิดเห็น พิจารณาตัดสินใจ การบริหารจัดการงาน ลงมือปฏิบัติเพื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ/ ตารางกิจกรรม และการเชื่อมประสานงาน ประชาสัมพันธ์สร้าง การมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรม “โองเฮียนผู้สูงวัยตำบลป่าตาล”

งบประมาณ (Money)

มีการจัดทำแผนงาน/งบประมาณรายจ่ายประจำปีในการขับเคลื่อน โครงการนวัตกรรม และมีประสานงานการขอรับการสนับสนุน

งบประมาณจากหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เช่น สสส./สปสช./พมจ./อบจ. บูรณาการรูปแบบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรม “โองเฮียนผู้สูงวัยตำบลป่าตาล”

วัสดุอุปกรณ์ (Materials)

มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มาจากครัวเรือนผู้สูงอายุ หรือสิ่งที่เหลือใช้การปฏิบัติงานสำนักงานปกติทั่วไป เช่น กระดาษรีไซเคิล ไม้ไผ่จักสาน เศษพลาสติกเหลือใช้ เป็นวัสดุหลักในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างคุ้มค่าสอดคล้องกับงบประมาณ

การจัดการ (Management)

ใช้หลักการจัดการแบบมีส่วนร่วม มีคณะทำงานในด้านต่างๆ ในการขับเคลื่อนกิจกรรม เช่น คณะกรรมการประสานงานนักเรียน ผู้สูงอายุ คณะทำงานขับเคลื่อนกิจกรรม (Staff) ทีมงานสร้างสุข และภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินกิจกรรมตามหลักสูตร/ตารางกิจกรรม ที่ได้กำหนดไว้เป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยมีคณะทำงาน (Staff) เป็นผู้ประสานงานเตรียมความพร้อม การจัดกิจกรรมให้เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย

ผลการดำเนินงาน

เกิดระบบดูแลผู้สูงอายุในชุมชนครอบคลุมทุกประเภท (ติดเตียง/ติดบ้าน/ติดสังคม) ให้ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมทั่วถึงทั้งตำบล

● นักเรียนประเภทสามัญ

(นักเรียนทุน = ผู้สูงอายุติดสังคม) สร้างทุนชุมชนมีกิจกรรม ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุติดบ้าน/ติดสังคม ทำกิจกรรมเป็น ประจำทุกสัปดาห์ (วันพุธ) ณ ศูนย์สุขภาพฯ (โองเฮียนผู้สูงวัย ตำบลป่าตาล) มีจำนวนทั้งหมด ๒๔๒ คน

● นักเรียนประเภทวิสามัญ

(นักเรียนเตรียม = ผู้สูงอายุติดบ้าน) สร้างการเตรียมพร้อม พัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตเบื้องต้น ภายใต้กิจกรรม “โองเฮียนผู้สูงวัยสัญจร” ออกให้บริการทุกเดือนในวัน จ่ายเบี้ยยังชีพ ณ จุดจ่ายเบี้ยครอบคลุมพื้นที่ ๑๔ หมู่บ้าน ร่วมกับกองทุนสวัสดิการชุมชน ธนาคารความดี/ขยะแลกไข่ อาสาสมัคร ผู้สูงอายุบริการสุขภาพ และรับสมัครนักเรียนผู้สูงวัยเพื่อได้รับสิทธิสวัสดิการช่วยเหลือและการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ปัจจุบัน มีจำนวน ๑๖๖ คน

● นักเรียนพิเศษ

(ผู้สูงอายุติดเตียง) กิจกรรม “อพส.เชิงรุกบุกถึงบ้าน” โดย อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ร่วมกับ “กองทุนเพื่อนช่วยเพื่อน”/กองทุน สวัสดิการชุมชน ออกเยี่ยมช่วยเหลือดูแลตรวจสุขภาพปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุติดเตียง ปัจจุบันมี จำนวน ๒๔ คน

* รวมจำนวนนักเรียนผู้สูงวัยปัจจุบันมีจำนวน ๔๓๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗๐) ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในพื้นที่ตำบลป่าตาล ที่มีอยู่จำนวน ๑,๕๗๓ คน/และรับสมัครนักเรียนผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

● การขยายโอกาสทางการศึกษาโดยการเรียนรู้รู้กันน ร่วมกับศูนย์การศึกษาครอบครัวและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขุนตาล ให้ความรู้ควบคู่การส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ/ประเมินสอวัดผลความรู้รอบตัวการศึกษา ในระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษา ตอนปลาย

● การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภูมิปัญญาคนสามวัย “อัยสอนหลาน/หลานสอนอัย” และกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนเยี่ยมชม ศูนย์เรียนรู้ชุมชน/ครัวเรือนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถถ่ายทอดภูมิปัญญามีค่าสู่ชุมชน

“โฮงเฮียนผู้สูงวัยสัจจกร”

ให้บริการทุกเดือน ในวันจ่ายเบี้ยยังชีพ
ครอบคลุมพื้นที่ ๑๔ หมู่บ้าน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

สามารถนำกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุไปสู่ผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย (ติดบ้าน/ติดเตียง/ติดสังคม) ให้ได้รับการดูแลตามเป้าหมายตัวชี้วัด ผลสำเร็จ ๖ ชุดกิจกรรมของการเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชน (ศรช.) โดยใช้โครงการนวัตกรรม “โฮงเฮียนผู้สูงวัยตำบลป่าตาล (สัจจกร)” เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมไปสู่กลุ่มผู้สูงอายุครอบคลุมทั้งตำบล

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดผลสำเร็จของการพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุทุกประเภท ประกอบด้วย

๑. ได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุด้านต่างๆ เช่น สุขภาพ รายได้ สวัสดิการ คุณภาพชีวิต
๒. ได้รับการพัฒนาระบบบริการ ศูนย์กายอุปกรณ์ การดูแลระยะยาว (Long term care)
๓. ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสะดวก
๔. ได้รับการจัดให้มีระบบสวัสดิการช่วยเหลือผู้สูงอายุ เพื่อความมั่นคงในชีวิต
๕. มีระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาผู้สูงอายุได้ตรงตามต้องการ และเหมาะสม
๖. มีกฎ กติกา ข้อตกลงเพื่อนำไปสู่สังคมผู้สูงอายุที่เข้มแข็ง
๗. นำไปสู่การมีระบบดูแลผู้สูงอายุโดยมีภาคีเครือข่าย กลุ่ม องค์กร หน่วยงาน ส่วนราชการ ร่วมกัน
๘. ขับเคลื่อนกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ ตามบทบาทอำนาจหน้าที่สู่การเป็นสังคมผู้สูงวัยอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายศิริพงษ์ อรุณเดชาชัย
นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแฮด

เทศบาลตำบลบ้านแฮด

อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์

“บ้านแฮดเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เศรษฐกิจพอเพียง การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณีสืบเชื้อสาย
ประชาชนมีส่วนร่วมทุกระดับ พร้อมสรรพโครงสร้างพื้นฐาน บริหารราชการโปร่งใส”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๘.๕๑ ตร.กม.

ประชากร

๖,๗๔๘ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๖๐,๕๒๕,๕๗๕.๒๕ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๔๓๒๑ ๘๖๖๙ ต่อ ๑๖

โครงการนวัตกรรม

“โครงการบริหารจัดการขยะในชุมชนแบบมีส่วนร่วม”

ความเป็นมาของโครงการ

จากข้อมูลปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมชุมชน ปี ๒๕๕๘ พบว่า ปัญหาปริมาณขยะล้นชุมชน สภาพขยะตามถนนในชุมชนมีปริมาณมาก และมีจำนวนเพิ่มขึ้น เทศบาลตำบลบ้านแฮดต้องจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการเก็บขนขยะมากขึ้นทั้งด้านบุคลากร การจัดการ และวัสดุอุปกรณ์ รวมไปถึงเทศบาลตำบลบ้านแฮดไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ ต้องนำขยะไปทิ้งบ่อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น นอกจากนี้ในแต่ละชุมชนมีความต้องการถังขยะมากขึ้นตามปริมาณขยะที่มากขึ้น และจากการสำรวจปัญหายังพบว่าคนในชุมชนไม่คัดแยกขยะและไม่มีความรู้ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนนำมาทิ้ง ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะล้นถัง ขยะเน่าเหม็น น้ำขยะไหลลงในแหล่งน้ำ โดยในแต่ละวันถังตำบลมีปริมาณขยะ ๗ ตันต่อวัน สามารถนำไปทิ้งบ่อขยะวันละ ๓-๔ ตัน ที่เหลือต้องดำเนินการเก็บขนในวันต่อไป จึงเกิดปัญหาขยะตกค้างในชุมชน และพบว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมของครัวเรือน ๓ อันดับแรกคือ ขยะ รองลงมา น้ำเสีย และ เสียงดัง (ระบบข้อมูลตำบลบ้านแฮด, ๒๕๖๑)

จากข้อมูลที่พบปัญหาสิ่งแวดล้อมนับว่าเป็นหาที่สำคัญที่เทศบาลตำบลบ้านแฮดต้องรีบดำเนินการแก้ไข โดยมีแนวทางในการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการณรงค์ให้เกิดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน การสร้างความมีส่วนร่วมของคนในชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและความสำคัญในชุมชน เช่น การรณรงค์ป้องกันปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน การคัดแยกขยะ การรณรงค์เพื่อปลูกต้นไม้และรักษาต้นไม้ในชุมชนการรณรงค์รักษาแหล่งน้ำในชุมชน

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

ในการขับเคลื่อนโครงการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จาก การบูรณาการทำงานร่วมกัน มีการกำหนดรูปแบบการจัดการ วางกลไก ขับเคลื่อนสร้างการเรียนรู้ เพิ่มขีดความสามารถพัฒนาศักยภาพ กับทุนทางสังคมในพื้นที่ตำบลจนเกิดความเชี่ยวชาญ สามารถพัฒนา การกิจขององค์กรร่วมในพื้นที่ต่อประเด็นสาธารณะ-จนเกิดนวัตกรรม ที่ครอบคลุมการจัดการตรงกับพื้นที่จนจัดเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ การจัดการประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้แนวคิดด้านการจัดการขยะ- ในชุมชนแบบมีส่วนร่วมมาขับเคลื่อนการจัดการในตำบลบ้านแฮด เกิดการพัฒนาโครงการร่วมพัฒนาเครือข่ายให้สร้างการบูรณาการ ด้านการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชนและเครือข่าย โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เครือข่ายเกิดการเรียนรู้กระบวนการจัดการ พัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมเพื่อสร้างการขับเคลื่อน มีการบูรณาการข้อมูลการจัดการขยะร่วมกัน จัดทำข้อตกลงและแผนงานตำบล สามารถกำหนดเพื่อสร้างการขับเคลื่อน เกิดกระบวนการถอดบทเรียนชุดความรู้การจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างเทศบาล ตำบลบ้านแฮดกับพื้นที่เครือข่ายและสถาบันทางวิชาการ เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน (ศวช.) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ สำนักงานสิ่งแวดล้อมที่ ๑๐

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

จากการดำเนินงานโครงการนวัตกรรมการบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเทศบาลตำบลบ้านแฮดได้กำหนดรูปแบบไว้ ๔ ขั้นตอน

๑. เป็นพื้นที่ที่มีศูนย์เรียนรู้

หรือเป็นหน่วยทดลองเพื่อจัดรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ระบบความสัมพันธ์ของคน ครอบครัวและชุมชนเป็นระบบขับเคลื่อนเพื่อมาแลกเปลี่ยนและต่อยอดการเรียนรู้

๓. ศูนย์เรียนรู้จะมีการจัดบันทึกการเรียนรู้

บันทึกการเรียนรู้กิจกรรม มีประชาชนชาวบ้าน มีเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันเฉพาะด้าน

๒. ศูนย์เรียนรู้ในชุมชนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

จะมีรูปแบบการเรียนรู้โดยการแบ่งปันและสร้างการเรียนรู้ร่วมกันกับเครือข่าย เช่น การค้นหาความรู้ร่วมกันระหว่างศูนย์เรียนรู้กับเครือข่ายเพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน มีการประมวลผลและกลั่นกรองการเรียนรู้

๔. เครือข่ายนำกระบวนการเรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอด

หลังจากมีการเรียนรู้ร่วมกันตามกระบวนการแล้ว จะสามารถเกิดเครือข่ายที่มีการนำเอากระบวนการเรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอดได้

รูปแบบการดำเนินการเทศบาลตำบลบ้านแฮด เป็นผู้ประสานหลักในการเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน การแต่งตั้งคณะทำงาน การนัดประชุมและร่วมออกแบบกิจกรรมการดำเนินงาน โดยประสานกับภาคีเครือข่าย

ภาคประชาสังคม ได้แก่ ทีมอาสาสมัครสิ่งแวดล้อมชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขฯ แกนนำชุมชน ผู้นำชุมชน ในชุมชน ๙ ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแฮด เป็นคณะทำงานพลังขับเคลื่อนการดำเนินงานในชุมชนและเก็บข้อมูลชุมชนร่วมวางแผนออกแบบการแก้ไขปัญหาย่อยชุมชน รวมถึงประชุมเพื่อหาเครือข่ายต่าง ๆ มาร่วมดำเนินงานในชุมชน วัดสวรรค์บ้านแฮด วัดป่าขามเปี้ยวราราม วัดศิริทรงธรรม เป็นศูนย์เรียนรู้วัดสิ่งแวดล้อม วัดสี่เขียว โดยมีทักซสามเณร เป็นวิทยากรเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมในวัด

วิสาหกิจชุมชน เทศบาลตำบลบ้านแฮดสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับคัดแยกขยะเปียกในบ้านต้นแบบที่ผ่านการอบรม จำนวน ๓๐๐ หลังคาเรือน และบริษัท SCG สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน รวมทั้งป้ายประชาสัมพันธ์ อุปกรณ์การสาธิตการทำพรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า ข้อมูลวิชาการ บริษัทสมบัติทิวส์สนับสนุนอุปกรณ์การดำเนินกิจกรรมชุมชนปลอดภัย และร้านค้าปลอดภัย โรงพยาบาลสิรินธร และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแฮดและขามเปี้ย สนับสนุนอุปกรณ์การสาธิตขยะติดเชื้อ

บุคลากรภาครัฐ ได้แก่ งานสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลวังสวรรค์ (อปท.พื้นที่ใกล้เคียง) เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เพื่อร่วมวางแผนกำหนดการดำเนินงานและร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนเทศบาลบ้านแฮด โรงเรียนประชานิคมบ้านแฮด โรงเรียนบ้านหนองโพนเปี้ย ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านแฮด เป็นเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ โรงเรียนปลอดภัย มัธยมศึกษาประจำและร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแฮด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านขามเปี้ย โรงพยาบาลสิรินธร จังหวัดขอนแก่น เป็นทีมในการดูแลระยะติดตามในชุมชนออกแบบ วางแผนการดำเนินการร่วมกันธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เพื่อการเกษตรบ้านแฮด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านแฮด บริษัท SCG บริษัทสมบัติทิวส์ให้การสนับสนุนบุคลากรเป็นวิทยากรประชาสัมพันธ์โครงการและเป็นวิทยากรประจำศูนย์เรียนรู้

งบประมาณ ในการดำเนินงานในการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมมาจากงบเทศบาลตำบลบ้านแฮด และองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดขอนแก่น ในการกำจัดขยะติดเชื้อ แหล่งเรียนรู้ชุมชน โอมสแต่ย์ชุมชนสนับสนุนการศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เป็นการพัฒนาเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบ้านแฮด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนให้เป็นระบบ เป็นชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ด้วยกระบวนการพัฒนาจัดการตนเองของชุมชน โดยเทศบาลตำบลบ้านแฮด เป็นองค์กรหลัก เพิ่มศักยภาพให้ชุมชนทำบทบาทหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ เกิดการพัฒนาการจัดการกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ทั้งด้านการส่งเสริมให้ชุมชนสามารถเรียนรู้ได้จริงอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นระบบสนับสนุนการปฏิบัติการต่างๆ ขององค์กรหลัก แก่นนำ กลุ่ม กลุ่มหมู่บ้าน และเครือข่ายของประชาชน เป็นการสร้างบรรยากาศแหล่งแห่งเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในชุมชนให้เกิดการต่อยอดและขยายผลเป็นนวัตกรรมในการจัดการขยะชุมชน ซึ่งส่งผลให้มีผู้นำ – แก่นนำ มีทักษะในการจัดการชุมชนตนเอง ในการพัฒนางานด้านการจัดการขยะ เพื่อเสริมศักยภาพให้สามารถจัดการเรียนรู้ ปรับตัว และจัดการปัญหาของตนเอง โดยชุมชนเก็บข้อมูล ใช้ข้อมูล นำมาสู่รูปธรรมการจัดการตนเอง เป็นฐานในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น มีศักยภาพในการสร้างและนำใช้ความรู้ที่เกิดจากปฏิบัติการที่ได้ผลดีของชุมชนโดยชุมชน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขับเคลื่อนกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน มีศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านการจัดการขยะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกที่

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

“ดำเนินงานหลัก คือ ภาคประชาชน”

ส่วนสนับสนุน คือ เทศบาลเทศบาลตำบลบ้านแฮด
ทรัพยากร งบประมาณจากทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน
และกองทุนสวัสดิการในชุมชน มีผู้ได้รับประโยชน์ ดังนี้

ผู้ได้รับประโยชน์ แบ่งเป็น ๑๓ กลุ่มวัย ประกอบด้วย
หญิงตั้งครรภ์ ได้รับความรู้และวิธีการจัดการขยะโดยใช้หลัก 3Rs
ช่วงอายุ ๐-๓ ปี ได้เรียนรู้และรู้จักการคัดแยกขยะ ช่วงอายุ ๓-๕ ปี
ได้รับการจัดการเรียนรู้ในการสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการขยะอย่างเหมาะสมตามช่วงวัย
ช่วงอายุ ๖-๑๒ ปี เป็นจิตอาสารักษ์สิ่งแวดล้อม ได้รับการเรียนรู้

ในการสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการขยะ อย่างเหมาะสมตามช่วงวัย ช่วงอายุ ๑๖-๑๘ ปี
เป็นจิตอาสารักษ์สิ่งแวดล้อม ได้รับการเรียนรู้วิธีการจัดการขยะโดยใช้หลัก 3Rs และเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการร่วมใจพัฒนา
จัดการขยะให้เป็นศูนย์ กลุ่มเยาวชนเป็นจิตอาสาแกนนำชุมชน ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วิธีการจัดการขยะโดยใช้หลัก 3Rs และ
เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กลุ่มวัยทำงาน ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้หลักการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
การจัดการขยะให้เกิดประโยชน์ สร้างรายได้จากขยะ พัฒนาตนเองเป็นวิทยากรจิตอาสา เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนงานในปัจจุบัน
และรับช่วงต่อกับผู้สูงอายุทั้งด้านแนวคิด และประสบการณ์ กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นสภานิติภูมิปัญญาผู้สูงวัย ในการสอนลูกหลาน รู้จักวิธี
การจัดการขยะ คัดแยกขยะโดยใช้หลัก 3Rs และถ่ายทอดภูมิปัญญาในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ กลุ่มเปราะบาง
เช่น ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อ คนพิการ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และผู้ป่วยระยะสุดท้าย ได้รับการเรียนรู้ในการจัดการขยะ
เช่น กิจกรรมรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างรายได้จากขยะ เป็นจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน การคัดแยกขยะติดเชื้อ
โดยครอบครัว การจัดการอาหารชุมชนปลอดภัยเคมีย ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากการป้องกันปัญหาขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ
และคนพิการผู้ด้อยโอกาสได้รับการจัดสวัสดิการจากกองทุนธนาคารขยะในรายที่เป็นสมาชิก เป็นต้น

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายประสิทธิ์ วงษ์ศรี
นายกเทศมนตรีตำบลทับมา

เทศบาลตำบลทับมา

อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

วิสัยทัศน์

“บริหารยึดธรรมาภิบาล บริการประทับใจห่วงใยสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมสู่อาเซียน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๒๙.๒๔ ตร.กม.
๒๔,๕๐๒ คน
- ไม่มีข้อมูล -
๐ ๓๘๖๖ ๓๖๔๘

โครงการนวัตกรรม

“โครงการนวัตกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ใช้กระบวนการ “ROSES” โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน”

ความเป็นมาของโครงการ

จากสถิติการรวบรวมขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัดที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจรจังหวัดระยอง พบว่าในปี ๒๕๕๗ ถึง ปี ๒๕๕๙ พบว่าปริมาณขยะของตำบลทับมาเพิ่มขึ้นปีละมากกว่า ๑,๐๐๐ ตัน รับภาระค่าดำเนินการเก็บขนขยะรวมถึงค่ากำจัดขยะมากกว่า ๑๒ ล้านบาทต่อปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ เทศบาลตำบลทับมา ได้ตระหนักและให้ความสำคัญถึงผลกระทบจากปัญหาขยะที่มีต่อสังคม ทั้งในอดีตปัจจุบันและในระยะยาว จึงได้จัดทำแผนฯ ในการแก้ไขปัญหา เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน มีการดำเนินโครงการรณรงค์รักษาความสะอาดและคัดแยกขยะ ได้สร้างกระบวนการจัดการขยะแนวทางใหม่ เรียกว่า กระบวนการ “ROSES” ส่งเสริมให้มีการทำงานเชิงรุก โดยสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคัดแยกขยะจากต้นทางมีเป้าหมายเพื่อให้เป็นชุมชนปลอดขยะ ทำให้เกิดความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้แก่ประชาชน

วัตถุประสงค์ของโครงการนวัตกรรม

๑. เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และสร้างวินัยให้แก่ประชาชน ในการมีส่วนร่วมลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางตามกระบวนการ ROSES
๒. เพื่อสร้างต้นแบบชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) เป็นแนวทางในการขยายผลสู่หมู่บ้าน/ชุมชนอื่นต่อไป
๓. ส่งเสริมให้ชุมชนมีรายได้ หรือสร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์จากขยะ
๔. เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายในการจัดการขยะมูลฝอยและมีการบูรณาการร่วมกันในการจัดการขยะระหว่างองค์กรภาคีรัฐ เอกชน และชุมชน
๕. ลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมของตำบลทับมา

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยใช้กระบวนการ “ROSES” เป็นโครงการนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ตั้งแต่ครัวเรือนจนถึงการกำจัดมูลฝอย และการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง สอดคล้องกับนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการน้ำและสิ่งแวดล้อม โดยใช้กระบวนการ “ROSES” ให้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่ประชาชน ดังนี้

R: Reduce

การใช้น้อย Reuse การใช้ซ้ำ
Recycleการนำกลับมาใช้ใหม่

O: Organic

แยกขยะอินทรีย์ ลดปริมาณ
ขยะอินทรีย์ และส่งเสริม
การนำขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์

S: Selling

การขายกิจกรรมธนาคาร
ขยะยิ้ม เป็นกิจกรรมส่งเสริม
ให้สมาชิกคิดแยกขยะรีไซเคิล
เพื่อขายผ่านธนาคารขยะยิ้ม
ขายให้ร้านรับซื้อ นำมาบริจาค
ในกิจกรรมผ้าป่าขยะ

E: Eject

คัดทิ้ง กำจัดออก ขยะทั่วไป
ขยะพิษ ขยะติดเชื้อ ได้จัดตั้ง
“จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน”
ทั้งหมด ๒๒ แห่ง เพื่อเป็นจุด
รองรับขยะอันตรายในชุมชน และ
แยกกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

S: Smiling bin

ถังขยะยิ้ม ดำเนินการ
ถนนปลอดถังขยะ

โครงการนวัตกรรมสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการดังนี้

๑. ศูนย์การเรียนรู้

ในแต่ละปี เทศบาลตำบลทับมาได้ถ่ายทอดความรู้แก่คณะครูงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ในเรื่องการบริหารจัดการขยะ เวลียปีละ ๒๐ คณะ โดยได้นำกระบวนการ ROSES ไปเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการขยะในชุมชน

๒. การจัดนิทรรศการ มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับโครงการนวัตกรรมฯ ทั้งในระดับจังหวัด รวมถึงระดับประเทศ โดยได้รับเชิญจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้ร่วมจัดนิทรรศการผลงานโดดเด่น เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี ๒๕๖๑ ในงานประชุมฯ “มหกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับประเทศ”

๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้รับเชิญจากสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้นำเสนอกรณีตัวอย่างและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หัวข้อการพัฒนา “เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” เทศบาลตำบลทับมา ในการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเมืองน่าอยู่คู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

โดยผู้ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้นำไปเป็นแนวทางปรับใช้ และเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการขยะในชุมชนของตนเองได้ มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การบริหารจัดการขยะโดยใช้กระบวนการ ROSES แบบครบวงจร เพื่อใช้เป็นจุดเรียนรู้ ขยายผลครบทุกมิติ คือ

ด้านสังคม

ทำให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน และความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมแก้ไขปัญหา รวมถึงมีกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากชุมชนสู่ชุมชนเอง

ด้านเศรษฐกิจ

ก่อให้เกิดวิสาหกิจชุมชน โดยมีจุดเริ่มต้นจากความพยายาม แก้ไขปัญหาขยะ จนเกิดแนวคิดนำขยะมาเป็นทรัพยากร เป็นผลิตภัณฑ์จำหน่าย และต่อยอดจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ด้านสิ่งแวดล้อม

การรวมกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ เช่น ภาวเอกชน ทำให้เกิดการวางแผนในสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมถึงการให้ความร่วมมือในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน จนเกิดเป็นความเข้มแข็งและร่วมมือกันพัฒนาพื้นที่ให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลกับมาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางแผน
แก้ไขปัญาา เริ่มตั้งแต่ ปี ๒๕๕๗ ไว้ ๔ ขั้นตอน ได้แก่

พื้นที่ ๑ สร้างองค์ความรู้ในเรื่องการคิดแยกแยะแก่ประชาชน
ในพื้นที่ จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน โดยสร้าง
กระบวนการจัดการขยะในแนวทางใหม่ เรียกว่า กระบวนการ
“ROSES” ให้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่ประชาชน

ขั้นที่ ๒ นำความรู้เรื่องการค้าแยกขยะไปสู่การปฏิบัติ สร้าง
เครือข่ายขยะยั่งยืนทั้งสิ้น ๒๒ เครือข่าย เป็นเครือข่ายที่ร่วมกันบริหาร
จัดการขยะในชุมชน

ขั้นที่ ๓ พัฒนาคุณภาพบริการ มีการปรับปรุงระบบ วิธีการ และกระบวนการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น คัดแยกขยะและนำไปกำจัดให้ถูกหลักวิชาการทุกประเภท รวมถึงการดำเนินการปลอดขยะ มีเป้าหมายสูงสุดมุ่งสู่ **“ตำบลปลอดขยะ”**

วันที่ ๕ สร้างต้นแบบในชุมชน เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชน
ที่เหลือ ชุมชนของตำบลกลับมาได้ผ่านการประเมินหมู่บ้าน/ชุมชน
ต้นแบบด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนจากคณะกรรมการ
ระดับจังหวัดระยอง ครบทั้งหมด ๘ ชุมชน ได้จัดตั้งต้นแบบชุมชน
ปลอดขยะ ที่หมู่บ้านสะพานหิน มีเป้าหมายสูงสุดมุ่งสู่ **“ตำบล
ปลอดขยะ”**

เป้าหมายที่ ๑

การจัดความยากจน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

เป้าหมายที่ ๒

จัดความอดอยาก ส่งเสริมการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนการปลูกผักปลอดสารพิษ โดยการนำขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

เป้าหมายที่ ๓

การมีสุขภาพและการเป็นอยู่ที่ดี กิจกรรมแยกยะอันตราย
 แยกระบบการเก็บขนและกำจัด เพื่อลดปัญหาหามลพิษสู่
 สิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนลดความเสี่ยงในการเกิดโรค

เป้าหมายที่ ๔

การมีงานทำและเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สนับสนุน
การสร้างงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร นำये-อินทรีย์ทำปุ๋ยหมัก
เพื่อจำหน่าย

เป้าหมายที่ ๕

ความยั่งยืนของเมืองและชุมชน ชุมชนที่จะต้องมีส่วนร่วมคิด
ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมแก้ไขปัญา

เป้าหมายที่ ๖

ความรับผิดชอบในการผลิตและบริโภค ส่งเสริมการบริโภค
และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริม
ความรับผิดชอบต่อการผลิตและบริโภค

เป้าหมายที่ ๗

ความร่วมมือในการมุ่งสู่จุดหมาย การสร้างเครือข่ายทุกชุมชน
๑๐๐% บรรณาการทกภาคส่วน ทกหน่วยงานที่รับผิดชอบ

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายจรูญ เร่งนอมกทรัพย์
นายกเทศมนตรีตำบลหางดง

เทศบาลตำบลหางดง

อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

“สังคมน่าอยู่อาศัย ก้าวไกลทางเศรษฐกิจ”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๒,๗๒ ตร.กม.

ประชากร

๗,๔๐๙ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๔๔,๙๗๐,๑๔๑.๙๓ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๓๔๔ ๑๕๔๓

โครงการนวัตกรรม

“น้ำประปาใส่ใจ ลดใช้งบประมาณ (SMART WATER)”

ความเป็นมาของโครงการ

เดิมประชาชนใช้น้ำจากการขุดบ่อน้ำใต้ดินและบ่อนบาดาล และเทศบาลได้จัดทำโรงผลิตประปา ระบบบ่อนบาดาลเพื่อให้บริการประชาชน ต่อมาเมืองเริ่มขยายตัวประชากรเพิ่มมากขึ้น ปริมาณน้ำบาดาลลดลง ประสบปัญหา น้ำไม่เพียงพอในหน้าแล้ง คุณภาพน้ำไม่ได้มาตรฐาน มีค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสูง ต้องขาดทุนเสมอ การปิดบริการซ่อมบำรุงใช้ระยะเวลานานทำให้ประชาชนผู้ใช้น้ำเดือดร้อน มีข้อจำกัดด้านระยะทาง ทำให้ประชาชนที่อยู่ห่างออกไปจากโรงประปาไม่สามารถรับบริการได้ ต่อมาเทศบาลจึงได้ประสานไปยังการประปาส่วนภูมิภาคเพื่อขอย้ายเขตให้บริการ โดยได้จัดประชุมรับฟังความเห็นจากประชาชน แต่จากการหารือถึงข้อเสนอและข้อกฎหมายแล้วปรากฏว่าประชาชนมีมติไม่รับหลักการ การจะปรับปรุงระบบประปาควรใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ซึ่งต้องใช้งบประมาณลงทุนที่สูงมากเมื่อเทียบกับฐานะการเงินการคลังของเทศบาล

เทศบาลจึงหารือร่วมกับประชาชนถึงแนวทางที่จะหาเอกชนมาร่วมดำเนินการเพื่อลดต้นทุนภาครัฐใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และนำเทคนิคที่คล่องตัวของเอกชนมาบริการประชาชนให้รวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการ

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

เทศบาลตำบลหางดง ได้กำหนดวิธีการ/กลยุทธ์ในการดำเนินโครงการ น้ำประปาใส่ใจ ลดใช้งบประมาณ “SMART WATER” ดังนี้

- สำรวจ/จัดเก็บข้อมูล/วิเคราะห์ผลกระทบ/ความเป็นไปได้ของโครงการ
- กำหนดเป็นเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (PURPOSE AND OBJECTIVE)
- กำหนดวิธีการแสวงหาความร่วมมือภาคประชาชน
- ดำเนินการคัดเลือกภาคเอกชนผู้เข้าร่วมโครงการ
- จัดทำ TOR และ MOU ระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการ
- กำหนด CYCLE MANAGEMENT
 - เป็นเป้าหมายของชุมชน บริบทของชุมชน
 - เป็นปัจจัยบริหารตามโครงการ
 - กระบวนการจัดโครงการ
 - ผลผลิตของโครงการ PRODUCT (OUTPUT OUTCOME)
 - ผลกระทบของโครงการ IMPACT (PAST)
- ระบบประเมินผลโครงการระบบเปิด (CIPPI)

● กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ (PROJECT DEVELOPMENT)

- KUSAB การพัฒนานุเคราะห์ (Knowledge / Understanding / Skill / Attitude / Behavior)
- KIRD การกระจายอำนาจ (Knowledge / Information / Resourced / Decision)
- TEAMWORK การทำงานเป็นทีม
- SERVICE MIND คุณภาพการบริหาร
- GOOD GOVERNANCE การบริหารจัดการที่ดี

ยอดในการใช้ซ้ำแต่ละปี

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การสำรวจข้อมูล กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๖๐
การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ จัดทำ TOR และ MOU ระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๐
กระบวนการดำเนินการและการติดตามผล ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๐
การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนา ระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๐

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

๑. เป็นโครงการที่มีที่มาจากความต้องการเพื่อแก้ปัญหาด้านสาธารณสุข น้ำประปา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับมนุษย์และจำเป็นต่อการพัฒนาเมือง เป็นโครงการที่ใช้วิธีดำเนินการที่แตกต่างไปจากโครงการเดิมๆ คือสามารถร่วมมือกับภาคเอกชน ในการดำเนินโครงการระบบประปาสาธารณะเป็นรายแรกของประเทศไทย และเป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๖๐ หมวด ๑๔ มาตรา ๒๕๐ วรรคสามฯ

๒. เป็นการแก้ไขปัญหาคอขวดของประชาชนได้อย่างครอบคลุมเพียงพอ/มีคุณภาพ/ประหยัดงบประมาณ และประชาชนผู้ใช้บริการได้รับความพึงพอใจ

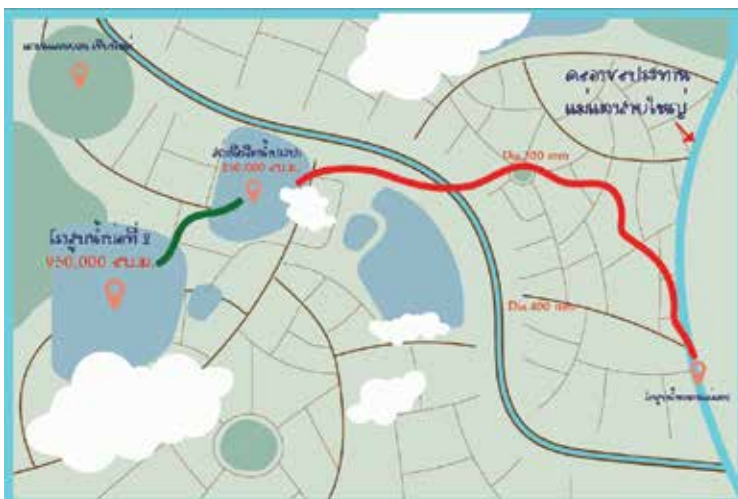
๓. มีการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่องโดยการนำเทคโนโลยีที่มีคุณภาพมาปรับใช้ในการทุกกระบวนการและทุกขั้นตอนในการให้บริการ

๔. มีมาตรการควบคุมคุณภาพระบบ TQM, มีระบบการตรวจสอบคุณภาพน้ำและการให้บริการมีมาตรการประเมินผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๕. เป็นโครงการที่มีผลการประเมินที่เป็นบวก ได้แก่

- ด้านระเบียบกฎหมาย : เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ วรรคสาม
- ด้านเศรษฐกิจ : ประหยัดงบประมาณของรัฐ
- ด้านสังคม : ผู้รับบริการทั้งภาคประชาชน/เอกชน/ภาคองค์กรของรัฐ ได้รับความพึงพอใจ
- ด้านเทคโนโลยี : มีการกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์สำคัญในการใช้ระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็ว มีคุณภาพคุ้มค่า และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

๖. เป็นโครงการที่ยึดหลักความต้องการของประชาชน หลักการมีส่วนร่วม หลักของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ประชาชนมีน้ำประปาใช้เพิ่มจากเดิม สอดคล้องเป้าหมายมีน้ำสะอาดและการสุขาภิบาล โดยปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๙๖๐ ครัวเรือน ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๐๕๑ ครัวเรือน
๒. ร้านค้า/แผงลอย ในตลาดสดเทศบาลตำบลหางดงมีน้ำประปาใช้เพิ่มจากเดิม ทำให้เทศบาลสามารถขยายโซนร้านค้า/แผงลอยในตลาดเพิ่ม สอดคล้องเป้าหมายการมีงานทำและเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
๓. มีบ้านเรือนและบ้านจัดสรรเพิ่มขึ้น มีร้านค้าปลีกขนาดย่อมเพิ่มขึ้น ๔ แห่ง (เช่น เซเว่น โลตัส) สอดคล้องการพัฒนาที่ยั่งยืนของเมืองและชุมชน
๔. สามารถนำทรัพยากรน้ำผิวดินที่ถูกกักไว้ในบ่อรกร้างมาใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ
๕. เทศบาลสามารถควบคุมคุณภาพการผลิตน้ำประปาให้ได้มาตรฐาน โดยมีการนำตัวอย่างน้ำส่งตรวจกับหน่วยงานราชการ (การประปาส่วนภูมิภาค) และรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องเป้าหมายความรับผิดชอบต่อสังคมในการผลิตและการบริโภค
๖. ประชาชนมีน้ำประปาสะอาดใช้อุปโภคบริโภคอย่างทั่วถึง สอดคล้องเป้าหมายการมีสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ความยั่งยืนของโครงการ

๑. เทศบาลทำสัญญาระยะ ๒๕ ปี กับเอกชนในการร่วมดำเนินการ ซึ่งมีทรัพย์สินเดิมของเทศบาล ได้แก่ โรงประปา วัสดุอุปกรณ์และโครงข่ายท่อประปา ที่นำไปต่อยอดดำเนินการได้ ในส่วนที่จำเป็นต้องขยายหรือก่อสร้างเพิ่มเติมรวมถึงการดูแลซ่อมบำรุง ให้เอกชนเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เพื่อให้บริการหรือขยายเขตส่งจ่ายน้ำประปาได้ทั่วถึง แต่หากในอนาคตเอกชนไม่ดำเนินการต่อทรัพย์สินและโครงข่ายท่อประปาต่างๆ ทั้งของเดิมและของใหม่จะเป็นกรรมสิทธิ์ของเทศบาล
๒. เทศบาลจะร่วมกับเอกชนในการดูแลแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากการให้บริการน้ำประปา ประสานงานการรับเรื่องร้องเรียน ประสานงานการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจระหว่างเอกชนกับประชาชน ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ให้กับเอกชน
๓. เทศบาล เอกชน ได้ประสานความร่วมมือกับกรมชลประทาน ในการขอส่งน้ำจากคลองชลประทานเข้ามาเป็นน้ำดิบเพิ่มเติมเพื่อใช้ผลิตน้ำประปา ซึ่งได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและแนะนำให้สูบน้ำสำรองเก็บกักไว้เพื่อช่วงหน้าแล้ง จึงทำให้มีปริมาณน้ำดิบเพียงพอตลอดฤดูกาล
๔. จากการที่มีระบบส่งจ่ายน้ำประปาทั่วถึงในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหางดง อีกทั้ง ยังได้ขยายบริการและความร่วมมือไปยังท้องถิ่นข้างเคียงด้วย ทำให้ประชาชนมั่นใจในคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดี ทำให้ดึงดูดผู้ลงทุนทางธุรกิจ ก่อเกิดบ้านเรือน กิจการห้างร้านต่างๆ สามารถรองรับความเจริญเติบโตของเมือง
๕. จากการที่ประชาชนมีน้ำประปาใช้ทำให้ลดการใช้น้ำใต้ดิน เป็นการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ช่วยป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการสร้างสิ่งปนเปื้อนให้กับน้ำใต้ดิน ป้องกันหรือชะลอการทรุดตัวของพื้นที่ดิน

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายวรชาติ ศรีไ้
นายกเทศมนตรีตำบลบ้านธิ

เทศบาลตำบลบ้านธิ

อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บนวิถีความพอเพียง คู่เคียงวัฒนธรรมท้องถิ่น”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๘๓.๔๕๖ ตร.กม.

๙,๕๖๓ คน

- ไม่มีข้อมูล -

๐ ๕๓๕๐ ๑๑๘๔

โครงการนวัตกรรม

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรม “ฝึกอบรม ทบทวน และวางแผนการทำงาน ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบ้านธิ”

ความเป็นมาของโครงการ

เนื่องจากระยะเวลา ๓๐ ปีผ่านมามีชาวบ้านได้ลักลอบตัดไม้สัก นำไปขายให้นายทุนและตัดไม้มาทำบ้านเรือนอาศัยทำให้ป่าต้นน้ำถูกทำลายจนกลายเป็นป่าโปร่งสัตว์ถูกล่าจนเกือบหมดสิ้นทำให้เกิดความแห้งแล้งไม่สามารถทำการเกษตร ไม่มีน้ำอุปโภค บริโภค บ้านธิ ป่าถูกปล่อยทิ้งเสื่อมโทรมขาดการดูแลเมื่อเกิดความผันผวนทางสภาพอากาศจึงเกิดอุทกภัยบ่อยครั้งฤดูแล้งปริมาณน้ำไหลเข้าสู่อ่างเก็บน้ำแม่มิมีน้อยทำให้เกิดภัยแล้งหนักมีรายงานน้ำท่วมและแล้งซ้ำซากเกือบทุกปีจนได้ฉายาว่า “ทุ่งจีนแห้ง” หรือ “อีสานเหนือของลำพูน” กระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๑ เทศบาลตำบลบ้านธิ จึงได้ริเริ่มโครงการบริหารจัดการดิน น้ำ ป่าไม้ บูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น ก่อสร้างฝายชะลอน้ำเหนืออ่างเก็บน้ำแม่มิ เพื่อเก็บน้ำไว้ในลำธารให้มีความชุ่มชื้นให้มากที่สุด มีน้ำเพิ่มให้กับอ่างตลอดเวลา

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

เทศบาลตำบลบ้านธิได้ต่อยอดศาสตร์พระราชา การปลูกป่าสร้างฝายชะลอน้ำ บริหารจัดการ ดิน น้ำ และป่าไม้เพื่อจัดปัญหาความยากจน การมีสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีน้ำที่สะอาด...และนำกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาประยุกต์ใช้ในการบริหาร งบประมาณ เพื่อสร้างคนต้นแบบ จากกลุ่มสิ่งแวดล้อมเ็นดูเริ่ สุ่ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หรือ ทสม.ตำบลบ้านธิ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ภาคทฤษฎี

เทศบาลบ้านธิ สนับสนุนงบประมาณและบุคลากรเพื่อดำเนินการฝึกอบรม และจัดกิจกรรมโครงการสร้างฝายชะลอน้ำ กิจกรรมทสม.และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมกิจกรรม CSR รวมถึงสถาบันการศึกษาและกลุ่มเกษตรกร ให้ประชาชนในพื้นที่ โดยมีการติดตามประเมินผลเชิงประจักษ์

ภาคปฏิบัติ

เทศบาลบ้านธิ สนับสนุนงบประมาณและบุคลากรเพื่อดำเนินการ ฝึกอบรม และจัดกิจกรรมโครงการสร้างฝายชะลอน้ำ กิจกรรม ทสม. และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมกิจกรรม CSR รวมถึงสถาบันการศึกษาและกลุ่มเกษตรกร ให้ประชาชนในพื้นที่ โดยมีการติดตามประเมินผลเชิงประจักษ์

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

แก้ไขปัญหาเหตุรำราญจากกลุ่มสิงห์หิวกาเอ็นดูไร้สู่นักอนุรักษ์แห่งขุนเขา อย่างสร้างสรรค์และบูรณาการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส โดยแต่งตั้งให้เป็น อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ตำบลบ้านธิ ร่วมกับเทศบาล ในการบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ อย่างมีส่วนร่วม คุณภาพสิ่งแวดล้อมพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ จากผืนป่าเสื่อมโทรมมีสัตว์ป่ามีคลังอาหารจากป่ามีทิศทางสังคม เกิดการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ พื้นฟูประเพณี เลี้ยงผืนน้ำสืบชะตา ลำน้ำแม่ริ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ปัจจุบันมีวิถีแบ่งปัน ดิน น้ำ ป่า อย่างสมดุลชุมชนมีน้ำสำรองในระบบ ปรปะตลอดปี เกษตรกรกลุ่มชาวนามีน้ำสำหรับทำนาปรังนอกฤดูกาล มากกว่าร้อยละ ๖๐ ของชาวนาท้องถิ่นกลุ่มลำไยมีน้ำสำหรับทำสวนลำไย นอกฤดู ปีละ ๒ ครั้งการทำฝายขนาดใหญ่บนนอกเขตพื้นที่ชลประทานที่มีความ จุน้ำมากกว่า ๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และ ปัญหาผลผลิตตกต่ำของเกษตรกรกว่า ๔๐ ราย พื้นที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ ถึง ๑๔ หมู่บ้านที่ลำน้ำแม่ริไหลผ่านความขัดแย้งของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ น้อยลงต่างตระหนักถึง คุณค่าของทรัพยากรคน ดิน น้ำ ป่าไม้ ร้อยรัดหัวใจ ของผู้คน ในพื้นที่ให้รวมเป็นหนึ่งเดียวกันได้อีกทาง อีกทั้งยังขยายผลสู่ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสมุนไพรเทศบาลตำบลบ้านธิ โดยเข้าร่วม สนองพระราชดำริ ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี หรือ อพ.สร เพื่ออนุรักษ์ ดูแลทรัพยากรท้องถิ่นอย่างครบวงจรและยั่งยืน

รางวัลชมเชย เทศบาลตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นางจันทรราย สุภาภาวีย์
นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลวังพร้าว

เทศบาลตำบลวังพร้าว

อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

วิสัยทัศน์

“ประชาชนมีคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานบริหารจัดการ สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุกถิ่นโครงสร้างพื้นฐานพร้อม สิ่งแวดล้อมสมดุล ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๒๒ ตร.กม.

ประชากร

๖,๙๐๗ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕๓,๒๑๑,๒๕๖.๗๓ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๔๒๐ ๙๒๐๒

โครงการนวัตกรรม

“หมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่ามอง”

ความเป็นมาของโครงการ

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัยและจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหายอย่างเร่งด่วน จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยของตำบลวังพร้าว ที่เก็บขนขยะมูลฝอยได้ในพื้นที่ ๗ หมู่บ้าน ปี ๒๕๕๙ มีจำนวนเฉลี่ย ๘๐ ตัน/เดือน คณะบริหารเทศบาลตำบลวังพร้าว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ จึงได้กำหนดนโยบายในการแก้ปัญหขยะในพื้นที่ โดยการจัดโครงการหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่ามองขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหขยะมูลฝอยในตำบลวังพร้าวให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยให้น้ำหนัก 3Rs มาใช้ในการแก้ปัญหขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน คือ การลด การคิดแยก และการใช้ประโยชน์จากขยะที่คัดแยก แล่งทำนุที่ต้นทาง ยึดหลักการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย โดยมีเป้าหมาย คือ ประชาชนมีจิตสำนึก รักบ้านเกิด ถือเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันลดปริมาณขยะมูลฝอย โดยให้ประชาชนจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้านของตนเองก่อน ส่งเสริมให้ประชาชนปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งภายในบ้านและบริเวณบ้านโดยรอบให้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักสุขาภิบาล ตลอดจนการมีส่วนร่วมพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน เพื่อให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบด้านการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ทั้งในตำบลวังพร้าว และพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

เทศบาลตำบลวังพร้าว ได้สานต่อแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่การพัฒนาท้องถิ่น โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาทั้ง ๓ มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมแก่ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทุกขั้นตอนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีหลักในการดำเนินงานดังนี้ ๑) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตำบลวังพร้าว ๒) ดำเนินกิจกรรมตามแผน ๓) ประเมินและสรุปผลการดำเนินงาน ๔) ขยายผลและพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวังพร้าวได้มีการพัฒนากระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่นำองค์ความรู้และภูมิปัญญาชาวบ้านมาปรับใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและชุมชนตามบริบทและวิถีชีวิตของคนในตำบลวังพร้าว เช่น การทำสเวียนล้อมรอบต้นไม้เป็นการจัดการขยะอินทรีย์หรือ ขยะเปียกในครัวเรือนและหมู่บ้าน

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การดำเนินโครงการหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอ ใช้ทรัพยากรทางการบริหาร ดังนี้

๑. ด้านบุคลากร

มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในสำนักปลัด เทศบาลตำบลวังพร้าว เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และประสานบุคลากรของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ร่วมรับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ในโครงการ โดยร่วมเป็นคนทำงานและคณะกรรมการในการตรวจประเมิน หมู่บ้านสะอาด หน้าบ้าน น่านมอ รวมทั้งการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ ในการคิดแยกแยะต้นทางตามหลัก 3Rs โดยไม่คิดค่าตอบแทน

๒. งบประมาณ

เทศบาลตำบลวังพร้าว ตั้งงบประมาณไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน (โครงการหน้าบ้านน่านมอ) ตั้งไว้จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท เทศบาลตำบลวังพร้าวดำเนินโครงการโดยคำนึง ถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่าและมีคุณภาพภายใต้การลงทุนหรือใช้ต้นทุนที่ต่ำที่สุด

๓. วัสดุอุปกรณ์

การดำเนินกิจกรรมตามโครงการ สำหรับกิจกรรมการคิดแยกแยะมูลฝอยทุกประเภท มีการจัดทำถังขยะแยกตามประเภท โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในครัวเรือน/หมู่บ้าน ตามบริบทของแต่ละครัวเรือน และแต่ละหมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลวังพร้าว

โครงการหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอมีการดำเนินงานเชิงรุก ในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในพื้นที่แบบบูรณาการในทุกขั้นตอน ตั้งแต่มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงรายละเอียดและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้กับ

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลวังพร้าว สมาชิกสภาเทศบาลตำบลวังพร้าว sw.สต.บ้านวังพร้าว โรงเรียนในพื้นที่ กำนันตำบลวังพร้าว ผู้ใหญ่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

๒. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางด้านการจัดการมูลฝอย ระหว่าง เทศบาลตำบล วังพร้าว กับ กำนันตำบลวังพร้าว และ ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน

๓. อบรมให้ความรู้เรื่องการคิดแยกแยะที่ต้นทางและการจัดการหมู่บ้านให้สะอาดตามหลักสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม โดย sw.สต.บ้านวังพร้าว

๔. กิจกรรมประเมินหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอ ดังนี้

๔.๑ คณะกรรมการ/คนทำงานในหมู่บ้านดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่ พร้อมรับการประเมินจาก คณะกรรมการตัดสินการประกวดหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอ ตามหลักเกณฑ์การประกวดฯ

๔.๒ ตรวจประเมินการประกวดหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอ โดยทีมคณะกรรมการตัดสินการประกวดหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอ ทุกหมู่บ้านในพื้นที่ จำนวน ๗ หมู่บ้าน

๕. มอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณให้กับหมู่บ้านที่ผ่านการประกวดหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่านมอ

๖. สรุปผลการดำเนินโครงการเสนอต่อคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลวังพร้าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และ พัฒนาด้านการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลวังพร้าวต่อไป

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

ความโดดเด่นของโครงการ คือ เป็นโครงการที่เปลี่ยนแนวความคิดในการบริหารจัดการขยะ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางหรือแหล่งกำเนิดในครัวเรือน ทุกคนมีส่วนรับผิดชอบ ไม่ใช่หน้าที่ของเทศบาลเพียงฝ่ายเดียว โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนของตนเองอย่างเป็นระบบตามหลักการ 3Rs มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีวิธีการสำคัญ คือ ลดการเกิดขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด นำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่ สร้างมูลค่าของขยะโดยส่งเสริมการประดิษฐ์ของใช้จากขยะ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลวังพร้าวในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ประชาชนตำบลวังพร้าวมีการจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้านของตนเองตามหลักสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม และสามารถเป็นต้นแบบให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ทั้งในตำบลวังพร้าวและพื้นที่ใกล้เคียง ต่อไป

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ประชาชนตำบลวังพร้าวคิดแยกขยะได้อย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ และมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ปริมาณขยะมูลฝอยลดลง มีการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองเป็นหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่ามอง หมู่บ้านที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดหมู่บ้านสะอาด หน้าบ้านน่ามอง ได้แก่ บ้านม่อนหินแก้ว หมู่ที่ ๔ สามารถเป็นต้นแบบให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ในตำบลวังพร้าว และขยายผลสู่พื้นที่อื่นๆ ได้ ซึ่งได้รับรางวัลด้านการจัดการขยะ ในระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบด้านการจัดการขยะ ภายใต้โครงการ **“จังหวัดสะอาด”** ในปี ๒๕๖๐

รางวัล องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัล
องค์การบริหารส่วนตำบล
ประเภททั่วไป
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รางวัลที่ ๑

เงินรางวัล
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๒

เงินรางวัล
๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลที่ ๓

เงินรางวัล
๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย

เงินรางวัลละ
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แดด

โครงการนวัตกรรม

“โครงการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมตำบลแม่แดด”

องค์การบริหารส่วนตำบลเก่างาม

โครงการนวัตกรรม

“โครงการการบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทานด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน (Groundwater Bank)”

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกตุ

โครงการนวัตกรรม

“โครงการขยะแลกภาษี”

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง

โครงการนวัตกรรม

“การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ”

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพล

โครงการนวัตกรรม

“การจัดบริการการดูแลและยาด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ”

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์

โครงการนวัตกรรม

“สวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ”

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้

โครงการนวัตกรรม

“พัฒนาต้นกล้า ฟูพลเมือง สังคม อย่างยั่งยืน”

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย

โครงการนวัตกรรม

“อาหารปลอดภัยในชุมชน”

๖. องค์การบริหารส่วนตำบลโค้งไผ่

โครงการนวัตกรรม

โครงการส่งเสริมสุขภาพดี ชีวีมีสุข “บ้านส่งเสริมสุขภาพ DSPM”

๗. องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี

โครงการนวัตกรรม

“โรงเรียนชาภิบาลวังท่าดี”

๘. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน

โครงการนวัตกรรม

“นวัตกรรมการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน”

๙. องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ

โครงการนวัตกรรม

“โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ”

๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน

โครงการนวัตกรรม

โครงการจัดงาน “วันสารทเดือนสิบตำบลเขาดิน”

รางวัลที่ ๑ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายอินทกร เลิศวงศ์รัตนกุล
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่แดด

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แดด

อำเภอท่ายาง จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

“น้ำไหล ไฟสว่าง การคมนาคมสะดวก คุณภาพชีวิตที่ดี การศึกษามีคุณภาพ”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๑๘๔.๗๙ ตร.กม.
ประชากร	๔,๒๓๘ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๒๗,๐๓๙,๕๐๙.๐๗ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๕๒๐๐ ๕๔๔๘

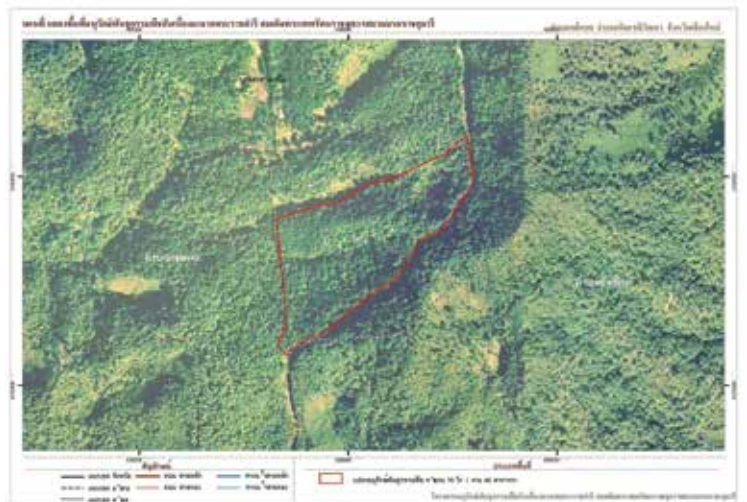
โครงการนวัตกรรม

“จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ตำบลแม่แดด”

ความเป็นมาของโครงการ

ราษฎรในพื้นที่ตำบลแม่แดดกว่า ๑,๑๑๗ ครัวเรือน ซึ่งดำรงชีวิตอิงแอบกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาหลายชั่วอายุคน แต่ไร้ซึ่งสิทธิในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ทำให้ขาดโอกาสในการได้รับการพัฒนาจากภาครัฐ พร้อมๆกับการถูกตราหน้าว่าเป็นตัวการก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความนิ่งเฉยเพื่อรอส่วนราชการที่มีบทบาทภารกิจอำนาจหน้าที่โดยตรงเข้ามาดำเนินการอาจทำให้เกิดปัญหาที่ซับซ้อนและยากต่อการจัดการได้อีก

โครงการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมตำบลแม่แดด ได้ต่อยอดจากโครงการจำแนกที่ดิน-ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่ตำบลแม่แดด โดยมีเป้าหมายมุ่งแก้ปัญหาในพื้นที่บริเวณชุมชนที่มีความเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยสำรวจพื้นที่ที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ป่า เพื่อจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ และเป็นศูนย์กลางและขับเคลื่อนการดำเนินงานในการสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS Database : Geographic Information System) ด้านการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลแม่แดด ให้ครบทั้ง ๘ หมู่บ้าน ทั้งข้อมูลจำแนกผู้ถือครองแปลงที่ดินและทะเบียนประวัติการใช้ที่ดินแบบรายแปลง ข้อมูลจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวมระดับหมู่บ้านและระดับตำบล รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ตามหลักวิชาการ นำเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ต่อไป

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

๑. **น้อมนำเอาหลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา** ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ โดยที่มุ่งเน้นการปรับสมดุลระหว่างกฎหมายกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ ในการจำแนกที่ดินทำกิน-ป่าไม้กับชุมชน เพื่อให้รัฐกับชุมชนได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ภาคประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินตามเงื่อนไขกฎหมาย ได้สิทธิในที่ทำกินรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำรวมถึงการส่งเสริมอาชีพและรายได้ เมื่อชาวบ้านมีความมั่นคงในการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ที่ถูกใช้ประโยชน์ก็จะถูกจำกัดและลดลงไปโดยอัตโนมัติ ภาครัฐหรือกรมป่าไม้ก็ได้ป่าและพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ที่ถูกใช้ประโยชน์นอกเหนือกฎหมายกำหนดเพิ่มขึ้น ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างแท้จริง

๒. แนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแก่ชุมชน เพื่อชุมชน โดยชุมชน ทั้งนี้เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่นชุมชนนั้นๆ ให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะกระบวนการ รวมไปถึงการช่วยกันพัฒนาชุมชนของตนเองให้ยั่งยืน

๓. แนวคิดหลักของการมีส่วนร่วม คือ การทำงานแบบมีส่วนร่วม นั่นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการตัดสินใจ เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (Ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้น ยินยอมปฏิบัติตาม (Compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (Commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจและสบายใจ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

๑. การบริหารจัดการกลยุทธ์ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ๓ หลักขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระดมทรัพยากรที่มีทั้งหมด เพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายของโครงการให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาคส่วนประชาชน องค์กร ส่วนราชการ และภาคที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๒ การบริหารจัดการการประสานงาน ติดตาม และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน ตลอดจนหาทรัพยากรมาช่วยเสริมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดกติการ่วมเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นรูปแบบสัญญาประชาคม กฎกติกาตามบัญญัติของกฎหมาย โดยทั้ง ๓ ขั้นตอนจะต้องมีฉันทามติร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ โดยถือว่าความเห็นส่วนใหญ่เป็นการสะท้อนภาพความสำเร็จของแต่ละขั้นตอนนั่นเอง

๒. ผลผลิตที่ประสบผลสำเร็จจากการดำเนินงาน

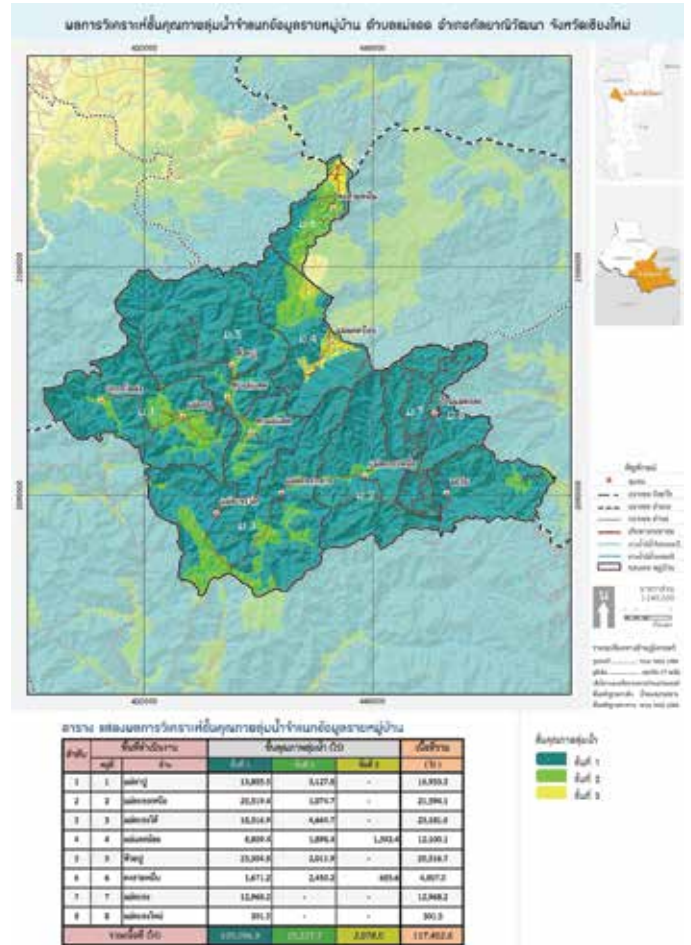
๑) มีศูนย์กลางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีฐานข้อมูลจำแนกป่าไม้ที่ทำกิน และที่อยู่อาศัย และทะเบียนประวัติการใช้ที่ดิน

๒) การขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายในลักษณะภาคีเครือข่าย ควบคู่กับการป้องกัน การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

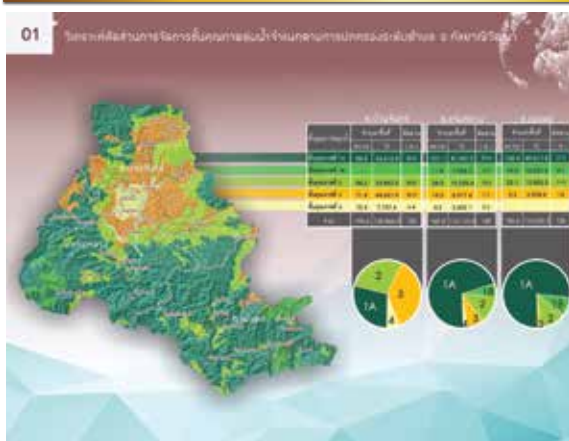
๓. ปัญหาอุปสรรคและวิธีการเอาชนะปัญหาอุปสรรค

๑) ข้อจำกัดด้านอำนาจหน้าที่ กฎหมาย หรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการโดยใช้ฐานชุมชนผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้านตามกระบวนการชุมชนแทน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการดำเนินการ

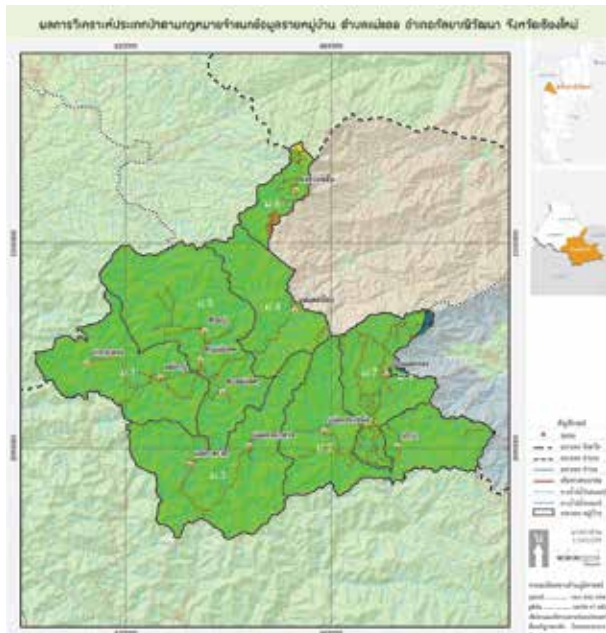
๒) ข้อจำกัดด้านเทคนิควิธีการดำเนินงานและความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้อง โดยประสานบุคลากร กลุ่ม องค์กร ภาคีเครือข่าย ส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาช่วยเสริมกระบวนการจัดการ

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

เนื่องจากโครงการนวัตกรรม ได้ต่อยอดจากโครงการจำแนกที่ดิน-ป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายแก้ไขปัญหารับรักษาชุมชนที่มีความเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ การดำรงวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายต้องพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งการดำเนินงานหลายครั้งที่ผ่านมามีประสบการณ์ความล้มเหลวมาโดยตลอดเป็นผลมาจากการยึดหลักกฎหมาย การดำเนินงานในโครงการครั้งนี้จึงมีการปรับแนวทางการทำงาน โดยน้อมนำเอาหลักการทรงงานตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาใช้ในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นการปรับสมดุลระหว่างกฎหมายกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ในการจัดระเบียบป่าไม้กับชุมชน เพื่อให้รัฐกับชุมชนได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย ภาคประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินตามเงื่อนไขกฎหมายได้สิทธิในที่ดินทำกินรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ได้รับการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาในด้านต่าง ๆ

เมื่อประชาชนมีความมั่นคงในการใช้ประโยชน์จากที่ดิน พื้นที่ที่ถูกใช้ประโยชน์จะถูกจำกัดและลดลงโดยอัตโนมัติ ภาครัฐหรือกรมป่าไม้ได้ป่าและพื้นที่สีเขียวที่ถูกใช้ประโยชน์นอกเหนือกฎหมายกำหนดเพิ่มขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างแท้จริง ตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจพื้นที่ทำกินและพื้นที่ป่าเพื่อจัดทำฐานข้อมูลจำแนกการใช้ประโยชน์ป่าไม้ที่ดินรายแปลง ทำให้ผู้นำและชุมชนเกิดความเชื่อมั่นและยอมรับการดำเนินงานร่วมกันสามารถลดปัญหาความขัดแย้งลงได้ ก่อให้เกิดภาพแห่งความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนในการบริหารจัดการพื้นที่ ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในระยะเวลาอันอย่างรวดเร็ว

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑) กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ ราษฎรในพื้นที่ตำบลแม่แดด ๑,๑๑๗ ครัวเรือน จำนวน ๔,๒๓๘ คน

๒) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ มีทะเบียนประวัติการใช้ที่ดินรายแปลงสามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรต่อสำนักงานเกษตรอำเภอได้ ลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐกับชุมชน ชุมชนมีความเชื่อมั่นรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความหวงแหน และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างเป็นธรรมยั่งยืน ก่อให้เกิดการบูรณาการแผนงาน/โครงการ ทั้งการส่งเสริมอาชีพและสร้างความมั่นคงในการใช้ประโยชน์จากที่ดิน เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนในพื้นที่

ความยั่งยืนของโครงการ

ดำเนินการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำกับติดตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีการพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ และมีแผนงานการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม พร้อมๆ กันนั้น ก็ได้ดำเนินการฟื้นฟูป่าและเสริมสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน รวมทั้งมีการขยายเครือข่ายในการดำเนินการไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เช่น ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง เพื่อให้เกิดการบูรณาการดำเนินการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นโดยภาพรวมต่อไป

บทเรียนที่ได้รับ

- ๑) ชุมชนมีกฎกติกา ข้อบังคับชุมชน ข้อบัญญัติท้องถิ่น และการสร้างกลไกการจัดการร่วม
- ๒) มีการรวมกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้ามเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายใน-ภายนอก
- ๓) มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องในกลไกการจัดการร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากท้องถิ่นและภาคีเครือข่าย

รางวัลที่ ๒ องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายชาติ ศรีวิชา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอไทรน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

วิสัยทัศน์

“ถนนไร้ฝุ่น ชุมชนปลอดภัย พัฒนาหลักธรรมาภิบาล เน้นงานพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แหล่งเรียนรู้ธนาคารน้ำใต้ดิน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๗๔.๙๕ ตร.กม.

ประชากร

๗,๔๐๖ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕๐,๒๒๐,๓๐๑.๐๓ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๔๕๒๑ ๐๕๐๕

โครงการนวัตกรรม

“การบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทาน ด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน (Groundwater Bank)”

ความเป็นมาของโครงการ

ตำบลท่าคันโท อำเภอไทรน้อย จังหวัดอุบลราชธานี สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่ราบลุ่ม อากาศร้อนชื้น ลักษณะของดินเป็นดินร่วนปนทราย ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่ตำบลท่าคันโทอยู่นอกเขตชลประทาน ประสบปัญหาภัยพิบัติ น้ำท่วม น้ำจืดภัยแล้ง น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค ช่วงเวลาน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร โครงสร้างพื้นฐานการคมนาคม ระบบน้ำต่างๆ เกิดความเสียหายเป็นประจำทุกปี

พ.ศ. ๒๕๕๗ นายชาติ ศรีวิชา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคันโทพร้อมคณะทำงาน ได้ไปศึกษาหลักการ วิธีการ “การเติมน้ำฝนลงเก็บไว้ใต้ดิน” กับพระนิเทศศาสนคุณ (หลวงพ่อดม สิริปัญโญ) ประธานสถาบันน้ำนิเทศศาสนคุณ การเติมน้ำฝน

ลงเก็บไว้ใต้ดิน คือการขุดบ่อ / ฝาย กักเก็บน้ำ ให้ลึกถึงชั้นน้ำใต้ดินเพื่อเก็บน้ำในฤดูฝนและกระจายน้ำผ่านธารน้ำใต้ดิน จะกักเก็บน้ำไว้ใต้ดิน ซึ่งเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำบาดาลให้มากขึ้น เพียงพอต่อการนำมาใช้ในอนาคต โดยมี ๒ ระบบคือ ระบบบ่อเปิด และระบบบ่อปิด เมื่อได้ทำความเข้าใจวิธีการ หลักการแล้วจึงได้ร่วมกันตั้งชื่อใหม่ว่า “ธนาคารน้ำใต้ดิน” เพื่อให้จดจำได้ง่าย

พ.ศ. ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคันโท ได้ทำโครงการ การบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทานด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน (Groundwater Bank) ดำเนินการครั้งแรก จำนวน ๑๐ บ่อ ทั้งระบบบ่อเปิดและระบบบ่อปิด การติดตามผลเห็นว่า สามารถแก้ปัญหา น้ำท่วม น้ำจืด ได้จริง พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงได้เพิ่มเติมอีก ๔๐ บ่อ รวมทั้งหมด ๕๐ บ่อ ผลปรากฏว่าบ่อทั้งหมดสามารถรับน้ำฝนเก็บลงใต้ดินได้เพียงพอต่อความต้องการ ไม่เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเกษตร เป็นประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

การพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดหาน้ำเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ที่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน โครงการ การบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทานระบบธนาคารน้ำใต้ดิน (Groundwater Bank) จึงนำปัญหาปริมาณน้ำต้นทุนในระดับต่ำลงมาแก้ไขปัญหาก็เกิดภัยแล้งและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมที่ไม่กระทบกับการกิจของหน่วยงานอื่น คือแหล่งน้ำธรรมชาติ ลำห้วยต่างๆ ซึ่งมีกระจายอยู่ทุกตำบล โดยมีหลักการดำเนินการ ๘ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ เก็บข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ ชุมชนและสภาพภูมิประเทศ

ขั้นที่ ๒ การกำหนดทิศทางของน้ำใต้ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำระดับชุมชน

ขั้นที่ ๓ เจาะสำรวจ ชั้นดิน เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถดำเนินการเต็มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ ๔ วางแผนและกำหนดระบบเติมน้ำลงในแผนที่ผังน้ำตำบล

ขั้นที่ ๕ ออกแบบระบบธนาคารน้ำใต้ดินตามบริบทของพื้นที่

ขั้นที่ ๖ ดำเนินงานก่อสร้างตามแผนที่กำหนดไว้

ขั้นที่ ๗ ติดตาม ประเมินผลและเก็บข้อมูล

ขั้นที่ ๘ สรุป วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคโอกาส ขยายผลเชื่อมกับโครงการอื่นของพื้นที่

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ธนาคารน้ำใต้ดินระบบบ่อบปิด

เป็นการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเองเพื่อไม่ให้น้ำไหลไปรวมยังที่อื่น เกิดการสะสมเพิ่มปริมาณมวลน้ำมากยิ่งขึ้น วิธีการ คือ ขุดบ่อรูปทรงกลมหรือทรงเหลี่ยม เส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย ๕๐-๖๐ ซม. ความลึกให้เป็น ๒ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง ในกรณีที่พื้นดินถมต้องขุดจนถึงดินเดิมและให้ขุดบ่อเพิ่มแรงกดขนาดเล็ก (Hydraulic Jump) เรียกว่า “บ่อสะดือ” เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ ซม. ความลึกเป็น ๒ เท่าเช่นเดียวกับบ่อใหญ่ / นำหินขนาดเล็กปิดสะดือ/นำหินขนาดใหญ่วางบนบ่อใหญ่หนึ่งชั้น/นำท่อ PVC ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๒ นิ้วขึ้นไป วางบนหินชั้นแรกให้ได้แนวตั้งตั้งจากกลางบ่อ/นำหินขนาดใหญ่ใส่ในบ่อใหญ่จนถึงปากบ่อให้เหลือพื้นที่จากปากบ่อถึงหินใหญ่ ๒๐ ซม./นำตาข่ายไนล่อนคลุมบ่อคลุมหินหยาบเพื่อป้องกัน

ฝุ่น/นำหินขนาดเล็กคลุมกับตาข่ายไนล่อน ให้เหลือพื้นที่จากปากหลุม-ชั้นหินเล็กประมาณ ๕ ซม. เพื่อให้เกิดระดับความสูง-ต่ำ น้ำไหลลงสะดวก/ นำข้อต่อ PVC สามทางสวมปลายท่อด้านบน/หมั่นตรวจสอบไม่ให้มีสิ่งกีดขวางทางน้ำที่ไหลเข้าบ่อ

ธนาคารน้ำใต้ดินระบบเปิด

เป็นการวางระบบวางตำแหน่งให้มีความเชื่อมโยงกันตามลักษณะพื้นที่ เลือกตำแหน่งที่เป็นจุดรับน้ำฝนบนผิวดิน ทิศทางของน้ำที่ไหลลงบ่อแต่ละบ่อมีระยะห่างไม่เกิน ๑.๕ กม. การขุดบ่อต้องให้ผ่านชั้นดินเหนียวถึงชั้นหินอุ้มน้ำ(Aquifer) ลึกเฉลี่ย ๗ - ๘ เมตร บ่อที่ขุดไม่มีขอบ ปรับมุมให้น้ำเข้าบ่อทางด้านทิศเหนือและด้านทิศตะวันตก จะทำให้เกิดการ Groundwater recharge ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อฝนตกน้ำจะไหลลงสู่บ่อส่งน้ำลงใต้ดินแล้วจะมีการสร้างทางเดินของน้ำโดยมีอากาศเป็นตัวนำพาให้เชื่อมถึงกัน กรณีพื้นที่ราบลุ่มบริเวณพื้นที่ต่ำที่สุดมีพื้นที่การเกษตรต้องทำขอบบ่อเพื่อป้องกันน้ำท่วมแปลงการเกษตร

ความโดดเด่นของโครงการ

โครงการการบริหารจัดการน้ำนอกเขตชลประทานด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน (Groundwater Bank) เป็นโครงการที่ให้ความชุ่มชื้นกับผิวดิน ลดความแห้งแล้ง ช่วยเติมน้ำในฤดูฝนให้สามารถไหลลงไปได้ใต้ดินเพื่อเพิ่มระดับน้ำบาดาล บ่อน้ำต้น หอน้ำ สระน้ำทั่วไปให้มีปริมาณน้ำใช้ได้ทั้งด้านการเกษตร อุปโภค-บริโภคในพื้นที่ดำเนินการตลอดทั้งปี จัดการปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ได้เร็วขึ้น โดยให้ซึมผ่านการกรองของชั้นดินโดยธรรมชาติ ลดปริมาณน้ำขังในชุมชน อีกทั้งช่วยลดการเกิดโรคระบาดจากแมลงต่างๆ เช่น ยุง แมลงวัน ดังนั้นประชาชนในตำบลเก่าจามจึงมีแหล่งน้ำที่สะอาดในการอุปโภค บริโภคอย่างถูกสุขอนามัย มีน้ำใช้ในการเกษตรตลอดทั้งปี

องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าจามจึงได้นำพลังงานโซลาร์เซลล์ หรือพลังงานจากแสงอาทิตย์ พลังงานตามธรรมชาติซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาด มาใช้ในพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรนำน้ำขึ้นมาใช้เป็นการส่งเสริมผลิตผลทางการเกษตรอย่างยั่งยืนและปลอดภัย ให้ชุมชนได้เข้าถึงอาหารที่มีโภชนาการที่เหมาะสมและเพียงพอ

ฐานที่ 2 กราบมนัสการหลวงพ่อรวยฯ วัดบ้านเก่าชาม

พระสงฆ์จากวัดพุทธคยาและวัดเวฬุวันได้มากราบ หลวงพ่อรวยในครั้งหนึ่ง ซึ่ง หลวงพ่อรวย พึงใจว่าวันที่ 5 เมษายน 5 เวลา ๗ นาฬิกาโดยทางวัดพุทธคยาได้แจ้งให้วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ในเวลาบ่าย๓นาฬิกาและทางวัดเวฬุวัน ได้มีการแจ้งว่าโดยทางหลวงพ่อรวยได้แจ้ง เป็นที่ระลึกในวันมาฆบูชาและวันวิสาขบูชา ซึ่งมีเดือนมาฆบูชาเป็นโอกาสอันดีของวัดพุทธคยา วัดพุทธคยาและวัดเวฬุวันได้แจ้งว่าในวันมาฆบูชาที่วัดพุทธคยาได้แจ้งและวัดเวฬุวันได้แจ้งว่า ทางวัดพุทธคยาและวัดเวฬุวันได้แจ้งว่าในวันมาฆบูชาที่วัดพุทธคยาได้แจ้งและวัดเวฬุวันได้แจ้งว่า

พระครูสีนังคังสีนัง
วัดบ้านเก่าชาม

[illegible][illegible]

รุ่นที่ 4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษสำหรับวัยแก้ว

(ผักสะอาด พลังงานสะอาด Green crop)

ปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ทางด้านการเกษตร เช่น การนำข้อมูลของเกษตรกรมาใช้ในการตัดสินใจในการเลือกปลูกพืชชนิดใด การนำข้อมูลของเกษตรกรมาใช้ในการตัดสินใจในการเลือกปลูกพืชชนิดใด การนำข้อมูลของเกษตรกรมาใช้ในการตัดสินใจในการเลือกปลูกพืชชนิดใด

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการร
นอกเขตชลประทานด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน
ทำงานมีน้ำใช้ในการเกษตร มีน้ำสะอาดให้ประ
ตลอดทั้งปี ลดปัญหาน้ำท่วม จัง น้ำเสียในชุมชน
เชื้อโรคและแมลงต่างๆ ทำให้ประชาชนมีสุขภาพ
อาชีพหลากหลาย สร้างรายได้เพิ่มให้กับประชน

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

ความยั่งยืนของการดำเนินการและบทเรียนที่ได้รับจากผลสำเร็จของการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำการบริหารจัดการน้ำระบบธนาคารน้ำใต้ดินไปเป็นนโยบายขับเคลื่อนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยได้เลือกให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าทามเป็นต้นแบบและเผยแพร่ความรู้วิธีการอย่างถูกวิธีให้กับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจภาคประชาชนที่มีความสนใจและได้รับความเดือดจากภัยน้ำท่วมและน้ำแล้ง

บทเรียนที่ได้รับจากโครงการ

บทเรียนที่ได้รับจากโครงการ

การบริหารจัดการน้ำด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดินเป็นโครงการที่เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ/มีความคิดสร้างสรรค์และนำภูมิปัญญาตามบริบทของชุมชนมาปรับปรุงต่อยอดได้/แก้ไขปัญหาด้อย่างชัดเจน/มีความยั่งยืนของโครงการ/แต่ก็มีข้อก่กเถียงถึงข้อดีและข้อเสียของหลักการ“ธนาคารน้ำใต้ดิน”

ในประเด็นทาง วิทยาศาสตร์ ธรณีวิทยา อุทกวิทยา ที่สำคัญด้านสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลเก่าพามจึงได้ดำเนินการทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มูลนิธิเพื่อสังคมไทย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี (บางมด) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาการและทางปฏิบัติต่อไป

ฐานที่ 6

กระบวนการการบริหารจัดการน้ำด้วยระบบชนวนน้ำใต้ดิน

ระบบเปิด (บ่อซึม) และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน "จุลเจริญบวรราษฎร์"

บ่อซึม คือ แหล่งกักเก็บน้ำผิวดิน และใช้ส่งน้ำให้พืชดูดน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที บ่อซึมจึงเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของระบบน้ำใต้ดิน ซึ่งถ้าหากบ่อซึมเกิดปัญหาขึ้นแล้วละก็ระบบน้ำใต้ดินจะไม่สามารถใช้งานได้

การ ผลิตน้ำประปาจากบ่อซึมบวรราษฎร์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ใช้บ่อซึมแบบน้ำใต้ดินผิวดิน และใช้ระบบการกระจายน้ำด้วยบ่อซึม โดยบ่อซึมบวรราษฎร์มีลักษณะเป็นบ่อสี่เหลี่ยม กว้างประมาณ 1 เมตร ลึกประมาณ 1 เมตร และใช้วัสดุที่เรียกว่า ทรายหยาบอัดแน่น เพื่อใช้เก็บน้ำฝน น้ำฝนที่ตกลงมาในบ่อซึมจะซึมลงสู่ชั้นดิน และใช้ให้พืชดูดน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

การกระจายน้ำด้วยบ่อซึมบวรราษฎร์นั้น จะกระจายน้ำให้พืชดูดน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที และน้ำที่ซึมลงสู่ชั้นดินจะซึมลงสู่ชั้นดินใต้บ่อซึม และใช้ให้พืชดูดน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

บ่อซึมบวรราษฎร์มีลักษณะเป็นบ่อสี่เหลี่ยม กว้างประมาณ 1 เมตร ลึกประมาณ 1 เมตร และใช้วัสดุที่เรียกว่า ทรายหยาบอัดแน่น เพื่อใช้เก็บน้ำฝน น้ำฝนที่ตกลงมาในบ่อซึมจะซึมลงสู่ชั้นดิน และใช้ให้พืชดูดน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

บ่อซึมบวรราษฎร์มีลักษณะเป็นบ่อสี่เหลี่ยม กว้างประมาณ 1 เมตร ลึกประมาณ 1 เมตร และใช้วัสดุที่เรียกว่า ทรายหยาบอัดแน่น เพื่อใช้เก็บน้ำฝน น้ำฝนที่ตกลงมาในบ่อซึมจะซึมลงสู่ชั้นดิน และใช้ให้พืชดูดน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

รางวัลที่ ๓ องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายมาหะมะสอดี มะเต็ง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาแก

องค์การบริหารส่วนตำบลนาแก

อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ สาธารณูปโภคครบถ้วน ความรู้ สร้างเสริมสุขภาพถ้วนหน้า และการรักษาสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานความมั่นคงในการดำรงชีวิต”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๓๒.๘๑ ตร.กม.
๗,๓๖๕ คน

๓๙,๕๐๐,๘๐๖.๕๗ บาท
๐ ๙๓๓๓ ๐๙๖๗

โครงการนวัตกรรม

“โครงการขยะแลกภาษี”

ความเป็นมาของโครงการ

จากการจัดทำประชาคมหมู่บ้านและตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแก ประชาชนให้ความสำคัญกับปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้น มีการทิ้งขยะริมถนนทุกพื้นที่ ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งสภาพภูมิทัศน์ ดินเสีย และน้ำเสีย และสุขภาพอนามัยของประชาชน จากการสำรวจข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแก พบว่า ข้อมูลสถานการณ์ขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแก ปี ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ๑. ขยะมูลฝอยทั่วไปประมาณ ๕๐๔ ตันต่อปี ๒. ขยะอันตรายประมาณ ๑๒๔ ตันต่อปี ๓. ขยะรีไซเคิลประมาณ ๒๓๗ ตันต่อปี ๔. ขยะอันตราย ประมาณ ๑๐๙.๒๐ กิโลกรัมต่อปี รวมขยะทั้งสิ้น ๘๐๕.๑๐๙ ตันต่อปี ซึ่งเป็นขยะจำนวนมากที่ถูกทิ้งให้เป็นปัญหาของชุมชนทุกหมู่บ้าน ขยะก่อให้เกิดแหล่งเพาะและแพร่เชื้อโรค ทำลายแหล่งน้ำ ขยะที่ตกในแหล่งน้ำลำคลองและท่อระบายน้ำ จะทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน การไหลของน้ำไม่สะดวก ทำให้เกิดมลพิษทางน้ำในลักษณะต่าง ๆ

เช่น ทำให้น้ำเน่าเสีย น้ำเป็นพิษ มีกลิ่นเหม็นนำมาใช้อุปโภคบริโภคไม่ได้ น้ำมีเชื้อโรคเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต ประชาชนเดือดร้อนเรื่องขยะทุกหมู่บ้านทั้งตำบล ขยะกองไว้จำนวนมากๆ ทำให้สุนัขมาคุ้ยเขี่ยจนขยะกระจายเกลื่อนริมถนนไม่น่ามองและสิ่งกลิ่นเหม็น และขยะหลายชนิดสามารถนำมา Recycle สร้างมูลค่าในรูปแบบต่าง ๆ ได้แต่ประชาชนไม่รู้คุณค่า ทำให้ประชาชนให้ความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยเป็นลำดับที่ ๑ ที่ต้องดำเนินการแก้ไขเป็นการเร่งด่วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนได้อย่างเหมาะสมลดภาระหน่วยงานภาครัฐในการกำจัดขยะต่อไป จึงเกิดโครงการการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ตำบลนาแก ขยะแลกภาษี ทำถึงขยะอันตรายรีไซเคิลถึงขยะทั่วไป ธนาคารน้ำใต้ดิน เป็นต้น

กลยุทธ์การดำเนินการ Health Promotion : Ottawa charter

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาถอย อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ประกาศ กติกาการชุมนุมคนนาถอย

เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงระเบียบและกติกาการชุมนุมคนนาถอย

โดยมีวัตถุประสงค์ว่า การชุมนุมคนนาถอย 1 วัน จะได้รับเงินค่าตอบแทนคนนาถอย 5,000 บาท

ส่วนรายละเอียดกติกาการชุมนุมคนนาถอย มีดังนี้

1. เวชภัณฑ์ยาต่าง ๆ	ปริมาณ: 4 บาท	7. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 20 บาท
2. เวชภัณฑ์ยาต่าง ๆ	ปริมาณ: 3 บาท	8. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 1 บาท
3. เวชภัณฑ์ยาต่าง ๆ	ปริมาณ: 1 บาท	9. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 2 บาท
4. เวชภัณฑ์ยาต่าง ๆ	ปริมาณ: 0.50 บาท	10. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 3.50 บาท
5. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 0.70 บาท	11. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 3.50 บาท
6. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 1 บาท	12. ทรายปลูกไม้กระถาง	ปริมาณ: 20 บาท

ประกาศบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2561 เป็นต้นไป

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลนาถอย
อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกตุ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ประกาศ กติกาชุมนุมคนนาเกตุ

เรื่องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขึ้นพื้นที่ อบต.นาเกตุ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี

กับโครงการ **ชมและแลกน้ำ** โครงการ **ชมและแลกน้ำ** โครงการ **ชมและแลกน้ำ** และทุกโครงการ
ที่ขึ้นกับการขึ้นค่าธรรมเนียมขึ้นพื้นที่ทั้งหมด ดังนี้

1. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
2. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
3. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
4. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
5. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
6. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท

7. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
8. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
9. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
10. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
11. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท
12. แลกน้ำดื่ม	ฟรี	1 บาท

ประกาศบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป

เกิดยุทธศาสตร์ ใช้มาตรการทางการเงิน “ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้”
เกิดนวัตกรรม **“ขยะแลกภาษี”** ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน ภาษีป้าย
เกิดการต่อยอดแนวคิด ขยะทำบุญ วัด มีสยิดเกิดการ ใช้กติกาชุมชนใน
การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนขยะที่ยุติธรรม เกิดการขยายเครือข่ายการบริหาร
จัดการขยะจากบ้านบาโงซาติง สู่ทั้งตำบลนาเกตุ และตำบลอื่นๆ ใน ๓ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ที่มาศึกษาดูงานการจัดการขยะในชุมชนบ้านบาโงซาติง เกิดเป็น
ชุมชนต้นแบบแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานการจัดการขยะให้หน่วยงานอื่น เกิด
การสร้าง “ขยะเป็นอาชีพสู่ชุมชน” กระเป๋าชองกาแฟ น้ำยาล้างจาน กระถาง
ดอกไม้ ทำถังขยะอินทรีย์รีไซเคิล ถังขยะทั่วไปรีไซเคิลเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม
จากเสื้อผ้าเหลือใช้ เกิดการนำขยะมารีไซเคิลในรูปแบบต่างๆ เช่น ทำน้ำหมัก
ทำปุ๋ยหมัก การเลี้ยงไส้เดือนดิน ทำกระเป๋ ทำแก๊สจากมูลสัตว์ ธนาคารน้ำใต้ดิน
ได้รับคัดเลือกให้จัดนิทรรศการการจัดการสุขภาพชุมชนขยะแลกภาษี

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ชุมชนและชาวบ้านให้ความร่วมมือมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในหมู่บ้าน
อย่างต่อเนื่อง และขยายไปยังหมู่บ้านอื่น
๒. ทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนหมู่บ้านสะอาดขึ้น ลดปริมาณขยะที่ทิ้งในชุมชน
๓. ประชาชนมีรายได้เสริมจากการจำหน่ายขยะรีไซเคิล

๔. ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพดีขึ้น มีความปลอดภัยจากภัยที่เกิดจากขยะ เช่น เศษแก้วบาด เชื้อโรคที่มาจากขยะรวมถึงชาวบ้านไม่เป็น
ไข้เลือดออก
๕. เยาวชนในหมู่บ้านมีความสูงในการนำขยะมาจำหน่ายเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง
๖. ประชาชนในชุมชนมีการจัดการขยะที่เป็นระบบและมีความตระหนักในการจัดการขยะในชุมชนของตนเอง
๗. หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกตุ สามารถเก็บภาษี ที่ชาวบ้านต้องจ่ายภาษีป้ายได้ ๑๐๐ % ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ๑๐๐%
ภาษีบำรุงท้องที่ ๘๙.๙๙%
๘. เกิดความร่วมมือของเครือข่าย คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน / ผู้นำศาสนา / ผู้นำท้องที่ / กลุ่มแม่บ้าน / องค์การบริหารส่วน
ตำบลนาเกตุ / สว.สต.นาเกตุ / สว.โคกโพธิ์ / สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) / กองทุนหลักประกันสุขภาพ
ระดับท้องถิ่น / โรงเรียนในพื้นที่ / ร้านค้าในชุมชน / เครือข่ายมหาวิทยาลัย มอ.ปัตตานี / มอ.หาดใหญ่
๙. เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ จากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน ๓ จังหวัด มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สนง.ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
๑๐. ชุมชนเกิดความสามัคคีรักท้องถิ่นของตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมของกับชุมชนได้ ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายอิทธิเดช พงษ์ไทย
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง

อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

วิสัยทัศน์

“ท้องถิ่นน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง แหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตรคุณภาพดี
วิถีชีวิตมีสุข พร้อมก้าวสู่สากล”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๓๔.๗๙ ตร.กม.
๕,๓๕๐ คน

๓๗,๖๑๔,๗๘๐.๔๕ บาท
๐ ๕๖๙๙ ๑๑๑๓

โครงการนวัตกรรม

“การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ตามสิทธิของคนพิการ”

ความเป็นมาของโครงการ

ปัญหาข้อมูลจำนวนคนพิการไม่สอดคล้องตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน เพราะคนพิการไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งปัจจัยนี้ส่งผลกระทบต่อการวางแผนงบประมาณ และทิศทาง การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันคนพิการจำนวนมากไม่รับรู้ถึงสิทธิของตนเอง จึงไม่สามารถใช้ประโยชน์จากกฎหมายอย่างเต็มที่และยังเป็นช่องว่างให้ผู้อื่นเอาเปรียบและใช้สิทธิของคนพิการเพื่อประโยชน์ของตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวางมีนโยบายสำคัญในการยกระดับการให้บริการสาธารณะ เพื่อการเข้าถึงการบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนจากการให้บริการเพื่อพัฒนาศักยภาพดังกล่าว จึงเกิดนวัตกรรมบริการที่เรียกว่า การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง มุ่งแก้ไขปัญหาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิคนพิการ และมุ่งแก้ปัญหาทางสังคมทัศนคติของสังคมและคนทั่วไปที่มีต่อคนพิการ ที่ยังคงเป็นรูปแบบ สังคมสงเคราะห์ ที่คนพิการต้องได้รับการช่วยเหลือดูแลจากสังคม ให้เกิดรูปแบบสังคมที่อยู่ร่วมกัน (Inclusive Society) เนื่องจากมีคนพิการจำนวนมากสามารถดูแลตัวเองได้ ช่วยเหลือสังคมได้ และเป็นผู้ให้ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้รับเสมอไป ทางด้านเศรษฐกิจการไม่มีข้อมูลจำนวนคนพิการที่สอดคล้องตามความเป็นจริงเป็นปัจจุบันอย่างรอบด้าน ในการวางแผนการใช้งบประมาณ คนพิการวัยแรงงานขาดการส่งเสริมการประกอบอาชีพ เป็นการละเลยโอกาสทางเศรษฐกิจ

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

แนวทางในการดำเนินโครงการการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง ประยุกต์ทฤษฎีระบบ (System Theory) ดังนี้

องค์ประกอบที่หนึ่ง ปัจจัยนำเข้า (Inputs) การนำเข้าข้อมูลคนพิการตำบลวัดขวาง ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลบัตรคนพิการ ข้อมูลที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม ข้อมูลการประกอบอาชีพ

องค์ประกอบที่สอง กระบวนการ (Process) คือ เมื่อรับปัจจัยนำเข้าเพื่อเข้าสู่กระบวนการควบคุมโดยเงื่อนไข ๔ เงื่อนไข ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสภาพแวดล้อม บริเวณที่อยู่อาศัย ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสุขภาพ การประมวลผลข้อมูลเพื่อจัดระบบการดูแลคนพิการได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง อย่างเป็นธรรม

องค์ประกอบที่สาม ผลผลิต (Output) คือ นโยบายการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ เป็นนโยบายการให้บริการเชิงรุก การเฝ้าระวัง วางแผนในการดูแลคุณภาพชีวิตคนพิการ และสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ

องค์ประกอบที่สี่ ผลกระทบ (Impact) คือ ข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ป้อนกลับเพื่อปรับปรุงแก้ไขผลกระทบโครงการ และสภาพแวดล้อมที่ส่งผลโครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง

กลยุทธ์การดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวางและภาคีเครือข่ายมีการรวมกลุ่มกันอย่างเอกภาพ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกันคือคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ดี

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

หลักการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ เน้นความเชื่อมโยงเครือข่ายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ประกอบด้วยภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพิจิตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดขวาง ร่วมดำเนินการนำข้อมูลที่ ร่วมคิด ร่วมทำ กลุ่มเก และร่วมแรงร่วมใจผลักดันให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จ จนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ส่งผลให้คนพิการในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง จำนวน ๒๕๔ คน สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ตามสิทธิของคนพิการ อย่างเสมอภาค เท่าเทียม ทั่วถึง และลดความซ้ำซ้อน แต่ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

๑) **ความซ้ำซ้อนของหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือคนพิการ** เนื่องจากไม่ได้นำฐานข้อมูลคนพิการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวางไปใช้เพื่อประโยชน์และสิทธิของคนพิการ แนวทางการแก้ไข องค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง แจ้งประชาสัมพันธ์ นวัตกรรมโครงการการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามสิทธิ ของคนพิการ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลคนพิการอย่างทั่วถึง

๒) **ข้อมูลส่วนบุคคลของคนพิการเปลี่ยนแปลงบ่อย** แต่ไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง แนวทางการแก้ไข แจ้งแนวทางการเปลี่ยนแปลงข้อมูลของคนพิการ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงไร้สาย ผู้นำหมู่บ้าน และแจ้งคนพิการเมื่อแจกเบี้ยคนพิการทุกเดือน

๓) **เทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว** แก้ไขโดยปรับปรุงระบบฐานข้อมูลตามระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

การรวบรวมข้อมูลคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดขวาง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ของคนพิการ ฐานข้อมูลจะมีข้อมูลในทุกๆ ด้าน ของคนพิการ เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลบัตรคนพิการ ข้อมูลที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม อาชีพ มีระบบประมวลผลสามารถจำแนกข้อมูลแต่ละประเภทเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดสวัสดิการฐานข้อมูลจะมีระบบในการประมวลผลข้อมูลคนพิการเพื่อใช้ในการวางแผน จัดสวัสดิการ การเข้าถึงสิทธิ การเฝ้าระวังปัญหา การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน การเข้าถึงการบริการภาครัฐ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน คนพิการได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงจากการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

- ๑) สิทธิของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ไม่เกิดการถูกระงับสิทธิกรณีบัตรคนพิการหมดอายุ
- ๒) คนพิการเข้าถึงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเสมอภาค เท่าเทียมบุคคลทั่วไปในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ
- ๓) คนพิการตำบลวัดขวางได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการให้ดียิ่งขึ้น
- ๔) เกิดการรวบรวมข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลของคนพิการในตำบลวัดขวาง และสามารถเรียกใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว รวมถึงการกระจายข้อมูลไปยังหน่วยงาน
- ๕) การเพิ่มโอกาสในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ที่ไม่มีโอกาสหรือไม่เคยได้รับการบริการด้วยตนเองให้มีโอกาสได้รับบริการด้วยตนเอง
- ๖) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการสร้างความเท่าเทียมทางสังคม โดยภาคประชาชนเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือดูแล ฝึกระวัง และให้ความสำคัญกับคนพิการในชุมชน
- ๗) คนพิการในตำบลวัดขวางได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิต เกิดความภาคภูมิใจในการดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

นายภูษา ฬาปริญญา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลา

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลา

อำเภอพลา จังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์

“องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน มุ่งพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจภายใต้ความพอเพียง พัฒนาพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๒๖ ตร.กม.
๖,๔๙๕ คน

๓๘,๕๙๕,๘๗๒.๑๘ บาท
๐ ๔๓๔๑ ๘๑๕๕

โครงการนวัตกรรม

“การจัดบริการการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยการมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ”

ความเป็นมาของโครงการ

สืบเนื่องจากจำนวนประชากรในวัยผู้สูงอายุตำบลในเมืองพลา มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สภาพปัญหาของผู้สูงอายุ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลา มีผู้สูงอายุทั้งสิ้น จำนวน ๘๐๗ คน แยกเป็นชาย ๔๐๗ คน หญิง ๔๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๖ จากประชากร ทั้งตำบลจำนวน ๖,๔๙๕ คน ซึ่งถือว่าก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จากจำนวน และสัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นลำดับร่วมกับการเปลี่ยนแปลงด้าน ระบาดวิทยาของการเจ็บป่วยของประชาชนจากโรคติดต่อแบบเฉียบพลัน เป็นโรคไม่ติดต่อ เรื้อรัง ซึ่งมักนำมาซึ่งภาวะทุพพลภาพ ไม่สามารถรักษา ให้หายขาดได้ ต้องการบริการดูแล แบบต่อเนื่อง ในขณะที่ศักยภาพของ ครุวัตรเรือนในการดูแลผู้สูงอายุถูกด้อยลง จากขนาดครัวเรือนที่ลดลง การเคลื่อนย้ายของวัยแรงงานจากชนบทสู่เมือง สตรีมีบทบาทในการทำงานนอกบ้านมากขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมจาก สังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองมากขึ้น ทำให้ปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพปรากฏต่อสังคมมากขึ้น ภาพผู้สูงอายุที่นอนติดเตียงหรือติดบ้านและขาดผู้ดูแล ช่วยเหลือตนเองไม่ได้หรือทำได้จำกัดหรือภาพผู้สูงอายุที่มีปัญหาสมองเสื่อม ถูกทอดทิ้ง ภาพผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้และต้องอยู่บ้านคนเดียวในช่วงกลางวัน เพราะลูกหลานต้องออกไปทำงานในช่วงกลางวัน แม้ในครอบครัวที่มีผู้ดูแลก็มีปัญหาภาระของผู้ดูแลไม่น้อยรวมถึงมีผลกระทบ ต่อการเสียโอกาสในด้านต่าง ๆ ทางสังคมของผู้ดูแล โดยเฉพาะเมื่อท่านได้จากไปแล้ว จึงเป็นเหตุผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับภาคีเครือข่ายดำเนินการจัดทำกระบวนการวิเคราะห์ สภาพปัญหาผู้สูงอายุโดยใช้เครื่องมือแบบประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel ADL index) เพื่อแบ่งผู้สูงอายุได้เป็น ๓ กลุ่ม ตามความสามารถในการดำเนินชีวิต ได้แก่ กลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง จากการวิเคราะห์พบว่า มีผู้สูงอายุไม่อยู่ในพื้นที่ จำนวน ๑๕๒ คน ที่ได้รับการสำรวจประเมินคัดกรอง ADL จำนวน ๖๕๕ คน แบ่งกลุ่ม ตามเกณฑ์การประเมินออกเป็น กลุ่มติดสังคมจำนวน ๖๒๔ คน กลุ่มติดบ้านจำนวน ๓๔ คน กลุ่มติดเตียง จำนวน ๗ คน จากการ แบ่งกลุ่มผู้สูงอายุทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลา มองเห็นกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถจัดกิจกรรมโครงการเหมาะสมกับ กลุ่มผู้สูงอายุ เช่น ในกลุ่มติดสังคม มีเป้าหมายสำคัญคือทำอย่างไรจะป้องกันไม่ให้ผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรงมีอาการเจ็บป่วยจนต้องอยู่ใน ภาวะพึ่งพิง จึงได้จัดกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุ กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ การออกกำลังกายแบบสมวัย การฝึกอาชีพ ฯลฯ

สำหรับกลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง ถือว่าเป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงตามหลักเกณฑ์ประเมินที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ในตำบลเมืองพลมีจำนวนรวม ๔๑ คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ครอบครัวต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น รวมถึงความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยโรคเรื้อรังต่างๆ ความพิการ หรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุบางรายซึมเศร้า หดหู่และมีความกังวล บางรายไม่มีคนดูแล บางรายเป็นผู้สูงอายุดูแลตนเอง บางรายคนพิการดูแลผู้สูงอายุ และเข้าไม่บริการสาธารณสุขพื้นฐาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเตรียมการรองรับและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ ต้องใช้บริบทของการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ที่จำเป็นจะต้องสนับสนุนบริการด้านสุขภาพและสังคม โดยมีเป้าหมายสำคัญคือทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจะได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้เครื่องมือ “ระบบการดูแลระยะยาว (Long term care)” หมายถึง การจัดบริการสาธารณสุข และบริการสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการความช่วยเหลือของผู้ที่ประสบภาวะ ยากลำบาก อันเนื่องมาจากภาวะการเจ็บป่วยเรื้อรัง การประสบอุบัติเหตุ ความพิการต่างๆ

ตลอดจนผู้สูงอายุที่สุขภาพไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในชีวิตประจำวัน โดยมีรูปแบบทั้ง ที่เป็นทางการ (ดูแลโดยบุคลากรด้านสาธารณสุขและสังคม) และไม่เป็นทางการ (ดูแลโดย ครอบครัว อาสาสมัคร เพื่อน เพื่อนบ้าน) ซึ่งบริการทดแทนดังกล่าวมักเป็นบริการสังคม เพื่อมุ่งเน้นในด้านการฟื้นฟู บำบัด รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพให้แก่กลุ่มคนเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เขามีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำเนินชีวิตให้เป็นอิสระเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยอยู่บนพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

- **ระบบการดูแลระยะยาว (Long term care)** โดยสรุปคือ เป็นบริการสาธารณสุขและบริการสังคมที่จัดสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เป็นผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุที่นอนติดเตียง หรือติดบ้าน โดยบริการด้านสาธารณสุขมักเป็นเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพยาบาล ในขณะที่ความต้องการบริการด้านสังคมมากกว่า และมีทั้งในเรื่องการช่วยเหลือในชีวิตประจำวัน เช่น อาหารการกิน การดูแลสุขภาพส่วนบุคคล การจับถ่าย งานบ้าน รวมไปถึงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ เป็นต้น
- **ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะได้รับการคัดกรอง** ระดับภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุนั้น มีความจำเป็นสำหรับ “การวางแผน การดูแลผู้สูงอายุเฉพาะรายอย่างเหมาะสม” มิได้ทำเพื่อเพียงให้มีข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุที่มี ภาวะพึ่งพิงเท่านั้น ขณะเดียวกันการคัดกรองจะมีประโยชน์ก็ต่อเมื่อมีบริการสาธารณสุข รองรับเมื่อพบผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง หากไม่มีบริการก็ไม่มีประโยชน์ใด ๆ กับผู้สูงอายุในการคัดกรอง ทั้งนี้การคัดกรองเบื้องต้นสามารถดำเนินการได้โดยอาสาสมัครสาธารณสุข หรือผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้แบบคัดกรองที่ดัดแปลงมาจากแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น โดยกรมอนามัยและผ่านการทดสอบมาแล้ว
- **ทรัพยากรที่นำมาใช้** ปัจจัยทรัพยากรดำเนินการ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขในพื้นที่ จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบ ทั้งในด้าน ระบบบริการ ระบบการเงินการคลัง ระบบกำลังคน ระบบการอภิบาลและบริหารจัดการ รวมถึงระบบข้อมูล ทั้งนี้ได้มีความพยายาม ในการขับเคลื่อนในทุกเรื่องไปพร้อม ๆ กัน
- **กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ** เกิดจากในการพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข จำเป็นต้องมีการสำรวจ ต้นทุนด้านสังคมของพื้นที่ว่า ในชุมชนมีต้นทุนทางสังคมอะไรอยู่บ้าง เพื่อนำมาใช้ให้เกิด การดูแลอย่างเหมาะสม ต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่จะเป็นพื้นฐานในการกำหนดภาคีหลักที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรณาหรือ กำหนดบทบาท สนับสนุนการจัดบริการให้เป็นไปตามแผนการ ดูแล (Care Plan) โดยทั่วไปภาคีหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลแม่ข่าย ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง อาสาสมัครสาธารณสุข ภาคประชาชน องค์กรต่างๆ
- **ผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จจากการดำเนินการ** ส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดย การจัดบริการที่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตทำให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเกิดความสบายใจ มีกำลังใจดูแลตนเองและรู้สึกอยากฟื้นฟูตนเอง ไม่หดหู่และลดความกังวล ทำให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีความสุขขึ้น ญาติหรือผู้ดูแล ก็มีความสุขด้วย มีการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในกองทุนกนปกิจ กองบุญสวัสดิการผู้สูงอายุ ที่คอยให้การช่วยเหลือเมื่อผู้สูงอายุเจ็บป่วยและเสียชีวิต ทำให้ครอบครัวผู้สูงอายุไม่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพหรือแม้แต่งานศพ
- **ปัญหาอุปสรรคหลักๆ** เป็นโครงการที่ดำเนินการใหม่ ขาดอุปกรณ์ทางการแพทย์ ภายอุปกรณ์สำหรับช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจำเป็นต้องใช้ เป็นครอบครัวด้วยโอกาส อีกทั้งต้องศึกษาความเสี่ยงด้านระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่ยังไม่มีแบบฟอร์มมาตรฐาน บุคลากรขาดประสบการณ์การดำเนินงาน
- **วิธีการเอาชนะปัญหาอุปสรรค** มองเป้าหมายเดียวกัน คือ “ให้ประชาชนกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับประโยชน์สูงสุด” สร้างภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนจัดตั้งกองทุนต่างๆ เพื่อหนุนเสริมการทำงานของบุคลากรผู้รับผิดชอบ

ความโดดเด่นของโครงการ

โครงการจัดบริการการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยการมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ มีความโดดเด่นโดยใช้แนวคิด **“คนเมืองพล อักแพง เบ่งแวง แบ่งปัน”** ทุกภาคส่วนไม่ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐ ภาคองค์กรประชาสังคม ผู้นำหมู่บ้าน แกนนำกลุ่มต่างๆ ประชาชนทั่วไป และ ญาติผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่างมีบทบาทในการมีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายหนุนเสริมการจัดตั้งกองทุนต่างๆ หลายประเภท อาทิเช่น กองทุนกายอุปกรณ์ และ อุปกรณ์การแพทย์ กองทุนพลังงานสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ๑๐ บาท กองทุนหีบศพ กองทุนฌาปนกิจสังคมสงเคราะห์ผู้สูงอายุ กองทุนธนาคารขยะ-สะสมเงินกองทุนคุ้มครองทุกชีวิต **ดังกล่าว “คนเมืองพล อักแพง”** ซึ่งแต่ละกองทุนให้การหนุนเสริมผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่ต่างกันไป เช่น กองทุนกายอุปกรณ์ และอุปกรณ์การแพทย์ จะให้บริการเมื่อผู้สูงอายุจำเป็นต้องใช้สามารถยืมใช้ได้ตลอดไปและเพื่อแพร่ผู้ป่วยกลุ่มอื่นๆ ด้วยเมื่อผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงต้องไปนอนโรงพยาบาล จะมีรถกู้ชีพกู้ภัยคอยรับส่ง มีกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ๑๐ บาท เป็นกองทุนเยี่ยมให้กำลังใจ และเมื่อเสียชีวิตยังมีกองทุนหีบศพมอบโลงศพช่วยเหลือ มีกองทุนฌาปนกิจสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือในการจัดงานศพ มีกองทุนธนาคารขยะ-หนุนเสริมครอบครัวผู้เสียชีวิตอีกด้วย **ดังกล่าว “เบ่งแวง”** ซึ่งทุกกองทุน ได้รับความร่วมมือบริจาคปัจจัยจากทุกภาคส่วน **ดังกล่าว “แบ่งปัน”** ก่อให้เกิดนวัตกรรม **“การจัดบริการการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยการมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ”**

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

จากการดำเนินโครงการ ส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนี้

มิติด้านสังคม ได้มีการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในระดับตำบลจัดตั้งศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มอบของขวัญกำลังใจยามเจ็บป่วยต้องนอนโรงพยาบาล เกิดกองทุนกายอุปกรณ์ โดยความร่วมมือทุกภาคส่วน รับบริจาคเครื่องอุปกรณ์การแพทย์ เครื่องช่วยจำเป็นกายอุปกรณ์ ให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง รวมทั้งเผื่อแผ่ให้กับผู้ป่วยทั่วไปได้ยืมใช้

มิติด้านเศรษฐกิจ มีการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในกองทุนฌาปนกิจ กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ ที่คอยให้การช่วยเหลือเมื่อผู้สูงอายุเจ็บป่วยและเสียชีวิต ทำให้ครอบครัวผู้สูงอายุไม่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพหรือแบ้งงานศพ

มิติด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มีการปรับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งภายในภายนอกบ้าน เช่น ทำราวจับเดินเข้าห้องน้ำ เปลี่ยนโถส้วมจากนั่งยอง เป็นนั่งราบ สำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาเข้าส้วม

มิติด้านสุขภาพ การจัดการที่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตทำให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงเกิดความสบายใจ มีกำลังใจดูแลตนเองและรู้สึกอยากฟื้นฟูตนเอง ไม่หดหู่และลดความกังวล ทำให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงมีความสุขขึ้น ญาติหรือผู้ดูแลก็มีความสุขด้วย

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

ความยั่งยืนของการดำเนินการปัจจัยที่ทำให้นวัตกรรมการดำเนินงานบริการการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง มีความยั่งยืนสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

การทำงานแบบมีส่วนร่วมภาคีเครือข่ายในพื้นที่เป็นฐานการจัดบริการ ประชาชน/ชุมชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับบริการดูแลอย่างเหมาะสมเชิงประจักษ์ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และเห็นความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่ากระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การจับเคลื่อนเพื่อเตรียมการให้ระบบบริการสุขภาพรองรับสถานการณ์ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงหรือกลุ่มติดบ้านติดเตียงและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ผู้สูงอายุเหล่านั้น ได้รับการดูแลที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดสุขภาวะที่ดี

รางวัลชมเชย

องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายอุดม ไชยักดิ์

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์

อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิสัยทัศน์

“การคมนาคมสะดวก เศรษฐกิจดี มีอาชีพเสริม ชุมชนแห่งการเรียนรู้”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๒๖.๒๐ ตร.กม.
๘,๙๖๙ คน

๕๐,๓๒๔,๗๒๑.๐๖ บาท
๐ ๗๕๔๙ ๓๐๑๑

โครงการนวัตกรรม

“สวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ”

ความเป็นมาของโครงการ

สี่แยกบ้านไม้เสียบเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์เนื่องจากเป็นชุมชนขนาดใหญ่มีประชาชนอาศัยหนาแน่นและเป็นแหล่งประกอบธุรกิจ เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกับจังหวัดพัทลุงและจังหวัดตรัง เรียกได้ว่าเป็นประตูสู่อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สำคัญเป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว จึงนับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจและเส้นทางคมนาคมสายหลัก แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่ของสี่แยกบ้านไม้เสียบเป็นที่รกร้าง มีต้นไม้พืชปกคลุม เป็นแหล่งที่กักขังขยะมูลฝอยจากชุมชน มีน้ำเสียจากบ้านเรือนและอาคารร้านค้า ไม่มีช่องทางที่สามารถระบายน้ำได้ ก่อให้เกิดน้ำท่วมขัง สร้างความสกปรกเป็นอย่างมากตลอดจนเป็นแหล่งมั่วสุมเกิดอาชญากรรมและปัญหาอาสพติดบ่อยครั้ง สร้างความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่และผู้ใช้เส้นทางสัญจรไปมา

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้บูรณาการความร่วมมือไปยังหน่วยงานทางนครศรีธรรมราชที่ ๒ (ทุ่งสง) เพื่อขอใช้พื้นที่และใช้ภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีตำรวจภูธรชะอวด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไม้เสียบ เอกชน ผู้ประกอบการร้านค้าและประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการก่อสร้างสวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

สวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ เป็นโครงการที่มีแนวคิดเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาคือก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาเป็นกลยุทธ์ในการดำเนินการ ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม เนื่องจากพื้นที่ที่จะดำเนินการตามโครงการ อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงการทางนครศรีธรรมราชที่ ๒ (ทุ่งสง) จึงต้องมีการขออนุญาตใช้พื้นที่จากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ โดยต้องปฏิบัติและดำเนินการภายใต้กฎหมายและระเบียบของทั้งสองหน่วยงาน

๒. หลักคุณธรรม การดำเนินการโครงการก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย จึงจำเป็นต้องใช้หลักความยุติธรรม คุณธรรม มาบริหารจัดการเพื่อสร้างความเป็นธรรมและเกิดความพึงพอใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓. หลักความโปร่งใส เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการ โดยการจัดทำประชาคม สำรวจความต้องการ และความพึงพอใจของประชาชนทุกกระบวนการในการดำเนินการ

๔. หลักการมีส่วนร่วม ได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับ หน่วยงานและภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมตามหลัก ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์

๕. หลักความโปร่งใส เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการ โดยการจัดทำประชาคม สำรวจความต้องการ และความพึงพอใจของประชาชนทุกกระบวนการในการดำเนินการ

๕. หลักความคุ้มค่า สวนสุขภาพบ้านไม้เสียบสามารถให้บริการ ประชาชนแบบครบวงจร มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างหลากหลาย สามารถแก้ไขปัญหาคือและพัฒนาต่อยอดส่งเสริมองค์ความรู้ให้ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด

๖. หลักความรับผิดชอบ จัดให้มีการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรสินให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษา พัฒนา หวงแหนและเห็นค่าของสวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โดยเริ่มจากการจัดตั้งงบประมาณในการปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่รกร้าง ถมดิน วางท่อระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง เมื่อสภาพพื้นที่พร้อม ได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ จัดให้มีศาลาที่พัก เครื่องออกกำลังกาย ป้ายประชาสัมพันธ์ ห้องน้ำสาธารณะ ไฟฟ้าส่องสว่าง ลานกีฬา ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้พืชสมุนไพร จุดรวมพล คนอาสาทำความดีเพื่อแผ่นดิน เป็นต้น นอกจากนี้ในการดำเนิน โครงการนอกจากจะใช้งบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล เกาะจันทร์แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุจากประชาชน และผู้มีจิตศรัทธาในการก่อสร้างอนุสาวรีย์ ตาหลวงเดช ตาหลวงราม ไว้เป็นที่สักการบูชา ยึดเหนี่ยวจิตใจ และได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ ดูแลรักษาความสะอาดและบูรณาการความร่วมมือ จากสถานีตำรวจภูธรชะอวด เพื่อดูแลด้านความปลอดภัยแก่ประชาชน ผู้มาใช้บริการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

การก่อสร้างสวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ เป็นการกิจที่ได้ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด โดยมีการวิเคราะห์ปัญหา ความเป็นไปได้ ประโยชน์ที่จะได้รับ การพัฒนาต่อยอดและข้อมูล ด้านอื่นๆ อย่างครอบคลุมทุกด้าน จึงได้มีการจัดทำประชาคม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทาง ปัญหาความต้องการและนำไปสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ก้องถิ่น มีการศึกษาสำรวจปัญหาผลกระทบพร้อมไต่ถามผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมให้แก่พ่อค้า แม่ค้า มอเตอร์ไซด์รับจ้าง แต่เนื่องจากพื้นที่ที่จะดำเนินการอยู่ในความดูแล และความรับผิดชอบของแขวงการทางนครศรีธรรมราชที่ ๒ (ทุ่งสง) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ จึงได้ประสานขออนุญาต ใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าว พร้อมทั้งจัดทำแผนผังวางรูปแบบ เพื่อก่อสร้างสวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ต้องดำเนินการ ระยะยาวและใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง กำหนดรูปแบบการดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอนและความสำคัญ

ความโดดเด่นของโครงการ

สวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ มีความโดดเด่นเนื่องจากเป็นโครงการที่มีแนวคิดมาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาการทิ้งขยะ น้ำเสีย น้ำท่วมขัง ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ซึ่งเกิดจากการบูรณาการร่วมกันระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ แนวทางการงานนครศรีธรรมราช ที่ ๒ (ทุ่งสง) สถานีตำรวจภูธรชะอวด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไม้เสียบ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประชาชน ผู้นำชุมชน และองค์กรเอกชนในการแก้ไขปัญหา จากพื้นที่รกร้างว่างเปล่า นำไปสู่การดำเนินโครงการ **“ก่อสร้างสวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ”** ที่มีภูมิทัศน์โดยรอบที่สวยงาม มีลานกีฬา เครื่องออกกำลังกาย ห้องน้ำสาธารณะ ศาลาที่พัก จุดจำหน่ายสินค้า OTOP ป้ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างทั่วถึง มีป้อมสายตรวจตำรวจ พร้อมทั้งมีศูนย์เรียนรู้พืชสมุนไพร แหล่งเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จุดรวมพลคนอาสาทำความดีเพื่อแผ่นดิน มีอนุสาวรีย์ ตาหลวงเดช ตาหลวงราม ไร่เป็นที่พักการบูชา ยึดเหนี่ยวจิตใจและมีการพัฒนาต่อยอดโดยการทำให้วัฒนธรรมนี้สามารถถ่ายทอดเป็นต้นแบบ และเป็นพื้นที่ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

สวนสุขภาพบ้านไม้เสียบ สร้างขึ้นเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลเกาะจันทร์และพื้นที่ใกล้เคียง ได้ร่วมรับประโยชน์แบบครบวงจร ณ จุดเดียว ประการแรก คือ การแก้ไขปัญหายาเสพติด น้ำเสียและน้ำท่วมขัง ประการที่สอง มีสวนสาธารณะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ มีสถานที่ออกกำลังกาย ฝึกซ้อมกีฬา และเป็นสถานที่จัดการแข่งขันกีฬางานองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจันทร์ ชุมชน เพื่อเชื่อม

ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในตำบล การฝึกซ้อมแอโรบิกของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในระดับต่างๆ และที่สำคัญโรงเรียนเกาะจันทร์ประชาภิบาลได้ใช้เป็นสถานที่ฝึกซ้อม เพื่อเข้าประกวดโครงการ To be number one ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับจังหวัด และเป็นตัวแทนเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันประกวดในระดับภาคและระดับประเทศ ประการที่สาม สามารถลดปัญหาอุบัติเหตุและอาชญากรรม ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สถานีตำรวจภูธรชะอวดใช้เป็นจุดรวมพลในการตั้งจุดตรวจเพื่อดูแลด้านความปลอดภัย ประการที่สี่ เป็นสถานที่ส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ และประการสุดท้าย เป็นสถานที่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร พร้อมทั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพร ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ และเป็นจุดรวมพลคนอาสาทำความดีเพื่อแผ่นดิน

รางวัลชมเชย

องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายกิตติพงศ์ สีเหลือง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้

องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้

อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

“ประชาชนคุณภาพชีวิตดี มีหลักประกัน การเกษตรก้าวหน้า พัฒนาการศึกษา เพื่อชีวิตและท้องถิ่น”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๓๔.๗๑ ตร.กม.

ประชากร

๕,๒๐๗ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕๓,๗๔๙,๐๐๖.๘๐ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๕๕๘ ๔๑๓๐

โครงการนวัตกรรม

“พัฒนาต้นกล้า สู่พลเมืองสังคม อย่างยั่งยืน”

ความเป็นมาของโครงการ

โดยให้ระบุถึงปัญหาหรือสถานการณ์ก่อนที่จะเริ่มโครงการ เช่น ความสำคัญที่นำมาสู่การคิดโครงการนวัตกรรมนี้ เน้นให้เห็นว่า ถ้าไม่มีโครงการนี้จะก่อให้เกิดผลเสียด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือ วัฒนธรรมอย่างไร กลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว เป็นวงกว้างเท่าใด เมื่อได้รับผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาใด เป็นต้น ด้วยอดีตที่ผ่านมาการดูแลเด็กปฐมวัย ๐ – ๕ ปี ไม่เป็นระบบ ไม่มีรูปแบบ ทำให้เด็กไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการให้สมวัย เมื่อเด็กเข้าสู่อายุเรียนในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลให้เด็กขาดทักษะการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ ไม่กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อันก่อให้เกิดปัญหาแก่เด็กและสังคมส่วนรวม ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ มีวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น ว่าด้วยการพัฒนาคน ความว่า ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี มีหลักประกัน การเกษตรก้าวหน้า พัฒนาการศึกษา เพื่อชีวิตและท้องถิ่น หากไม่รีบเตรียมความพร้อมให้กับเด็กให้มีพัฒนาการสมวัย

มีทักษะในการเรียนรู้ ก็อาจส่งผลทำให้เกิดการสูญเสียทางการศึกษา ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครองและสุขภาพพระยาวังได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ จึงเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมพลเมืองตำบลเสม็ดใต้ ให้มีคุณภาพ เพื่อรองรับอนาคต โดยผ่านการสร้างเสริมพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย เพื่อนำไปสู่สังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน เอื้อเพื่อเกื้อกูลกันและกัน

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

แนวทางการแก้ปัญหาก็แสดงให้เห็นว่าใช้เครื่องมือหรือทฤษฎีใดในการจัดการกับปัญหาอย่างเป็นระบบ มีหลักการทางความคิดอย่างชัดเจน

การส่งเสริมพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัย เป็นการให้หน่วยงาน กลุ่มองค์กรทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ผู้ปกครองและครอบครัว เด็กปฐมวัย องค์กรบริหารส่วนตำบล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน และกลุ่มองค์กรชุมชนต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กปฐมวัย ตลอดจนมีกระบวนการค้นหาและนำใช้ทุนทางสังคม เพื่อสร้างเสริมการพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัย โดยได้มีการทำ MOU ร่วมกันระหว่าง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ สำนัก ๓ กับ องค์กรบริหารส่วนตำบลเสมีใต้ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องการดูแลเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ ใช้แนวทางการพัฒนา ๖ ยุทธศาสตร์หลัก ซึ่งเป็นการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และทุนทางสังคมอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่งผลกระทบต่อครอบคลุมทั้ง ๖ ด้าน เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเพิ่มศักยภาพในการจัดการชุมชน โดยใช้ข้อมูลตำบล ข้อมูลจากการวิจัยชุมชนและข้อมูลจากแบบสอบถามสุขภาพะเด็กปฐมวัยทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และระดับหมู่บ้าน ตำบล ร่วมกับข้อมูล จาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และข้อมูลของหน่วยงานองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเรียนรู้สถานการณ์เด็กปฐมวัยและนำข้อมูลในการวางแผนและต่อยอดการสร้างเสริมการพัฒนา ระบบการดูแลเด็กปฐมวัย

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

ด้านสังคม

เป็นการสร้างโอกาสให้เข้าถึงการบริการสุขภาพ และเข้าถึงการศึกษา โดยผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนบ้านหนองโสน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการฝึกอบรมอาสาสมัคร ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ด้านการดูแลเด็กปฐมวัย ด้านการส่งเสริมพัฒนาการ มีการช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมในการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย จัดตั้งหรือให้มีกองทุนและสวัสดิการสำหรับเด็กปฐมวัย เพิ่มช่องทางในการระดมทุนเพื่อดูแลเด็กที่ยากไร้ด้วยโอกาส

ด้านเศรษฐกิจ

เป็นการลดรายจ่ายด้านการศึกษา เพิ่มรายได้ให้กับผู้ปกครองเด็ก คือ การส่งเสริมอาชีพ โดยมีแหล่งเงินทุนที่เข้ามาเป็นทุนในการสนับสนุนเพื่อการประกอบอาชีพ สนับสนุนการออมของครอบครัวเด็ก โดยเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเสมีใต้

ด้านสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมีใต้ มีการคัดแยกขยะที่นำมาจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและคนในครอบครัวเด็กให้มีความรู้ในเรื่องของการจัดการขยะ โดยมีกิจกรรมคัดแยกขยะ กิจกรรมสร้างจิตสำนึก กิจกรรมผลิตสื่อการเรียนรู้จากวัสดุเหลือใช้ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยจัดให้มีพื้นที่สร้างสรรค์ ตรวจสอบเครื่องเล่นทุก ๔ เดือน จุดเสี่ยง จุดอันตรายสำหรับเด็ก มีการปรับโครงสร้างอาคารสถานที่ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย ปรับห้องเรียนให้มีมุมประสบการณ์อย่างหลากหลาย สื่อ เครื่องเล่นเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย มีการให้ความช่วยเหลือดูแลเด็กที่เจ็บป่วยหรือพิการ ในรูปแบบของอบรมให้ความรู้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยส่งเสริมพัฒนาการกิน กอด เล่น เยี่ยมให้กำลังใจ ฝึการวิ่งความรุนแรงในครอบครัว

ความโดดเด่นของโครงการ

เป็นการพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัย ๐ - ๕ ปี ร่วมกับเครือข่าย ๔ องค์กรหลัก ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาครอบครัว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลสมิตใต้ และทุนทางสังคมอื่น เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชมรมผู้สูงอายุตำบลลสมิตใต้ ชมรมสตรีพัฒนาตำบลลสมิตใต้ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลลสมิตใต้ กองทุนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะเด็กให้เกิดความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม ผ่านชุดกิจกรรมสำหรับการดูแลเด็กปฐมวัย ๐-๕ ปี ๖ ชุดกิจกรรม ได้แก่ ชุดกิจกรรม การพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ชุดกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ชุดกิจกรรม

พัฒนาระบบบริการด้านสุขภาพ ชุดกิจกรรมการจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือเด็กปฐมวัยชุดกิจกรรมการพัฒนา และนำข้อมูลในการส่งเสริม แก่ไข จัดการปัญหาเด็กปฐมวัยด้านต่างๆ และชุดกิจกรรมการมีกฎ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติเพื่อหนุนเสริม การดำเนินกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งในตำบลลสมิตใต้

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

เด็กปฐมวัย ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัยทั้ง ๔ ด้านสูงขึ้น มีพื้นที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อการเรียนรู้ มีทักษะในการยอมรับกฎกติกา การอยู่ร่วมกันในสังคม มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้จากภาคีเครือข่าย เด็กได้รับการช่วยเหลือและมีสวัสดิการช่วยเหลือ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ครู ผู้ดูแลเด็ก สามารถเก็บข้อมูล นำข้อมูล ในการวางแผน ทำกิจกรรมในการสร้างเสริมพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย สามารถ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีทักษะและประสบการณ์ในการเรียนรู้การพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย

ผู้ปกครอง มีความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย ตามแบบประเมิน DSPM

ภาคีเครือข่าย ทำให้เกิดภาคีเครือข่ายใหม่ในการสร้างเสริมพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัยในระดับภาคและระดับประเทศ ภาคีเครือข่าย ให้การยอมรับและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

นอกจากการพัฒนาศักยภาพผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก และกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้เรียนรู้การพัฒนาการดูแลเด็กปฐมวัย จนสามารถทำงานอย่างเป็นระบบ ในรอบปีที่ผ่านมาได้เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน ศูนย์พัฒนาครอบครัว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

๑) แลกเปลี่ยนเรียนรู้

- โดยการศึกษาดูงาน ณ เทศบาลตำบลจิม จังหวัดพะเยา
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปลอดโรค ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

๒) นำเสนอผลงานประเด็น

- เวทีสานพลังชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี โดย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สาธิตการผลิตสื่อ กุ้งกึ่งมหาสนุก อาหารดีมีประโยชน์ สีสันกุหลาบ
- ร่วมจัดกิจกรรมเปิดบ้าน ๑๕ ปี สส. ณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนัก ๓

๓) การสร้างเครือข่ายการดูแลเด็กปฐมวัย

๔) การขยายผลด้วยการต่อยอดพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัย

ในพื้นที่อำเภอบางคล้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพบุคลากร ค้นหาทุนทางสังคม นำข้อมูล และกลุ่มภาคีเครือข่ายที่สนใจเป็นแนวร่วม ในการสร้างเสริมพัฒนาระบบการดูแลเด็กปฐมวัย

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสมาน วังแสง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย

องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย

อำเภอปัว จังหวัดน่าน

วิสัยทัศน์

“ตำบลน่าอยู่ การคมนาคมสะดวก ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล วัฒนธรรมประเพณียั่งยืน”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๔๖.๕๖ ตร.กม.

ประชากร

๖,๘๗๙ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๔๓,๐๘๐,๔๕๒.๒๔ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๕๔๖๘ ๘๕๖๐ ๒

โครงการนวัตกรรม

“อาหารปลอดภัยในชุมชน”

ความเป็นมาของโครงการ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ตำบลเจดีย์ชัยเกิดอุบัติเหตุการฉ้อราษฎร์ในพื้นที่ตำบลเจดีย์ชัยจำนวนเกือบร้อยคนเกิดอาการท้องร่วงอย่างรุนแรงหลังร่วมงานสงกรานต์น้ำพระธาตุดินไหวพระธาตุประจำตำบลเจดีย์ชัย มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาจำนวน ๖๗ ราย (แต่ไม่มีผู้เสียชีวิต) โดยผลการวินิจฉัยของแพทย์ระบุว่าทุกคนเป็นโรคโรคริดิ์กโนซิส เกิดจากพยาธิตัวกลม ซึ่งอยู่ในเนื้อดิบเข้าไป เพราะซื้อภายในร่างกาย ทำให้คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ท้องร่วง บางรายที่มีอาการหนักถึงขั้นตัวบวมและไข้สูงนั้น จากความต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่มาจากการบริโภคอาหารสุกๆ ดิบๆ เมื่อปี ๒๕๕๖ จึงได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตัวแทนกลุ่มสตรีตำบลเจดีย์ชัยและตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับโครงการอาหารปลอดภัยที่อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน เกี่ยวกับกลวิธีการทำงานและการประกอบอาหารที่ถูกสุขอนามัย

ต่อมาปี ใน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงได้จัดตั้งกลุ่มมิตรอาหารปลอดภัยขึ้น เริ่มจากการรวมตัวของกลุ่มแม่บ้าน มาร่วมกันปรุงอาหารให้กับผู้ที่มาร่วมงานเป็นจำนวนมากในชุมชน เช่น งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน งานศพงานบุญ งานประเพณี ให้มีความสะอาด ปลอดภัย ถูกหลักอนามัย เพื่อให้บริการแก่ผู้ที่มาร่วมงานพิธี จากนั้นมีการต่อยอดกิจกรรมคือ มีการคัดเลือกตัวแทน “สารวัตรอาหาร” จากทุกหมู่บ้าน เพื่อคอยให้การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบคุณภาพอาหาร ขั้นตอนการผลิต รวมทั้งการสื่อสารข้อมูลข่าวสารให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการผลิต การทำอาหาร การบริโภค โดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเลือกซื้ออาหารให้กับครอบครัว ชุมชนนอกจากนี้สารวัตรอาหารจะเก็บตัวอย่างอาหารในงานชุมชน เช่น งานศพ งานบุญ งานประเพณี เพื่อส่งต่อไปทาง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจดีย์ชัย ทำการตรวจสอบหาเชื้อโรคที่อาจจะส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วย

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

๑. อบรมให้ความรู้แก่แกนนำชุมชนและราษฎรในพื้นที่ตำบลเจดีย์ชัย
๒. จัดประชุมประชาคมในตำบลเจดีย์ชัย เพื่อหามาตรการอาหารปลอดภัย
๓. จัดตั้งกลุ่มสารวัตรอาหาร/กลุ่มมิตรอาหารปลอดภัย/ใช้มาตรการตำบล
๔. ติดตาม ทบทวน ประเมินผลการดำเนินโครงการ

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

คัดเลือก “สารวัตรอาหาร” เพื่อคอยทำหน้าที่ดูแลและควบคุมทุกขั้นตอนในการผลิตหรือปรุงอาหารของ กลุ่มมิตรอาหารปลอดภัย เมื่อมีงานบุญงานพิธีต่าง ๆ ในตำบล คอยให้การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบคุณภาพอาหาร ขั้นตอนการผลิตรวมทั้งการสื่อสารข้อมูลข่าวสารให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการผลิต การทำอาหาร การบริโภคให้คำแนะนำแก่เจ้าภาพผู้จัดงานถึงเมนูอาหารที่เหมาะสม สะอาด ประหยัด โดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเลือกซื้ออาหารให้กับครอบครัว ชุมชน นอกจากนี้สารวัตรอาหารจะเก็บตัวอย่างอาหาร เพื่อส่งต่อให้ทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจดีย์ชัย ทำการตรวจสอบหาเชื้อโรคที่อาจจะส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วยได้ นอกจากนี้ยังได้นำเรื่องนี้เข้าโครงการของกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลเจดีย์ชัย โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณทุกปี และนำมาเป็นมาตรการตำบลซึ่งขับเคลื่อนโดยท้องถิ่น ท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคราชการ จนได้รับรางวัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๑ ด้านสาธารณสุข (โครงการอาหารปลอดภัยในชุมชน) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย ร่วมกับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจดีย์ชัย กลุ่มสตรีตำบลเจดีย์ชัย ชุมชนกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลเจดีย์ชัย อาสาสมัครสาธารณสุขตำบลเจดีย์ชัย ได้ดำเนินการเชิงรุกเพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพจากพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกสุขลักษณะของคนในตำบล โดยการรณรงค์และดำเนินโครงการ “อาหารปลอดภัย” ในชุมชน จนเกิดกลุ่ม “มิตรอาหารปลอดภัย” ขึ้น มีการคัดเลือก “สารวัตรอาหาร” เพื่อคอยทำหน้าที่ดูแลและควบคุมทุกขั้นตอนในการผลิตหรือปรุงอาหาร เมื่อมีงานบุญงานพิธีต่างๆในตำบล โดยเน้นย้ำว่าอาหารที่จะจัดไว้ให้บริการแก่ผู้มาร่วมงานต้องเป็นอาหารที่ปรุงสุก สะอาด ปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรคและการปนเปื้อนจากเชื้อโรค ดังนั้นเพื่อให้ประชาชน ได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย จึงต้องมี “สารวัตรอาหาร” คอยให้การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบคุณภาพอาหาร ขั้นตอนการผลิต รวมทั้งการสื่อสารข้อมูลข่าวสารให้ความรู้แก่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการผลิต การทำอาหาร การบริโภค โดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเลือกซื้ออาหารให้กับครอบครัว ชุมชนนอกจากนี้สารวัตรอาหารจะเก็บตัวอย่างอาหาร เพื่อส่งต่อให้ทาง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจดีย์ชัย ทำการตรวจสอบหาเชื้อโรคที่อาจจะส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วยได้

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. ประชาชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภค ที่เป็นสาเหตุทำให้การเจ็บป่วยด้วยโรคที่มาจากเชื้อโรคและพยาธิในเนื้อสัตว์ดิบ ทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น และลดการเกิดโรค
๒. ลดความเสี่ยงในการเกิดโรคที่มีสาเหตุมาจากการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย
๓. ประชาชนประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดงานพิธีต่างๆ
๔. นำไปเชื่อมกับโครงการอาหารลดพุง ลดโรค

ความยั่งยืนของโครงการ

ผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาอันตรายลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพด้านระบบการดูแลสุขภาพ อาหารปลอดภัย และการออกกำลังกายในประชากรทุกกลุ่ม เช่น **มีการคัดเลือกและแต่งตั้ง “สารวัตรอาหาร” ขึ้นทุกหมู่บ้าน** เพื่อกำหน้าที่ตรวจสอบ และดูแลการประกอบอาหารของกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน ที่จะนำไปจัดเลี้ยงในงานบุญ งานพิธีต่างๆ ส่งผลกระทบต่อประชากรทุกกลุ่มในชุมชน ทำให้คนในตำบลเจ็ดชัยหันมาใส่ใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการบริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย และถูกหลักโภชนาการ โดยเฉพาะในงานบุญ งานประเพณีต่างๆ ที่มีผู้ร่วมจำนวนมากจะได้รับประทานอาหารที่สด สะอาด ปลอดภัย ซึ่งส่งผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น ควบคู่ไปกับการออกกำลังกาย และสิ่งสำคัญคือปัญหาการบริโภคอาหารปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ ของคนในตำบลได้รับการแก้ไข การเจ็บป่วยจากโรคที่มาจากเชื้อโรคและเชื้อพยาธิที่ทำให้เกิดอาการท้องเสีย เกิดโรคหูดับที่เคยพบในตำบลลดลงและคาดว่าจะหมดไปในที่สุด และเกิดมาตรการตำบลเพื่อนำมาบังคับใช้ในตำบลเจ็ดชัย คือ

มาตรการอาหารปลอดภัย

๑. **ห้าม** นำอาหารสุกๆดิบๆ (เช่น ลาบ, ลู้, ส้า, แหนม) หรืออาหารที่ปรุงไม่สุกสะอาดนำมาขึ้นโต๊ะเลี้ยงแขก
๒. **ไม่** นำเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ มาเลี้ยงแขกในงานสวด (งานศพ)
๓. กรณีมีการฆ่าสัตว์เองในการประกอบอาหาร (หมู, วัว, ควาย) **ต้องผ่านการรับรองจากปศุสัตว์**อำเภอปีก่อนทุกครั้ง
๔. **ต้องแจ้งขอประกอบอาหารพร้อมรายการอาหาร**ที่จะใช้จัดงานต่อสารวัตรอาหารประจำหมู่บ้านก่อนจัดงาน ๕ วัน ยกเว้นงานสวด (งานศพ) ให้ยื่นใบแจ้งประกอบอาหารภายใน ๒ วัน โดยมีผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าทีสาธารณสุขเป็นผู้เซ็นรับรองและสารวัตรอาหารเป็นผู้ควบคุมการประกอบอาหารก่อนการจัดงานต่างๆ ทุกครั้ง
๕. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาหารและบริการอาหารต้อง **สวมหมวกและผ้ากันเปื้อนทุกครั้ง**
๖. **ไม่**เลี้ยงอาหารว่าง (นม, ขนมปัง, ลูกอม) ในงานสวด (งานศพ) ยกเว้นน้ำสมุนไพร

บทลงโทษกรณีไม่ปฏิบัติตาม

๑. หากไม่ปฏิบัติตามมาตรการและเกิดโรคระบาดที่เกิดจากการประกอบอาหารในการจัดงานต่างๆ นั้น **เจ้าภาพในการจัดงานจะต้องรับผิดชอบ**ความเสียหายต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งหมดโดยไม่มีข้อโต้แย้ง
๒. กรณีได้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดครบถ้วนแล้วยังเกิดโรคระบาดจากการประกอบอาหารให้ **ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง** (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, เจ้าหน้าทีสาธารณสุข และองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นผู้รับผิดชอบดูแลร่วมกัน

จากการเก็บสถิติของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจ็ดชัยตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ (ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒) ทำให้เห็นว่าก่อนเริ่มโครงการอาหารปลอดภัยในชุมชน ในปี ๒๕๕๖ มีผู้ป่วยเกิดโรคอุจจาระร่วง จำนวน ๑๐๘ คน หลังจากเริ่มทำโครงการอาหารปลอดภัยในปี ๒๕๕๗ จำนวนผู้เกิดโรคได้ลดลงร้อยละ ๘๙.๙๐ จากการดำเนินโครงการอาหารปลอดภัยในชุมชนระยะเวลา ๕ ปี พบว่าผู้ป่วยจากโรคอุจจาระร่วงและอาหารเป็นพิษลดลงถึง ร้อยละ ๙๙.๐๗ ปัจจุบันได้มีการขยายผลการดำเนินการถึง เรื่อง “อาหารลดพุง ลดโรค” โดยมีการตรวจความหวาน ความมัน ความเค็ม และเป็นอาหารที่สะอาด ประหยัด ปลอดภัย ลดขยะ

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายปรมาณ อ่อนฤทธิ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโค้งไผ่

องค์การบริหารส่วนตำบลโค้งไผ่

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิสัยทัศน์

“จัดองค์ความรู้ ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมสุขภาพ สร้างครอบครัวอบอุ่น”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

ประชากร

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

เบอร์โทรศัพท์

๙๗.๔ ตร.กม.

๖,๓๗๔ คน

๔๑,๕๔๔,๗๕๕.๓๓ บาท

๐ ๕๕๘๖ ๖๐๗๘

โครงการนวัตกรรม

โครงการส่งเสริมสุขภาพดี ชีวีมีสุข “บ้านส่งเสริมสุขภาพ DSPM”

ความเป็นมาของโครงการ

“นวัตกรรมบ้านส่งเสริมสุขภาพ (DSPM)” คือการนำเอาสิ่งใหม่ ๆ หรือการปรับปรุงวิธีการ กระบวนการใหม่ ๆ แล้วนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา แก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า เพื่อนำมาส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างสมวัย รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่สามารถนำมาใช้ประกอบกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เคลื่อนย้ายได้สะดวก สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง เด็กปฐมวัย และชุมชน นับเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพที่มีความแปลกใหม่ เข้าถึงได้ง่ายและเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

โครงการนวัตกรรมมีวิธีการประเมินผลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโค้งไผ่ ด้วยเทคนิคที่สลับซับซ้อน คือ การวิเคราะห์เชิงถดถอย (Regression Analysis) โดยใช้ตัวชี้วัดตามแบบประเมินการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) จำนวน ๕๒ ตัวชี้วัด แบ่งเป็นตามช่วงอายุ (เดือน) ออกเป็นจำนวน ๘ ช่วง ดังนี้

๑. อายุ ๒๕ - ๒๙ เดือน (๒ ปี ๑ เดือน - ๒ ปี ๕ เดือน)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๕ ข้อ
๒. อายุ ๓๐ เดือน (๒ ปี ๖ เดือน - ๒ ปี ๕ เดือน)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๙ ข้อ
๓. อายุ ๓๑ - ๓๖ เดือน (๒ ปี ๗ เดือน - ๓ ปี)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๕ ข้อ
๔. อายุ ๓๗ - ๔๑ เดือน (๓ ปี ๑ เดือน - ๒ ปี ๕ เดือน)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๕ ข้อ
๕. อายุ ๔๒ เดือน (๒ ปี ๑ เดือน - ๒ ปี ๕ เดือน)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๑๑ ข้อ

๖. อายุ ๔๓ - ๔๘ เดือน (๓ ปี ๗ เดือน)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๕ ข้อ

๗. อายุ ๔๙ - ๕๔ เดือน (๔ ปี ๑ เดือน - ๔ ปี ๖ เดือน)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๕ ข้อ

๘. อายุ ๒๕ - ๒๙ เดือน (๔ ปี ๗ เดือน - ๕ ปี)
มีตัวชี้วัด จำนวน ๕ ข้อ

จะเห็นได้ว่าการประเมินเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ตามโครงการนวัตกรรมบ้านส่งเสริมสุขภาพ (DSPM) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแฝด ดำเนินการโดยมีกลุ่มเป้าหมาย เด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแฝด จำนวน ๖๐ คน อยู่ในช่วงอายุ ๒ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย จำนวน ๕๒ คน พัฒนาการสงสัยล่าช้า จำนวน ๘ คน พัฒนาการล่าช้า ยังไม่ปรากฏกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

การบริหารงานของนวัตกรรมบ้านส่งเสริมสุขภาพ (DSPM) ต้องใช้ทรัพยากรอันเป็นปัจจัยที่จำเป็น ซึ่งในปัจจุบันทรัพยากรประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ๔ ประการ หรือเรียกว่า 4M และนำขั้นตอนในการทำงานตามหลัก PDCA มาใช้เป็นเครื่องมือให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ

ความโดดเด่นของนวัตกรรมโครงการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกแฝด มีการนำนวัตกรรมที่ผลิตขึ้นมาใหม่จากสิ่งที่มีอยู่ภายในสถานศึกษา/ชุมชน มาปรับปรุงและสร้างกระบวนการใหม่แล้วนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมงานด้านสุขภาพและอนามัยเด็กปฐมวัย พัฒนาการและป้องกันควบคุมโรคต่าง ๆ โดยมีการใช้แผนจัดกิจกรรมตามโครงการเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานพัฒนาจนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อเด็กปฐมวัย รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์การพัฒนาให้สถานศึกษา ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้และนำไปขยายผลต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมบ้านส่งเสริมสุขภาพ DSPM

เป็นนวัตกรรมที่เป็นสิ่งใหม่ (Radical Innovation)

มีแนวคิดระบบวิธีการออกแบบเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา
ด้านพัฒนาการในเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามวัยหรือสมวัย

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดกิจกรรมที่หลากหลายคือการนำเอาสิ่งใหม่ ๆ หรือการปรับปรุงวิธีการ กระบวนการใหม่ ๆ แล้วนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ซึ่งจะทำให้การมีความแตกต่างจากการที่เคยดำเนินการอยู่ มีการนำชุมชนมามีส่วนร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้ความรู้และเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชน นำปัญหาที่พบมาปรับปรุง แก้ไขให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและควบคุมคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพ พลานามัยที่แข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย เป็นเครื่องมือในการพัฒนา จนเกิดผลสำเร็จ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์การพัฒนาให้ชุมชนอื่น ๆ ได้เรียนรู้และนำไปขยายผลต่อไปได้ โดยผ่านกระบวนการของนวัตกรรม ประกอบด้วย การค้นหา(Searching) การเลือกสรร(Selecting) การนำไปปฏิบัติ(Implementing) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ (Learning) รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการเด็กปฐมวัย ที่สามารถนำมาใช้ประกอบกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เคลื่อนย้ายได้สะดวก สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง เด็กปฐมวัย และชุมชน นับเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพที่มีความแปลกใหม่ เข้าถึงได้ง่ายและเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

นำนวัตกรรมมาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายได้รับผลประโยชน์โดยตรง สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างยั่งยืน โดยสามารถบูรณาการ นวัตกรรมให้มีความแปลกใหม่ หลากหลาย สามารถใช้งานได้สะดวก เรียนรู้และเข้าใจง่าย และเป็นสื่อนวัตกรรมที่สร้างขึ้นจากวัสดุ อุปกรณ์ที่เหลือใช้ และหาได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องซื้อ สามารถสร้างขึ้นเองได้ และทำให้ทราบว่าการดำเนินงานด้านการส่งเสริมพัฒนาการเป็นสิ่งสำคัญที่พ่อแม่ผู้ปกครองควรตระหนักในการดูแลสุขภาพอนามัยและส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เหมาะสมตามวัย เพื่อไม่ให้ เกิดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับกลุ่มเป้าหมาย

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นางสาวนิชาภา ปกีสร์นิต
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี

องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี

อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

วิสัยทัศน์

“ตำบลวังท่าดีน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ดินแดนอุดมสมบูรณ์ เพิ่มพูนผลผลิตทางการเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่
ประชากร
รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)
เบอร์โทรศัพท์

๖๘ ตร.กม.
๖,๑๔๑ คน

๓๒,๓๐๙,๗๘๕.๑๗ บาท
๐ ๕๖๔๑ ๕๕๗๗

โครงการนวัตกรรม

ความเป็นมาของโครงการ

ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุมากขึ้นทุกปี และมีการคาดการณ์กันว่าอีกไม่กี่ปีประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชากรไทยโดยเฉลี่ยมีอายุยืนยาวขึ้น ซึ่งสถานการณ์ของตำบลวังท่าดีเช่นกัน ในปัจจุบันนี้ตำบลวังท่าดีมีจำนวนผู้สูงอายุ ๘๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในตำบลจำนวน ๖,๒๘๒ คน ซึ่งจำนวนผู้สูงอายุเหล่านี้อาศัยอยู่ในตำบลวังท่าดี เกิดปัญหาผู้สูงอายุไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เป็นเพียงปูชนียบุคคลในครอบครัว ทำให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างไร้ค่าส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุที่นับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี จึงได้จัดตั้งโรงเรียนชราภิบาลขึ้นมาเพื่อส่งเสริมความรู้และพัฒนาคุณภาพของผู้สูงอายุให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมชุมชน/หมู่บ้าน อย่างมีความสุข มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล ถ้าไม่มีโครงการนี้ขึ้นมา ทางด้านเศรษฐกิจผู้สูงอายุจะไม่มีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มฝึกอบรมอาชีพเสริมรายได้เช่น กลุ่ม OTOP เย็บผ้าตัดรัก กลุ่มกระเป๋าดัดมือ กลุ่มทอผ้า กลุ่มทำบายศรี กลุ่มทำจักสาน เป็นต้น ทางด้านสังคม จะไม่เกิดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อนในกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกันในเวลาที่เจ็บป่วย นอกโรงพยาบาลหรือเสียชีวิต รวมทั้งการเป็นจิตอาสาเข้าไปร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เยี่ยมบ้านผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง และร่วมกิจกรรม Big Cleaning Day ในตำบล เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลวังท่าดี ในด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ตลอดจนคุณภาพชีวิตและการมีส่วนร่วมพัฒนาตำบลวังท่าดี

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

วิธีการในการแก้ไขปัญหา นั้น เริ่มจากการเก็บข้อมูล เพื่อมาจัดทำฐานข้อมูลของผู้สูงอายุในตำบลวังท่าดีก่อน โดยใช้โปรแกรมของสำนักกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โปรแกรมแรกได้แก่ TCNAP เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้และจัดการข้อมูลของชุมชนเพื่อพัฒนาสู่ตำบลสูงภาวะ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ในแต่ละชุดประกอบด้วยข้อคำถามข้อมูลชุดพื้นฐาน ๗ ด้าน ที่เป็นข้อมูลในระดับครัวเรือนและระดับชุมชนที่แสดงถึงศักยภาพของชุมชน ดังนี้

๑.ข้อมูลด้านทุนที่แสดงถึงศักยภาพของพื้นที่ อาทิ แคนนำ คนเก่ง คนสำคัญ องค์กร เงิน และทรัพยากร

๒.ข้อมูลด้านการสื่อสาร อาทิ ช่องทางการสื่อสาร

๓.ข้อมูลด้านการดูแลสุขภาพ อาทิ พฤติกรรมเสี่ยง และปัญหาการเจ็บป่วย

๔.ข้อมูลด้านประชากร อาทิ จำนวนประชากร การเกิด การตาย และการศึกษา

๕.ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดการขยะ การใช้พลังงานทดแทน

๖.ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชน อาทิ อาชีพหลัก อาชีพเสริม และหนี้สิน

๗.ข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง อาทิ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม โปรแกรมที่สองได้แก่ RECAP เป็นเครื่องมือในการวิจัยชุมชนที่สำคัญ เพื่อการเรียนรู้ข้อมูลชุมชนที่สามารถแสดงให้เห็น ๒ ส่วน คือ ๑) ทุนทางสังคมและศักยภาพของชุมชน ๒) ปัญหาและความต้องการ

ของชุมชนท้องถิ่น จากการที่ใช้เครื่องมือ TCNAP และ RECAP แล้ว ทำให้ชุมชน/หมู่บ้าน ทราบข้อมูลของตนเอง เช่น เราจะรู้ว่ามีผู้สูงอายุในตำบลมีเท่าไร มีผู้ป่วยติดเตียง ตัดบ้าน เท่าไร และสามารถพัฒนาระบบการดำเนินการไปสู่การคิดแก้ไขปัญหายังเป็นระบบ เช่น กระบวนการแบ่งผู้สูงอายุในตำบลโดยใช้สัญญาณลักษณะธง ๓ สี ได้แก่ สีแดง ผู้สูงอายุอยู่ติดเตียง สีเหลือง ผู้สูงอายุติดบ้าน และสีเขียว ผู้สูงอายุติดสังคม เป็นต้น

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

วิธีการที่นำไปสู่การปฏิบัติเริ่มตั้งแต่ประชุมผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อวางแผนในการดำเนินการแก้ไขปัญหายุ่งยากในตำบลวังท่าดี โดยการนำข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้จากการสำรวจข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องมือ TCNAP และ RECAP มาออกแบบกระบวนการในการแก้ไขปัญหายุ่งยากโดยการจัดตั้งโรงเรียนชราภิบาลขึ้นมา และขับเคลื่อนโรงเรียนชราภิบาลโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในตำบลวังท่าดี อาทิเช่น ท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานในพื้นที่และภาคเอกชน รวมทั้งใช้ทรัพยากรในการบริหารเพื่อนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติประกอบด้วย

๑. บุคลากร ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาชนบทและระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในการทำกิจกรรมสันตนาถ การดูแลสุขภาพและฝึกอาชีพ

๒. วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ภายอุปกรณ์ในการออกกำลังกายผู้สูงอายุ รถจักรยานยืมเรียน เป็นต้น

๓. งบประมาณ ได้แก่ การทำกิจกรรม/โครงการผู้สูงอายุสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ใช้งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี รวมทั้งการฝึกอบรมต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี การศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.)

จากการดำเนินการโรงเรียนชราภิบาลดังกล่าว ทำให้ผู้สูงอายุเป็นที่ยอมรับและไม่เป็นภาระของสังคม ชุมชน/หมู่บ้าน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลวังท่าดี ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นคือ ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกลไม่สามารถมาเรียนได้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำรถไปรับส่ง รวมทั้งได้จัดทำโครงการจักรยานยืมเรียนให้กับผู้สูงอายุในตำบลวังท่าดี

ความโดดเด่นของโครงการ

จากการที่โรงเรียนชราภิบาลได้มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจและด้านสวัสดิการ ทำให้ผู้สูงอายุในตำบลวังท่าดีเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการกับชุมชน/หมู่บ้าน ดังนี้

๑.ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การที่ผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในตำบล เช่น กลุ่ม OTOP เย็บผ้าต้นรัก กลุ่มทอผ้า เป็นต้น

๒. ด้านสังคม ได้แก่ การจัดตั้งโรงเรียนชราภิบาลโดยผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา โดยผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกันในโรงเรียนและเกิดจิตอาสาในการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะประโยชน์กับชุมชน/หมู่บ้าน เช่น การทำ Big Cleaning Day โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการเยี่ยมผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง เป็นต้น

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การที่ผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์กิจกรรม/โครงการในชุมชน/หมู่บ้าน เช่น โครงการปลูกป่าปลูกต้นไม้ การคิดแยกขยะในครัวเรือน เป็นต้น

การดำเนินการโครงการทั้งสามด้าน ในปัจจุบันนี้ผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมกับชุมชน/หมู่บ้าน หน่วยงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ผู้สูงอายุในตำบลวังท่าดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ไม่เป็นภาระของสังคม ชุมชน/หมู่บ้านและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากการที่ผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้ไม่เป็นที่ทอดทิ้งเหมือนคนอื่นคนเดียว มีการดูแลสุขภาพโดยได้รับคำแนะนำจาก อสม. อพส sw.สต.บ้านกลาง และกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกันเอง

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

โรงเรียนชราภิบาล มีปัจจัยที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้
๑.ท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดี ได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนชราภิบาลขึ้นมาเพื่อที่จะให้ผู้สูงอายุในตำบลได้รวมกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกัน และดูแลเพื่อนผู้สูงอายุด้วยกันที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งดึงศักยภาพในเรื่องของความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวผู้สูงอายุมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วมพัฒนาตำบล

๒.ท้องถิ่น ได้แก่ แก่ นานและผู้ใหญ่บ้าน สารวัตร แพทย์ประจำตำบลและคณะกรรมการหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสาธารณะประโยชน์ในหมู่บ้าน เช่น กลุ่มกองทุนเงินล้าน กลุ่มนิตยภัตหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น

๓.ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาแนะนำและส่งเสริมให้ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มมวลชนต่าง ๆ ในพื้นที่

๔.ภาคเอกชน ได้แก่ ประชาชน กลุ่มมวลชนในพื้นที่ ได้เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย

๕.หน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการแนะนำในเรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ด้วยการตรวจคัดกรอง เบาหวาน ความดัน เป็นต้น และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพ สุขภาพจิตที่สมบูรณ์เป็นที่พึ่งทางใจของลูกหลานได้

บทเรียนที่ได้รับจากโรงเรียนชราภิบาล ทำให้ทราบว่าในการที่จะพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน ตำบลนั้น จะต้องเริ่มที่คนก่อนโรงเรียนชราภิบาลจึงเป็นสถานที่ในการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และทำให้ผู้สูงอายุได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสน บัวลาด
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

วิสัยทัศน์

“มุ่งสู่ตำบลนำอยู่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการดี มีศูนย์บริการศึกษาชุมชน ประชาชนมีสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	๑๗๗.๔๕ ตร.กม.
ประชากร	๑๓,๕๙๘ คน
รายได้รวมเงินอุดหนุน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)	๗๕,๓๙๐,๖๑๔.๗๒ บาท
เบอร์โทรศัพท์	๐ ๔๓๗๕ ๘๐๙๙

โครงการนวัตกรรม “นวัตกรรมจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน”

ความเป็นมาของโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน มีประชากรจำนวน ๑๓,๕๙๘ คน จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน เป็นชุมชนกึ่งเมือง กึ่งชนบท ปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ยประมาณ ๑๒.๐๙ ตันต่อวัน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน มีการจัดเก็บขยะได้เพียงประมาณ ๕.๔๔ ตันต่อวัน ปริมาณขยะตกค้างในพื้นที่ประมาณ ๗.๖ ตันต่อวัน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี และเกิดภาวะวิกฤตบ่อขยะเทศบาลเมืองมหาสารคามเต็มไม่สามารถรองรับขยะจากพื้นที่อื่นได้ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอนต้องสูญเสียงบประมาณในการบริหารจัดการขยะเป็นจำนวนมาก ประมาณ ๑,๒๐๔,๒๐๓ บาทต่อปี ซึ่งหากยังไม่มีการแก้ไขปัญหาก็จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอนสูญเสียงบประมาณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ประชาชนยังมีความคิดเห็นว่าหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงฝ่ายเดียว ประชาชนยังขาดความตระหนักและความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องการจัดการขยะ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน จึงได้จัดทำโครงการ “นวัตกรรมจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน” เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน ชุมชนสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ด้วยตนเองในระดับครัวเรือน ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิดวิเคราะห์ วางแผนร่วมแก้ไขปัญหาร่วมดำเนินโครงการ และร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนได้ในทางที่ดีขึ้น

วิธีการ/กลยุทธ์การดำเนินการ

เน้นการมีส่วนร่วม และมีการนำหลัก 4M มาใช้ในการบริหารจัดการ ใช้ทฤษฎีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือ **ธรรมาภิบาล (Good Governance)** ซึ่งมีหลักการที่สำคัญ คือ **หลักนิติธรรม** โดยมีการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบังคับใช้ นอกจากนี้ยังเกิดกฎ กติกาของชุมชนในการจัดการขยะ มีการบังคับใช้ที่เหมาะสม **หลักคุณธรรม** พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ประชาชนให้มีความรู้เรื่องการจัดแยก การจัดการขยะ การมีจิตสำนึกที่ดีในการรักษาความสะอาด **หลักความโปร่งใส** การดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้ ทุกกระบวนการ **หลักการมีส่วนร่วม** ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการทำงาน เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมเป็นเจ้าของ **หลักความคุ้มค่า** เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการขยะ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณ **หลักความสำนึกรับผิดชอบ** รับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบต่อจัดการขยะของตนเองในครอบครัว มีจิตสำนึกที่ดีในการรับผิดชอบต่อความสะอาด

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

โครงการนวัตกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน มีการนำหลัก 4M มาใช้ในการบริหารจัดการ คือ Man (บุคลากร) Material (วัสดุ อุปกรณ์) Money (เงิน) และ Management (การจัดการ) และเน้นเรื่องหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน วัด โรงเรียน เป็นต้น โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา คือ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน สํารวจข้อมูลปริมาณและปัญหาขยะ มีการประชุมคณะทำงานปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่อง จัดเวทีค้นข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อวางแผนการทำงาน มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมทุกหมู่บ้าน ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้านศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ

มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ มากมาย รณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน นักเรียน เยาวชน มีกิจกรรมการคิดแยกขยะ ทำความสะอาดทุกวันอาทิตย์แรกของเดือนทุกหมู่บ้าน เกิดแกนนำตาวิเศษพัฒนาชุมชน งานบุญ โรงงานปลอดไฟม มีรถโมบายคิดแยกขยะในงานบุญ งานศพ สร้างวิทยากรการจัดการขยะระดับตำบล เพื่อลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการคิดแยกขยะและขายขยะเป็นรายได้ในครัวเรือน และยังมีกองทุนผ้าป่าขยะรีไซเคิลช่วยเหลือผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง และผู้ด้อยโอกาส องค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้จ่ายงบประมาณที่คุ้มค่า สามารถนำงบประมาณกลับมาพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น มีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ มีรูปแบบการประเมินผลโดยการประกวดหมู่บ้าน ถอดบทเรียนการดำเนินงานเพื่อออกแบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ความโดดเด่นของโครงการ

นวัตกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างจากรูปแบบเดิมอย่างสิ้นเชิง เดิมการจัดการขยะมูลฝอยประชาชนมีความคิดว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล เพียงฝ่ายเดียว สามารถเปลี่ยนความคิด จิตสำนึกของประชาชนให้หันมาเห็นความสำคัญของการคิดแยกขยะ และการจัดการขยะ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน และสังคมเพิ่มขึ้น ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย เริ่มต้นจากวิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่น การตัดสินใจเห็นความสำคัญและมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา ความร่วมมือและการให้ความสำคัญของผู้นำชุมชนในท้องถิ่น ประชาชนให้ความร่วมมือมองเห็นความปัญหาเรื่องขยะเป็นประเด็นสาธารณะร่วมของทุกคน มีการหนุนเสริมของภาคีเครือข่ายในการทำงานจากหลากหลายหน่วยงาน มีการสร้างแรงบันดาลใจผ่านการประกวดหมู่บ้าน ครัวเรือนต้นแบบการจัดการขยะ และให้รางวัลเชิดชูเกียรติ มีนวัตกรรมย่อยเกิดขึ้นจากโครงการหลายเรื่อง เช่น แกนนำตาวิเศษ, รถโมบายคิดแยกขยะ-งานบุญ, งานบุญปลอดไฟม, ครัวเรือนต้นแบบคิดแยกขยะ, ซาเล้งรับขยะเปียก เกิดรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของพื้นที่อื่นได้

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. เกิดการพัฒนา รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน
๒. ชุมชนสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ด้วยตนเองในระดับครัวเรือน
๓. ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิดวิเคราะห์ วางแผน ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมดำเนินโครงการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ
๔. ประชาชนมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยได้ในทางที่ดีขึ้น

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

ปัจจัยที่ทำให้โครงการมีความยั่งยืน สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

- นโยบายของผู้บริหารที่มีความชัดเจน มุ่งมั่น ในการแก้ไขปัญห
- ความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน
- การมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของปัญหา
- การบูรณาการหน่วยงานภาคีเครือข่ายจากหลากหลายภาคส่วน

ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เกิดรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เกิดความยั่งยืนทางด้านชุมชนและสังคม คือ ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีจิตสำนึก สามารถคิดแยกขยะ จัดการขยะได้ด้วยตนเองภายในครัวเรือน เกิดรูปแบบการจัดการขยะที่เป็น ธรรมเนียมปฏิบัติของชุมชน งานบุญปลอดโฟม เกิดแกนนำตาวิเศษ พัฒนาชุมชน มีครัวเรือนต้นแบบคิดแยกขยะและขยายผลไปยัง ทุกครัวเรือนในชุมชน มีกองทุนผ้าป่าขยะรีไซเคิล นำเงินที่ได้จากการขายขยะมาช่วยเหลือผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน เกิดความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ คือ ชุมชนมีรายได้จากการคิดแยกขยะและขายขยะในครัวเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน ลดการค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะลดลง ๕๓๘,๓๘๘ บาทต่อปี และยังสามารถมีรายรับจากบริการจัดเก็บขยะปีละประมาณ ๗๐,๐๐๐ – ๑๒๐,๐๐๐ บาท/ปี เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม คือ เกิดถนนปลอดถังขยะ ๑๐๐ % ชุมชนมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ จากเดิมมีถังขยะหน้าบ้าน เปลี่ยนเป็นปลูกผักสวนครัว ไม้ดอก ไม้ประดับ ปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดการเผา ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม ส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

บทเรียนที่ได้จากการทำโครงการ ประชาชนสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ด้วยตนเองในระดับครัวเรือนประชาชน ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานจากพื้นที่อื่นทั้งในระดับจังหวัดและต่างจังหวัด เกิดรูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลท่าสองคอน

รางวัลชมเชย

องค์การบริหารส่วนตำบล

ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายสมเกียรติ อินทรคำ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ

อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

วิสัยทัศน์

“สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนอย่างทั่วถึง พัฒนาการศึกษาระดับสูง คุณค่าสูงอายุ คนพิการ
ให้มีคุณภาพที่ดี ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน อย่างโปร่งใส นำชุมชนก้าวสู่ไทยแลนด์ 4.0”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๑.๑๖ ตร.กม.

ประชากร

๔,๔๔๐ คน คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒๘,๖๗๘,๓๔๙.๒๒ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๓๕๖๓ ๑๕๙๓

โครงการนวัตกรรม

“โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ”

ความเป็นมาของโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ ได้จัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน เมื่อปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และได้รับข้อเสนอจากประชาชนทั้ง ๘ หมู่บ้าน เรื่อง ขอให้มีการจัดการเรื่องขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ซึ่งคณะผู้บริหารได้รับทราบถึงข้อเสนอดังกล่าว จึงได้นำเรื่องการจัดการเรื่องขยะมูลฝอย ให้ความสำคัญดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ ได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นโดยสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับมีประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้การบริโภคในครัวเรือนเพิ่มขึ้นมาก จึงส่งผลให้ขยะมูลฝอยตามหมู่บ้านมีอัตราเพิ่มขึ้น ซึ่งขยะเหล่านี้ย่อยสลายได้ยาก เช่น กล่องโฟม ขวดพลาสติก และขยะอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ โดยขยะเหล่านี้ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคต่างๆ และเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพของประชาชน ซึ่งปริมาณขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับเฉลี่ยเดือนละประมาณ ๔๔.๑๖ ตัน และต้องทำการเก็บขนขยะไปทิ้ง ณ สถานีทิ้งขยะเทศบาลเมืองอ่างทอง โดยต้องจ่ายค่ากำจัดขยะ ต้นละ ๔๐๐ บาท ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับต้องมีการค่าใช้จ่ายในการทำจัดขยะโดยเฉลี่ย เดือนละ ๑๙,๘๔๐ บาท หากไม่มีการดำเนินการใดๆ การค่าใช้จ่ายนี้จะยิ่งสูงขึ้นในแต่ละวัน และเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับจึงได้จัดทำนวัตกรรมโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการขึ้น

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ มีการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้กับสิ่งแวดล้อม โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ

การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับได้สอดแทรกปลูกจิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชนได้รู้จักธรรมชาติที่อยู่รอบตัวอย่างชัดเจน แนะนำวิธีการรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นและหายาก สอนวิธีการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ทดแทนได้ให้กลับมาเพิ่มขึ้นเท่ากับปริมาณที่ต้องการใช้ ด้วยการใช้อย่างฉลาด ใช้อย่างประหยัดและฟื้นฟูธรรมชาติที่เสียหายหรือเสื่อมโทรมให้ดีขึ้น รวมถึงแนะนำแนวทางการปฏิบัติตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนลดการเกิดขยะมูลฝอยที่ไม่จำเป็นและการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ ได้จัดฝึกอบรมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ โดยคัดแยกขยะมูลฝอยออกเป็นขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย และดำเนินการรีไซเคิลครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการคัดแยกขยะจากแหล่งกำเนิดต้นทาง สามารถลดปริมาณขยะและนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและยังนำขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่ได้ในหลายรูปแบบ เช่น การผลิตน้ำหมักจากขยะอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากเศษผัก เศษอาหาร ซึ่งได้จากการทิ้งในตลาดสด หรือชุมชน ทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์สูงสุด

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติโครงการ

๑. พื้นที่การดำเนินโครงการบริการจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ ครอบคลุมทั้ง ๘ หมู่บ้าน คือ ประชากรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ มีทั้งหมด ๔,๔๔๐ คน ๑,๕๕๐ ครัวเรือน สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม ๑๐๐%

๒. มีการจัดการขยะแบบครบวงจร ปัญหาขยะเป็นปัญหาที่ยังแก้วยาก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มี ความเข้าใจเรื่อง การคัดแยกขยะรวมถึงการกำจัดขยะที่ถูกวิธี การทิ้งขยะไม่เป็นที่ ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะสะสมจนกลายเป็นวิกฤติ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับจึงดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยมีสาระสำคัญ คือ ลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยใช้หลัก 3 Rs (Reuse Reduce Recycle) ลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย และขยะอันตราย โดยใช้กระบวนการส่งเสริมให้เกิดกลไกในการคัดแยก และนำขยะมูลฝอยที่สามารถใช้ได้นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

๓. มีการสนับสนุนกิจกรรมจากภาคีความร่วมมือ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม อาทิเช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง, บริษัทโตโยต้าไฮซีตอ่างทอง, โรงเรียนในเขตรับผิดชอบของพื้นที่ รวมถึงประชาชนในพื้นที่

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

โครงการนวัตกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ เป็นการบริหารจัดการบ้านเมือง ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๑๑ ความยั่งยืนของเมืองและชุมชน การทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุมปลอดภัย มีภูมิทัศน์และยั่งยืน ข้อ ๑๑.๖ ที่มุ่งหมายให้ลดผลกระทบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อม ต่อประชากรแต่ละคน โดยรวมถึงให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการจัดของเสียของเทศบาลและอื่นๆ ภายในปี ๒๕๗๓ และเป้าหมายที่ ๑๒ ความรับผิดชอบในการผลิตที่ยั่งยืน ข้อ ๑๒.๕ ที่มุ่งหมายลดการผลิตของเสียโดยการป้องกัน การลด การแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้ซ้ำภายในปี ๒๕๗๓ ซึ่งเมื่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ เป็นไปตามเป้าหมาย ก็จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ เป็นเมืองน่าอยู่ สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นชุมชนที่สวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จังหวัดอ่างทอง “อ่างทองเมืองน่าอยู่ แหล่งผลิตอาหารปลอดภัย”

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. สามารถคัดแยกขยะได้ในปริมาณที่ลดลง พิจารณาได้จากภูิกากการเบิกจ่ายงบประมาณ ซึ่งค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานที่ทิ้งขยะเทศบาลเมืองอ่างทองลดลง
 ๒. สามารถลดค่าครองชีพได้ เพราะเมื่อประชาชนนำขยะมาขายให้กับร้านค้า นำแลก ก็สามารถเลือกสินค้าในการอุปโภคบริโภค สินค้าเบ็ดเตล็ด สินค้าที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันได้ โดยไม่ต้องใช้เงินสด
 ๓. สามารถจัดเก็บขยะ พร้อมทั้งคัดแยกขยะ Recycle ได้ ๑๐๐%
 ๔. สามารถลดต้นทุนการผลิตเกี่ยวกับเกษตรกรรม โดยใช้ น้ำหมักชีวภาพที่ผลิตเอง แทนการใช้เคมีในการเกษตร
- การบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการมีกลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง ซึ่งเป็นกลุ่มของเป้าหมาย ได้แก่ ชุมชน ๘ หมู่บ้านจำนวนประชากร ๔,๔๔๐ คน

ความยั่งยืนของการดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ มีการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องโดยบรรจุโครงการไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และจัดวิทยุติดงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมในการบริหารกิจกรรมต่างๆในพื้นที่ เช่น โครงการรักโลกรักสิ่งแวดล้อม โครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพ,โครงการร้านค้านำแลก...ติดล้อ...เคลื่อนที่

บทเรียนที่ได้รับ

๑. ประชาชนมีการคัดแยกขยะ ของเสียจากครัวเรือน ซึ่งเป็นขยะทั่วไป,ขยะรีไซเคิล,ขยะอันตราย และสิ่งปฏิกูลต่างๆ
๒. ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะต่างๆ
๓. เกิดรูปแบบการทำงานแบบบูรณาการ ที่เกิดจากความร่วมมือ ๓ ภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
๔. มีการแก้ไขปัญหาของชุมชนในเรื่องการบริหารจัดการขยะ: วิธีการคิดจากล่างขึ้นบน (Bottom Up) ซึ่งแตกต่างจากวิธีการคิดแบบเดิม
๕. มีการระบิดจากคนในชุมชน (Inside Out) เพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง คือเราต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนา

รางวัลชมเชย องค์การบริหารส่วนตำบล ประเภททั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

นายบุญภาค ชื้อตรง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาหิน

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหิน

อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

วิสัยทัศน์

“ก้าวนำเศรษฐกิจ ชีวิตมีความสุข ชุมชนเข้มแข็ง ได้ด้วยระบบบริหารจัดการที่ดี ในทุกภาคส่วนของสังคม”

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่

๑๑๐ ตร.กม.

ประชากร

๘,๘๔๔ คน

รายได้รวมเงินอุดหนุน
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕๐,๐๐๐,๐๓๘.๘๐ บาท

เบอร์โทรศัพท์

๐ ๗๕๖๐ ๒๐๔๖

โครงการนวัตกรรม

โครงการจัดงาน “วันสารทเดือนสิบตำบลเขาหิน”

ความเป็นมาของโครงการ

จากการเปลี่ยนแปลงไปของสภาวะเศรษฐกิจและสังคมและการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตามกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้วัฒนธรรมงานบุญประเพณีของแต่ละท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับวัตถุ ค่านิยมสมัยใหม่ และคำนึงถึงการค่าใช้จ่ายความสะดวก และประหยัด มากขึ้น งานบุญประเพณีวันสารทเดือนสิบ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมความกตัญญูที่ชาวใต้ศาสนาพุทธได้ถือปฏิบัติ สืบทอดต่อกันมาอย่างยาวนานก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน จากเดิมการร่วมงาน “บุญสารทเดือนสิบ” ลูกหลานที่อยู่ห่างไกล จะกลับบ้านมาร่วมทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับตามคติความเชื่อแต่ดั้งเดิมกแต่ปัจจุบันกลับคำนึงถึงการค่าใช้จ่าย ความสะดวกในการเดินทาง และให้ความสำคัญกับการหาที่จัดงานส่งผลให้มีปัญหาต่าง ๆ ที่เคยได้รับการสืบทอดในงานบุญสารทเดือนสิบเริ่มลดเลือนหายไป อาทิ ภูมิปัญญาการทำขนมเดือนสิบ, ภูมิปัญญาการจัดหมรับ, ภูมิปัญญาการทำจาด และภูมิปัญญาพิธีกรรมทางศาสนา รวมไปถึงวัฒนธรรมการแต่งกายที่มีความทันสมัยมากขึ้น จนบางครั้งอาจดูไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นมรดกอันงดงามสืบทอดกันมายาวนาน โดยเฉพาะภูมิปัญญาการทำ “กระจาด” หรือ “จาด” ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของประเพณีวันสารทเดือนสิบตำบลเขาหิน “จาด” เปรียบเสมือนภาชนะสำหรับใส่ของเช่นไหว้บรรพบุรุษ เช่น ขนมพอง ขนมลา ขนมบ้า ขนมตั่ว ซึ่งเป็นขนมที่จัดใส่ไว้ในจาดตามคติความเชื่อแต่โบราณที่นับวัน “จาด” จะหาคนทำได้น้อย และความประณีตงดงามตามอัตลักษณ์ของท้องถิ่นเริ่มเลือนลาง

วิธีการ/ กลยุทธ์ทางการดำเนินการ

ในปี ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบลเวาเดิน ร่วมกับสภาวัฒนธรรมตำบลเวาเดิน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการวัดเฉลิมพนมเขต ประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และได้มีการส่งเสริมการจัดงาน “วันสารทเดือนสิบตำบลเวาเดิน” ด้วยการสนับสนุนให้หมู่บ้านจัดทำ “จาด” และจัดขบวนแห่จาด ร่วมในงานบุญประเพณีสารทเดือนสิบ ซึ่งเกิดจากแนวความคิดที่ว่า การอนุรักษ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น ควรเกิดจากความรักและความห่วงใยของคนในท้องถิ่นเองจึงจะเกิดความยั่งยืน” และสอดคล้องกับหลักการพัฒนาคคน ตามพระราชดำริฯ ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ด้วยการ “ระเบิดจากข้างใน” คือ เราต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนก่อน การพัฒนาจึงค่อยออกมาสู่ภายนอก

การดำเนินการและการนำไปปฏิบัติ

๑ เดือน อีกทั้งครูภูมิปัญญา “ทำจาด” ที่นับวันจะหาได้ยาก แต่ด้วยความความรัก และสามัคคีของในหมู่บ้าน จึงได้ร่วมกันสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ และให้กำลังทรัพย์ รวมทั้งสละเวลาเพื่อหมุนเวียนกันมาช่วยทำ “จาด” ของหมู่บ้าน ใครถนัดทำ “ดอก” ก็ช่วยทำ ใครถนัดการ “สวดสลาย” ก็ช่วยสวด “ช่างวี” ครูภูมิปัญญากำจาด ก็หมุนเวียนไปช่วยเหลือให้ความรู้กับหมู่บ้านอื่น ๆ เพื่อร่วมสืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมความกตัญญูของท้องถิ่นไว้ให้คนรุ่นหลัง และ “จาด” ตำบลเวาเดินได้รับการพัฒนาฝีมือ จนสามารถส่งเข้าประกวดจนได้รับรางวัลรางวัลชนะเลิศถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน ต่อเนื่องกันมาถึง ๕ ปี

ความโดดเด่นของนวัตกรรม

ความโดดเด่นของโครงการนวัตกรรมเกิดจาก แนวความคิดที่ว่า “การปกป้องรักษาวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรเกิดจากความรัก และความห่วงใยของคนในท้องถิ่นเองจึงจะเกิดความยั่งยืน” **“จาด”** ในงานวันสารทเดือนสิบ เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าทั้งทางจิตใจ และสังคมของคนในท้องถิ่น และนับตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ได้มีการส่งเสริมให้หมู่บ้านทำ “จาด” และ “ขบวนแห่จาด” เข้าร่วมในงานบุญประเพณีสารทเดือนสิบนั้น ก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงทั้งในบริบทของวัฒนธรรมและของสังคมที่เห็นได้ชัด อาทิ ครูภูมิปัญญาการทำ “จาด” ได้รับการพัฒนาฝีมือ, ประชาชนในหมู่บ้านเกิดความตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ “จาด” เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น, จำนวนประชาชนที่มาร่วมในงานวันสารทเดือนสิบ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี, วัฒนธรรมการแต่งกายของคนในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป แต่งกายด้วยผ้าไทยพื้นถิ่นเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด, เกิดภาคีเครือข่าย (Collaboration) เข้ามามีส่วนร่วมให้การสนับสนุน และสืบทอดประเพณีวันสารทเดือนสิบ อาทิ สถานศึกษาในพื้นที่, กลุ่มและองค์กรต่าง ๆ

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๑. วัฒนธรรมงานบุญประเพณี “สารทเดือนสิบ” ภูมิปัญญาสำคัญๆ ในงานประเพณีสารทเดือนสิบได้รับการอนุรักษ์ไว้ให้กับลูกหลาน อาทิ ภูมิปัญญาการทำขนมเดือนสิบ การทำจาด การจัดหมรับ และภูมิปัญญาทางศาสนา ได้รับการรักษาสืบทอดไว้ให้กับคนรุ่นหลัง
๒. ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความรัก ความสามัคคี และการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น
๓. เกิดความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ผ่านกิจกรรมต่างๆ ของงานวันสารทเดือนสิบ
๔. ศาสนสถานในท้องถิ่น ได้รับการดูแล พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความยั่งยืนของการดำเนินการและบทเรียนที่ได้รับ

จากการส่งเสริมให้หมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในงานประเพณีวันสารทเดือนสิบของตำบลเวาติน ผ่านการ **“อนุรักษ์ภูมิปัญญาการทำจาด”** นั้น แม้ในช่วงแรก ๆ จะได้รับความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นไม่มากนัก แต่เมื่อ “จาด” ตำบลเวาติน ได้รับรางวัลชนะเลิศถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในปี ๒๕๕๗ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจ และเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาการทำ “จาด” ของท้องถิ่น จนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และเรียนรู้ทำ “จาด” เดือนสิบของหมู่บ้านทุกปี ซึ่งนอกจากครูภูมิปัญญา จะได้รับการพัฒนาฝีมือแล้ว ยังเกิดการขยายผลถ่ายทอดภูมิปัญญา การทำ “จาด” ไปยังสถานศึกษาในพื้นที่ เกิดการเรียนรู้จากหน่วยงาน เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่, องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ตลอดจนโครงการนี้ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นทุกปี

ประมวลภาพ

คณะอนุกรรมการเพื่อคัดเลือก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ศาสตราจารย์ดร. ปัทมสิริวัฒน์
ประธานกรรมการ

๐๑๕๖๖๖๖๖

นายวชิระ เฟื่องผล
รองประธานกรรมการ

๐๑๕๖๖๖๖๖

นางรังสี พันธุมจินดา
รองประธานอนุกรรมการ

นางสาวอัมพวัน เจริญกุล
รองประธานอนุกรรมการ

รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจานันท์
รองประธานอนุกรรมการ

นายสุรศักดิ์ เรืองเครือ
(รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
ประธานอนุกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา ไหล่ายอง
รองประธานอนุกรรมการ

ว่าที่ร้อยตรี ไชยวุฒิ วุฒิวิรัช
รองประธานอนุกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายราธิป ศรีราม
ประธานอนุกรรมการ

๑๙๕

นายณวัฒน์ มหาจันทร์
รองประธานอนุกรรมการ

๑๙๕

หนังสือที่ระลึกพิธีมอบรางวัล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

๒๕๖๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑ ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๐๐๐

๐ ๒๒๘๓ ๔๑๕๒

๐ ๒๒๘๓ ๔๑๕๓

odloc@opm.go.th

www.odloc.go.th

